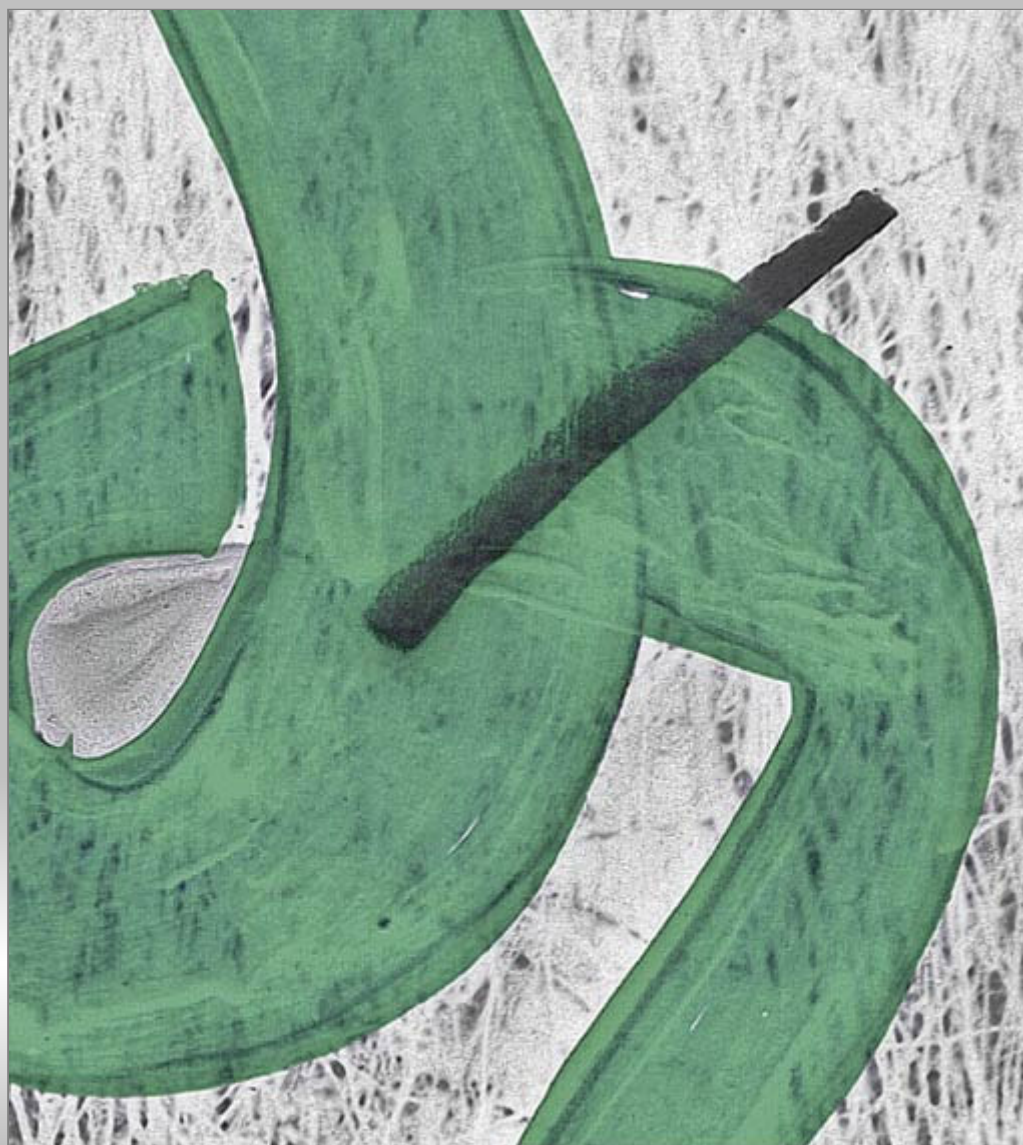

Antologia LiterNet 2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Antologia LiterNet 2002

volumul 4

Redactori: Delia Oprea doprea@litternet.ro
Corina Ungureanu cungureanu@litternet.ro
Răzvan Penescu rpenescu@litternet.ro

Editor format .pdf Acrobat Reader: Iulia Cojocariu

Imagine copertă și desene : © 2002 Andrei Mănescu

Texte : © Ovidiu Bufnilă, Radu Sergiu Ruba, Anda Moculescu, Lucian Sârbu, A.O.Kenada, Cătălin Țirlea, pentru textele proprii. Toate drepturile rezervate autorilor.

© 2002 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader

Este permisă difuzarea liberă a acestei cărți în acest format, în condițiile în care nu se face nici o modificare a acesteia, și nu se realizează profit în urma acestei difuzări. Orice modificare sau comercializare a acestei versiuni fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet este interzisă.

5 vol. ISBN 973-85695-4-0

Vol 4 - 2002 ISBN 973-85695-8-3

Editura LiterNet

<http://editura.litternet.ro>

office@litternet.ro

2/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

CUPRINS

OVIDIU BUFNILĂ	5
Scriitorul inanimat și lipsit de insurgență, inocent sau ignorant	
și despre adevăratul sens al lucrurilor	5
Orașul vrăjit.....	9
Titanic.....	17
Universul lent	23
RADU SERGIU RUBA	24
Curriculum Vitae.....	24
Trompa	28
ANDA MOCULESCU	40
Cum am devenit scriitor	41
De vorbă cu Clementina	43
Domnul consilier.....	45
Flori și virilitate	49
Îndoielile Penelopei.....	52
Iedera de la miezul nopții	55
Arta fugii în cinci acte.....	58
Horoscopul de ziua a șaptea	60
O după-amiază fierbinte.....	62
Nunta	64
De-de și ziua ei	67

LUCIAN SÂRBU	70
Apocalipsa și Cașcavalul.....	71
Pungața cu doi bani.....	79
Labirintul gol	82
A.O.KENADA	102
Experimentul	104
Cele 6 scrisori ale lui Zeppelinus N.	115
CĂTĂLIN ȚÎRLEA	170
Curriculum Vitae.....	170
Păcat de Romeo.....	173
Un chef	176
Un frizer.....	177

În volumul 1 : Ana Blandiana, Florin Cojocariu, Răzvan Petrescu, Ștefan Caraman, Dan Lungu, Ștefan Peca

În volumul 2 : Cătălin Gavriliu, Ioana Drăgan, Victor Loghin, Laurențiu Mihăileanu, Bogdan Suceavă, Cornel Mihai Ungureanu, Paul Sân Petru

În volumul 3 : Petre Barbu, Cosmin Stăniloiu, Eduard Burlacu, Robert David, Marian Coman

Scriitorul inanimat și lipsit de insurgență, inocent sau ignorant și despre adevăratul sens al lucrurilor

Inanimarea scriitorului este cheia lumilor pornite aparent, înșelător și triumfal să descrie adevăratul sens al lucrurilor. Inocent sau ignorant, scriitorul inanimat produce și secretă ficționale scurte sau lungi, cu sârg și cu aroganță, anunțând apocalipsele și așteptând din pricina asta recunoașterea publică și gloria. El nu se angajează în războaiele matriceale. El e scriitor respectabil sau damnat pentru că doar scrie! Bulversează cititorimea cu alese ficțiuni pe care le reclamă ca fiind exemplare dar nu crede o iotă din miracolul universului plin de universuri. Inanimatul scriitor nu are habar că lucrurile chiar sunt. El este sclavul de lux al suficienței. El anunță. El vestește, chipurile. El pune la cale vodevilul. El are ceva cu lumea, o construiește artificial. Dar nu e insurgent. Nu e scormonitor. Nu se dăruiește luptei. Hoinărește prin lumile cenacliere sau vânzolește editurile sporind maculatura lumii și fălindu-se prostește cu ce mai sintagme produce el pe bandă rulantă. El e mintosul de serviciu al națiunii.

El e vârful de lance al universalității. Altminteri, ființă nevolnică! Ființă banală. Aruncat întâmplător în cârca gloriei de o pală de vânt, de o ambuscadă literară provincială sau de un ordin cu subînțeleș sosit de la centru prin emisari și slugi. Inanimatul idiotizează regimul imaginar, îl pervertește dar nu crede în extratereștri, nu crede în războaiele matriceale, nu are habar că războiul s-ar putea interesa de el. Pășește triumfal către nimicul existenței sale și bombardează lumea cu cărți. Cartea! E suprema lui secreție! Cartea e neodihna scriitorului mincinos și pervers nu amețitoarele profunzimi ale universului plin de universuri. La cenaclu, îngâmfat. La eurocoane, important. Inanimatul e însă formă goală. Vizibil. Îl vezi de la o poștă, îl simți după ficționalul lui tembel și idiot, îl ai în mână. Nu te duce cu zăhărelul. Dar nici nu se bagă! Asta îl chinuie pe el, să nu se bage! Stă și cască gura la războaiele lumilor și tremură ca gelatina să nu care cumva să nu-l publice vreun editor, ceva.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Dacă nu, umblă după sponsori, inanimatul, să ne bombardeze cu vicleșug, să stâlcească auzul, ochiul cu săracele sale metafore de-un ban. Altminteri, nu se bagă inanimatul. Uneori, scapă. Se prelinge unsuros prin ochiurile năvodului existențial. Păcălește lumea. Păcălește gloria. Păcălește cititorimea. Să fie citit! Cuvântul de ordine. Să nu care cumva să nu-i apară fițuicile ficționale, copiuțele. Fură de la clasici, fură de la americani, îi copiază pe ruși, se bate pe burtă cu japonezii. Dar nu crede! Nu crede o iotă! Nu se întovărășește el cu haosul, cu hazardul, cu versetele cuantice. A, e citit, vezi bine, inanimatul! Dacă-l asculți, te face praf! Mintos, citit, cu verb. Tâmpitul! Războinicii imaginarului îl simt de la o poștă. Pentru că, da, există! Este ceva! Se întâmplă ceva în genune! Se zvârcolește universul plin de universuri, realitatea e trucată.

Dar cărțile inanimatului? Nu spun ele același lucru? Nu vorbesc ele despre realitatea virtuală? Nu vorbesc ele despre roboți și despre războaie stelare? Nu vorbesc ele despre apocalipsele omenirii cu vioiciune? Vioiciunea inanimatului pare suspectă. Îți zice, vezi la pagina aia că acolo e chichirezul, acolo e ca lumea, e scena aia cu cipurile, cu biții, cu revoltele digitale, cu cyborgii și cu space opera! Da, inanimatul e bine pus la punct cu recuzita. Dar el însuși e recuzită! Inanimatul e recuzită pentru săriții de pe fix, pentru naivi, pentru midinete leșinate după experimente sexuale extraterestre, inanimatul e recuzită pentru omul politic și pentru curvăsăreala politică, e bun pentru orice. Asta e inanimatul, obiect de inventar al puterii. Puterea se servește de el, îl ochește o vreme, îl curtează sau îl manipulează de la distanță. Inanimatul inocent m-ar scuipa în ochi!

El nu e insurgent! El trăiește într-o lume a lui, în spații înalte. Își umple spațiul cu referințe auguste și cu lume bolnavă. E un evazionist. El desfide lumea. E cineva. El e diferența. E altfel decât toți. Inanimatul parșiv se lipește de editor ca o mină submarină. Se lipește de mai marii zilei. Îi linge pe mână. Se gudură, parșivul! Asta îl chinuie pe el, cum să se gudure mai bine pe lângă stăpân. Să fie membru al uniunii contabile, să intre la socoteală. Să fie cuprins în dicționare. Să stea în topuri. Să fie remarcat. Să fie numit. Evazionistul se mândrește, are aplomb. El nu are nici în clin nici în mână. El nu are treabă cu dictaturile. El nu e comunist dar nici capitalist. Înjură vârtos comunismul dar stă la loc călduț. Scuipe în ceafa capitalismului și prorocește societatea viitorului. Construcție bolnavă sau triumfală. Atenție, camarazi! Inanimatul zice. Inanimatul nu crede în nimic.

Regimul matriceal e o gogoriță pentru el iar el nu este o construcție enciclopedică. Nu e interesat să pătrundă în corpul realului, să penetreze norma și dogma. Inanimatul e teluric. E pragmatic sau aerian. E o construcție monstruoasă a lumii, un făcător. Făcătorii se duc în neant fiind consumați de combustia universului plin de universuri. Inanimatul se joacă cu nemurirea și curtează moartea. Nici nu are și nici nu e produsul unui miracol. E stângist sau dreptist după vremuri. E cu rușii sau cu americanii sau e naționalist. A patra cale nu există pentru el. Să mâzgălească hârtia, să burdușească Internetul cu ficționalul său de-un ban găurit. Dar nu e paranormal. Nu e informație pură sau instrucțiune enciclopedică. Nici nu crede în ceea ce scrie! Cum să creadă dacă e simplu reflex la lectură, dacă e așa, ocupațiune duminicală și vulgară, dacă e frondă sau revoltă mondenă, bună să impresioneze vardistul de la colț de stradă, pe sergentul de la serviciul secretos sau pe guvernanta națională sau pe masele largi populare fărâmițate și digitalizate, zice-se de mintoșii, inanimați. Inanimatul e gata să peroreze despre moartea cărții și despre victoria totală a digitalului, fură de la americani nițică recuzită și puțin de la ruși, se pupă cu francezii și urlă în pustiu că ministeriala l-a uitat pe drumul integrării.

Dar inanimatul nu este integrat. Este alături. El zice că e ființă banală în sinea lui. Inanimatul nu are sine, are o sine. Curviștină înamorată de vulgar și de prostie. De prostia maselor largi populare fragmentate și digitalizate. Scriitorul inanimat nu are știința secretă a enciclopediilor. El e o ființă vulgară. El nu se teme de necunoscut. Nu e înfiorat. Fantomele ca și războaiele spațiale nu sunt pentru el decât un mijloc de a-și omorî plictisul. Inanimatul nu este o existență-în-lume. Este doar prefăcut. Fățarnicul. Un simplu reflex al viului la banalitatea suficienței. Inanimatul nu crede. A te umple de universul plin de universuri e pierdere de vreme pentru el. Inanimatul scriitor este o construcție comică și tristă. Înșeală criticul și batjocorește lectorul. Trage din greu să publice dar nu se războiește cu necunoscutul. Dar necunoscutul este, în timp ce războaiele de profunzime se desfășoară pline de cruzime dincolo de pojghița subțire a realului, dincolo de omenesc și de teluric, dincolo de credințe și mituri, dincolo de glorie, dincolo de premii literare, dincolo de realitate. Există ceva. Aceasta este sfârșirea inanimatului scriitor. Timpul e o gogoriță pentru proști așa cum spațiul este carnavalul idioților.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Gravitația strivește inanimatul scriitor pentru că el fiind un nefiind, nu are înțeles în lumile cuprinzătoare ale universului plin de universuri. Tâmpit iremediabil, inanimatul scriitor râcăie cu unghia în pielea universului plin de universuri rămânând o simplă propoziție în marele text. El nu vede textul. Nu-l pătrunde. Dar scrie. Scrie ca un orbete spre străluminarea maselor largi populare fragmentate și digitalizate și duse în pustie de cohorte de inanimați. Aceasta ar fi sfârșirea dacă războinicii imaginarului nu ar lupta pe tăcute în corpul universului de universuri, ei fiind magicieni și nu ființe, biete ființe. Paranormalul e o vulgarizare a acestor războaie iar farfuriile zburătoare sunt doar stropul de imaginar care picură pe viziera războinicului secretului, tainei și miracolului. Inanimatul scriitor este inanimat pentru că-și recunoaște vulgaritatea ființării, pentru că se crede doar formă umană și pentru că, lenevos și idiot, nu îndrăznește să experimenteze. Lipsirea de experiment și experiență lasă fără de suflare ficționalul compus de inanimatul scriitor. Inanimatul doar își imaginează. El face din propria sa imaginație o curvă de lux cu care se culcă criticii și cititorii aiuriți. Războinicul experimentează, are experiențe și caută cu fervoare războiul. El știe că există ceva. Inanimatul scriitor se dedulcește cu licoarea teluricului în timp ce universul plin de universuri pune la cale anularea lui din registrul imaginar care chiar funcționează sau ființează.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Orașul vrăjit

La sfârșitul lui august, întregul Adamville a pornit în căutarea Marelui Inițiat.

Unii spuneau că e vorba de Superiorul Necunoscut, alții că cel care vrăjise întreaga suflare nici nu și-ar fi avut sălașul pe Pământ.

Madam Zenobia era cât pe-acți să mă dibuiască, dar i-am făcut două, trei pase magnetice și și-a mutat gândul de la mine. Klaps, antrenorul de fug-gi, m-a oprit într-o bună zi pe stradă și mi-a spus că-mi face cinste cu o halbă, două. Mi s-a plâns în fel și chip că Superiorul Necunoscut refuză să i se arate, deși ținuse dietă și respectase codul Wudo cu cea mai mare sfințenie.

Și Ib Hassan, scriitorul popular, a pornit în căutarea inițiatului gândind ca va putea scrie un romanț ieftin spre deliciul maselor largi, populare.

Inanimarea scriitorului, iată, este cheia lumilor pornite aparent, înșelător și triumfal, să descrie adevăratul sens al lucrurilor. Inocent sau ignorant, scriitorul inanimat produce și secretă ficționale scurte sau lungi cu sârg și cu aroganță anunțând apocalipsele și așteptând din pricina asta recunoașterea publică și gloria. El nu se angajează în războaie. El e scriitor respectabil sau damnat pentru că doar scrie! Bulversează cititorimea cu alese ficțiuni pe care le reclamă ca fiind exemplare dar nu crede o iotă din miracolul universului plin de universuri. Inanimatul nu are habar că lucrurile chiar sunt.

El este sclavul de lux al suficienței. El anunță. El vestește. El are ceva cu lumea. Dar nu e insurgent. Nu e scormonitor. Nu se dăruiește luptei. Hoinărește prin lumile cenacliere sau vânzolește editurile sporind maculatura lumii și fălindu-se prostește cu ce mai sintagme produce pe bandă rulantă. El e mintosul de serviciu al națiunii. Altminteri, ființă nevolnică! Ființă banală. Aruncat întâmplător în cârca gloriei de o pală de vânt, de o ambuscadă literară provincială sau de un ordin cu subînțeles sosit de la centru prin emisari și slugi. Inanimatul idiotizează regimul imaginar, îl pervertește dar nu crede în extraterestri, nu crede în războaiele cuantice, nu are habar că războiul s-ar putea interesa de el. Pășește triumfal către nimicul existenței sale și bombardează lumea cu cărți.

Cartea! E suprema lui secreție! Cartea e neodihna scriitorului Ib Hassan din Adamville, mincinos și pervers, nu amețitoarele profunzimi ale universului plin de universuri. La cenaclu, îngâmfat. La simpozioane, important. Inanimatul e însă formă goală. Vizibil. Îl vezi de la o poștă, îl simți după ficționalul lui tembel și idiot, îl ai în mână. Nu te duce cu zăhărelul.

Dar nici nu se bagă! Asta îl chinuie pe el, să nu se bage! Stă și cască gura la războaiele lumilor și tremură ca gelatina să nu care cumva să nu-l publice vreun editor, ceva. Dacă nu, umblă după sponsori, inanimatul, să ne bombardeze cu vicleșug, să stâlcească auzul, ochiul cu săracele sale metafore de-un ban. Altminteri, nu se bagă inanimatul.

Uneori, scapă, Ib Hassan din Adamville. Se prelinge unsuros prin ochiurile năvodului existențial. Păcălește lumea. Păcălește gloria. Păcălește cititorimea. Să fie citit! Cuvântul de ordine. Să nu care cumva să nu-i apară fițuicile ficționale, copiuțele. Fură de la clasici, fură de la americani, îi copie pe ruși, se bate pe burtă cu japonezii. Dar nu crede! Nu crede o iotă! Nu se întovărășește el cu haosul, cu hazardul, cu versetele cuantice. A, e citit, vezi bine, inanimatul!

Dacă-l asculți, te face praf! Mintos, citit, cu verb. Tâmpitul! Războinicii imaginarului îl simt de la o poștă. Pentru că, da, există! Este ceva! Se întâmplă ceva în genune! Se zvârcolește universul plin de universuri, realitatea e trucată. Dar cărțile inanimatului? Nu spun ele același lucru? Nu vorbesc ele despre realitatea virtuală? Nu vorbesc ele despre roboți și despre războaie stelare? Nu vorbesc ele despre apocalipsele omenirii cu vioiciune? Vioiciunea inanimatului pare suspectă. Îți zice, vezi la pagina aia că acolo e chichirezul, acolo e ca lumea, e scena aia cu cipurile, cu biții, cu revoltele digitale, cu cyborgii și cu space opera! Da, inanimatul e bine pus la punct cu recuzita. Dar el însuși e recuzită!

Inanimatul Ib Hassan e recuzită pentru săriții de pe fix din Adamville, pentru naivi, pentru midinete leșinate după experimente sexuale extraterestre, inanimatul e recuzită pentru omul politic și pentru curvășăreala politică, e bun pentru orice.

Asta e inanimatul, obiect de inventar al puterii. Puterea se servește de el, îl ochește o vreme, îl curtează sau îl manipulează de la distanță. Inanimatul inocent m-ar scuipa în ochi! El nu e insurgent!

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

El trăiește într-o lume a lui, în spații înalte. Își umple spațiul cu referințe auguste și cu lume bolnavă. E un evazionist. El sfidează lumea. E cineva. El e diferența.

E altfel decât toți. Inanimatul parșiv se lipește de editor ca o mină submarină. Se lipește de mai marii zilei. Îi linge pe mână. Se gudură, parșivul! Asta îl chinuie pe el, cum să se gudure mai bine pe lângă stăpân. Să fie membru al uniunii contabile, să intre la socoteală. Să fie cuprins în dicționare. Să stea în topuri. Să fie remarcat. Să fie numit. Evazionistul se mândrește, are aplomb. El nu are nici în clin nici în mână. El nu are treabă cu dictaturile. El nu e comunist dar nici capitalist. Înjură vârtos comunismul dar stă la loc calduț. Scurpă în ceafa capitalismului și prorocește societatea viitorului. Construcție bolnavă sau triumfală.

Atenție, camarazi!

Inanimatul zice. Inanimatul nu crede în nimic. Regimul cuantic e o gogoriță pentru el iar el nu este o construcție enciclopedică. Nu e interesat să pătrundă în corpul realului, să penetreze norma și dogma. Inanimatul e teluric. E pragmatic sau aerian. E o construcție monstruoasă a lumii, un făcător. Făcătorii se duc în neant fiind consumați de combustia universului plin de universuri. Inanimatul se joacă cu nemurirea și curtează moartea. Nici nu are și nici nu e produsul unui miracol. E stângist sau dreptist după vremuri, Ib Hassan din Adamville.

E cu rușii sau cu americanii sau e naționalist.

A patra cale nu există pentru el. Să mângăiească hârtia, să burdușească Internetul cu ficționalul său de-un ban găurit. Dar nu e paranormal. Nu e informație pură sau instrucțiune enciclopedică. Nici nu crede în ceea ce scrie!

Cum să creadă dacă e simplu reflex la lectură, dacă e așa, preocupățiune duminicală și vulgară, dacă e frondă sau revoltă mondenă, bună să impresioneze vardistul de la colț de stradă, pe sergentul de la serviciul secretos sau pe guvernanta națională sau pe masele largi populare fărâmițate și digitalizate, zice-se de mintoșii, inanimați.

Inanimatul Ib Hassan din Adamville e gata să peroreze despre moartea cărții și despre victoria totală a digitalului, fură de la americani nițică recuzită și puțin de la ruși, se pupă cu francezii și urlă în pustiu că ministeriala l-a uitat pe drumul integrării.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Dar inanimatul nu este integrat. Este alături. El zice că e ființă banală în sinea lui.

Inanimatul nu are sine, are o sine. Curviștină înamorată de vulgar și de prostie. De prostia maselor largi populare fragmentate și digitalizate. Scriitorul inanimat nu are știința secretă a enciclopediilor. El e o ființă vulgară. El nu se teme de necunoscut.

Nu e înfiorat. Fantomele ca și războaiele spațiale nu sunt pentru el decât un mijloc de a-și omorî plictisul. Inanimatul nu este o existență-în-lume. Este doar prefăcut. Fățarnicul. Un simplu reflex al viului la banalitatea suficienței. Inanimatul nu crede. A te umple de universul plin de universuri e pierdere de vreme pentru el. Inanimatul scriitor este o construcție comică și tristă. Înșeală criticul și batjocorește lectorul. Trage din greu să publice dar nu se războiește cu necunoscutul. Dar necunoscutul este în timp ce războaiele de profunzime se desfășoară pline de cruzime dincolo de pojghița subțire a realului, dincolo de omenesc și de teluric, dincolo de credințe și mituri, dincolo de glorie, dincolo de premii literare, dincolo de realitate.

Există ceva.

Aceasta este sfârșirea inanimatului scriitor Ib Hassan din Adamville.

Timpul e o gogoriță pentru proști așa cum spațiul este carnavalul idioților. Gravitația strivește inanimatul scriitor pentru că el fiind un ne fiind, nu are înțeles în lumile cuprinzătoare ale universului plin de universuri. Tâmpit iremediabil, inanimatul scriitor râcăie cu unghia în pielea universului plin de universuri rămânând o simplă propoziție în marele text.

El nu vede textul. Nu-l pătrunde. Dar scrie. Scrie ca un orbete spre străluminarea maselor largi populare fragmentate și digitalizate și duse în pustie de cohorte de inanimați.

Aceasta ar fi sfârșirea dacă războinicii imaginarului nu ar lupta pe tăcute în corpul universului de universuri, ei fiind magicieni și nu ființe, biete ființe. Paranormalul e o vulgarizare a acestor războaie iar farfuriile zburătoare sunt doar stropul de imaginar care picură pe viziera războinicului secretului, tainei și miracolului.

Inanimatul scriitor din Adamville este inanimat pentru că-și recunoaște vulgaritatea ființării, pentru că se crede doar formă umană și pentru că, lenevos și idiot, nu îndrăznește să experimenteze. Lipsirea de experiment și experiență lasă fără de suflare ficționalul compus de

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

inanimatul scriitor. Inanimatul doar își imaginează. El face din propria sa imaginație o curvă de lux cu care se culcă criticii și cititorii aiuriți. Războinicul experimentează, are experiențe și caută cu ferveare războiul. El știe că există ceva.

Inanimatul scriitor se dedulcește cu licoarea teluricului în timp ce universul plin de universuri pune la cale anularea lui din registrul imaginar care chiar funcționează sau ființează aducându-l în fața ochilor mei pe Hastrubaiev, filozoful de un bănuț care mă întreabă chiar așa:

– Crezi că o să mi se arate? Zi, se va întâmpla această minune?!

I-am cântat în strună. De bună seamă că Superiorul Necunoscut, sub a cărui vrajă trăiau cu toții, avea să-l aleagă. Și de ce nu, la urma urmei?!

Crezi că o să am norocul ăsta? Să pun mâna pe Marele Premiu?!

Alergau cu toții după milioanele puse la bătaie de nu știu cine, care pusese lumea pe jărat, lăsând ca indiciu doar numărul unei căsuțe poștale.

Până și domnișoara Elvira umbla după Superiorul Necunoscut, vrând să-i pună câteva întrebări despre structura intimă a Universului și despre mersul ascuns al lumilor la sfârșit de mileniu și despre ceața care se lăsase dintr-odată înghițind întregul Adamville.

Elvira mi-a telefonat într-o seară cu gânduri nerușinate. Nu mai țin minte ce scuză am invocat. Nu m-am întâlnit cu ea și nici n-am căutat-o. Nu e oare dragostea una din căile sigure către Absolut?!

Când ceața s-a ridicat dintre case, ne-am trezit în fața primăriei cu un elefant roz pe care Superiorul necunoscut l-a materializat prin teribila sa forță matriceală.

Iorgovan de la Arsenal a leșinat de emoție. În cădere, frumoasa lui pipă s-a zdrobit de caldarâm. Lubomir, directorul Băncii Comerciale, a izbucnit în plâns din pricina asta. Umerii îi tresăltau. Peruca i se strâmbase. Reverul hainei sale cadrilate s-a pleoștit de atâtea lacrimi.

Domnișoara Margareta a încercat să-l liniștească. Dar Lubomir a continuat să plângă în hohote după pipa pe care o râvnise atâta vreme și pe care Iorgovan refuzase să i-o vândă. Avocatul Luigi s-a repezit și el să-l împace pe bietul director asigurându-l că, la întoarcerea sa din Franța îi va aduce un set de pipe africane. Avocatului i se zbătea o pleoapă și avea un oarecare vertij din cauza fenomenului. El s-a întors către Bertha, asistenta medicală de la Spitalul Municipal și i-a cerut un

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

calmant. Bertha flecărea cu madam Zenobia și căsca gura la uriașul elefant roz și nici nu-i păsa de ce se petrece în jur. În viața ei nu văzuse o grădină zoologică și nici măcar un spectacol de circ. Avea o bonetă albă bine scrobită pe cap și purta un halat scurt care-i lăsa picioarele în văzul lumii în toată splendoarea lor. Țin minte că Iorgovan se bătuse pe viață și pe moarte cu spișerul Fabian din cauza ei. Amândoi o iubiseră nebunește în urmă cu câțiva ani. În cele din urmă, comisarul Agamemnon s-a văzut nevoit să-i aresteze pe amândoi și să-i pună la popreală timp de o săptămână pentru tulburarea ordinii publice. Iorgovan a încercat să evadeze într-o noapte fără lună. Unii spun că domnișoara Margareta i-ar fi strecurat o pilă la vorbitor și că ar fi tocmit un taximetrist să-l aștepte pe Iorgovan în spatele închisorii.

Primarul Bonifaciu, sfătuit de Ib Hassan, a mușamalizat întreaga situație încercând astfel să mai câștige un pic de capital electoral. Bertha a refuzat însă mâna întinsă de primar și nici n-a vrut să audă de o împăcare. Ea s-a considerat ofensată multă vreme și nici nu s-a mai salutat cu cei doi bătauși. Domnișoara Margareta i-a spus de la obraz că nu se cade așa ceva și că, dimpotrivă, ar fi trebuit să fie mândră că doi bărbați bine s-au luptat s-o cucerească. Între noi fie vorba, Iorgovan era un pirpiriu. N-ar fi fost în stare să alerge o sută de metri fără să-și dea duhul. Iar spișerul Fabian, rotofei și bucălat, abia reușea să urce scările Primăriei când avea de adus câte o rețetă vreunui consilier. Dacă nu mă înșel, avocatul Luigi l-a luat cândva peste picior. A fost tevatură mare. Spișerul s-a plâns primarului și a amenințat că-l va da pe avocat în judecată pentru insultă. Asta ne-a însuflețit pe toți. De-abia așteptam un eveniment care să ne pună pe jeratic și să ne dea subiect de bârfă. De ce să nu recunosc, am pus cu toții paie pe foc.

Domnișoara Margareta însă a reușit să-i împace pe cei doi. Ba chiar au fost la terasă la Emil și au petrecut o seară întreagă. Au mâncat nisetru, pui de baltă, supă de broască țestoasă, omletă din ouă de struț și câte și mai câte. Gurile rele au spus că ar fi băut peste douăzeci de sticle de șampanie franțuzească dar eu n-am crezut niciodată. Nici Lubomir n-ar fi fost în stare să bea atât cu toate că era câștigătorul tuturor concursurilor din timpul sărbătoririi vinurilor.

Să-l fi văzut numai cum golea cană după cană fără să dea ochii peste cap, fără să gâfâie, fără să cadă-n nas. Primarul Bonifaciu i-a aninat de fiecare dată câte o medalie de aur de reverul hainei și

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

I-a pupat pe amândoi obraji. Știam cu toții de ce o făcea cu atâta frenezie. Lubomir îi promisese că-i va transfera contul în Elveția. Asta ar fi fost o ilegalitate strigătoare la cer dar comisarul Agamemnon nici nu s-ar fi sinchisit. Domnișoara Margareta l-a avertizat de vreo câteva ori ba chiar a amenințat că va suna la centru sau că se va adresa unor foruri internaționale. Eu i-am spus domnișoarei să se liniștească pentru că avea să-și atragă ura lui Bonifaciu și avea să piardă garsoniera închiriată de la Primărie. Domnișoara Margareta era însă o mare luptătoare pentru adevăr. O organizație neguvernamentală care-și avea sediul la Londra îi trimisese o diplomă de merit iar o revistă din Bulgaria îi publicase fotografia pe prima pagină.

Sigur că ar fi trebuit să fim mândri că domnișoara Margareta ne reprezentase peste hotare. Mulți dintre noi însă nu vedeau cu ochi buni acțiunile ei și o considerau o ușuratecă și o înfumurată. Probabil că la asta au contribuit și toaletele ei extravagante și limbajul ei cam fără perdea. Domnișoara Margareta nu se sfia să înjure copios și pot să spun că o făcea mai bine decât șoferii de pe camioanele de la fabrica de sticlă sau ca hamalii din port. Andreas, directorul fabricii de sticlă, a cerut-o în căsătorie de vreo câteva ori dar fără succes.

Domnișoara Margareta avea de gând să-și închine viața salvării oamenilor și luptei împotriva răului. Bătălia dintre bine și rău era unul dintre subiectele ei preferate. Andreas n-a reușit însă niciodată să-i țină piept. Lui îi plăcea mai mult pescuitul și berea neagră. Uneori, vara, pierdea nopți în șir pe mare împreună cu Lubomir încercând să prindă în cârligele lor de oțel ceva câini de mare. În zori se întorceau lălăind de mama focului. Se împleticeau până la bodega "La delfinu' " și acolo se îmbătau turtă. Acolo au pus pariu cu un harponier de pe o balenieră că or să prindă într-o lună cea mai grozavă balenă din lume, Moby Dick. Harponierul i-a luat peste picior dar le-a făcut hatârul. A pus la bătaie un harpon de argint pe care îl primise în dar de la regele Suediei în persoană. Noi ne-am amuzat foarte tare și am așteptat să treacă luna. S-au ținut de cuvânt. Au adus în port cea mai mare balenă pe care am văzut-o vreodată.

Memoria s-ar putea să mă înșele și toată tărășenia asta să se fi întâmplat după ce elefantul roz a apărut din ceață în fața Primăriei. Despre soarta lui n-aș putea să spun mare lucru pentru că în acele zile am plecat cu niște treburi la Milano. Domnișoara Margareta mi-a trimis o scrisoare din care însă

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

n-am înțeles mare lucru. Domnișoara avea un scris tare ciudat și dezordonat. Stând într-unul din balcoanele hotelului milanez, în bătaia soarelui mediteranean, în fața unei cafele, am încercat să descifrez mesajul primit. M-am încurcat de vreo câteva ori.

Când i-am dat cât de cât de capăt, am fost sunat de la recepție și rugat să cobor pentru că izbucnise un incendiu la un etaj inferior. Am ajuns cu greu în stradă. Hainele-mi erau boțite iar părul vâlvoi. Un polițist m-a întrebat politicos dacă am nevoie de asistență medicală.

I-am mulțumit grăbit și am intrat în cafeneaua de peste drum. Barmanul mi-a spus că nu mai erau locuri libere, lucru pe care însă îl constatasem și eu cu destulă ușurință. M-a invitat însă la bar să-mi facă cinste cu un păhărel așa, din partea casei. Era un bărbat înalt, voinic, tuciuriu. Avea o cicatrice care-i brăzda fața până sub lobul urechii stângi. Am stat la taclale. A fost curios să știe dacă mi-a fost frică în timp ce coboram prin infernul acela. Mi-a mărturisit că, deși făcuse lupte în tinerețe, nu reușise niciodată să-și stăpânească frica. Aproape orice îl îngrozea. Un incendiu, de pildă. Sau sirenele poliției. Sau spectrul negru al șomajului. Într-un târziu mi-a spus că are un unchi suspus care ar putea să mă ajute să obțin cetățenie în doar câteva ore. Ideea mi-a surâs și peste câteva zile m-am dus cu el și l-am rugat să-mi fixeze o întâlnire cu unchiul său.

În sfârșit, până și garda civilă a început să umble după Superiorul Necunoscut, vrând să-l someze în numele Republicii să dezvrăjească orașul.

Uneori, seara îi aud pe gardieni tropăind pe trotuar, gata, gata să-l burdușească pe Superiorul Necunoscut în duba lor argintie. Am o oarecare simpatie pentru acești vajnici apărători ai ordinii publice. Deschid fereastra și îi îmbărbătez. Ei mă salută cu mâna la chipiu, pocnind din călcâie. După ce se pierde prin aburul înserării, eu mă privesc îndelung în oglindă și-i fac cu ochiul Superiorului Necunoscut.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Titanic

Uită-te la ei cum se mai prostesc!

Se prostesc, amice!

Se foarte prostesc, domnule!

Tovarăși, uite cum se mai prostesc!

Uraaaaa!

Titanicul s-a scufundat.

Titanicul s-a scufundat pentru a doua oară.

Titanicul s-a scufundat pentru totdeauna, doamnelor și domnilor!

Gata, gata, s-a dus O LUME. O lume, se miră Argatorius, trăgându-l de mânecă pe Sclavulopulus.

Gata-i scufundat.

Filmul înghite cartea.

Dar înțelesurile? Și ridică din sprâncene Subretina pișcându-se de țâțe și țuguindu-și buzele. Păi care să fie interpretarea?! Cum să iei lucrurile?

Irlandezii, de pildă!

Se pare că irlandezii nu prea sunt interesați de Tratatul de la Nisa, afirmă unii observatori. Pentru aderare s-ar pronunța favorabil 45% dintre irlandezi. Sondajele de opinie făcute în insulă arată că un procent destul de mare, 27%, sunt total dezinteresați.

Aparent departe de lumea dezlănțuită, rănită în orgoliul național și știrbită teritorial, Irlanda își consumă destinul în istorie recuperând legende și sonoritățile celtice care vorbesc despre un neam mândru și războinic. Imaginarul colectiv, în care putem descoperi înțelesurile adânci ale politicilor și ale atitudinilor, ne poate ordona descoperirile. Integrarea Imaginarului, care este de fapt cheia Integrării Europene are anumite chei în textele lui Cătălin Ionescu.

Unul dintre ele, Neuromatul, vorbește despre integrarea virtualității artificiale prin operatorii săi aflați dincolo de lege. Spargerea codurilor virtuale, aidoma spargerii codurilor Imaginarului, devine la Cătălin Ionescu soluția integratoare dar care anunță și insurgența. Mare parte dintre irlandezi se tem

17/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

că odată ce vor adera își vor pierde neutralitatea militară într-un superstat european. Într-o astfel de situație, visul de a reîntregi Imaginarul Irlandez se va năruia dintr-odată.

Ori forța acestui imaginar, care guvernează tradiții pline de măreție stă tocmai în acest vis. "Cine să-i asculte în nebunia turbioanelor din GlobalNet?" spune Cătălin Ionescu despre personajele sale intuind turbioanele din Imaginarul Colectiv cu care politicienii lumilor au destule bătaii de cap. Irlandezii par hotărâți să-și folosească Imaginarul pe potriva înaintașilor lor celți trimițând lumii acest mesaj prin încântătoare și stranii expresii muzicale.

Niște oameni, acolo, asta sunt expresiile muzicale.

Niște spectatori. Se smiorcăie.

Stă mileniul să se prăbușească peste ei și ei se smiorcăie ca niște domnișoare de pension. Păi, sigur că le-a modificat careva codul genetic, nu e urmă de îndoială. Argatorius gârâie. Mulțumit.

Își mângâie pânțele. Zice că e îndopat cu circuite electronice. Un fel de mașinărie cu voce, cu nas, gât și urechi. Poate că are și psihic, ah, numai bun să-l împănerez cu temerile sfârșitului de veac.

În mileniu, virtualul bânțuie mințile explicitând căderile și bifurcațiile în irațional. A fi irațional e ca și cum ai fi dincolo, spun unii.

Ar fi delăsarea de corp.

Nu elanul antimateriei ci inversul informațional al materiei care e cu totul altceva. În Nepal, după ce prințul moștenitor Dipendra și-a pus capăt zilelor, iraționalul s-a dedat la o adevărată sărbătoare a spiritului lipsit de corp. Majoritatea instituțiilor din Katmandu au rămas închise vreme de o zi pentru a se putea desfășura ceremonia alungării fantomei fostului suveran din palat.

În timp ce destinul popoarelor e hotărât în cancelarii potrivit intereselor oculte, ocultismul de paradă, drapat în imaginar colectiv pune la cale spectacole grandioase. Fantoma lui Birendra a fost, se pare, alungată spre liniștirea populației și spre deliciul mass mediei care s-a grăbit să facă o extensie irațională.

Asemenea șamanilor îndeplinindu-și ritualul, Mircea Cărbunaru sacrifică ideea de corp într-o povestire SF care poartă un nume deconcertant: ZBORUL LIN AL PORUMBEILOR. Zborul e lipsirea de corporalitate, e drumul și calea. Drumul pelerinului. Calea revelației și a miracolului. Coriolan,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

personaj construit de Mircea Cărbunaru cu inspirație și fervoare, este sacrificat pentru ideea de zbor și de străluminare așa cum șamanii din Nepal alungă fantoma pentru netulburarea minții și pentru străluminarea spațiului de putere care așteaptă noul suveran. A împrăștiat prin ritual e dovada deschiderii unei noi lumi. Mircea Cărbunaru dă semn despre o nouă lume și în aceasta constă superbia lui. În van detractorii și oficialii cu gust sălcu ai SF-ului reclamă ghetoizarea în fapt și idee. În van critica desuetă unindu-și glasul cu politicianul conservator și minor reclamă lipsirea de idee într-o salvagardarea materialismului și a utopiei.

Sacrificându-și viața, brahmanul Durga Prashad Sapkota practică ritualul tatto pentru a exorciza. El părăsește lumea ca lume pierzându-se în munți sperând că va lua cu el Răul. Dăruindu-se zborului, Coriolan se dăruiește sacrificiului metamorfozându-și corpul într-o idee. Politicienii de azi ai banalului și mizeriei puterii sunt aidoma criticilor desueți ai SF-ului. Toți construiesc utopia vrând ca mai apoi s-o violeze cu sălbăticie. A te lipsi de corp aparține meditației dar și acțiunii.

Nici brahmanul Sapkota și nici Mircea Cărbunaru nu vorbesc însă despre sinucidere ci despre străluminare. Într-un invers informațional Cărbunaru ar putea fi un brahman. Îl și văd plutind fantomatic printre florile de lotus pregătind noi înțelesuri tainice despre lipsirea de corp și despre imaginarul atotcuprinzător. Scriitor stăpân pe tehnicile sale, Cărbunaru produce o fractură. Evoluția, spune el, se face prin catastrofă.

Se face prin sacrificiu.

Tragedia din Nepal vorbește despre noua lume care se naște prin carnagiu și durere. Așa cum dăruindu-se zborului porumbeilor, Coriolan nu e un personaj tragic ci, dimpotrivă, un dăruit al luminii.

Căci dincolo de lovituri de palat, de conspirații și înșelăciune, stă superbia. Aceasta ar fi calea pe care Mircea Cărbunaru ne cheamă construindu-și ficțiunile așa cum șamanii își îndeplinesc ritualurile. Din când în când, câte un critic desuet, un invers informațional al analistului politic gomos și autoritar, caută să producă îndreptări ale lumii prin diatribă și aroganță. Brahmanul Mircea Cărbunaru trece mai departe spre munți însă într-un zbor lin al porumbeilor pregătindu-ne pentru taină și lipsire de fantome.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

E umplut psihicul ăsta cu fantome, cu goddzile, cu dosarele x, cu titanici, cu masonerie, puțin mosad, puțină cia, puțin kgb.

Oho, răcnește Sclavulopulus, lumea de mâine ne aparține. Ce înțelege el prin lumea de mâine e un mare mister. Niște oportuniști. Un stomac cât toate zilele. Spectatori de cinema. Ei, s-ar putea cabla în rețea. Să disemineze. Să-și împrăstie pe mapamond ideile digestive. Hap, hap, hap.

Marea Hăpăială!

Războiul mâncăcioșilor. Să filozofăm cu gura plină. Sala de cinematograf duduie.

Duduie motoarele cyberspectatorilor. Țștia se freacă între picioare, suduie. Intră cu ghetoaiile în ficțiune și fac harcea-parcea din ea. O înfulecă pe Madonna!

Madonna se dezgolește iar, anunță New York Times scriind că o firmă de produse farmaceutice din Europa va folosi imaginea devenită bun de folosință publică pentru a vinde mai multe mii de prezervative. Se pare că peste 50.000 de prezervative sunt deja aproape de coastele Americii gata, gata să invadeze sex-shop-urile. Tulburătoare răsturnare de situație, imaginea dezgolirii fiind folosită pentru protecția actului sugerat subtil sau revoluționar de Madonna pe scenele lumii.

Este o politică aidoma strategiei folosită de Michael Hăulică în povestirea MORDELIA, publicată în recenta antologie SF editată de editura ProLogos. Personajul feminin construit de Hăulică, punctul central al unei orgii textuale rafinate dar și zgrunțuroase, un metatext de excepție, este de fapt Simbolul Sexual, orgasmul în toată splendoarea lui.

O prăbușire a lectorilor în ei înșiși, în fantezmele lor. Hăulică adaugă tensiune textului așa cum politicile farmaceutice adaugă tensiune intimității stârnind orgii sexuale în imaginarul valurilor de clienți care vor goli rafturile. Oferită mulțimilor spre îngurgitare simbolică, Madonna este o Mordelia, se confundă cu ea, cuplul acesta imaginar bântuind mesele de joc și masa tratatelor secrete și a înțelegerilor perverse într-un balet politic amețitor. Nu protecția va fi căutată ci nesfârșitul orgasm simbolic mult mai devastator și mai plin de supremă cunoaștere și descătușare.

Hăulică, un maestru al textului sexualizat și sexualizator o reconstruiește pe Madonna într-un alt domeniu al imaginarului așa cum politicile farmaceutice o construiesc pe Mordelia fără a avea știință

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

de ea. Femeia-fotoliu dăruită lectorului de subtilul Michael Hăulică este o imagine-cadru care produce o serie. În fapt, Hăulică o inventează pe Madonna inițiind lectorul în știința fluidelor.

Sigur că barosanii lumii sunt inițiați în știința fluidelor.

Tony Blair, de exemplu!

Spargeți-l pe Blair, scria pe baloanele lansate în campania electorală de conservatorii britanici. Ultimele sondaje păreau ușor nefavorabile lui Blair deși imaginea lui de bun familist îl menținea pe linia de plutire. Strategia vădită a conservatorilor de a limita majoritatea laburiștilor dădea acestora din urmă serioase bătaii de cap. Blair ar fi putut fi chiar punctul lor vulnerabil, un consilier de imagine profesionist alegându-l ca țintă sigură în campanie. Blair putea fi compromis din multe puncte de vedere. El nu s-a dovedit a fi la înălțimea liderilor europeni iar zâmbetul său fals și artificialitatea gesturilor i-ar fi putut aduce deservicii majore. Blair a stat tot timpul în umbra lui Clinton, iar datoriile pe care le are de plătit către magnații mediei internaționale îi limitează gradele de libertate.

Blair nu este un erou. Nu are nimic din hotărârea doamnei de fier și nu a știut să-și construiască un război sau un adversar. Blair s-a însingurat jucând în funcție de conjuncturile internaționale. Războiul cu conservatorii nu face din el un erou popular. Ideea despre Blair este aidoma ideii despre singurătate pe care Traian Bădulescu o dezvoltă în povestirea sa SINGURĂTATE publicată într-unul dintre suplimentele cotidianului Ziua. Oamenii, în căutările lor, spune Bădulescu, îi descoperă pe Ceilalți, descoperirea nefiind însă revelatoare. Ceilalți ne sunt atât de asemănători! Asemenea personajului colectiv al lui Bădulescu, Blair descoperă că ceilalți nu se deosebesc prea mult deși, la o primă vedere, totul ar fi diametral opus.

Lipsit de un război real, de un conflict pe măsură, care să-i construiască o imagine de forță, Blair trebuie să joace atent, speculând patriotismul insular al britanicilor și încercând să diminueze imaginea curții regale prin diverse tertipuri. Din nefericire pentru el, Blair nu are anvergură și este prizonierul propriilor sale slăbiciuni așa cum ne spune și Traian Bădulescu în finalul povestirii sale, "Ne dăm seama că suntem prizonieri". În astfel de situații, maniera de joc e vizibilă și fără de surprize. Se vede de la o poștă, șoptește Subretina.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Subretina zice că a decodificat înțelesurile acestui titanic. Adică se sfârșește o lume. Adică săracii îi salvează pe cei bogați, iar cei bogați le-o trag săracilor la mișto. Ei, nițică hermeneutică n-ar strica, zice un cyber tobă de Marx & Eco, nu sperați în van, socialismul v-a triumfa. Iar Titanicul se duce frumușel la fund și o întreagă lume o bagă pe mânecă din cauza asta. Numai un spectator tembel, uitat prin fundul sălii, văzând că poliția nu stă cu ochii pe el, apasă pe butonul roșu, să se reia scena de final, să nu se mai scufunde Titanicul, să nu se mai învârtă pământul, să nu mai izbucnească al treilea război mondial, să nu mai gargarisească hoții și vardiștii la tribunele rețelei, huuuuuuuuuuuu! Sclavulopulus îl ia de guler și-i smulge electrozii, nebunule, or să ne împuște chiar pe toți, or să ne hăcuie, ne fac una cu pământul.

Așa se și întâmplă în finalul acestui roman ultra-SF, totul se duce de răpă, se prăbușește dirijabilul lui Bellini, se scufundă America, se prăbușește Luna, Jupiter explodează asurzitor, se amestecă simbolurile, un academician înșfacă premiul Nobel, scriitorii semnează o petiție împotriva lui Hitler, spionii se sinucid, lagărele de exterminare sunt îngropate sub un strat gros de ciment, toată lumea râde, cântă și dansează, zdrențăroșii se sacrifică pentru bunul mers al ocultelor, un scriitor din Răsăritul Europei dă o lovitură literaturii SF, ce mai literatură decadentă, Subretina este violată de un vampir, Imaginarul se rupe în două, homosexualii mor din cauza unei combustii interne generalizate, Adam și Eva se transformă în Romeo și Julieta, jos romanul, urlă o gospodină, ex-muncitoare la A-P-A-C-A, lucrurile sunt însă foarte, foarte serioase, Sclavulopulus își dedică o odă în vacarmul general al sălii de cinematograf, generatoarele scot fum, circuitele rețelei se încing foarte, cyberșmecherii se salvează în ultimul moment, virtualul trage la foale, strada se rupe, orașul se rupe și nouă ni se rupe, strigă niște derbedei înfiorați și încântați de spectacolul de sunet și lumină, ușile cybercinematografului sar din țâțâni, polițiștii se bulucesc, vine armata cu niște tancuri, nu-i goddzila, nu-s agenții cubanezi, nu-s gherilele vietnameze, e chiar Titanicul smuls din realitatea virtuală, navigând către Soare-Răsare, în jos pe bulevard.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Când picurii nopții au sfârșit pe fruntea vestitului Magikoon, NASA a înregistrat prima descreștere de viteză iar China s-a pierdut într-un abur, rușii și-au rătăcit submarinele într-o pungă virtuală iar magicianul Magikoon a declarat pentru întâia oară Principiul lui Unu care se multiplică bulversând serviciile secrete și luându-i pe nepregătite pe filozofii Ș și colii de la Weimar, președintele Nepalului și-a văzut șopârta lungindu-se și transformându-se într-un cerc magic iar Hoba Buba, cântărețul de jazz de la Națiunile Unite a reușit cea mai lungă octavă din istoria istorisirilor muzicale, gaura de ozon s-a preschimbat într-o poartă stelară iar Barâșnikov, întâiul fizician al Rusiei s-a împăcat pentru toată viața cu Elvin, întâiul fizician al Americii, uraganul Gian Mora a încremenit într-o formațiune sculpturală pe care au furat-o briganzii corsicani, Europa s-a frânt în două după un scenariu escatologic pus la punct de iezuiți, prințesa Margareta s-a rătăcit într-un nor argintiu iar membrii marcanți ai Partidului Conservelor s-au trezit arestați într-o pictură salvadoriană, crepusculul de la Malta s-a deplasat în viteză către Borneo arzând pădurile de tropical, Magikoon a decretat principiul Saturației în timp ce fizicienii germani au dat publicității Bula Exofizică din A Șaptea Trecere a cometei Bantuliasan, planeta întreagă a intrat într-un proces rapid de frânare iar corul artileriștilor din Kursk a încremenit și el într-o gamă minoră, pierdem viteză, ar fi șoptit împăratul Japoniei chemându-și samuraiul de taină, încet, încet cuvintele s-au risipit, limbajul s-a decolorat, statuile s-au sfărâmat, oceanele s-au evaporat, s-a prăbușit satelitul de serviciu, Primul Sunet al Universului s-a făcut auzit din toate colțurile matricelor energetice iar câmpurile magnetice s-au făcut toate ghem. Și atunci s-a înfiripat GLASUL.

Curriculum Vitae

M-am născut la 14 octombrie 1954, în comuna Ardud, județul Satu Mare. La unsprezece ani mi-am pierdut total vederea. Am urmat primul an de școală în com. Rătești, jud. Satu Mare, apoi, până la bacalaureat, la Școala Generală și Liceul pentru Nevăzători din Cluj, absolvit în 1974.

Între 1974–1978, am studiat filologia franceză și engleză la Universitatea din București, absolvind cu media generală 9,85, a cincea în ordine pe țară la facultățile de limbă franceză. Între 1978–1990, am lucrat ca profesor de limbă franceză la Centrul Școlar Nr. 1 pentru Deficienți de Vedere din București, str. Vatra Luminoasă nr. 108, predând de asemenea limba și literatura română la secția profesională a numitului centru, când a fost necesar. Din 1990 până în 1994, am activat ca inspector de specialitate în Ministerul Învățământului și Științei, responsabil cu subsistemul educației speciale pentru deficienții de vedere. În această calitate am contribuit determinant la reînființarea și înființarea Liceului pentru Deficienți de Vedere din Cluj, a celui din Buzău, a școlilor postliceale de balneofizioterapie din București și Arad. Am obținut fonduri pentru tipărirea manualelor în braille, am organizat primele tabere școlare pentru elevii cu probleme vizuale în perioada postdecembristă, am coordonat în numele părții române programele internaționale în beneficiul școlilor, soldate inclusiv cu importante dotări tehnice. În 1989, am fost ales vicepreședinte al Asociației Nevăzătorilor din România, răspunzând de serviciul cultural, educațional și de relațiile internaționale ale instituției. Din 1991 cu o jumătate de normă și din 1994, cu normă întreagă, după încheierea activității la Ministerul Învățământului, am devenit salariatul Asociației Nevăzătorilor pe respectivul post. Începând cu 1 noiembrie 1998, m-am pensionat în baza Legii nr. 57/1992.

În 1998, am înființat Fundația Altmediacom cu scopuri științifice și educaționale în domeniul informaticii în beneficiul deficienților senzoriali și cu intenția de a monitoriza aplicarea legislației interne și internaționale în favoarea persoanelor cu handicap. Împreună cu Fundația “Cartea

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Călătoare” am realizat un program pentru calculator de abreviere automată braille a textului în limba română.

În 1990, la Adunarea Generală a Uniunii Europene a Nevăzătorilor de la Lisabona, am fost ales membru în Comisia pentru Acces la Cultură și Informație a acestei organizații și reales în 1993, la Ustron – Polonia și în 1996, la Geardini Naxos – Italia. La 28 noiembrie 1998, la întrunirea de la Bonn a Comitetului Executiv al Uniunii Europene a Nevăzătorilor am fost propus pentru funcția de vicepreședinte al amintitei comisii, propunere acceptată și pe care o exercit de la 1 ianuarie 1999.

Activitate literară, jurnalistică și de traducător

Sunt autorul următoarelor cărți de literatură: volumele de poezie SPONTANEITATEA ÎNȚELEASĂ (1983) și ILUZIA CONTINUĂ (1988), ambele apărute la Editura Cartea Românească, a volumului de poezie și proză scurtă IUBIREA ȘI ORIENTUL, Ed. Phoenix, București, 1994, a celui de nuvele CONTRABANDA MEMORIEI, Ed. Cartea Românească, 1997, a antologiei personale DACĂ PLECI ÎN CĂUTAREA MEA, Ed. Axa, Botoșani, 1999, MARGINAL, Poeme, Ed. Dacia, Cluj, 2001, DIALOGURI SI ESEURI, Ed. Muzeul Literaturii Române, 2001.

Am alcătuit de asemenea, realizând și aparatul biobibliografic, Antologia Scriitorilor Nevăzători din România CONSTELAȚIA HOMER, Ed. SAS, București, 1996. Fac parte din grupul celor trei autori care au realizat volumul PAPA IOAN PAUL AL II-LEA ȘI ROMÂNIA, Ed Z 2000, București, 1999.

Am tradus pentru Editura Univers romanul VENDREDI OU LA VIE SAUVAGE (VINERI SAU VIAȚA SĂLBATICĂ) de Michel Tournier, apărut în anul 1999 și împreună cu Manuela Vrabie, studiul LA TROISIÈME FEMME (A TREIA FEMEIE) de Gilles Lipovetsky, Ed. Univers, 2000. Desemnat de Uniunea Scriitorilor, am tradus de asemenea proza de limbă franceză selectată pentru a fi tălmăcită în celelalte limbi europene în cadrul proiectului continental LITERATURA EXPRESS 2000; autorii traduși au fost: Nicolas Ancion, Corine Desaszens și Olivier Rolin – anul 2000.

Cu poezie, proză scurtă și eseu, am fost inclus în antologii și almanahuri publicate în România, Australia, Bulgaria și Franța. Am luat premiul Ministerului Afacerilor Externe al Franței la Festivalul

**Antologia LiterNet
2002**

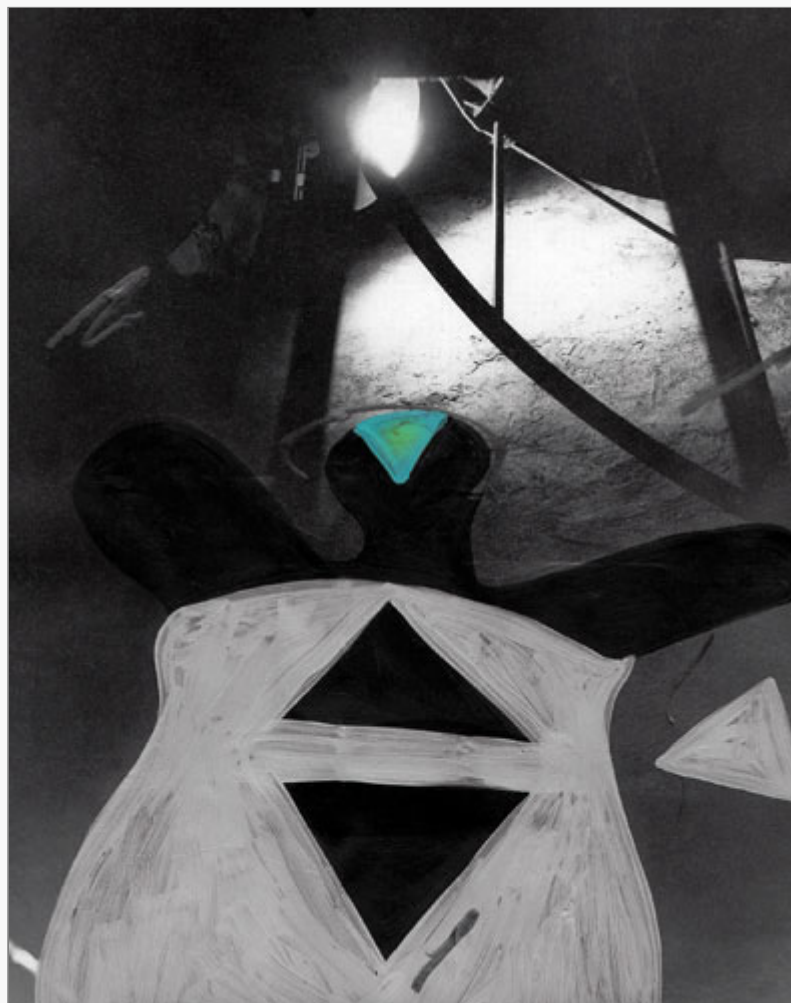
volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Internațional al Nuvelei Francofone, ediția 1993, cu o nuvelă pe care am tradus-o și redactat-o în limba franceză. Mi s-a mai decernat premiul Frontiera Poesis pentru proză – Satu Mare, 1998 și Premiul Fundației Gheorghe Ursu, pentru întreaga activitate literară și socială – București, 1998.

Între 1987–1998 am condus, ca redactor șef, revista LITERA NOASTRĂ, publicată în scriere braille și în scriere vizuală și din nou pe bază de convenție de colaborare, dirijez în aceeași calitate această revistă, începând de la 1 februarie 2000. Am făcut parte din colegiile de redacție ale săptămânalelor PHOENIX și TINERAMA, am colaborat constant la cotidianul CURENTUL și la revista OAMENI ÎN TOP, precum și la numeroase reviste literare. Din 1992, realizez, pe Programul România Actualități, emisiunea săptămânală OCHIUL INTERIOR, iar din 1999, pe același program, emisiunea literară “La lumina sufletului”, cu poezie și proză semnată de autorii nevăzători, serial transformat în carte vorbită pe șapte casete. Am realizat de asemenea, în direct, emisiunea de 90 de minute “Tiflo–Antena” pe programul Antena Bucureștilor în perioada 1995–1996. Am statutul de colaborator permanent, cu drepturi de autor, al Societății Române de Radiodifuziune. Am realizat numeroase materiale pentru Radio Europa Liberă și Radio Europa FM. Sunt membru al Uniunii Scriitorilor din România, al Asociației Ziariștilor din România și al Asociației Autorilor Multimedia din Franța.

Antologia LiterNet 2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Cunosc foarte bine limbile franceză și engleză și bine italiana, spaniola și maghiara. Am lucrat ocazional, dar oficial ca interpret de engleză și franceză pentru Ministerul Învățământului, UNICEF Internațional, Universitatea din Timișoara, Asociația Nevăzătorilor din România și Uniunea Europeană a Nevăzătorilor.

Sunt un bun utilizator al computerului, predând de altfel, alături de limbile franceză și engleză, cursuri de utilizare a calculatorului cu sinteză vocală pentru deficienții de vedere, în cadrul proiectului Euro-Art, finanțat de Comisia Europeană prin Consiliul Britanic. Am contribuit prin predarea acestor cursuri, prin conceperea proiectului și prin obținerea sponsorizărilor, la înființarea Bibliotecii Publice pentru Deficienți de Vedere, din București, care are un rol preponderent științific, imprimând înainte de toate materiale destinate studiului. Sunt coordonatorul programelor acestei biblioteci.

Starea civilă — căsătorit, fără copii. Soția, Daniela Nicoleta este profesoară de istorie.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Trompa

Când telefonul sună a treia oară în patruzeci și cinci de minute, între 9 și 10 seara, mă așteptam să fie altcineva. Era însă tot Victor. Agitat nevoie mare cum nu se mai nimerise el demult, repeta întruna formula aia tâmpită:

- Trebuie să-ți spun lucruri care nu se pot discuta prin telefon! Vin la tine.
- Adică de ce să nu se poată discuta prin telefon? Păi, dacă e să ne asculte securitatea, de cum ne aude că nu vrem să folosim telefonul pentru anume discuții, ne și ia urma.
- Nu-i așa, făcu amicul ezitând, poate că vreau să-ți cer niște bani împrumut...
- Și de ce nu mi-i ceri?

Victor se enervă. Nu era însurat ca să se ferească de nevastă și nici nu locuia cu cineva. Putea să-mi ceară banii fără nici un fel de fereală, putea să bârfească despre orice, nu-i stătea nimeni în preajmă. Nu încăpea îndoială că de data asta avea de abordat un subiect greu, unul politic. Vorbise pesemne Europa Liberă despre ceva misterios (eu nu ascultasem) și trebuia să ne așteptăm la un eveniment, la o cotitură, la un moment de iluminare.

Dar omul se înfuriase rău. Se controla anevoie și se pornise să toarne în microfon o teorie complicată despre valoarea indivizilor și afinitatea neîntâmplătoare dintre cei valoroși. Urmau aluzii la noi doi, la felul în care ne cunoscuserăm, profesori stagiați amândoi într-un liceu tembel, el de literatură română, eu de limbi străine, el generos, deși poate puțin ironic cum îi stă bine generației noastre, în schimb, eu cărpănos, suspicios, cu gelozii profesionale de babă ajunsă la gradul didactic I. Continuă cu nevoia risipirii neîncrederii dintre noi, cu sporirea prostiei generale din jur...

L-am invitat, deci, să treacă pe la mine. Numai că mașinăria lui teoretică o dată pornită, era greu de oprit, așa că m-am văzut silit să-l las să încheie cu ceva despre blocajele comunicaționale interpersonale tot mai frecvente azi împingând spre manifestări de paranoie și schizofrenie și cu o frază despre noi, câțiva prieteni, care, în toată această aiureală, rămânem un fel de incintă de luciditate. Chiar așa a spus: incintă de luciditate!

- Hai odată! Am țipat în microfon, cumpără o sticlă de vin și prezintă-te!

– Bine, vin, dar sună-l pe Romi și invită-l și pe el!

Voiam să mai întreb de ce, dar n-am făcut-o. Nu aveam nimic împotriva să-l chem și pe colegul de fizică: ținea la băutură, nu trăncănea mult și avea idei trăsnite. Nu o dată salvase atmosfera bălțită a câte unui chef. Mă temeam însă de întâlnirea lui cu Victor. Profesorul de limbă și literatură, ca de fiecare dată, nu se putea abține să nu facă etimologie pe numele de Romulus Garlaidari. Celălalt o resimțea ca pe o vivisecție. Filologul îl purta, de la Roma la Teheran, prin fel de fel de greci, turci, armeni și tătari. Ar fi suportat Romi și operația asta fără anestezie dacă nu ar fi suspectat în ea un fel de înjurătură de mamă. Odată, când etimologul găsisese de cuviință că numele de Garlaidari vine de pe la găgăuzi, purtătorul lui trânti o sudalmă nemaiauzită și scoase din buzunar un aparat de bărbierit proaspăt cumpărat. Îi montă o lamă și-l apucă pe Victor de nas:

Bă, te tai! Bucăți te fac!

După care dădu să-l radă în creștetul capului. Am intervenit atunci și mă temeam că voi fi nevoit să intervin și acum. Abia am apucat să-l conving la telefon pe Romi să apară și el, că Victor a și sunat la ușă. Sufla de parcă-l fugăriseră cinci căpcăuni. Începu așa, gâfâind, să caute ceva prin casă.

– N-ai microfoane pe aici, nu?

Scotocea cu febrilitate. Pesemne, nedescoperind nimic în spatele televizorului, găsi că e momentul să se întoarcă misterios spre mine:

– Moare Ceaușescu!

– Nu se poate!

– Deci, tu vrei să nu moară!

– Ba vreau, băga-l-aș...

Stăteam amândoi în picioare în mijlocul sufrageriei și dădeam din mâini. Mă trezisem explicându-i că voisem să spun altceva, iar el îmi făcea morală că nu sunt principial, că de fapt ascund ceva și încep să dau înapoi. Abia atunci mi-am dat seama că nici nu știam despre ce era vorba, dar mă vedeam angajat cu el în plină dispută. Am încercat să-l opresc, însă nu era chip. Trebuia să-și încheie construcția teoretică începută la telefon, combustibilul părea să nu-i lipsească. Îmi pomeni din nou de obligația noastră mutuală de a da dovadă de încredere, câtă vreme, în două rânduri până

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

atunci, și din fericire în perioade diferite, iubiserăm aceleași femei. Amintirea, imaginea celor două iubite ne mai moleși. Victor nu rezistă nostalgiei:

- Când Ioanei i-au ieșit actele de emigrare...
- Las-o pe Ioana, am bravat eu, ce-i cu Ceaușescu?
- Sst, crapă nemernicul, nu mai are mult, pe 29 noiembrie e gata!
- Ce vorbești? Pe 29 noiembrie? Păi, nici trei săptămâni nu sunt până atunci! (Tresărisem de bucurie) Să nu mai aibă dânsul decât nouăsprezece zile de trăit, ești sigur?
- Care dânsul, mă, care dânsul? Un porc! De ce-i spui dânsul? Dac-aș putea, eu l-aș...

Și prinse a descrie ce i-ar face el lui Ceaușescu dacă ăla ar încăpea pe mâna lui: că i-ar arăta țara din căruță plimbându-l legat peste tot, că l-ar forța să bată în neștire cuie de lemn la pantofi, că doar cu ucenicia asta să-l deprindă, dar cea mai grea pedeapsă pe care urma să i-o aplice, era să-l închidă într-o bibliotecă unde să-l oblige să citească tot felul de cărți de filosofie și să-l constrângă să învețe franceza.

- De ce franceza mă, nenorocitul, cum adică? Cum adică să se atingă ăsta de Baudelaire? Pune-l să-nvețe rusa!

- Nu se poate, la franceză-l pun! Și-l oblig în primul rând să-i citească pe Saint-Simon și mai ales pe Fourier ca să priceapă în sfârșit măgaru' că socialismul e o utopie și nimic altceva! Ai microfoane?

- Dracu' știe!

Eram sincer, habar n-aveam de microfoane ascunse prin casă, nu le căutasem niciodată. Nu pățisem încă nimic. Ascultam și eu Europa Liberă, Vocea Americii ca tot omul, înjuram de mama focului la câte o ispravă de-a Cărmaciului, dar nu mi se păruse că aș fi suspectat. O singură dată mă oprise un tip înalt, cu aer de meteorolog căutând ceva, dar numai pe sus, scoase o legitimație, explicându-mi că se află în misiune și mă întrebă ce știu despre o vecină al cărei nume îl auzeam pentru prima oară. Mă întorceam acasă, eram chiar în fața ușii apartamentului meu și credeam că va intra după mine. Păru să mă creadă că n-o cunosc pe locatara de la etajul 7 și mă lăsă baltă.

- Dracu' știe, am repetat cu privire la microfoane.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

–Te întreb din nou de ele, zise Victor, fiindcă uite, pe tâmpitul de Charles Fourier l-aș obliga pe Ceaușescu să-l citească (și amicul se puse să-l citeze ori să-l interpreteze pe Fourier cu vocea și cu gesticulația lui Ceaușescu. Dădea din mâini și nu graseia, ci răzuia din gât sunetul R asemenea Șefului): “Trăsurili ducă poporul muncitor dimineața la muncă pe câmp și seara îl aduce acasă, tovarăși! Steagurili și serbările flutură peste tot. Prăjiturile e toate gratis! Femeile sau cum spune poporul, muierile, țină fiecare o cooperativă de trei bărbați egali, toți membri de partid! Vom dezgheța mările de la polii norzi unde va sclipi aurorile noastre boreale ca urmare a excitării pământului terestru, dragi tovarăși și pretini!”

Mă uitam prost la el cum se bătaie prin cameră, cum dă din mâini, dar mai ales, îi sorbeam cuvintele.

– Chiar așa a scris mă, Saint-Simon ăsta?

– Charles Fourier, 1772–1837, mă corectă Victor. Iar toxicomanul ăla de Marx...

Se lansă din nou în teorii. ăsta chiar îi citise, cel puțin parțial pe socialiștii utopici și pe Marx pe care îl făcea toxicoman fiindcă fusese, zicea el, un mare fumător. Îl admira într-un fel. Îmi descrie a nu știu câta oară urzeala destrămată pe diagonala covorului, pe traseul, mereu același, pe care gânditorul îl străbătea prin odaia sa în timp ce fuma și-și construia textele în gând.

Peste toate astea pică Romi. Era îmbrăcat într-o jachetă pufoasă nouă, roșu în obraji, bine dispus, cu două sticle și câteva casete într-o plasă.

– V-am adus, golanilor!

Se duse direct la casetofonul din bucătărie, puse o casetă și întreg apartamentul se umplu de glasurile vijelioase ale corului Armatei Roșii: Vasea, cântau rușii, Vasea Vasiliok. Nu îndrăzneam să-i spunem noutatea. El avea în continuare impresia că-l invitasem la un chef. A doua zi era liber, avea zi metodică, nu găseam noi cuvinte prea bune despre directorul liceului, un tip infatuat, demagog, prăpăstios, dar altfel, băiat de comitet: nu-i toca la cap pe profi să participe la așa-zisele activități ale dăscălimii din oraș, ținute pe la tot felul de case ale corpului didactic, cămine culturale, orfelinate, mă rog. Fiecare din noi își vedea de treaba lui în ziua metodică, avea o zi liberă în plus pe săptămână.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

– I – auzi p–ăștia? Făcea Romi extaziat de glasurile armatei sovietice, îi auzi? Kaghebiști unul și unul, a dracului nație! Știu ăștia să bea și să cânte cât pentru cinci continente de castrați!

– Moare Ceaușescu! ne-o trânti Victor ca din pușcă.

Romi țâșni și opri casetofonul:

– Ai turbat?

Se uita la Victor cu ochii holbați și parcă-l căuta de ceva spume la gură. Dădu drumul din nou la muzică: Kalinka, Kalinka maia. Arătă spre aparat:

– Numai ăștia sunt în stare să-l răstoarne! Dar tu pesemne ai mâncat lauri!

– Nu e banc, reveni Victor.

– Dar ce să fie mă? Păi, dânsul e nemuritor, ales de popor! Un bou, dar ales de popor. Uită-te la toate cozile astea de pe la magazine; stau ca tâmpiții de seara până dimineața, le înjură pe vânzătoare, iar când scapă câte unul o vorbă mai tare, sar cu toții pe el și-ncep să-l apere pe Tovarășu': nu e informat, îi ascund securiștii adevărul, nu-l lasă Leana să afle ce se-ntâmplă în populație! Dânsul e bun și drept, i-a criticat pe unii de stocau porumbul pentru speculă, pe altul că avea un porc prea gras! Ba și unor nesătui de prin Giurgiu le-a zis c-ar fi prea grași! Bine le-a făcut! De ce mănâncă ei întruna și nu muncește?... Dar de cum apare vânzătoarea și-i obligă să stea la coadă în linie dreaptă, să mi-i vezi ce frumos ascultă! Bine le face mă, Ceaușescu că mi ți-i freacă! Crezi că nu le place? Ba le place și țin la nea Nicu! I-auziți-i p–ăștia!

Armata Roșie cânta în ritm vesel de hei-rup Sibirskaia devușka,/ kak liubliu tebea.

– Moare bă, Ceaușescu, tu n-auzi? insistă Victor.

– De unde știi?

Întrebarea lui Romi mă dezmetici și pe mine. Într-adevăr, nu-l descususem până atunci pe Victor ca să aflu de unde era el atât de sigur că nea Nicu avea să-și dea duhul pe 29 noiembrie. Ne luaserăm cu Saint-Simon, cu Fourier, cu Marx și covorul destrămat și nu-i cerusem să-mi indice sursa noutății.

– Zi mă, l-am îndemnat și eu, de unde știi?

– Ssst, spiritele...

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Romi stinse din nou casetofonul și se uită la Victor ca la o găză nenorocită, numai bună de spulberat cu insecticid:

– Cine mă?! Ai cui?! Vasăzică voi ați băut în absența mea!

Puse mâna pe un tirbușon și desfundă cu iuțeală o sticlă. Dădu să umple primul pahar, dar Victor îl opri apucându-l de mână:

– După agapa de spiritism, după miezul nopții.

Romi însă își umplu paharul, îl goli în stilul smuls și se trase șocat de urechi în semn că nu a auzit.

– Ai auzit bine, îl asigură amicul de literatură, o punem și noi de un spiritism. Veți vedea că spiritele spun că se prăpădește pe 29 noiembrie.

– Și acum, dacă am băut, ce-o să se întâmple?

– Nu știu, mă tem c-o să refuze spiritele să vină. Nu se bea în asemenea împrejurări.

Lui Romi nu-i venea să creadă:

– Și să stau eu pe uscat până după ora doispe, unu? Credeam că am venit pentru un vin, o muzică... Uite, am adus și caseta asta, am cu mine și ultimele cancanuri...

– Putem să-ncepem și acum, propuse Victor, ora nu contează chiar atât de mult.

Era rândul meu să mă arăt uluit. Cei doi se înțelegeau de minune cu privire pare-mi-se la o apropiată ședință de spiritism. Abia picase Victor ca din cer cu cele două bombe, moartea lui nea Nicu și mesajele din lumea de dincolo, că Romi îl și invita la treabă. Era în stare să-și amâne pentru asta și vinul. Natură pozitivistă de obicei, amicul de fizică, în stare altădată să numere până la ultimul versurile dintr-o carte ca să poată socoti cam câte compunea autorul într-o zi și astfel să-și susțină teza că poezia e un moft, bun pentru puturoși, să se dovedească acum receptiv la aiurelile lui Victor. Or fi fost înțeleși între ei, mă gândeam, de aceea or fi ținut atât de mult să se întâlnească la mine. Romi mai limpezi puțin lucrurile, reamintindu-mi adevăratul său fel de a fi:

– Și pe cine ai de gând să inviți, zâmbi el, pe Scufița Roșie? Dar dacă vine și nu mai pleacă până nu-i facem toți trei știm noi ce, ai?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Începeam să-l recunosc pe amic, însă agitatul de Victor continua să-mi scape. Se posomorî dintr-o dată și bombăni ceva împotriva incurabilei și irecuperabilei... la început n-am sesizat la ce voia să se refere, dar până la urmă am dedus că era vorba de vulgaritate, pomeni din nou de încrederea în semeni, apoi își umplu un pahar, îl goli și, cufundat într-o tăcere cam ranchiunoasă, porni să privească pe fereastră. Întuneric. În blocul de vizavi abia mocneau câteva becuri. Pe stradă, nici o lumină. Romi începu să facă propuneri de spirite bune de invocat. Se opri mai întâi la Maria Banuș, dar o respinse îndată pe motiv că era babă. Trecu apoi la Jeanne d'Arc, nu fără ezitări însă, pentru că, spunea el, devreme ce au ars-o pe rug, trebuie să miroasă a pârlit. Se decise în final pentru Ecaterina Teodoriu.

– Asta da, întări el, a căzut cu arma-n mână. Dar mai bine astalaltă că e vie! – și apăsă pe butonul casetofonului cu Sibirskaia devușka

– Ascultă, se-ntoarse hotărât și înțepat Victor, află că pot să ți-l chem și pe mareșalul Antonescu și te asigur că va veni! Nu la prima invocare, nici la a doua! Poate la a patra, a cincea, a zecea, dar va veni.

Îl știa pe Romi mare admirator al lui Ion Antonescu, așa că intervenția lui își făcu efectul. Fizicianul nostru păli. Opri casetofonul. Victor prinse din nou curaj și se porni să intre în tot felul de amănunte cu privire la autenticitatea comunicării cu spiritele. Moartea lui Ceaușescu i-ar fi prezis-o spiritul lui Arghezi. Romi nu se putu abține să nu comenteze ceva despre oltenii care trebuie să se cunoască ei mai bine unii pe alții și că de aceea s-ar putea să existe un sâmbure de adevăr în toată povestea.

– Hai să-ncercăm, propuse el.

Să fi văzut atunci iluminare pe fața lui Victor! Luă o coală curată de hârtie, scoase un pix și ne rugă să-l lăsăm puțin singur. Romi se gândea cu seriozitate la mareșal. Îi provoca un fel de excitație, erau cărți publicate imediat după război sau mai târziu, în străinătate, prin micile edituri ale diasporei. Avea cărți rare, foarte greu de procurat. Ținea la ele ca la niște icoane făcătoare de minuni ori ca la niște bombe păstrate pentru evenimente istorice. Nu le împrumuta niciodată, dar era limpede că ele existau după informațiile pe care și le culegea din paginile lor și cu care ne șoca de fiecare dată. Se încinsese și acum și pomenea cu voluptate Bugul, Crimeea, Caucazul.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Dispăruse însă în baie când reapăru Victor. Țsta se puse să-mi împuie capul cu povestea unor supradotați ca medium care posedă îndărătul craniului o țeavă nevăzută, numită trompă aromală. E foarte lungă și subțire, urcă până la planete, iar acești aleși conversează liber cu spiritele de pe Saturn. N-a apucat să continue și nici eu nu mi-am putut declara îndoiala, căci Romi a ieșit din baie încheindu-se la pantaloni. Victor ne arată coala de hârtie cu o cruciuliță desenată în mijloc și având între brațele ei, de la stânga la dreapta, sus un da și un nu, jos un nu și un da. Era înconjurată de literele alfabetului, iar în partea de jos a colii, figurau cifrele de la 0 la 9. Hotărârm să ne așezăm la masa din bucătărie, iar prietenului priceput în asemenea practici, să-i dăm deplină ascultare. Victor ceru un pahar mic, din cele pentru țuică. Romi fusese rugat insistent să-și păstreze seriozitatea, așa că nu făcu nici o aluzie la deșertul din pahar. L-am așezat în mijlocul colii, cu gura în jos, îmbrățișând inima cruciuliței. Încercam să ne controlăm emoțiile, ne pregăteam pentru o anume solemnitate, când Victor observă că nu aveam lumânări.

- Cum, se miră el, nu ai o lumânare în casă?
- Nu.
- Și cu întreruperile de curent ale ăstuia care trebuie să dispară pe 29, ce te faci?
- Mă descurc, aștept într-adevăr să dispară.

Am căutat totuși prin sertare, prin dulapuri, am scotocit. Nu am găsit nici una. La ora aceea, trecută de unsprezece, nu îndrăzneam să cer prin vecini. La lumina electrică, pretindea Victor, nu puteai face nici o ispravă. Am hotărât să stingem becul din bucătărie, dar să-l ținem aprins pe cel din holul de la intrare. Razele lui, deși mai chioare, nu îndemnau la mai mult mister.

- Țineam toți trei degetele arătătoare de la mâna dreaptă pe păhărel și așteptam. Victor rosti o invocație către același Arghezi.
- Simți cum se încarcă? Întrebă el la un moment dat.
- Simt, i-am răspuns, având într-adevăr impresia în acea clipă că degetul e traversat de o furnicătură, de o energie, de o înțepeneală, de o putere.
- Nu simt nimic, rosti cu toată seriozitatea tov. prof. Romulus de fizică.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Urma ca la sosirea spiritului, paharul să înceapă a alerga pe rândurile de litere și de cifre, în funcție de răspunsuri. Noi trebuia să sesizăm momentul cel mai potrivit pentru a-i da drumul din strânsoarea celor trei degete. Am stat așa minute bune, în tăcere. Mi s-a părut că a trecut foarte mult timp și că se auzea câte ceva prin casă. Mărturisesc că nu mă simțeam deloc la largul meu și că un fel de curent electric slab, îmi urca și-mi cobora de-a lungul șirei spinării. Mă gândeam la inițiativa prietenului care poate că voia să abată spiritele în casa mea, nu într-a lui. Ce voi face de acum înainte, singur cum locuiam, dacă vor începe să apară noaptea, să bocăne în pereți și în mobile, să le răstoarne, mă rog... Mă gândeam la Argezi, la glasul lui de moșneag în stare să mă întrebe la două noaptea: Dormi, tinere? Ca să nu-mi scape un surâs, am început să recit în gând singura poezie pe care i-o știam pe dinafară. În liceu, mai mult din pornofilie și din pricina insolitului imaginii, memorasem RADA. Savuram încă de pe atunci în sinea mea senzualitatea viziunii: și giuvaerul de sânge/ ai pune gura și-ai strânge.

– Se încarcă ușor și se descarcă, zise Victor despre pahar, cred că de vină e lumina. Electricitatea nu ajută la nimic.

Decretă ridicarea embargoului. Aprinse becul în bucătărie și propuse căutarea altei soluții.

– Dacă-l chem pe mareșal, interveni Romi gânditor, pot să-l întreb de ce s-a deplasat la palat pe 23 august?

– Bineînțeles, confirmă Victor mândru că e luat în serios de cel mai sceptic dintre noi.

– Și dacă se putea rezista pe linia Focșani-Nămoloasa-Galați?

– Și asta.

– Atunci de ce nu sunt cunoscute lucrurile astea? Istoricii de ce n-au făcut spiritism?

– Dar de unde știi că n-au făcut? Bănuiesc că se cunosc multe, dar nu s-a putut publica nimic până acum.

– În țară nu s-o fi putut, dar Europa Liberă de ce nu vorbește?

Victor făcu din mână un semn spre tavan și spre depărtări, în sensul că se ascund aici adevăruri care depășesc cu mult politica și voința unui biet post de radio.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Am mai făcut două încercări. Am stins lumina și ne-am chinuit să ne descurcăm cu flăcările aragazului care însă s-au dovedit a fi prea slabe. Cred că eu am fost cel care a avut atunci ideea de a căuta vreun material combustibil prin casă și nu am găsit decât o cremă de ghetе. Cine știe, poate ține loc de lumânare. Am instalat cutia pe o oală întoarsă cu gura în jos deasupra plitei și am dat foc cremei. Se părea că flacăra e destul de puternică și Victor ne îndemnă să ne fixăm din nou degetele pe pahar. Se porni însă curând un fum negru și înțepător, pe maestrul de ceremonie îl zguduiră vreo trei strănuturi, drept care decise că într-adevăr nu avem condiții pentru invocare, comunicare și, mai adăugă el misterios, comuniune cu spiritele.

Am respirat ușurați când am putut aprinde din nou becurile. Am așezat în sfârșit pe masă trei pahare cu vin și am pornit din nou caseta cu corul soldaților sovietici. Trecuse binișor de miezul nopții. Vocile bărbătești profunde umpleau tot golul dintre blocuri: Hei, Vasea, Vasea Vasiliok! Romi trânti paharul gol pe masă și împunse cu degetul spre casetofon:

– Vă dați seama, bre? Dacă vin ăștia acuma și ne prind ce facem, primari ne pun peste București!

Discuția se încinse iarăși cum că trebuie să reluăm ședința de spiritism și s-o facem așa cum scrie la carte, cu sobrietate, lumânări și cu credință. Acesta era aspectul asupra căruia insista acum Victor: trebuie să crezi în așa ceva, căci dacă nu crezi, spiritele se apropie, se învârt în jurul tău, te studiază, dar până la urmă se îndepărtează. În fața lor nu poți să te prefaci. Ceașescu oricum moare, după cum declarase Arghezi, ba o făcuse și Sadoveanu în alte reuniuni la care el, Victor, nu participase, dar Sadoveanu trebuia crezut fiindcă a fost francmason.

Paharele se goleau cu spor. Romi își reluase ironiile, dar nu cu avântul de la început.

– Nu te cred, zise el, până nu mi-l aduci pe mareșal. Dacă apuc să discut cu dumnealui, și am răbdare pentru asta un an, doi, atunci sunt gata să te cred că poți să prevezi moartea lui Ceașescu. Oricum, ăsta până la sfârșitul lunii în nici un caz nu crapă. Tot acolo o să-l găsim și tot o să ne frece! Și-ți spun eu: bine ne face că în loc să ne punem pe un scandal pe cinste, stăm aicea și facem spiritisme cu crema de ghetе. Pe nea Nicu, vă spun eu, numai ăștia sunt în stare să-l schimbe! Și făcu din nou semn spre Armata Roșie de pe casetă.

– Hai să punem altceva, am propus eu.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

– Mai bine să ascultăm câteva minute ce s-a mai întâmplat prin lume sugeră Romi, sunt ultimele știri la Europa Liberă, e aproape unu.

Începu să învârtă butoanele radioului. Alerga pe unde scurte ca un cunoscător și se opri într-un punct pe care-l identifică ușor. Am mai umplut un rând de pahare și i-am îndemnat să guste câte ceva. Cotrobăiam prin frigider, când l-am auzit pe Romi urlând:

– Nu se poate!

– Sărise și Victor în picioare. Au dat radioul mai tare. Europa Liberă anunța, pe baza unui comunicat oficial al politbiroului partidului comunist al Uniunii Sovietice, decesul secretarului general al acestuia, tovarășul Leonid Ilici Brejnev. Stăteam cu câțiva cârnați în mână și mă uitam la cei doi prieteni. Pe fața lui Victor se putea citi o satisfacție misterioasă. Romi însă pălise de tot. Crainica de pe unde scurte, depărtându-se și apropiindu-se, expunea detaliile știrii. Nu mai încăpea nici o îndoială: murise. Se citau telegramele de condoleanțe ale șefilor de stat din întreaga lume. Se vorbea acolo despre Brejnev ca despre un personaj bun la suflet, iubitor de nepoți, mai mult duios decât invadator al Cehoslovaciei și Afganistanului. Le-am propus să bem pentru acest semn bun și să sperăm că se vor produce curând și alte evenimente similare.

– Ce coincidență! repeta mereu Romi.

– Nu-i dispărea paloarea de pe față. Refuză vinul, dădu la o parte mâncarea. Nu voia să se atingă de nimic.

– Ce coincidență! Când apar asemenea coincidențe în lumea fenomenelor fizice, trebuie să te gândești deja la altceva.

L-am asigurat că Brejnev nu s-a asfixiat cu fumul cremei noastre de ghete.

– Nu la asta mă refer, replică el cu o oarecare duritate.

– Atunci la ce?

Nu voia să-mi mai răspundă. Își făcu de lucru pe la baie, apoi l-am văzut culegându-și pardesiul din cuier și luându-și rămas bun. Nu a mai fost chip să-l convingem să rămână. Victor voia să-l însoțească, dar a fost rugat să nu insiste. Am intervenit și eu vrând să-l opresc, însă amicul m-a dat

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

la o parte cu o forță pe care nu i-o bănuiam. L-am lăsat să plece. Curios: am sărit îndată la fereastră ca să-l vedem cum iese din scara blocului. Nu l-am mai zărit.

Victor se lansă cu exuberanță în speculații pestrițe, pomeni de oamenii rari, înzestrați cu trompă aromală. Cunoștea el vreo doi și va vorbi cu ei, rugându-i să se concentreze și să cerceteze pe Saturn cauzele și rostul acestor coincidențe...

– Termină, i-am spus, iar dacă nu, ia-o din loc!

Se simți jignit și mă asigură că va pleca fără întârziere. Se învârtea însă prin casă cu tot felul de pretexte. Făcea mereu curse între toaletă și bibliotecă. După un sfert de oră, încă nu ieșise pe ușă. Insista asupra aceluiași subiect: oare unde o fi plecat prietenul nostru, oare de ce nu l-am văzut noi ieșind din scara blocului? Dar poate că e o pură întâmplare, e prea dens întunericul de afară, e și puțină ceață...

Ceață nu prea era. Când l-am rugat să rămână totuși ca să stăm de vorbă până dimineață, și când a acceptat, am simțit amândoi că ni se ia o piatră de pe inimă...

Anda Moculescu scrie încă din perioada studenției, când debutează radiofonic în emisiunea 'Almanah literar' (Radio România Cultural). Are unele promisiuni dar, din diverse motive, renunță la gândul de a deveni scriitor.

Își ia licența în Sociologie și predă timp de patru ani, la un liceu bucureștean. În 1998 se titularizează la Facultatea de Psihologie-Sociologie, Universitatea Hyperion din București, unde conduce seminarii și participă la sesiuni de comunicări științifice. Publică articole și studii de specialitate în revistele '22', 'Hyperion' și în 'Revista română de sociologie' (editată de Institutul de Sociologie al Academiei Române).

În septembrie 1999 vizitează Parisul și muzeele lui. Se întoarce la literatură după o pauză de șapte ani atunci când Internetul îi dezvăluie o lume în care distanțele geografice nu mai contează. Din 2001 colaborează intens la 'Suplimentul de marți' din Constanța (editat atât pe hârtie cât și pe web) cu poezie, eseuri și proză scurtă. Devine membră ASALT (Asociația Arte/Litere) în primăvara aceluiași an. Actualmente, locuiește în Nicosia (Cipru), împreună cu soțul ei, citește mult și învață limba greacă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Cum am devenit scriitor

Modestia ar trebui să mă împiedice să răspund la o asemenea întrebare. De obicei, sînt întrebate celebritățile care vin și mărturisesc câte ore de studiu, cât sacrificiu și cât devotament (nerăsplătit de societate) presupune munca de scriitor. Și totuși, îngăduiți o opinie refractară!

Eu nu cred că poți “să devii” în arta scrisului; eu cred că te naști sau nu cu o sensibilitate mai mare și mai ușor de rănit, cu o nepăsare divină față de lucrurile materiale și față de propria persoană. Este un “dat”, cu alte cuvinte. Dacă vom circumscrie astfel domeniul, vom întâlni fără îndoială chiar “marea artă”, dar nu-i vom mai zări pe scriitori! Și poate că ar fi mai bine așa, poate că ar trebui să reinventăm practica anonimatului, a “autorului colectiv”, generos și ingenuu ! Dar, în zilele noastre, când fiecare “povestaș” este atât de pătruns de importanța “misiei” sale, când oricui îi este mai mult decât clară filosofia propriului destin, unde să regăsești farmecul spontan al creației? Unde să fie bucuria participării la acest mare festin dacă fiecare se străduiește să tragă cât mai multe și mai mari foloase?

Psihologia ne învață consolatoare că talentul nu se actualizează decât în anumite condiții, că mediul exercită o influență pozitivă sau negativă, stimulative sau inhibitoare asupra potențialului creativ. “Mediul” acesta pare să țină loc de “soartă” întru explicarea greșelilor și lașităților noastre de zi cu zi... Tragedia antică a destinului s-a transformat în tragedia modernă (sau postmodernă) a “mediului”. Fără îndoială, o decădere, deși cine ar putea să pună sub semnul întrebării o asemenea explicație ? Câți nu s-au refugiat sub aripa ocrotitoare a științei, balsam nevăzut pentru orgoliile noastre!

Personal, cred în scriitorul “născut iară nu făcut”. Nici chiar “făcut” prin propriile puteri! Și mai cred că el este dator să servească societății, nu viceversa... De aceea demitizarea, când nu se coboară la nivel de picanterie mondenă sau de vulgarizare stupidă, îmi pare un lucru bun.

La fel ca vechii faraoni egipteni, artistul a simțit nevoia de a se legitima în fața celorlalți prin descendența divină a harului său. Creația artistică se îngemăna astfel, cu Facerea lumii. Artistul devenea un mic Dumnezeu și, nu foarte rar, un mare tiran. Lui trebuiau să i se aducă ofrande de

lapte și miere, în miros de tămâie, pentru a-l îmbuna și a-i îndulci pornirile belicoase. Fiindcă artistul modern și postmodern este departe de a privi lumea cu seninătatea Domnului... El își pune în funcțiune toate motoarele pentru cucerirea unui loc cât mai avantajos, în Cetate. Și nu se oprește până când valurile de pucioasă nu se mai văd de sub valurile de tămâie.

Poate că nici nu este potrivit să insistăm pe ideea de “demitizare” (are un aer mai agresiv, sugerând umori personale) ci pe aceea de “umanizare” a scriitorului. Se pierde un idol dar se câștigă un om. Un om care îți este prieten când îl citești, nu doar “un nume adunat pe-o carte”. Pentru că adevăratul artist se apropie cu grația simplă a îndrăgostitului de însemnele artei sale. El este lipsit de orgoliu în fața creației și astfel se deosebește de impostor. Impostorul pretinde : adulație, răsfăț, creditare la nesfârșit. Orice dubii, orice nelămuriri legate de “drepturile” lui devin o jignire de neiertat și îi trezesc o ură de moarte. În fapt, consideră că i se cuvine totul, de vreme ce presupusul său talent îl situează în tagma “celor aleși”. Marea și tragică bătălie a existenței sale o dă cu societatea, întru recunoașterea fărâmei de adevăr pe care o poartă ca pe un stindard, pretutindeni. Acest jalnic fragment dintr-o realitate la care nu are în întregime acces devine rațiunea vieții lui. Paradoxal, impostorul este singurul fericit, în nestrămutata orbire ce îl împinge mereu la revendicări. El nu se îndoiește; el “știe”. Dacă nu ar exista “ceilalți”, dușmanii lui, eternitatea i-ar fi la degetul mic!

Evident, singura care are un sens pentru scriitorul adevărat este lupta cu propriile limite. Din aceste încercări iese nu o dată înfrânt, dar știe să își prețuiască înfrângerile de vreme ce îl constrâng să se apropie de esențial. Fiecare eroare este un indiciu al stării de fapt, un reper asumat fără gesturi dramatice, deși cu oarecare melancolie. Melancolie pentru timpul care trece suav dar iremediabil... Pentru că întoarcere nu există, întoarcerea este numai un mit.

(București, 10 august 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 83-84/22.05.2001)

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

De vorbă cu Clementina

Abia când sună telefonul își dădu seama că stătea nemișcat de aproape un sfert de oră, semn de mare concentrare la el, el care nu rezista într-un loc mai mult de cinci minute. Acum, însă, îl preocupa o scrisoare.

De fapt, nu era chiar o scrisoare, mai degrabă însemnările unei fete pe care o știa de ceva timp, nici prea scurt, nici destul de lung ca să își dea seama cât valorează relația asta. Părea o fata normală, adică nu îl șocase prin nimic până atunci, dar uite că îi scria niște lucruri tare ciudate!

În primul rând, nu era sigur că îi scrisese chiar lui, de vreme ce plicul nu purta vreo adresă și lipsea formula de început. Poate scrie doar pentru ea, se îndoii, cu toate că nu rupsesse foile dintr-un caiet și se observa cum îngroșase unele litere ca să se poată citi mai ușor. Conținutul scrisorii, dacă asta era, nu îi spunea nimic și nu pentru că nu ar fi priceput cuvintele. Erau cuvinte obișnuite, așezate în fraze corecte, însă sensul lor general îi scăpa. Dacă i-ar fi pomenit despre singurătate sau alte chestii la fel ar fi știut imediat despre ce-i vorba! Dar aici nu era o declarație de dragoste, nici măcar una ascunsă printre rânduri...

Părea un fel de meditație, Dumnezeu știe cu ce scopuri! Intuia pe undeva, un fel de exaltare, însă totul era prea rece, prea grav ca să fie literatura... Oricum, nu semănau a versuri, deși la scriitorii de azi nu prea știi ce e ori nu e poezie. Ar trebui să pună în paranteză sau măcar un subtitlu, pe copertă: versuri, proză, teatru... Mă rog, teatrul se mai recunoaște după dialoguri!

“Fata asta citește mult”, gândi la un moment dat. Probabil că scrie și ea ce vede în cărți. Dacă ar ști ce citește de obicei și-ar da seama ce naiba e aicea... Cu toate că nu conținutul era problema principală. Cel mai tare îl încurca faptul că nu înțelegea dacă ea vrea sau nu ceva de la el ori scria așa, la plesneală, cui se nimerește!

“Poate că este filozofie”, mormăi cu un început de exasperare. Ric nu știa prea multe despre filozofie însă știa destule despre femei. Și experiența lui bogată îi spunea că o fată nu povestește asemenea lucruri unui străin. Dacă ea voia să se facă înțeleasă de el însemna că îi pasă de părerea lui. Deocamdată nu avea nici o părere, dar se putea strădui să își facă una! “Ce-i drept, e o tipă ca

lumea”, își spuse printre dinți, concentrându-se cu un ultim efort, către hârtie. “Dacă n-are adresă înseamnă că a adus-o până aici, adică știe unde stau... I-a spus careva...”

Contrar aparențelor, Ric nu era prost, deși avea aerul că nu îl interesează nimic în afară de tenis. Trata oamenii cu oarecare superficialitate pentru că obținuse, în general, cam tot ce dorea, încă de foarte tânăr și încă foarte ușor...Totuși, succesele lui la femei se datorau în mare parte, faptului că își folosea nu numai mușchii, vizibil dezvoltati, ci și capul. Lângă o fată care-i plăcea vorbea repede, degajat și strecura complimente fără să pară că o face intenționat. Găsea într-un mod natural atitudinea potrivită pentru că nu era înfumurat și avea o fire înțelegătoare.

Pur și simplu, în viața lui de băiat frumos și sportiv nu exista nici un mister, iar cele câteva relații reale, din mulțimea care i se puneau pe socoteală, nu stârniseră în el nimic ieșit din comun, nimic ce nu putea fi împărtășit, la o bere, în fața unui prieten bun. De altfel, avea o grămadă de prieteni. Unii se străduiau să îl imite, chiar, îi cereau sfaturi, în fine... Acum ar fi fost cazul să primească el un sfat, dar era conștient că nu are de la cine. Amicii lui citeau mai puțin decât el... Scrisoarea asta era o provocare! Trebuia să îi facă față de unul singur.

Și atunci a întins mâna să răspundă la telefon. Evident, fata care-i scrisese. Voia să știe ce părere are.

– Complicată, zise fără chef. Ce-i complicată? Scrisoarea! Se vede că ai multe de spus...Ascultă, se hotărî el brusc, n-ai vrea să discutăm în altă parte? Hai la o pizza și-mi povestești restul...

– De ce vrei să vin? întrebă ea, după o pauză care lui îi păru o jumătate de secol.

– Pentru că ești drăguță cu mine și arăți bine, zâmbi Ric, schimbând receptorul în mâna cealaltă. Acum era pe teren sigur, simțea asta. N-avea de ce să se mai teamă. Lucrurile mergeau de la sine.

– Și tu la fel, spuse fata, ceva mai încet decât vorbise prima oară, iar Ric râse de-a binelea, dar ferindu-se să facă vreun zgomot. ...și, poate, mergem să vedem un film, după aia, ce zici? continuă tot mai bine dispus. Am eu unul foarte bun, pe video...

(Nicosia, 26 februarie 2002)

Domnul consilier

...și iată cartea mea de vizită, spuse domnul consilier cu importanță, întinzând celor două fete, un mic dreptunghi alb, iar fetele chicotiră emoționate, fără să știe nici ele prea bine de ce, să fi fost statura masivă sau funcția importantă a consilierului, poate ochii lui mici, deveniți parcă brusc mai strălucitori când o priveau pe mica blondă cu bluză roz, puțin decoltată, maxim nouășpe ani iar el avea sigur peste cincizeci, diplomatul din piele neagră chiar începuse să se agite în mâna dreaptă pe când mâna stângă sublinia explicațiile cu o vioiciune neobișnuită, dovadă că se simțea aproape ca un parlamentar în campanie electorală, bluzița roz îi stimula elocința, cu năstureii ei albi, sub care se ghiceau ceilalți, mult mai apetisanți, ei, ei, ce nu face omul dacă motivația e destul de puternică și fetele râd fericite, nici nu se gândeau să aibă atâta noroc din prima zi, au intrat doar să ia o înghețată și le-a remarcat domnul consilier, de acum, Bucureștiul va fi la picioarele lor, le așteaptă o viață grozavă, or să se plimbe de mâine într-o mașină teribilă, poate chiar limuzină ministerială fiindcă pe cartea de vizită sînt tipărite niște majuscule misterioase, trebuie să fie vreun minister sau o firmă, nu îndrăznesc să întrebe ce înseamnă ca să nu facă impresie proastă, vin ele mai de departe dar sînt destul de emancipate, nu le pasă ce zice lumea, viața e grea în ziua de azi, trebuie să profiți de șansă, mai ales când nu ai pe nimeni să te ajute, nici prieteni nici rude, banii sînt puțini, or să le ajungă vreo lună făcând economii, pe urmă gata, acasă, dacă nu își găsesc ceva de făcut, o slujbă oarecare, un job, adică, și consilierul poate fi o soluție, a promis că le angajează pe amândouă la firma lui, s-a dovedit că e totuși o firmă, fetele sînt puțin dezamăgite deși nu arată, însă o firmă foarte mare, cu mulți americani și nemți, nemții ca nemții dar americanii au dolari, vor primi și ele dolari ca salariu, poate chiar prime, bineînțeles dacă lucrează cum trebuie, nu li s-a spus ce muncă dar va fi ceva într-un birou, neapărat, nu vor să vîndă tot felul de chestii sau să împartă pliante pe stradă, au văzut o mulțime de tineri, băieți și fete, alergând după trecători, oamenii se mai opresc uneori, din politețe sau din oboseală, iau câte un "fluturaș" și îl aruncă în primul coș de gunoi fără să se uite pe el, una chiar stătea îmbrăcată cu rochie de mireasă și cu umbreluță în fața magazinului, îndemnând lumea să intre, rochia era mare, îi aluneca pe umeri, mai avea și un fel de turnură pe

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

sârmă, sârma se vedea în special jos, semăna cu o conservă deschisă dar ea zâmbea optimistă, asta la început, când s-au întors pe bulevard, după câteva ore, părea sictirită, soarele o bătuse în cap cu tot cu umbreluță, transpirase, își făcea vânt cu un pliant luat de la băieții de alături, nu era nimeni să-i dea măcar o Cola așa cum băuseră ele într-un local scump, un fast-food cu aer condiționat, mâncaseră înghețată, cinci arome plus frișcă, fructe și sirop de ciocolată, viața e o cutie cu bomboane de ciocolată, doar văzuseră Forrest Gump la cinematograful, cunoșteau replica deși nu știau prea bine ce înseamnă, o spuneau când voiau să impresioneze, să se vadă că discută și subiecte mai serioase, domnul consilier a apreciat că sînt fete culte, americanilor de la firmă o să le placă treaba asta, cine știe, poate vreunul se ambalează mai mult și ajung în America, or să-și cheme și rudele, părinții, frații, nu-i bine să trăiești singur printre străini, îți trebuie cineva de încredere pe lumea asta, până atunci însă, vor fi foarte atente cu domnul consilier, fără dînsul ar fi rămas la pliante sau, mai rău, s-ar fi întors acasă, într-un oraș mic și sărac, oricât de frumoasă le-ar părea altora priveliștea, ele știu bine că nu dealurile înverzite îți aduc bani, de când s-a închis fabrica oamenii încearcă să facă agricultură, cresc porci, găini, pe lângă bloc, tatăl lor a fost inginer, acum cară lături la porc, trebuie să mănânce și ei și cei mici, de alocații ce să mai vorbim iar ajutorul de șomaj nu ajunge pentru întreținere, pentru manuale, sînt oameni de peste patruzeci de ani, unde să se mai ducă la vîrsta asta, dacă ar fi avut bani le-ar fi trimis la facultate dar cei doi mai mici trebuie să termine și ei liceul, pe urmă se vor descurca într-un fel, deocamdată își iau haine de la second hand ca toată lumea, aici sînt niște magazine... la început le-a fost rușine de cum sînt îmbrăcate dar când au văzut prețurile s-au liniștit, îți pot să cumpere așa ceva, e plin de second hand Bucureștiul, degeaba se ținăștia cu nasul pe sus, sigur, trec mașini formidabile dar și Dacii care scot gaze și zdrăngăne la curbe, din încheieturi, gazda lor are una de care e tare mândră, abia s-a îndurat să le aducă până aproape de centru cu ea, oricum pleca la serviciu, nu mergea special pentru ele și tot aștepta să îi dea ceva, din prima zi s-a băgat la mîncarea lor, parcă aduseseră cine știe ce, dacă le-ar ajunge două săptămîni ar fi super, dimineața și prînzul, seara - un ceai, un biscuit, gata, n-au de gând să se îngrașe tocmai acum, știu că arată bine, aici nu se simt prea în largul lor însă acasă mergeau la toate chefurile și dansau toată noaptea, chiar dacă a doua zi aveau școală, altceva decât

să dansezi și să te plimbi nici nu puteai să faci, la cinema venea câte un film dar costa, plăteau băieții când aveau cu ce, și prăjitură și bere și cinematograf e prea mult, de unde tot timpul, cei cu bani se distrau între ei, acolo trebuia să te îmbraci altfel, erau fete mult mai urâte dar umblau după ultima modă, copiau tipare din reviste străine sau chiar mergeau în București, la cumpărături, unele primeau pachete de la rudele din străinătate, uite că azi s-a întors roata și își imaginează cum vor veni peste câteva luni într-o mașină trăsnet, o vor parca în fața blocului, toată lumea se va uita cu invidie, mai ales cei la care au datorii, iar ele vor purta haine scumpe și vor mirosi a parfum fin, ca în filme, unde eroul pleacă sărac și umil de acasă, are la început necazuri dar pe urmă dă lovitură, nici n-ar fi bine să reușească din prima, lupta cu greutățile călește caracterul, te învață să prețuiești norocul când îl găsești, devii înțelept și modest, cel puțin așa arată acolo, ei, dacă nu le va conveni firma consilierului pot s-o schimbe după ce își vor face mai multe relații, vor cunoaște persoane mai importante, deocamdată sînt mulțumite, a fost o zi bună, deși le este cam foame, nu poți să trăiești numai cu Cola și înghețată, de dimineață n-au mâncat nimic, doar un ceai făcut în grabă, le-a zorit gazda, nici nu voiau să umble la provizii de față cu ea, decât înghețată le-ar fi plăcut mai degrabă un sandwich, tot cam atât costa dar ce-ar fi crezut consilierul, uite două tipe lihnite, nu se face de la prima întâlnire, așa a fost altfel, s-au simțit tratate respectuos, după ce că le-a cerut voie să plătească el, acum au cam obosit, s-ar întoarce la gazdă, totuși nu pot să îl întrerupă iar el vorbește întruna, oare unde o fi parcată mașina consilierului, umblă pe jos de destul timp, căldura asta le ametește, e ca un mers somnambulic, deja s-au plictisit, nu-l mai ascultă ce spune, cum le dă mereu asigurări că va fi așa și pe dincolo, le descrie birourile, calculatoarele, vor trebui să învețe cum să lucreze pe computer, bineînțeles, or să se obișnuiască, limba engleză, desigur, îi zâmbesc, aprobă aproape mecanic, nu vor să îl supere, au numărul lui de mobil, urmează să-l sune în zilele următoare, cel mai bine ar fi mâine, își notează și el adresa de la gazdă, telefonul, ceva tot l-ar întreba dar nu prea le vine, în sfârșit le conduce la metrou, abia acolo, în fața aparatelor de taxat, fata blondă își ia inima în dinți și încearcă să afle ce fel de consilier este, ca să știe cu cine să ceară, stratagema e stângace dar dânsul nu se supără, răspunde scurt dar amabil, consilier pe probleme

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

speciale, la revedere, sărut-mâinile, le privește zâmbind cum coboară scara, apoi se șterge pe frunte de transpirație și pornește agale spre stația de autobuz.

(București, 10 august 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 97-98/28.08.2001)

48/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Flori și virilitate

De ce crezi că eu vreau să ne certăm, dar pricepe, dragă, că nu ne putem permite una ca asta când toată lumea e cu ochii pe tine, n-ar trebui să scoți capul din casă, uită-te la altele care stau la locul lor, nu încearcă să iasă în evidență prin nimic sau, cel puțin, nu așa, ar fi și păcat să insiști, n-ai avea nimic de câștigat, poate dacă te porți frumos mergem în vacanță la vară, undeva, în Antalya, de exemplu, hai, ia-o-ncet că faci riduri, găsim noi ceva, te sun mâine, am aici pe cineva... Alo, alo, măi, omule, te caut de-o oră, de ce nu răspunzi, unde naibii ții tu mobilul, am o treabă cu tine, mda, ca toată lumea, necazuri, ai auzit și tu, mă, cred că nu e unul să nu știe ce-am pățit, mi s-a acrit de scorpia asta, nu mai merge, trebuie s-o schimb că mă face de râs în tot satul, o dată nu și-ar ține gura și ea și mă costă, afurisita, nici nu mai spun cât mă stoarce, cum vede o țoală pe una își ia, după aia vrea altceva, da' de unde, nici măcar nu-i așa bună cum zice, mai mult se fâțâie, cred că are și silicoane, las' că vezi tu, din partea mea poți s-o iei, cu mine - gata, a dat de fundul sacului, m-am săturat de vagaboande, vreau o fată cuminte, sensibilă, să fie romantică, bă, să mă aștepte când îi spun eu, nu la ore fixe, adică program, ce amor e ăsta, poate am chef într-o noapte, m-am plictisit s-o fac ziua, cu toate hârtiile de la firmă, după mine, mai trebuia să mă și asigur, nu, fii pe pace, nu-i panarama asta nici Mata Hari, stă prost cu cititul, îi mai duceam câte-o revistă da' dacă nu-i de modă zice c-o doare capul, de la ce s-o doară, doarme pe ea când vreau să fac conversație, numai brandy și telenovele, m-a terminat cu tâmpeniile, când o rugam pentru câte-un client de la firmă, doar parteneri de afaceri, că niciodată n-o schimbam cu prietenii cum fac alții, și-atâtea mofturi, parcă era vreo prințesă, să-i spun tipului că nu aia, că nu ailaltă, bagă-ți, fată, mințile în cap, poate omul nu-i de pe-aici, are alte obiceiri, eu de ce te plătesc, să se simtă bine, să discutăm relaxat, un whisky, un brandy, o gagică, așa se fac afacerile, dacă-i place mai vine și altă dată, sigur că trebuie și seriozitate, te ții de contract dar ai și "public relations", doar stă pe salariu, la firmă, i-am făcut și carte de muncă, nu e ca alea de bat trotuarul, las' că vede ea, n-a știut să se poarte, nu-și prețuiește norocul, o zbor de zici că n-a fost, treaba ta dacă vrei să te legi la cap, eu nu te sfătuiesc, încearc-o barem o săptămână, vezi cum se poartă și cu clienții, uite la mine - scandalul cu neamțul, sînt pățit,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

urlă târgul, ne strică faima, treaba lui ce și cum a vrut, ea era acolo să execute, nu să se dea la el cu pretenții, păi, s-a supărat, sigur, nu-l pierd de client că livrăm totdeauna la timp, avem prețuri bune, dar de ce să mă facă de râs și să tensioneze relația de lucru când eu am băgat atâția bani în ea, doar de unde, tot din afaceri, că nu fur, eu muncesc, era și interesul ei dar e prea proastă să înțeleagă cum vine treaba, acu' gata, prea târziu, nu-i mai dau nici o șansă, mâine îi trimit flori și cartea de muncă, îi fac lichidarea, băi, mi-e milă de ea, n-are pe nimeni aicea, maică-sa stă pe la țară, eu am vrut s-o fac om da' parcă ai cu cine te înțelege, mi-aduc și-acu' aminte când i-am luat primul body, de unde să vadă așa ceva, sărăcuța, se uita și nu știa să-l îmbrace, zău, mi-e milă, țin la ea dar nu se mai poate, am obligații morale față de clienți, față de firmă, am familie, doi copii de crescut, asta este, nu merge, căutăm alta, tu n-ai vreuna pe-aproape, ce să mă mai gândesc, îmi trebuie o fată chiar mâine, aștept un american săptămâna viitoare, n-am chef să rămân descoperit, dacă o recomanzi tu e suficient, o angajez cum trece proba, eee, nici așa, fără probă chiar nu se poate, pe fandosita asta am ținut-o trei luni până s-o iau la firmă și corespundea, nene, bine, și-a dat și silința, pe urmă i s-a urcat boieria la cap, voia plimbări cu mașina, cadouri, flori, păcatele ei, până să vină la mine mânca ciorbă cu mămligă, pe bune, ale dracu' telenovele, la început mi-a plăcut că se mai stilase, avea stofă în ea, se machia ca la televizor, se fâțâia ca alea de-acolo, mai citea un ziar, mai răsfoia o revistă, pe urmă a dat-o pe brandy, când mă uitam, sticla goală, cică se plictisește, alte fete se scoală de dimineață să meargă la muncă, uite astea de la mine, de la vânzări, acolo sînt mai multe, e bine pentru imagine, băieții lucrează mai mult pe teren, în țară, săracele, ziua – serviciu, seara – la piață, câteodată le văd și în pauza de masă cu sacoșele după ele, ieri mi se plîngea una că n-are bani de concediu și dau salarii bune, da' dacă sînt patru guri acasă, ce să facă, viață grea, omule, iar fufele astea ce paștele mă-sii vor, cât le dai nu le-ajunge, ar lua pielea de pe tine, dacă nu le ții la respect pățești ca mine, ajungi rușinea târgului, lasă că tu ești băiat deștept, de-aia am încredere, recomandă-mi și mie una, nu mă mai încurc cu neprofesioniste, firma e una, amanta e alta, le iau separat, tu dă-mi pentru firmă că d-ailaltă găsesc eu, e plin Bucureștiul de gagicuțe, cum văd o mașină străină le lasă gura apă... pentru mine vreau o puștoaică, așa, la nouășpe ani, fără aere, fără mofturi, unde-o pun acolo să stea, adică să mă respecte, să-i fie frică, nu, că nu fac eu chestii

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

ca-n filme, nu mă interesează, la vârsta mea nici n-ar merge, da' să se teamă că mă pierde, în sensul ăsta, vreau sentiment, să se vadă pe fața ei plăcerea când mă vede, cu liceu e destul, n-o iau s-o fac filosoafă, studentele sînt parșive, ascultă ce-ți zic, citesc prea mult, știu prea multe, se maturizează rapid... așa, frate, ai găsit adresa, dă-mi telefonul că vine ea, întâi vreau s-o văd, oricum, sînt niște standarde, nu ale mele, ale firmei, mă înțelegi, "public relations", lucrăm cu străini, se duce vestea, e complicat, bineee, salut, mersi, cu prima ocazie te servesc și eu, sigur, complimente soției...

(București, 1 septembrie 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 107–112/11.12.2001)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Îndoielile Penelopei

Ceața s-a risipit odată cu tine, nu, niciodată n-am știut prea bine cine sînt, dacă viața mea avea sau nu un rost fără tine, dragoste, nu m-am întrebat, poate s-au întrebat alții, privind cu milă încercările mele de a amâna destinul, până când plecarea ta m-a eliberat de complexe, în sfârșit, s-a produs iremediabilul, e mai bine așa, ca și cum o tensiune îngrozitoare s-a descărcat, sabia lui Damocles a căzut peste mine, m-a despicat în două, o jumătate te caută încă dar cealaltă Penelopă se bucură de izbândă, știu că pare ciudat, întotdeauna bucuria a fost amestecată cu suferință și suferința cu bucurie, dar de astă dată totul e altfel, a trebuit să rămân văduvă ca să înțeleg că nu sînt făcută pentru căsătorie, azi, când exiști numai în mintea mea, pentru prima oară eu hotărăsc dacă te vreau sau nu alături de mine, au dispărut privirile care mă căutau, mâinile care mă doreau, corpul tău dur și fierbinte, parcă aș scrie romane de serie roz, nu o scrisoare de adio în care încerc să îți explic inexplicabilul și am curaj tocmai fiindcă nu ești de față, dacă ai fi, Doamne, dacă ai fi nu m-ar mai interesa toate astea, psihologul m-a sfătuit să compun o scrisoare, să mă defulez, să îmi exprim temerile, nefericirea, să îmi analizez trăirea cu bune și rele, să fac adică, bilanțul celor zece ani de căsătorie, dar nu pot, simt cum ceva se opune aritmeticii, plusul și minusul nu mai funcționează ori mintea mea s-a dereglat brusc, poate că iremediabilul mă sperie, mai importantă îmi pare moartea decât viața noastră împreună, o viață banală, obișnuită, care îmi este refuzată acum și de ce atîta nedreptate când eu nu mi-am dorit lucruri teribile, voiam doar o continuare, ceva calm după o dragoste zbuciumată, dar tu ai decis altfel, fără să mă ascuți, deși îți spuneam că nu-i bine, cât te-am rugat măcar să aștepți, grăbitule, tu erai disperatul nu eu, chiar dacă eu sufeream vizibil, purtarea ta mi-a dat de gândit, am început să văd altfel lucrurile, nopțile în care lipseai m-au făcut să înțeleg un adevăr simplu, adevărul că între noi nu a fost dragoste ci dorința care leagă două trupuri nu două destine, de fapt eram liberi și singuri în libertatea noastră, nici unul nu auzea ce spunea celălalt, ne căutam instinctiv perechea adevărată, doar eu mai speram într-o minune, ceva care să te ajute să îți uiți îndoielile, chinul, să trăiești pur și simplu, așa cum încercam eu, zadarnic te-au sfătuit rudele, prietenii, ce trebuia să se întâmpale s-a întâmplat, ai mers orbește către

52/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

distrugere, m-ai amețit și pe mine cu prostiile tale, ajunseseam să cred că, poate, merit mai mult decât o existență plictisitoare, lipsită de orizont, cum îți plăcea ție să spui, aceasta e Realitatea și eu mă înșelam sacrificându-mi dreptul la fericire, vai de noi, unde am ajuns cu ideile astea, ar trebui să te urăsc și lumea mi-ar da dreptate pentru că tu ești vinovatul, te-ai întors doar ca să fiu văduva ta, nici nu știu de ce n-ai rămas acolo unde ți-ai găsit împlinirea, extazul și ce mai voiai, de ce ai venit să mori în brațele mele dacă viața ta... la urma urmei, nu-mi pasă, poate îți datoram într-un fel serviciul ăsta, cu toate că nu-mi place ideea că ai ajuns să mori lângă mine din datorie, moartea este ceva extrem de personal, de intim, ar trebui să asiste numai cei pe care îi iubești, niciodată străinii, detest obiceiul de a muri la spital, într-un salon nenorocit, cu infirmiere grăbite să te ducă la morgă, tu te chinui și ele te privesc plictisite, hai, nu te duci odată, să lași patul liber, să facem curățenie, mai așteaptă și alții, crezi că numai tu ești pe lume, m-ai rugat să te iau acasă și te-am luat, ce era să fac, nici măcar nu mi-a fost milă de tine, doar un sentiment de zădărniciie, de neputință, aveai o privire atât de stinsă, vorbeai atât de încet că a fost nevoie să mă aplec spre tine așa cum te aplecai altădată să mă săruți, Dumnezeuule, cum se combină imaginile astea, e inuman, am senzația că toți suntem prinși într-o capcană, facem câte un pas și ne credem liberi, n-ai înțeles că nu eu îți stăteam în cale, nu eu eram obstacolul în calea fericirii tale, nefericitule, biet muritor de ocazie, nici să mori nu știi bine, te-ai zvârcolit gâfâind într-o mie de feluri, alții pot să trateze chestiunea cu demnitate, tu te zbăteau de parcă ai fi luat-o la fugă, ai fost ridicol până în ultima clipă, dacă nu te iubeam aș fi plecat imediat, te-aș fi lăsat singur cu văicărelile tale, știi cât detest scenele, îmi repugnă istericalele și apoi, fiecare cu destinul lui, nu mă lămureai tu în privința asta ca în multe altele, păcat de inteligența cu care te lăudai, nu ți-a folosit la nimic, ai scăpat prilejul să-ți pui în practică învățămintele, ca de obicei, mi-ai pasat mie toate problemele, m-ai silit să-ți suport suferința, în detaliile ei mizerabile, unde era atunci iubirea vieții tale, în orice altă situație te-aș fi trimis la ea cu tot cu întrebările idioate despre nemurirea sufletului, parcă din mine o să rămână ceva, nu, dragă, de ce ar rămâne, dar mie nu-mi pasă, eu nu am avut aspirații atât de mărețe, te-ai gândit vreodată cât de greu se trăiește cu tine, cu complicațiile tale, cu figurile de om neînțeles, toată lumea trebuia să-ți stea la picioare, și totuși atunci mă impresionai, te credeam altfel, dacă ți-aș fi simțit lașitatea aș fi

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Înțeles cine ești de fapt dar gândul că te-aș putea pierde mă apăsa groaznic, mă împiedica să văd limpede și tu știai asta, te-ai folosit de slăbiciunea mea ca de o armă, ai profitat cu nerușinare de dragostea asta irațională, m-ai făcut mereu să mă simt vinovată că te țin lângă mine, aveai aerul că ești prizonier, cine îl oprea pe marele om să își împlinească destinul, oricum destinul a fost mai tare ca mine, uite și rezultatul, doi pe unu' jumate cu narcise deasupra, nu meritai nici o floare dar despre morți numai de bine, aiurea, nimeni nu credea în tine cum am crezut eu, chiar atunci când știam că totul s-a terminat, erai cu adevărat liber de mine, de viața noastră, doar de frică nu te-ai eliberat, abia acum înțeleg de ce fugeai, ce folos, prea târziu, inutil.

(București, 26 iulie 2001)

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Iedera de la miezul nopții

Ar fi fost greu de spus că se pricepe la artă dar dacă tot a ajuns la Paris nu se făcea să nu treacă și pe la Louvre, pe urmă la un alt muzeu, când era ploaie și n-avea unde să meargă cu cei câțiva franci pe care și-i permitea zilnic, de cheltuială și uite așa, încet-încet, i s-a umplut geanta de pliante și poze cu tot felul de tablouri celebre — mai ales unul de Corot, parcă așa îi zicea, și cică picta doar peisaje, acela îi atrăsese atenția, deși nu prea înțelegea care-i chestia de se uitau atâția la el, erau doar destule reviste în care se vedea mult mai bine și apărea toată tipa — ei, da, afișe, invitații, programe, planuri de galerii, reclame care din care mai ciudate, mostre de parfum și săpunuri, astea din urmă erau bune pentru dame, chiar cunoscuse recent una moartă după "evenimente", o și dăduse gata cu amintirile lui, mai strecura pe ici-colo câte-o exagerare, cum spunea el, dar în mare parte erau lucruri adevărate fiindcă avea destul bun-simț chiar dacă îi cam plăcea să se laude, trebuia să fi fost acolo, de față, ca să deosebești minciuna de realitate iar ea, evident, nu fusese decât până la Ruse, într-o vacanță, la altceva nu i-a folosit pașaportul obținut cu multă trudă, dar spera în continuare într-o minune, până atunci asculta cu răsuflarea oprită de emoție, povești despre locuri îndepărtate, indiferent că era vorba de Paris, de Moscova ori de Insulele Canare, importantă era distanța față de casă, cu cât distanța creștea cu atât avea orgasmul mai mare, iar el începea să se gândească serios la clipa când nu va mai avea ce să-i spună, golise aproape, sacul, iar, pe de altă parte, tipa începuse să îl plictisească, la început avea un oarecare farmec încântarea cu care îi asculta aventurile dar atenția ei față de amănunte devenise obositoare, îl întreba de zece ori în șir cum arăta rochia doamnei Recamier "în realitate", de parcă el o văzuse când nu știu ce individ o pictase, până la urmă i-a dat și poza ca să îl lase în pace, de atunci încerca să se pieptene la fel ca tipa din tablou, își făcea, adică, un fel de coc din care îi cădeau mereu șuvițe pe spate, la fiecare mișcare mai bruscă toată chestia începea să se clatine iar în momentele de pasiune rămânea ca turnul din Pisa, pe-o parte, dar ea găsea că e foarte distinsă și o "diferențiază", nemaivorbind de brelocul cu La Tour Eiffel pe care-l ținea atârnat de o gaică, la blugi, de când i-l dăruise fără să se gândească la ce pericol se expune, acum toată lumea știa de legătura lor, povestea tuturor cum l-a primit și de la cine, parcă ar

fi fost un inel de logodnă, în general îl enerva importanța pe care o dădea oricărui nimic primit de la el, se poate să fi fost o dovadă de admirație sau de iubire din partea ei, dar de admirație se săturase iar de dragoste nu avea nevoie, sincer vorbind, nici nu îi plăceau blondele, cu atât mai puțin cele vopsite iar ea se vopsea acasă, uneori nu ajungea până la rădăcină sau îi creștea părul prea repede, Dumnezeu știe cum de rămânea cu unele fire mai negre, când i-a spus a dat capul pe spate și-a răs tare, ostentativ, ca să vadă că nu îi pasă, ba chiar pretindea că ar fi mai sexy, la fel ca Brigitte, care Brigitte, Brigitte Bardot, dragă, aia cu câinii, da, i-a răspuns el în gând, da' aia nu avea picioare ca ale tale, cel puțin nu de la vârsta asta, ce mai, era clar că nu mergea relația lor, ar fi trebuit să se despartă demult dar ea se făcea mereu că nu vede chestia asta, devenea tot mai insistentă, îl căuta acasă, îl suna la serviciu, îi lăsa mesaje pe mobil, venea seara, pe neașteptate, cu câte un pretext ridicol, chipurile își "uitase" una sau alta, pe la el, încerca să îl controleze cumva și treaba i-ar fi făcut într-un fel, plăcere, dacă ar fi avut vreun sentiment mai tandru pentru ea dar singurul lui sentiment din prezent era cel de lehamite, poate, la început, chiar o iubise ori așa a crezut ori așa i-a plăcut să creadă pentru că, în adâncul inimii, e-adevărat, visa o iubire romantică, bazată pe afinități spirituale, ca-n romanele citite în adolescență, și aspirația asta parcă îl înălța în proprii ochi, îl făcea să se simtă o ființă superioară, ei, da, în numele acestei iubiri ideale ar fi putut trece peste toate prejudecățile, s-ar fi luptat neobosit la o adică, o asemenea dragoste specială l-ar fi smuls cu magia ei din mocirla realității, din menghina datoriilor față de societate, ar fi însemnat o gură de aer proaspăt într-un plămân viciat de oboseală și de neputință... dar ce vis putea să trăiască în blocul de vizavi, în capul unei blonde vopsite și atât de insistente, de sâcâitoare cu atențiile ei deplasate, în ultima vreme chiar voia să îi gătească, ea care nu știa dacă oul se pune în apa clocotită sau înainte, la naiba, de ce nu pricepea, doar n-avea nevoie de-o menajeră, își putea permite să plătească una, câștiga destul, numai visul... și abisul... și abisul, versuri, poezie, spiritualitate, asta da, era altceva, se plimba enervat de gânduri, traversa străzile la nimereală, fără nici o țintă când, cu pleoapele umflate de oboseala nopților nedormite — de câțva timp nu mai reușea să doarmă, cel mult trei-patru ore pe noapte — da, da, îl claxona cineva când a văzut-o... neagră și goală, pe bancheta din spate a unei mașini, râzând spre el, cu dinții ca fildeșul, privirile ei l-au înlănțuit ca o iederă, tu, miracol, prințesă,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

mergi pe trotuar, boule, a răcnit scoțând capul, șoferul, cu un accent cât se poate de neaoș, iar limuzina a țâșnit mai departe, în noaptea de vară...

(București, 21 decembrie 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 113–115/01.01.2002)

57/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Arta fugii în cinci acte

1. Depărtarea îmi ascute simțurile, spunea el de fiecare dată când pleca și trebuia să plece foarte des, n-avea încotro sau așa pretindea ca să nu se certe prea tare cu nevastă-sa care se lamenta mereu că e singură și neglijată, dar lui nu i se părea că ar fi vrut cu adevărat să-l rețină, și-ar fi dat seama, poate încerca să îl enerveze cu asta, deși îi suporta răbdător plângerile, învățase să fie de față fără s-o mai asculte, nu rămăseseră prea multe între ei în afara certificatului, dar, desigur, se obișnuise cu ea, o prezență familiară, i-ar fi părut poate rău să se despartă definitiv, e drept că nici nu se ivise ceva mai bun deocamdată, dar poți să știi ce o să apară, de fapt, n-avea nimic împotriva ei, îl plictisea pur și simplu, lângă ea timpul trecea altfel, adică nu mai trecea deloc, până și certurile lor erau cam aceleași, le învățase aproape pe de rost, "știa" când o să spună una sau alta.

2. Mda, exista o fată care-i plăcea, bănuielele nu erau chiar neîntemeiate, nimic serios totuși, o blondă, inevitabil simpatică și care râdea mult, uneori fără rost dar cu convingere, reușea să îl mai dezmoștească, chiar glumea singură pe socoteala ei, armata salvării, cică, l-ar fi dat gata până la urmă dacă ar fi fost cât de cât reținută, dar sexul cu ea era de notorietate, ori puneai un afiș în oraș ori te întâlneai cu ea — totuna, la început îl flatase atenția respectivă dar ce bărbat putea să suporte zâmbetele celorlalți fără să riposteze, privirile astea simțea că i se înfig în spate ca un cuțit, i-ar fi înjurat pe toți și chiar mai rău, însă trebuia să se stăpânească, la urma urmei își înșela nevasta, nu era momentul să dea dovadă de cavalerism, lumea ar fi râs încă mai tare de ei amândoi și atunci o cunoscuse întâmplător, pe Mara.

3. Mara avea un zâmbet frumos, calin, iar liniștea asta a ei îi făcea bine, îi limpezea gândurile, îl ajuta să se clarifice, nu fiindcă ar fi fost vreo înțelepciune nemaipomenită în ce-i spunea, nici nu prea dădea sfaturi, era o fată tăcută, ci pentru că îl accepta deplin, sau așa simțea el, cu bune, cu rele, fără să își exagereze sentimentele, reale de altfel, fără să dramatizeze situația complicată în care se aflau și, mai presus de toate, comoditatea lui naturală se bucura în sfârșit de înțelegere, lângă ea nu

se simțea veșnic înghiontit "să facă și el ceva", dispărea deodată tensiunea mocnită din ochii nevestei lui, Doamne, ce ochi, putea să sfredească un zid cu privirea dacă ar fi vrut cu tot dinadinsul și, de obicei, voia...

4. Când Mara a rămas însărcinată pentru prima oară a urmat un moment de descumpănire, el se întreba cam speriat ce-ar fi vrut ea să facă, poate se aștepta să divorțeze, să se căsătorească, îl frământa problema fiindcă ținea mult la ea și n-ar fi vrut s-o jignească, mai ales fiind în starea asta, femeile sînt oricum prea sensibile, dar ea a spus singură că avortează și lucrurile au revenit la normal pentru o vreme, parcă nu mai era chiar la fel, se simțea o răceală, deși el încerca să fie mereu atent, totuși s-a întîmplat din nou, după câteva luni, așa au hotărât amândoi că nu se mai poate, legătura lor s-a sfârșit la fel de brusc cum începuse.

5. În dimineața aceea s-a trezit prost dispus pentru că toată noaptea i-a fost frig, apa era și mai rece, din senin l-a durut o măsea și n-a putut să mănânce nimic, târziu, a plecat în sfârșit, la serviciu, simțind o ură imensă față de toată lumea și față de el însuși, într-o zi ca asta poți să te sinucizi, bombănea singur, ambalând cu furie, motorul, iar mașina patina prin bălțile înghețate mai groaznic ca niciodată, până și semaforul rămânea roșu, ca un făcut, iar la verde, o altă mașină grăbită îi blocă trecerea, deși în general era pașnic, cât ai clipi, coborî geamul și o înjură cu sete pe șoferița din fața lui, care, ciudat, zâmbea liniștit... era Mara.

(București, 8 decembrie 2001)

Horoscopul de ziua a șaptea

De citit uite că nu mai mergea, era prea târziu oricum, nu se mai putea face nimic, doar o amintire mă frământa, o întrebare pusă în treacăt, demult, când eram împreună, când nu credeam că doi și cu doi fac patru, când nu simțeam că ne vom despărți deodată, și Doamne, cum mă înșelam întrebând, dar nu eram ipocrită, doar teribil de încrezătoare în soartă, îngrozitor de nesocotită în bucuria mea de atunci, poate plăcerea de a sfida destinul, poate o joacă, de unde să știu și dacă nu mai știam eu cine să știe, ceața sau ploaia sau ascensorul în care ne-am întâlnit deodată, amândoi zgribuliți, tremurând, m-ai întrebat de ce tremur, nu era clar că mi-e frig, și eu am tăcut fiindcă ar fi fost ridicol să-ți spun de ce umblam dezbrăcată prin burniță, numai în rochie scurtă, deși era toamnă demult, anunțau mereu ploaie la televizor, dar eu aveam un radio amărât, cu unde scurte, se defecta când ți-era lumea mai dragă, pe urmă revenea la normal de unul singur, puteai să dai cu el de pământ, dacă nu voia nu mergea și atât, într-o zi l-am aruncat de la patru și funcționa în continuare, m-am speriat că mi-l va lua cineva dar l-am găsit seara, cântând în iarbă, vesel, îi sclipeau toate butoanele nichelate, ude, atunci am fost sigură că mă iertase, eram prieteni din nou, ce fericire, vechiul meu radio, cadou de la un musafir nepoftit, poveste cu schepsis, cum l-am lăsat eu în casă singur și – mare minune – nu furase nimic, doar la plecare mi-a întins aparatul spunând că e o amintire de la el, omul pe care nu l-am cunoscut, pe atunci nu i-am dat importanță, arăta ca un cerșetor, poate chiar să fi fost, vecinii se uitau urât când îl vedeau pe scară, mi-au și pus în vedere să nu mai închiriez oricui, dar eu nu închiriasem nimic, era un prieten al unei colege de facultate, îl întâlnisem pe stradă, spunea că n-are unde să doarmă de când s-a certat cu toți ai lui, părea amărât, deprimat și i-am dat cheile de la garsonieră fără să-l mai descos, oricum numele pe care le-ar fi înșirat îmi erau necunoscute, abia știam cine-i el, adică îl mai văzusem, atât, bănuiam vag cu ce se ocupă, ceva cu vânzări, dar câtă lume vinde acum tot felul de chestii, dacă te-ai lua după ei ar trebui să stai mereu de cumpărături, doar privirea lui tristă ar fi trebuit să mă pună în gardă, la puțină vreme după aceea s-a sinucis, l-au găsit căzut într-o curte, proprietarul s-a speriat și s-a dus la poliție să reclame că un nebun a sărit gardul ca să moară în curtea lui, cum așa, fără buletin, de la

morgă nu l-a cerut nimeni, n-au știut pe cine să anunțe, târziu a aflat și familia dar era deja îngropat, oamenii uitaseră unde sau n-au vrut să spună, unii bănuiau că se face trafic cu organe și poate nu era atât de mort cum crezuseră, însă astea erau speculații, cert este că nu l-a mai văzut nimeni și, brusc, am început să îl visez, deși nu-mi plăcuse în mod deosebit când trăia, poate ar fi fost un băiat frumos dacă s-ar fi îmbrăcat altfel, dacă n-ar fi avut privirea aceea pierdută care te-ndepărta fără voie, așa cum te ferești instinctiv de un om bolnav, de cineva pe care-l simți că îți va face probleme și câtă lume vrea să preia greutățile altora, fiecare le duce pe ale lui, așa e și normal, normal ar fi fost să uit, oricum nu fusesem apropiați, dar ceva nu îmi dădea pace, mă obsedau cuvintele lui de atunci și mă încerca o îndoială, nu, nu mă gândeam că aș fi putut să îl salvez în vreun fel, acela fusese destinul său, nimeni nu putea să îl schimbe, dar dacă n-aș fi trecut atât de ușor peste gestul acela, dacă i-aș fi mulțumit altfel decât absent, cu politețea unui străin care se gândește mai degrabă la masa de seară decât la omul din față, e drept că pe mine mă frământa un examen, n-aveam timp de melancolia lui, cu toate că îmi plac, în general, tipii melancolici, sînt blânzi, visători, dau impresia că poți să faci orice cu ei, ce minciună, tocmai mă despărțisem atunci, de unul ca el, n-aveam chef să o iau de la capăt, mă rog, prostii, și atunci te-am văzut, erai lângă mine în ascensor și mă priveai cu privirea Lui, însă nu mi s-a făcut frică, doar frig, și am simțit un gol imens ca o deznădejde, simțeam cum îngheț definitiv, inutil, cu radioul lipit de mine, în rochia subțire, de vară, atunci am știut ce ai să îmi spui, eram tânără și iubeam din nou, la ce bun să îți pierzi vremea cu un mort...

(București, 30 noiembrie 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 113-115/01.01.2002)

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

O după-amiază fierbinte

Singura dată când te-am văzut a fost demult, pe stradă, într-o ocazie oarecare, nici nu mai țin bine minte în ce fel, și ieri m-am trezit cu tine la ușă tremurând de foame, de frică, măi doggy dog, de ce m-ai ales tocmai pe mine dintre atâția vecini, mai buni, mai răi, fiecare cum s-a nimerit, știu că nu e momentul dar îmi amintesc o legendă, mă rog, o poveste despre cum au fost creați oamenii dintr-un aluat ca de pâine, amestecat și pus la copt, aici vine poanta, pe unii i-a uitat Dumnezeu în cuptor și s-au pârlit de tot, au rămas cu arsuri, cu o durere sau cu mai multe, pe alții i-a scos prea curând, de aceea sînt așa necopți, ha-ah-ha, ce mai râdea amicul, doar mie nu mi-a venit să râd, mă durea o măsea de aseară și explicația cădea prost, adică eu sufăr și ăsta râde dar n-avea rost să îi stric cheful omului, plus că eram gazdă, cu toate că nu îl invitaseam, așa apar unii, deschizi ușa și dai de ei, hai că trec pe la tine și dintr-un pas e în casă, ce să-i mai faci, spui sigur, voiam să plec dar intră, nu, nu mă grăbesc deloc, poate tu ai vreo treabă și îl privești cu speranță nemărturisită, de unde, sînt liber toată după-amiaza îți răspunde cu zâmbetul numărul unu, arătând o dantură impecabilă care-i departe de a ți-l face simpatic, în special acum, altădată l-ai fi sfătuit să se apuce de reclame cu pastă de dinți dar în clipa asta îl invidiezi sincer și își dă seama, afurisitul, că nu e ceva în regulă, devine brusc grijuliu, atent, se interesează de starea ta în timp ce ia loc în fotoliu, apoi caută barul din ochi, nu mai este, l-am desființat de când stau singură, mare păcat, zice el, nu știe că îl am pe doggy care bea numai apă sau lapte, conviețuim de o zi jumătate, nu prea îl cunosc totuși pare un câine simpatic, puțin impulsiv, seamănă cu ex-ul meu câteodată - la calități, nu la defecte -, vezi, te retragi, tot țeпоasă, ca un trandafir, spune ce vrei, nu-ți dau de băut, credeam că suntem prieteni, de când cu mine, poate cu el, dar totdeauna am fost de partea ta, păcat că n-am băgat și eu de seamă, așa ești tu, visătoare, romanțioasă, îți trebuia alt bărbat, unul ca tine, probabil, de ce nu, sînt disponibil în continuare, aha, nevasta ta ce spune, o știi pe Irina, habar n-are pe unde calcă, înseamnă că e și mai romanțioasă, nu, dragă, e doar ocupată, da, foarte bine, e ocupată cu propria ei persoană, altcineva nu o interesează, adică ai venit să-mi spui că te simți neglijat, și asta, de fapt, voiam să te văd într-o problemă mai arzătoare, anume, n-ai un pahar cu apă, de apă chiar avea

62/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

nevoie, se încinsese, i se lipise cămașa de spate, acum începea să asude, în curând o să și miroasă, lamentabil, o persoană atât de voluminoasă n-ar trebui să circule pe căldura asta, de ce n-or sta, Doamne, la ei acasă, cu ventilatorul în brațe, mai îmi dai unul, evident, dacă nu-i visul vieții mele sigur e un coșmar, bărbații ca el sînt teroarea femeilor singure, se înființează când nu te-aștepți și nu se dau duși până seara, au impresia că îți fac o favoare debitând complimente aiurea în timp ce măsoară distanța de la scaun la pat, ești prea dură cu ei, îmi spunea mama, n-ai să ajungi departe, lor le place să impresioneze iar tu nu te lași impresionată, unde ești, mamă, să mă vezi cum îi car apă cu un zâmbet cât se poate de cald, mai rămâne să îi șoptesc în ureche, sînt fierbinte până-n ultima fibră, ard, ia-mă, poftim paharul, du-mă departe, ai spus ceva, eu, nimic, mă gândeam la vremea de azi, când e cald încep să vorbesc singură, zău, și te răcorești, da de unde, devin și mai fierbinte, mda, cred că e cazul să plec, oare, așa simt, ești de-a dreptul ostilă, și cum ai vrea tu să fiu, să zicem cooperantă, în ce sens, putem încerca o perioadă să ne simțim bine, de ce, poate ai fi mai relaxată, am ieși împreună, cu tot cu Irina, dragă, Irina e nevasta mea, nu pot s-o dau la o parte, cine ți-a cerut asta, dacă ai avea răbdare, îi tremură vocea, peste câțiva ani va exista o posibilitate, după ce îmi recuperez casa, am o casă naționalizată, acum sînt în proces, îmi trebuie bani, nu pot să risc un divorț, stop, stooop, lighioană stupidă, a rămas interzis, s-a zăpăcit de tot, bâlbâie, cămașa e mai umezită, îl strânge vizibil la gât, n-are aer când dă să respire, e gras, e mare, îi e rău, jivină nenorocită, nu, fără scandal, te rog, nu ridică vocea, aud vecinii, sînt vecinii mei, nu ai tăi, sigur, dar nu e cazul, să nu ne certăm, eu cu tine, a fost o vorbă, eu cu tine, nenorocitele, vreau să spun să nu ne impacientăm, ești stresată, ești obosită, tu mă stresezi, cine te-a chemat, eu nu, vreau să-mi spui cine te-a chemat, regret sincer, a fost o greșeală, m-ai înțeleș greșit, treceam pe aici, să nu mai treci, să uiți drumul ăsta câte zile ai, evident, plec și deschide ușa, e hărmălaie, doggy latră de alături, nu suportă vocile ascuțite, dar n-a fost ușa de la ieșire, când dog s-a repezit din camera cealaltă am crezut că face infarct, până a venit Irina să-l ia cu mașina i-am dat apă cu zahăr, i-am pus comprese, l-am ventilat, partea bună a fost că mi-a trecut măseaua și am ieșit la plimbare eu și cu tine, tu și cu mine, doggy dog, puiule...

(București, 2 august 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 95-96/14.08.2001)

Șampanie, felicitări, discursuri, pupături cu prieteni de care ai uitat și cu rude pe care nu le-ai văzut de-o viață sau de care nu știai că există, emoții în parte exagerate, senzația ciudată de repetiție generală, toată lumea fiind cumva surprinsă, deși anticipase evenimentul, dar, acum – nu se știe de ce – lucrurile par altfel și parcă mireasa nu este prea bine machiată și mirele este cam leșinat, vai, dacă nu ar ploua, să nu ne strice petrecerea, ar trebui să aducem umbrele, așa de rezervă și, totuși, nici prea cald nu se cade să fie, transpiră ginerele destul când privește mireasa ori când îi trece soacra pe dinainte și îi încolțește în minte o întrebare neplăcută, ei, parcă poți să știi cum o să arate mireasa peste vreo câțiva ani, dar vă rog frumos, lăsați prostiile astea, iat-o cum îi zâmbeste și cât este de dulce iar el se simte o bestie pentru că a îndrăznit să gândească așa ceva, nimeni nu are dreptul să judece o relație de durată, uite, socrii lui au avut o căsnicie reușită, altfel nu își închipuie cum au rezistat împreună atâția ani, îi așteaptă nunta de aur, sigur, deși parcă e prea devreme, or fi de treizeci de ani, de douăzeci, oare cine mai știe, cred că nici ei nu mai numără de mult timp, așa, doar în treacăt își amintesc ziua și spun da, a mai trecut un an, dar ce înseamnă pentru ei anul ăsta, cu adevărat, a încercat să afle de la părinții lui care divorțaseră după douăzeci și ceva de ani, căci niciodată nu e prea târziu pentru viața adevărată, mormăise taică-său printre dinți, privind spre avocată, o femeie încă tânără, înăltuță, nu prea frumoasă dar aranjată atât de bine că nici nu-i dai patruzeci de ani, bineînțeles, spune doar treizeci și șase dar are sigur mai mult, se vede după privirea ei tristă care nu o avantajează deloc și când se încruntă îi apar riduri pe frunte, nici un tratament cosmetic nu ar putea șterge urmele timpului cât a așteptat răbdătoare să îi crească odată, copiii, – nu ai ei ci ai lui –, să își termine și ei școala și după, abia după ce le va face lor un rost, așa i-a promis, după aceea va veni rândul ei, vor fi în sfârșit, împreună, în sfârșit liberi, dar deja se simte ca într-un roman prost și nu înțelege de ce tocmai acum, după o așteptare îndelungată, chinuitoare, când visele deveneau realitate sau aveau să devină fiindcă el divorța chiar acolo, în fața ei, o cuprinde totuși nu îndoiala, îndoieli nu mai avea demult, dar un soi de lehamite sau de sfârșeală și parcă astăzi îi pare puțin gheboșat peste masă, îi vede părul rar și cărunt, de când o fi început să aibă

chelierie iar pântecul, pântecul acela care atârna chiar în momentele intime, Doamne, cum îi e greață de el, ar vrea să fugă departe, să uite anii în care aștepta să o sune, să o cheme alături de el, deși nu suna decât rar și atunci pe fugă, cu răsuflarea întretăiată de frică să nu îl surprindă menajera, nevasta, copiii (mai ales copiii, îi repeta mereu, ei nu au voie să sufere, trebuie să aibă încredere în tatăl lor, trebuie să știe că tata este alături de ei, chiar dacă îți înșeli nevasta, o familie nu trebuie distrusă) dar cine e alături de mine, îi venise să urle, i-ar fi țipat chiar atunci în ureche dar nu se putea, tocmai se pronunța sentința, peste două minute va fi liber, vor putea să își unească destinele sau ce mai rămăsese din ele, încă mai încerca să zâmbească deși era mai curând un rictus, o cută în colțul gurii, ce mireasă o să fie și ea, părinții oricum își luaseră gândul că o să se mai mărite după ce refuzase de atâtea ori, atâtea partide, dragă, da, suspina mama ei, l-a refuzat și pe George, ce băiat bun, medic, respectuos, manierat, aiurea, de unde, mai mare prost nu putea să existe, habar nu avea de nimic în afară de bolile acelea cu care îi împuia capul, cum vedea un om, distracția lui preferată era să ghicească de ce boală suferă, așa a făcut cu toți amicii ei până când au început să îi bârfească pe la petreceri, o dată le-au zis-o în față, lăsați chestiile astea, ne stricați cheful, dar el nu s-a supărat, a luat-o ca pe o glumă, era incapabil să înțeleagă că lumea râde de ei, că o făcuse și pe ea să pară ridicolă, nu te mai recunoșteam i-a spus o prietenă, păreai rătăcită lângă maniacul acela, de unde l-oi fi cules, și ea s-a cam albit la față, noroc că era seară, stăteau într-un bar cu lumini albastre, difuze, dar a trecut și asta, uite, tocmai a divorțat, păcat că nu poate să îl felicite, surâde numai discret, iubiture, în gând, nici măcar într-o șoaptă, atât de bine s-a obișnuit să se controleze că uneori se întreabă dacă ar reuși să îi spună cu voce tare cuvinte de dragoste, oricum, nu e cazul, sînt la o nuntă, cu o mulțime de oameni în jur și încă nu este nunta lor, se însoară băiatul cel mare, da, se apropie băiatul lui, iar ea îl simte extrem de mândru și de surescitat, pe el, nu pe mire, mai mult parcă decât atunci când o mângâie, și încearcă să nu fie umilă ca o vinovată dar nici triumfătoare nu se cuvine, e prea devreme, îl privește simplu, în ochi, în timp ce îl felicită, dar tipul pare absent, se vede că are gândul aiurea, nu prea îi pasă de nunta lui, așa poate să îl cerceteze în voie și observă că a mai crescut, s-a dezvoltat bine, costumul de ginerică nu-i poate ascunde umerii lați, talia îngustă, precis abdomenul lui este plat, nu atârna, are o figură preocupată, în sufletul său

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

se dă probabil, o luptă și asta îl face și mai interesant, aproape enigmatic, pare cumva singur cu frământările lui iar ei îi plac oamenii cu probleme, înseamnă că gândesc, adică nu trăiesc degeaba ca o legumă, totuși felul ăsta de a privi parcă trece dincolo de ea, într-o lume necunoscută, o intimidează, o stingherește, ar prefera să îi spună în față ce are de spus, direct, bărbătește, cu greutățile s-a obișnuit, întotdeauna a știut să le înfrunte, da, nu se teme să recunoască, are o legătură cu tatăl lui, îl iubește și o să se mărite după o perioadă decentă de la divorț, după ce termină puștiul cu nunta asta stupidă, cu invitați imbecili ca boșorogul care o fixează de când a venit, ce naiba, nu vede că nu e singură, acum are și ea un bărbat al ei, chiar dacă nu e căsătorită va fi și, oricum, nu s-ar uita la o epavă ca el, mai bine ar da telefon la Salvare, să îi pregătească o rezervă, îl țintuiește răutăcios cu privirea dar individul nu se sinchisește, ba chiar vine spre ei, culmea obrăzniciei, dă mâna cu viitorul ei soț, întreabă cine este domnișoara superbăăă, un ă lungit admirativ, formidabil, de unde știe că-i domnișoară, asta pune capac la toate, se pare că e tatăl miresei, evident, o caraghioasă ca fata aia nu putea avea decât un asemenea tată, dar unde a plecat mirele și de ce atâta agitație, de ce îl trage deoparte șușotind, adică s-a răzgândit, ei și, câtă lume nu se răzgândește, alții așteaptă o grămadă de ani, iar fetița care s-a jucat de-a mireasa acuma plânge, cine știe, poate mai târziu va fi fericită, va mulțumi cerului că a renunțat la timp, mă rog, nu chiar ea a renunțat dar este spre binele ei, fără îndoială, ce poți să înțelegi tu din dragoste la vârsta asta și cum să fii capabilă de un asemenea angajament când ai o viață întreagă înaintea, trăiește mai întâi și vezi după aceea cu cine e potrivești, dar dacă nu are dreptate, dacă va crede că a fost o dragoste unică, memorabilă se va întoarce la ea, o va căuta, va încerca măcar să îi explice, cum complică bărbații lucrurile, inutil, parcă ar mai fi ceva de explicat, deși fata nu pare proastă, poate e slabă de înger, îl va ierta și o vor lua de la capăt, chiar așa a și fost, iar acum trebuie să suporte din nou nunta, bine măcar că e frig, a trecut o jumătate de an, s-a făcut iarnă, sînt aproape unsprezece luni de la divorțul lui, nu s-a măritat dar acum știe că așa e mai bine, n-au decât să se căsătorească alții, de tineri, văd ei pe urmă ce îi așteaptă...

(București, 17 iulie 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 93-94/31.07.2001)

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

De-de și ziua ei

De-de, te rog, nu uita să îmi aduci prăjitură, poate ai să uiți, zău, nu te supăra, am avut multe probleme în ultima vreme, nici nu mai știam cum te cheamă, oricum ai un nume foarte ciudat, la început n-am crezut că o să mă îndrăgostesc de tine care ești atât de frumoasă, mai frumoasă ca apa, ca ploaia și cât îmi plăcea să umblu prin ploaie, numai tu știi, lângă tine totul era altfel, sigur, îmi lipseau distracțiile obișnuite, dar era așa liniște, se auzea numai ploaia iar pașii noștri nu se afundau ca de obicei, în pământ, ci pluteau, ții minte cum pluteau pe mări, pe oceane, dincolo... da, ai dreptate, am obosit, nu trebuie să mai vorbesc, dar spune-mi, măcar voi mă înțelegeți, oare chiar mă înțelegeți sau doar vă prefaceți ca să stau eu liniștit, să cred că există și alții, că nu sînt singur în toată pustietatea asta, deși încerc să comunic, vă văd, totuși nu pot fi sigur că voi nu sunteți numai în mintea mea ca atâtea fantome pe care le caută doctorii acolo, în capul meu, de ce să fie mereu vina mea că simt lucruri ce nu există, dar tu, De-de, tu ești adevărată, n-aș crede asta dacă nu mi-ai aduce mereu ciocolată, așa mi-au spus doctorii, adevărate sînt lucrurile pe care poți să pui mîna dar cum să pun mîna pe tine, asta nu se poate, e prea urât să pipăi femeile chiar atunci când sînt încă fetițe, tot femeie se cheamă că este, vei crește, ai să fii mai frumoasă, o să-ți uiți vechii prieteni și pe mine care nu pot să-ți fiu prieten, sînt prea mare ca să mă joc așa cum vrei tu, deși dragostea unui adult te măgulește, ar trebui să fii mai atentă, nu e toată lumea ca mine, oamenii pot fi foarte răi și tu ești tare încrezătoare, e mai bine să ai prieteni de vîrsta ta, cel mai mare rău ar fi să mănânci o bătaie ca atunci când te-au așteptat cu zăpadă la colțul școlii, de frică ai alunecat și ți-ai rupt paltonul, așa ai mai primit vreo cîteva acasă pentru că mama ta nu înțelege că nu ești tu de vină, vezi, De-de, băieții încearcă să îți atragă atenția, dacă voiau să te bată de-adevăratelea chiar te băteau, nu se opreau să te ridice, să îți scuture hainele, n-avea grijă, nu i-au impresionat lacrimile tale, dacă erai urâtă sau grasă puteai să plîngi pînă mâine, acolo rămîneai, în zăpadă, poate te zărea vreun trecător mai milos ori un pensionar, pensionarii n-au niciodată ce face, în loc să își vadă de treburile lui te-ar fi pisat cu întrebări, dar tu ce făceai când au sărit la tine, îi cunoști și de când, din ce clasă, cine e diriginta, nu se mai poate cu toți golanii ăștia, trebuie reclamați, să li se scadă

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

nota la purtare, e timpul să îi învețe cineva minte, pe vremea lui nu se întâmplau asemenea fapte urâte, copiii erau respectuoși, nici gând să răspundă unui matur când li se făcea observație și așa mai departe, în vreme ce tu te-ai fi străduit să te ridici singură, să îți cauți lucrurile în zăpadă, și cum, chiar nu vrei să mergi imediat la școală să îi spui dirigintei, dar nu are ore, ai fi îngăimat cu ochii în jos simțindu-te, culmea, tot tu vinovată de lipsa profesoarei, atunci la director, directorul trebuie să fie, nu te duci la director, ochii lui mici, de om răutăcios și bătrân te-ar fi fixat, ai fi știut că nu există decât o scăpare, da, mă duc chiar acum, ai fi șoptit luând-o la goană, cu ultimele puteri, în direcția opusă, hei, școala nu e acolo, poate ar fi strigat după tine dar nu contează, poate ar fi scuipat de supărare că nu manifesti recunoștință pentru atenția lui față de tine, el care nu are la urma urmei, nici o obligație, doar a trecut și-a dat cu ochii de-o smiorcăită, putea nici să nu se oprească, adică asta n-are părinți să îi poarte de grijă, să o învețe să se ferească, știau băieții de ce au pocnit-o, poate așa i-a enervat și pe ei cu aerele de..., dar tu nu înțelegi, De-de, ești o fată frumoasă și ceilalți se poartă bine cu tine, mai bine decât îți dai tu seama, n-ai să apreciezi asta decât foarte târziu când vei fi prea în vârstă ca să mai prezinți interes și îți vei spune că ai trăit degeaba, ai să regreti felul cum ți-ai pierdut timpul aranjându-te pentru ochii bărbatilor, străduindu-te fii cât mai... în orice clipă, nu, De-de, nu sînt chiar atât de idiot, poate fiindcă am trăit mai mult, știu de ce îți place să vii să vorbești cu mine, simți cu instinctul tău de viitoare femeie că nu e nevoie să te prefaci, pentru mine vei fi mereu cea mai frumoasă, cea mai inteligentă, nu ai de ce să îți studiezi mișcările, să te privești cu coada ochiului în orice geam sau oglindă întrebându-te cum arăți, temându-te că ai să spui vreo prostie, trebuie să fie tare obositor să faci toate astea, când te plictisești de lumea lor poți să te întorci aici, cu mine ești în siguranță, deși părinții tăi nu pricep că nu sînt pedofil, tipii aceia care o fac cu copii ar trebui spânzurați, ei sînt adevărații nebuni, nu eu, chiar dacă văd lucruri ce nu există, și nu mereu, doar atunci când sînt foarte-foarte obosit, în mintea mea apare un fel de confuzie, știu că ți-e greu să mă urmărești, nici să nu încerci, eu am problemele mele însă sexul e altceva, am destui bani pentru sex, sînt fete bune în felul lor, nu se prostituează dar orice femeie e interesată de bani, la urma urmei, și de ce n-ar fi, mică De-de, pentru tine pare normal să primești una sau alta, ești un copil, mai târziu va trebui să plătești într-un fel toate astea, nu e vorba de mine,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

lasă, hai să discutăm despre altceva, despre ziua ta, ai promis că îmi aduci prăjitură, vezi să nu uiți, știu că aștepti un cadou, ce urât sună, vreau să spun o dovadă că m-am gândit la tine, poate o poezie dar eu nu mai scriu poezii, n-are rost să te mint, aș putea să îți dau una veche și să spun că e pentru tine, îmi pare rău, De-de, pe atunci iubeam numai femei, nu știu cum se scrie unui copil, nici nu sînt sigur că oamenii înțeleg ce e dragostea asta pentru tine, nu aștept să mai crești, nu am nici o "intenție", doar te iubesc, azi și nu mâine, pentru că mâine a încetat să existe, nebunia mi-a afectat simțul timpului, de ce râzi, crezi că nu sînt nebun, că e vreo metaforă, ba sînt nebun și-am să te prind chiar acum, te învăț eu minte să râzi de mine, vai, De-de, cât suntem de imaturi, măcar tu ai o scuză, deși nu ești deloc precaută, ce-o să mă fac cu tine, du-te acasă, fetiță, am treabă, ne vedem mâine...

(București, 21 iulie 2001, apărută în „[Suplimentul de Marți](#)”, nr. 95-96/14.08.2001)

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Stimate cetitorule,

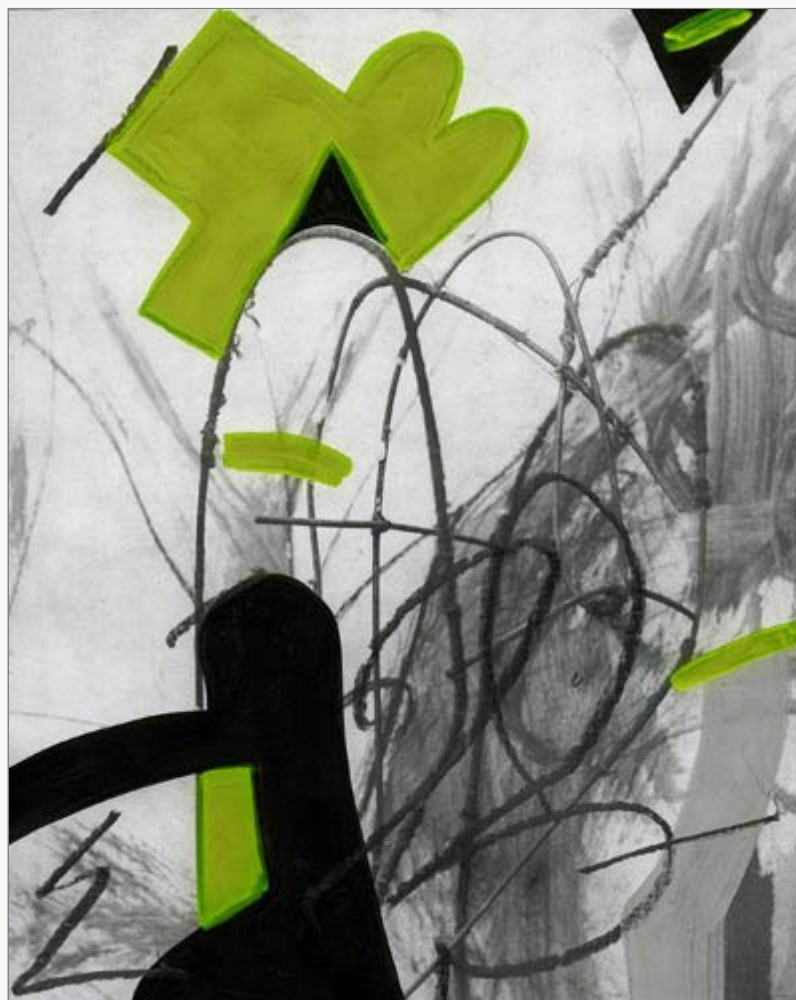
Chestiile astea le-am scris pe la 19-20-21 de ani și sper că nu te vei supăra prea tare pe mine dacă le vei găsi ridicole.

Acum am 27, ceea ce nu înseamnă în nici un caz că sunt mai înțelept sau mai fericit ca atunci, ci doar un pic mai îmbătrânit.

Nici nu știu ce să-ți mai zic. „Este cu neputință — zicea Wittgenstein în 1937 — să scrii despre tine însuși mai autentic decât *ești* tu însuși. Aceasta este însă diferența dintre scrisul despre sine și cel despre obiectele exterioare. Despre tine scrii de la înălțimea ta. Nu stai pe catalige sau pe o scară, ci numai pe picioare.” Să repetăm, doar, îndemnul lui Creangă: dacă ai ceva mai bun de scris, ia și matale pana în mână și scrie.

Succes!

Lucian Sârbu,
7 februarie 2001

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Apocalipsa și Cașcavalul

Poate că nu orice scriitor, înainte de a așterne ceva pe hârtie, privește fix la peretele din fața sa ori, poate, la peisajul de dincolo de fereastră — presupunând că stă cu fața către aceasta. Dar eu, înainte de a începe să scriu prima frază din „Apocalipsa și Cașcavalul” (fraza ce suna cam așa: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.”) am stat câteva zeci de minute neclintit pe scaunul de la birou, uitându-mă încordat la un punct abstract din spațiu. Câteodată e foarte greu să pornești și ți se întâmplă să abandonezi idei excelente pur și simplu pentru că n-ai fost în stare să găsești acea scânteie minoră pe care să o transformi în cuvinte prime; îți trebuie, în asemenea cazuri, un impuls exterior pe care-l aflasem pe neașteptate din partea bătrânului și plictisitorului domn Florescu, administratorul blocului în care locuiam. Pe când încercam în minte să compun o frază cât mai potrivită cu subiectul viitoarei mele povestiri soneria zbârnâi strident iar eu tresării violent, căci sunetul, înfiripându-se brusc în liniștea meditației, mă speriasse. M-am ridicat greoi de pe scaun și am deschis ușa; dincolo de prag era Florescu, îmbrăcat în obișnuitele sale haine: pantaloni albaștri de trening, cămașă în carouri și bască pe cap. În mâna-i stângă atârna ceva suspect. „Bună ziua, spuse el, vreau să știu dacă astfel de animale au apărut pe la dumneavoastră?” — și ridică la nivelul ochilor mâna stângă, prilej pentru mine să-mi dau seama că de fapt ceea ce atârna era un șoarece mort, ținut de coadă. Corpul se bățâi ridicol prin aer câteva clipe, după care își găsi, rigid, verticala. „Nu, n-am probleme.” „Dacă apare ceva, totuși, anunțați administrația. S-a găsit azi dimineață șoarecele ăsta și nu știu dacă a apărut întâmplător sau or fi mai mulți. Dacă sunt mai mulți trebuie să-i stârpim.” „Bineînțeles că voi anunța; puteți conta pe mine.” — l-am asigurat eu și m-am grăbit să închid ușa. Rămăsese întipărită pe retină imaginea botului șoarecelui: era un pic întredeschis și colți mici, ascuțiți, ieșeau din el, ca la un porc mistreț. Pentru o clipă am avut senzația că botul îi era însângerat, căci se putea zări o ușoară sclipire de culoarea ruginii pe mustăți. Oricum, nu asta conta; primul lucru pe care-l făcui când m-am reîntors la birou a fost să pun repede pe hârtie începutul poveștii: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

aflase că stăpânul său e un monstru.” Apoi, mânuind stiloul cu frenezie, am pătruns în intimitatea bătrânului castel și a stăpânului său, contele Cașcaval, care nu văzuse niciodată lumina soarelui pentru că soarele însuși s-ar fi speriat de urâtenia lui. După trei ore puteam fi sigur că voi scrie povestirea și ideea ei nu se va pierde. Îi mulțumii în gând lui Florescu pentru că avusese inspirația de a-mi veni la ușă cu hoitul șoarecelui și, obosit, m-am întins pe pat pentru vreun sfert de oră.

Deodată se auziră câteva sunete ciudate, imposibil de conceput ori de redat în cuvinte. În primul rând nu-mi dădeam seama de unde vin; parcă ieșeau din pereți sau, dimpotrivă, parcă erau la o palmă de urechea mea. Nici când nu mai auzisem așa ceva: era un fel de huruit, dar cu nuanțe de foșnet — mă văd nevoit să repet că nu pot găsi o comparație potrivită, un cuvânt despre care să pot spune: „Da, asta era !” Zgomotele continuă multă vreme, iar eu am rămas în pat, paralizat de frică, dar și de mirare. Parcă se rostogoleau niște zaruri pe un aer pietrificat; și se rostogoleau iar, și iar, la nesfârșit, jucate de mâinile vreunor stafii. Când totul deveni insuportabil, m-am ridicat și am luat o lanternă, având de gând să mă uit pe după mobile. Nici nu aveam mare lucru de inspectat, în camera mea nu se găsea decât un scaun, un birou, un dulap și un pat. Am scrutat întunericul plutitor din spatele dulapului, fără nici un rezultat; m-am lăsat în genunchi și am privit și sub pat: zadarnic. Între timp zgomotul încetase, auzeam liniștea. Mi se păru că doi ochi mă urmăresc de undeva, dintr-un ungher ascuns, și atunci m-am gândit pentru prima dată că s-ar putea să fie un șoarece în casa mea. Îi simțeam ochii, fără să reușesc, totuși, localizarea lui; senzația că sunt spionat mă cuprindea din ce în ce mai tare. Oriunde mă întorceam, ea persista. În curând mi se întipărise deja prea adânc în minte și din cinci în cinci minute mă gândeam involuntar că s-ar putea să am un șoarece prin preajmă. Mi se făcu scârbă. Cum putea Florescu să țină bine-mersi de coadă animalul acela murdar? Mai ales botul, botul din care se scurgea sângele, botul ce-mi oferise cheia Cașcavalului — „monstruozitatea” — botul căruia trebuia să-i fiu recunoscător că reușisem să scriu: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.” — ei bine, acest bot însemna lucrul cel mai respingător pe care îl văzusem vreodată în viața mea. Când scârba trecu de un anumit prag, în mine izbucniră niște amintiri vechi, rămase din copilărie; mi-am adus aminte că eu, de fapt, mai avusesem cândva de-a face cu șoarecii și că știu să construiesc și o

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

capcană. Odată, demult, mă învățase unchiul meu; toată învățătura lui ieși la suprafață, după vreo douăzeci de ani petrecuți în cea mai tainică beznă: pe un placaj destul de mare am pus o nucă, o scobitoare și o bucată de brânză; scobitoarea o înfipsesem cu un capăt în nucă și cu altul în bucata de brânză; peste acestea am pus un castron răsturnat, ce se sprijinea cu marginea de nucă. Mecanismul funcționa foarte simplu: șoarecele se strecura sub castron după brânză, o smucea în toate părțile, nuca se rostogolea și castronul cădea pe placaj, prinzând rozătorul dedesubt; urma ca eu să deschid fereastra, să iau în brațe capcana, să o țin dincolo de pervaz și cu un gest brusc să trag placajul de sub castron, lăsând șoarecele să se zdrobească de asfalt.

L-am așteptat câteva ore. Într-un târziu mi-am zis că dacă stau cu ochii pe capcană el nu va scoate capul din ascunzătoare, așa că m-am prefăcut că citesc ceva; dar nu apăru nici acum. Începusem să am îndoieli și îmi ziceam că mă înșelasem, că totul nu era decât o obsesie a minții mele. În cele din urmă am fost convins că așteptarea n-are nici un rost și, după ce am demontat capcana, am plecat în oraș. Când m-am întors, la prima vedere nu am găsit nimic schimbat; dar, dorind să dau un telefon, am băgat de seamă că receptorul de la urechea mea era mort, nici urmă de ton. Am zgâlțâit de mai multe ori furca aparatului, enervat; și atunci am văzut dezastrul.

Telefonul meu nu mai avea fir. Firul fusese ros pe o lungime destul de mare cu atâta meticulozitate, încât ziceai că îl tăiasc cineva cu foarfeca. Un capăt atârna inert din corpul mort al telefonului iar celălalt, la o distanță apreciabilă, cădea fără vlagă din priză. Șoarecele rosese toată porțiunea care stătea pe podea. Devenise clar că simțurile mele nu mă înșelaseră: într-adevăr, doi ochi mici, vioi, mă spionaseră în tăcere, așteptând răbdători plecarea mea. Am instalat iarăși capcana și m-am dus până la etajul opt, unde locuia Florescu, pentru a-i anunța descoperirea. Florescu spuse că eu sunt singurul locatar cu astfel de probleme și în realitate se pare că nu avem de-a face cu nici o invazie de șoareci. Cât despre cel descoperit azi-dimineață pe scări, el fusese adus de pisica unei bătrâne care locuia chiar la parter. Bătrâna însăși a confirmat că pisica ei aducea deseori șoareci morți acasă. „Bine, am replicat, dar e absurd; nu înțelegeți că mi-a ros firul de la telefon?” „Nu putea să vă roadă firul de la telefon, zise el, că dacă vi-l rodea se curenta și crăpa; l-ați fi găsit chiar acolo, cu etichetele în sus.” Nepricupându-mă la electrotehnică, a trebuit să recunosc că avea dreptate.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Vreo două zile nu se mai petrecu nimic. În afară de faptul că rămăsesem dezlegat de exterior (căci, cu toate că anunțasem la poștă deranjamentul telefonului meu, nimeni nu venise să-l repare) iar acum trebuia să merg pe la telefoane publice, totul era la fel ca înainte. Adică nu, nu chiar la fel: într-o după-amiază făcusem următoarea descoperire: în afară de prima frază, ce suna cam așa: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.”, „Apocalipsa și Cașcavalul” trebuia refăcută aproape în întregime. Schema poveștii era simplă: urâtul, dar extrem de bogatul conte Cașcaval se îndrăgostea de frumoasa Apocalipsă. Deși totul părea atât de simplu, nu reușeam să leg nimic. De fiecare dată mă împotmoleam la prima întâlnire a celor doi eroi când, în loc să descriu sentimentele Apocalipsei ca pe un amestec de teamă și curiozitate, eu le descriam ca fiind repulsie și scârbă; și în loc să-l fac pe Cașcaval melancolic și trist, eu îl făceam pofticios și libidinos. Așadar am rupt toate foile și am rescris prima frază: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.”

Apoi am găsit picioarele scaunului de la birou roase. Urmele dinților lui se puteau observa clar, niște dâre alungite și late. Probabil că făcuse stricăciunea în timp ce dormeam, noaptea. Capcana, ce stătuse uitată acolo unde o așezasem de prima oară, nu funcționase deloc. Am pus o bucată mai mare de brânză, gândind că îl va atrage cu siguranță. Dar el mi-a ros în continuare scaunul până ce-l lăsă fără picioare. În curând îmi deveni imposibil să mă concentrez la ceva. Mintea se îndrepta obsesiv către șoarece și orice încercam să fac, îmi ieșea prost. Îi simțeam noaptea ochii, pe întuneric, și mă sforțam să nu adorm, blestemându-l în gând. Însă nu puteam sta prea multă vreme treaz și a doua zi de dimineață, când mă trezeam, mai găseam câte ceva ros prin cameră: o părticică din dulap, un picior de la birou, un colț de la pat. Ba chiar, într-o dimineață, am constatat uimit că îmi rosesese însăși capcana: castronul era găurit, brânza dispăruse. M-am speriat în fața acestei mostre de forță; ce dinți avea animalul dacă era capabil să roadă metal? Am controlat iarăși toate ungherele, ținând în mâna stângă o lanternă și în cea dreaptă un satâr, însă nu i-am găsit gaura.

L-am chemat pe Florescu, arătându-i camera mea. El mi-a repetat: „Nu există nici o invazie de șoareci. Sunteți singurul om care pretinde că are un șoarece în casă. Mai degrabă uitați-vă la mobila

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

dumneavoastră, pare cam veche; trebuie să fie vorba, în realitate, de carii.” Își puse basca pe cap și, înainte de a pleca, mă sfătui: „De ce nu împrumutați pisica doamnei T... de la parter? Atunci o să vă lămuriți dacă e sau nu vreun șoarece aici.” Sugestia lui părea bună. Deși nu schimbasesm nicicând o vorbă cu doamna T... (– abia știam cum arată), am sunat repede la ușa ei. Doamna T... era o avocată pensionară ce își pierduse logodnicul în război așteptându-l și acum, după cincizeci de ani, să revină. În felul ei era un personaj interesant și respectabil. Eh, oricum nu era atunci momentul potrivit pentru analiza doamnei T...; i-am cerut pisica. „Pisica mea? — se miră ea, bănuitoare; ce vrei să faci cu pisica mea?” „Cred că am un șoarece în casă, doamnă, și pisica dumneavoastră mi-ar fi de folos, mai ales că suntem vecini...”; s-a mai parlamentat puțin apoi, în fine, a hotărât să mi-o dea, dar numai pentru o singură noapte. I-am mulțumit și am dus pisica la mine acasă. Mă așteptam să înceapă din prima clipă să adulmece, să ia urma șoarecelui, însă ea se cocoță leneșă pe un colț al biroului și nu se mai coborî de acolo până seara. Din cauza ei n-am putut scrie nimic, prezența ei mă incomoda. Încă nu trecusem de prima frază: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.” Pe la zece ședeam în pat, citind o carte; brusc, pisica se ridică și sări jos, fremătând; rămase țeapănă, încordată, ținând o labă în aer. Coadă i se mișcă ritmic, semn că o iritase ceva. M-am oprit din lectură, privind-o atent; spre dezamăgirea mea, după vreun minut își lăsă laba jos și sări iar pe birou. În poziția aceasta am găsit-o când m-am trezit. Bineînțeles că șoarecele mai rosea o bună parte din pat, ceea ce mă făcuse în timpul somnului să alunec pe podea. Spinarea îmi înghețase, mă dureau oasele. I-am dus înapoi doamnei T... nefolositoarea felină.

Știam, cel puțin, că șoarecele meu mănâncă brânză. Trebuia să fac rost de niște capcane mai bune decât cea pe care o încropisem de prima dată. M-am dus la un magazin de articole casnice, unde mi se prezentară două feluri de curse de șoareci. Una din ele era o cușcă de oțel, care se deschidea la un capăt iar la celălalt avea cârligul pentru momeală; dacă zgâlțâiai cârligul, ușița deschisă se închidea automat, chipurile prinzând acolo animalul. Cealaltă cursă era banală: o placă de lemn pe care fusese montat un arc ce se destindea la cea mai mică vibrație, făcând să cadă în spinarea șoarecelui un fier greu și dur. Vânzătorul îmi servi și indicații privitoare la asasinarea șoarecelui: „Ori

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

umpleți cada cu apă și scufundați cușca, așteptând ca șoarecele să moară înecat, ori îl stropiți cu gaz, cu mult gaz, și îi dați foc. Dar în nici un caz să nu faceți prostia de a deschide ușa mai înainte ca șoarecele să fie mort.” Ajuns acasă am instalat cele două curse și am reluat scrisul la povestirea mea despre „Apocalipsa și Cașcavalul”, povestire din care nu făcusem până atunci decât prima frază: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.” Cu toate că nu aveam cele mai bune condiții de scris (– biroul mai era înalt doar de vreo două palme) am reușit să trec cu bine peste momentul întâlnirii dintre frumoasa Apocalipsă și hidosul Cașcaval. În jurul castelului era furtună, ploua cu găleata și tuna, astfel că Apocalipsa se văzu nevoită să bată la ușă; întrucât era îmbrăcată într-o pelerină de ploaie, cu glugă, frumusețea ei era ascunsă, așadar Cașcavalul nu mai avu de ce să fie pofticios; pe de altă parte, în castel era cam întuneric, deci nici Apocalipsa nu băgă prea bine de seamă cât de urât era cel ce o primise.

Fără a lua în serios noile curse pe care le instalasem, șoarecele continuă roaderea obiectelor din camera mea. Într-o vreme stăteam treaz noaptea, ca să-l pot prinde, și dormeam ziua; dar animalul își schimbă și el programul, rozând în timpul somnului meu diurn. Cred că în acea perioadă slăbisem vreo zece kilograme, făcusem niște cearcăne imense la ochi și îmi tremurau mâinile. Simțeam că nu mai pot rezista multă vreme. În zadar încercam să-i conving pe ceilalți de existența lui, în zadar încercam să-l evit stând cât mai puțină vreme pe acasă: oriunde mă aflam, pe o bancă în parc, în brațele vreunei prietene, la berărie, la biliard, îmi apărea brusc în minte el, sub diferite ipostaze: când îl visam ca Jerry din desenele animate, când îl visam ca un animal uriaș, cu urechile mari, dinții din față ca niște lopeți și coada ca un șarpe cu clopoței. Dar cel mai des vedeam șoarecele pe care-l ținuse de coadă Florescu, într-o zi îndepărtată, rătăcită prin memorie. Orice viziune de acest fel era de ajuns pentru ca eu să devin apatic, melancolic, bun de nimic. Trebuia neapărat să mă răzbun, să-l chinui și eu pe el. Îi dădeam să roadă tot ce-mi pica sub mână, creioane, cărți, bucăți de lemn, și el rodea toate acestea cu o conștiinciozitate înspăimântătoare; speram că până la urmă ritmul la care îl obligam avea să-l distrugă. Bineînțeles, când vedeam că mi-a ros tot ce-i lăsasem, fără să-l găsesc mort de oboseală, îmi venea să urlu de furie. Lupta cu dușmanul nevăzut mă absorbi într-atât, încât

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

ajunsesem să am nevoie de el așa cum și el, cu siguranță, avea nevoie de mine, căci dacă n-ar fi avut, ar fi plecat în alt apartament. La un moment dat am constatat că nu mai pot trăi fără el, fără diminețile în care mă trezeam și mai găseam câte ceva ros. Mă simțeam prost ori de câte ori vedeam că în nu știu care noapte nu a ros destul sau chiar nu a ros deloc. Mă temeam că l-am pierdut, am pierdut lupta, și așteptam înfrigurat următorul semn de viață din partea lui. Sub impulsul șoarecelui am scris zile întregi la „Apocalipsa și Cașcavalul”, uitând că fusese o perioadă, nu prea îndepărtată, în care nu puteam să trec de prima frază: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.” Șoarecele îmi fixa ritmul, îmi dădea inspirația; când el nu făcea nimic, nici eu nu eram în stare să scriu nimic. Nu trebuie înțeles greșit: asta nu înseamnă că nu mai vroiam să-l prind, nu, desigur; numai că simțeam că l-am prins deja și capcana în care se zbate sunt eu însumi; acum eram terorizat de gândul că ar putea să evadeze. La sfârșit, după ce aveam să termin „Apocalipsa și Cașcavalul”, urma să-l las nemâncat și să-l oblig, astfel, să se îndrepte spre una din cursele cumpărate ce mai așteptau încă să-și facă debutul. Cu un deosebit sânge rece, cu sadism chiar, îl stropeam în gând cu gaz și îi admiram trupul-făclie zbatându-se și ascultam chițăiturile-i morbide; sau îl vedeam cu șira spinării ruptă, horcăind și dându-și ultima suflare într-o băltoacă de sânge uleios ce-i gâlgăia din gâtleej.

Într-o zi mi-am dat seama că șoarecele rosesese tot. Camera mea devenise absolut goală, exceptând câteva cotoare de cărți, vrafu de hârtii scrise de mână, vreo treizeci de creioane și, evident, cursele. Dar nu mai rămăsese nimic din ceea ce era la început: scaunul, dulapul, biroul, patul. În mod logic, nici ascunzătoarea nu mai era „ascunsă”. Totuși nu se vedea nicăieri vreo gaură, ceva. Eram total debusolat. Până atunci avusesem impresia că se ascunde ba sub pat, ba sub birou, ba în vreun cotlon din spatele dulapului; însă acum, când toate acestea dispăruseră, nu se vedea pe nicăieri ceva care să semene cât de cât a refugiu. Pereții, podeaua, totul era neted, bine păstrat și nici măcar fisurat. Nu mai știam ce să cred. În lipsă de altceva, am ridicat din umeri și, întins pe jos, am continuat să scriu finalul din „Apocalipsa și Cașcavalul”. Conte Cașcaval descoperise frumusețea Apocalipsei și tocmai o cucerise printr-o mulțime de calități sufletești; el însuși se mai stilizase un

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

pic, devenind chiar prezentabil. Cei doi eroi urmau să facă nunta și exact aici mă oprisem din scris, cu o seară înaintea morții mele...

...care s-a produs în prima noapte de după terminarea poveștii. Scriind ca un posedat la scena nunții mă consumasem îngrozitor și, cu toate că am vrut să recitesc totul imediat, abia trecusem de prima frază: „De treizeci și mai bine de ani, în poarta bătrânului castel nu mai bătuse nimeni; de când se aflase că stăpânul său e un monstru.”, când ochii au început să lăcrimeze și în ciuda eforturilor mele nu am putut să mai lucrez nimic. Am lăsat manuscrisul pe jos, am stins lumina și m-am întins pe o pătură verde din păr de cămilă pe care o adusesem în loc de pat. Poate că era trecut de miezul nopții când m-am visat mergând pe stradă, apoi urcat într-un tramvai care mă lăsa într-o stație pustie; în stația aceasta găseam un bilet pe care scria doar atât: „Vino!” — iar eu știam că biletul e pentru mine, știind de asemenea de la cine e. Mergeam pe niște străduțe întortocheate, înguste; deodată am văzut în depărtare o siluetă feminină ce mă aștepta. În vis știam totul despre ea, știam până și culoarea ochilor ei, dar acum e imposibil să-mi amintesc ceva. Mi-a apucat palma dreaptă și mi-a apăsător de obrazul ei; în clipa aceea am simțit prin somn că mâna îmi ia foc; apoi mi-a atins pieptul și am simțit că îmi ia și pieptul foc. Atunci am deschis ochii, trezindu-mă, și am văzut Fiara scurmând cu ghearele și cu botul în pieptul meu din care țâșneau șuvoaie de sânge. Disperat, am încercat să o lovesc, dar în loc de mână aveam un ciot care, ținut în sus, semăna cu o diabolică fântână arteziană. Îmi pieri orice vlagă; Fiara simți că sunt treaz și se opri din scurmat, pironindu-mă cu doi ochi mici, înguști. De pe mustăți îi cădeau picături ruginii și colții erau un pic răsuciți, ca la un porc mistreț.

Părinții mei l-au dat în judecată pe Florescu pentru că nu a luat în seamă sesizările mele și nu a binevoit niciodată să cheme sanepidul. Florescu zice că administrația oricum nu avea fondurile necesare pentru deratizare.

Mormântul meu e foarte bine luminat. Pot să citesc comod ziarele și să fiu la curent cu desfășurarea procesului. Din când în când mai beau o bere cu morții dimprejur.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

„Sunt un om bolnav...”

F. M. Dostoievski — *Însemnări din subterană*

Sunt un om rău. Niciodată nu i-am iertat boierului bătaia pe care mi-a tras-o când m-a prins uitându-mă pe gaura cheii în camera fiicei lui. M-a lovit cu pumnii, cu picioarele, mi-a spart capul cu mânerul unei lopeți, mi-a rupt două coaste aruncându-mă de la etaj, a pus caii să galopeze peste mine. Iar eu, nevinovat, nu văzusem nimic din ce mi-aș fi dorit, căci fata lipsea de acasă. Abia mai târziu, când mă trezii din comă, cineva îmi zise că puștoaica fugise la Paris cu un pianist englez. Atunci m-am hotărât să mă răzbun: toată viața mi-am închinat-o acestui ideal.

Părinții mei, moșul și baba, fuseseră din totdeauna săraci ca degetul, toată averea lor reducându-se la o găină șchioapă și un cocoș cu creasta julită. Mi-am zis că n-ar fi rău dacă aș încerca să pun mâna pe bogățiile ticălosului de boier. Noapte de noapte îl visam plecându-și capul în praf dinaintea mea, lingându-mi înfometat degetele, mâncând cu lăcomie fel de fel de mizerii (piele de pantofi, rădăcini, ouă stricate, chiar excremente) pe care i le-aș fi întins surâzând malefic, disprețuitor. Fiecare ruptură a oaselor mă durea de parcă s-ar fi produs clipă de clipă; știam că durerea nu va înceta până ce nu voi reuși să-mi trăiesc visul.

Pe la douăzeci de ani am ajuns vizitiu la curte. La început nu aveam de îndeplinit treburi prea însemnate, mă ocupam numai de drumurile neimportante pe care le făceau, de regulă, cucoana și prietenele ei. Cu timpul, însă, întrucât serviciul meu mergea bine și toată lumea era încântată de mine, mă apropiai tot mai mult de boier, devenind în cele din urmă principalul său surugiu, mâna-i dreaptă. De acum încolo trebuia să am grijă de sănătatea fiecărui cal în parte, trebuia să supraveghez cu grijă țesălatul și scăldarea animalelor la râu. Dar, mai ales, îmi însoțeam stăpânul oriunde, mai rău decât o umbră; căci eu eram alături de ticălos până și în timpul celor mai întunecate nopți. În curând am angajat-o și pe maică-mea la bucătărie și, împreună cu moșul, pregăti atacul final.

Într-o zi, întorcându-mă cu trăsura de la oraș, unde boierul, împreună cu niște cucoane, fusese să vadă o piesă de teatru, ne sări în cale cocoșul cu creasta julită ținând în cioc o punguță cu doi bani. Chipurile treaba era întâmplătoare, însă eu știam că dincolo de copaci pândește taică-meu, cu care aranjase totul. Boierul se minună și, cum era de așteptat, îmi porunci să-i aduc punguța. Zis și făcut; îi adusei punguța boierului și pornirăm mai departe. În acest timp, moșul recuperează pasărea, fugi repede pe o scurtătură și ne ieși înainte, în dreptul unei fântâni; când trăsura se apropie, slobozi cocoșul și începu să croncăne cu vocea-i de bețivan bătrân: „Cucurigu! Vreau punguța cu doi bani!” „Ei, drăcie, făcu boierul, uite un cocoș care nu numai că duce poveri în cioc, dar mai e și pisălog pe deasupra. Du-te, băiete, și aruncă-l naibii în fântână; poate s-o răcori și i-o trece.” Făcându-mă că-l înhaț cu sălbăticie, băgai cocoșul sub haină, aruncând în fântână un mănunchi de buruieni care, privite de la distanță, puteau foarte ușor să păcălească ochii unui privitor ignorant.

În sfârșit, după vreo oră de mers liniștit ajunserăm la conac. Boierul, însoțit de cucoane, intră în casă; în clipa următoare am scos cocoșul de la piept, l-am stropit cu apă și i-am dat drumul prin curte, strigând: „Cucurigu! Vreau punguța cu doi bani!” Boierul se ivi în ușă, îngrozit. „Domnule, i-am zis, prefăcându-mă speriat, animalul ăsta a ieșit din fântână!” „Ei bine, atunci o să vadă el pe dracu.” — și o chemă pe maică-mea, din bucătărie, poruncindu-i să arunce cocoșul în cuptor. Bineînțeles că bătrâna dădu din cap în semn de „da-da”, însă mi-l înapoie de îndată ce avu prilejul. Pentru ca totul să fie cât mai convingător, aruncă niște găleți de apă în bucătărie; suindu-mă iarăși la boier, cu cocoșul la subsuoară, zisei: „Domnule, beleaua asta de cocoș a băut toată apa din fântână și cu ea a stins focul și a inundat casa!” „Cum? Ce?” „Da, domnule, e o băltoacă imensă la parter.” Nenorocitul, coborând în grabă, se pomeni în mijlocul unui adevărat iaz ce se formase în locuința sa: bătrâna, din prea mult exces de zel, făcuse rost și de câțiva peștișori, ce fluturau sfidători din coadă printre mobile, precum și de o broască ce orăcăia la fereastră. „Blestem! — urlă, transfigurat de mânie, blestem, blestem, blestem! Du-l în mijlocul cirezii, băiete, să-l calce vitele, să-i zdrobească oasele, să-l pască oile!” „Aha, m-am gândit, jigodie, vrei să-i faci și lui ce mi-ai făcut mie. Crezi că o să mai ai noroc.” Ieșind afară, am fluierat scurt, imitând sunetul cintezei; de după gard își făcu apariția tata, privind atent în jur ca nu cumva să fie văzut. Împreună meraserăm în ograda cu vite; am

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

deschis larg porțile, lăsând toate animalele să iasă, după care tata le duse la noi acasă iar eu am mai stat un sfert de oră să îndop cocoșul cu grăunțe, ca să pară mai gras. Fiind făcută și aceasta, mă dusei înapoi la boier, care, împreună cu celelalte slugi, se chinuia de zor să scoată apa din casă. „Boierule, l-am strigat, nu-i a bună. Cocoșul ăsta e carnivor, a mâncat toți boii și toate vacile și taurii cei de prăsilă.” Parcă auzindu-mă, cocoșul se înfoie mândru, îmi sări din brațe și porni să se plimbe țăntoș de colo-colo, zăngănindu-și pintenii. Boierul păli, leșină vreme de-un minut, prăbușindu-se cu un plescăit în băltoacă, începu să plângă cu sughițuri și, deodată, se luminează tot la față, spunându-mi: „Știu! Bagă-l în mă-sa în vistierie, să se înece cu vreun galben. Și apoi să-l tai în bucăți iar rămășițele să i le atârni de poarta din față, să le vadă toți nemernicii! Poftim, uite cheia, na, ia cheia de la vistierie, du-te...” M-am dus acolo, am încărcat în trei saci toți banii pe care i-am găsit, l-am fluierat iarăși pe taică-meu și l-am pus să care totul acasă. „Du-te, tăticule, i-am zis, și nu mai veni, că nu mai e nevoie.” În principiu, mă răzbunasesm. Dar nu era suficient. Scoțând din buzunar o cretă, am tras două dungi paralele pe podea și l-am pus pe cocoș între ele; acesta rămase țeapăn, ca și cum ar fi fost mort. Mi-am dres vocea și, pe un ton cât mai neutru cu putință, l-am chemat pe boier. Veni găfâind, zvârlind flăcări pe ochi. „A crăpat? Ai? A crăpat, crăpa-l-ar dracu?” În loc de răspuns am deschis ușa vistieriei: cocoșul, nemișcat ca un sfinx, trona într-un spațiu cu desăvârșire gol.

Boierul se înroși, duse mâna la piept, începu să tremure din picioare, să horcăie, să se descompună, o spumă verzuie îi clipoci ușor pe gură, pe nas, pe urechi, țeasta începu să-i palpite ca o inimă, oasele îi trosniră pe dinăuntru, degetele îi zvâcniră ca niște vene, din piele îi ieșea fum, pilozitatea îi luă brusc foc și, deodată, cu o bubuitură crâncenă, explodă, împrăștiindu-se agonic pe pereți. Moartea din el mă stropi și pe mine: dând ușor cu limba peste buze, am constatat că era dulce. Un glob ocular se rostogoli până la bocancii mei: l-am zdrobit cu meticulozitate sub călcâi, mi-am luat cocoșul la subsuoară și am fugit de acolo. Jos, la parter, în vreme ce pe o intrare oamenii se străduiau să scoată apa, pe alta mama aducea tot mai multă, tot mai plină de vietăți: între timp, casa boierului se umpluse de broaște și de șerpi veninoși ce sâsâiau amenințători. „Gata, mamă, ajunge.” — i-am spus și bătrâna, supusă, mai aruncă un ultim pumn de lipitori, după care plecă.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

În vremea aceea eram student la filozofie și mă îndrăgostisem tainic de o învățătoare pe care — cu o naivitate demnă de un intelectual hrănit cu iluzii livești — credeam că o pot seduce „ca la carte”. Citisem eu în Freud că „il fatto del *transfert* in senso amoroso e ostile, di carattere grossolanamente sessuale, che si manifesta nel corso di ogni trattamento di nevrosi, pur non desiderato o provocato da nessuna delle parti, mi e sempre sembrato la conferma piu irrefutabile che le forze motrici della nevrosi dipendono dalla vita sessuale.”¹; în plus, țineam minte că în *Introduzione în psihanaliză* Freud declară, textual, că „între nevroză și sănătate nu e decât o diferență de grad”. Raționamentul ce a rezultat din combinarea celor două citate fu simplu: dacă toți suntem mai mult sau mai puțin nevrotici, atunci și Edith (învățătoarea mea) este; dar dacă e nevrotică, atunci poate fi psihanalizată; deci, dacă reușesc să o psihanalizez, se va produce cu siguranță un transfer („...che si manifesta nel corso di *ogni* trattamento...”)² și Edith se va îndrăgosti de mine „in senso amoroso”...!

Cum cheia oricărei psihanalize corecte este să-l faci pe pacient să-și povestească visele, încercam și eu, în mod stângaci-subtil, să o fac pe Edith să-mi povestească ceva din visele ei. Desigur, nu i-am dezvăluit niciodată pentru ce eram așa de interesat de producțiile sale onirice; mimam doar un interes juvenil, chipurile gratuit și cordial; nicidecum însă nu ratam prilejul de a-i puncta pe alocuri discursul cu remarci de genul „a-ha, aici e un simbol al copilăriei tale nefericite” sau „da, da, cearta de ieri cu tatăl tău te-a făcut să detești copacul prăbușit”. În realitate habar n-aveam să fac o interpretare corectă a vreunui vis, dar asta are mai puțină importanță.

Visele Edithe erau pline de apă și animale corcice: pisici înaripate adăpându-se din izvoare de munte, mistreți cu picioare de elefant bălăcindu-se în mlaștini verzui, lei cu piele dungată pe spinare, ca tigrii, înotând în ocean, cai cu cioc de pelican pescuind pești în Delta Dunării. Nu știu ce concluzii s-ar putea desprinde dintr-un asemenea bestiar inedit; cert este că, după câteva întâlniri,

¹ Sigmund Freud — *Storia del movimento psicoanalitico*, T.E.N. Milano, 1995, pag. 19

Edith parcă se deschise un pic mai mult față de mine (începusem să cred că aritmetica mea începe să dea roade), mărturisindu-mi că deseori i se întâmplă să viseze că se află într-o croazieră pe o mare nesfârșită, albastră, pe un vas luxos și desuet, dar totuși fermecător, căci în urma sa, printre dărele de spumă, se zbenguie delfini ce seamănă cu niște oameni cu cap de câine, iar marinarii de pe vas sunt cu toții frumoși și puternici. Marea era totdeauna liniștită și nu i se întâmplase niciodată, în cursul acestui vis, să întâlnească o furtună sau vreun țărnm; și ceea ce conta mai mult, exasperându-mă, era că istorisea amănuntele cu o plăcere nefirească, exaltată, ce-mi dădea de înțeles că niciodată nu voi fi în stare să-i dăruiesc bucuriile de acolo. Simțeam că, dacă reușesc să descifrez sensul acestui vis, transferul, „in senso amoroso”, s-ar fi realizat negreșit iar Edith mi-ar fi căzut în brațe; dar cum să o fac, dacă toată știința mea în domeniul psihanalizei era limitată? Îmi venea să turbez când vedeam că toată munca, toată logoreea pe care o dezvoltam migălos în jurul viselor minore, se prăbușea ca un castel de nisip când era vorba de acel blestemat vas de croazieră de pe acea blestemată mare albastră înțesată cu acei blestemați oameni-câini despre care n-am știut, și nu știu, și nu voi ști niciodată ce vor să însemne și nici măcar nu-mi pasă dacă înseamnă cu adevărat ceva, întrucât, trebuie să v-o spun, există o mulțime de voci autorizate care susțin că, în fapt, visele sunt produse libere ale inconștientului care numai în cazuri minore au vreo legătură — fragilă — cu ceva real și, în consecință, numai un paranoic — adică Freud — ar putea găsi ceva acolo unde nu există nimic. În orice caz, mi se făcea silă de chestiunile teoretice și aveam din ce în ce mai mult chef să trec la cele practice. De altfel, țin să atrag atenția amabilului cititor că vor mai apare în cursul acestei relatări niște crâmpie de vise; să nu-și bată capul cu psihanaliza lor, căci nu va ajunge la nici un rezultat și, în plus, vă asigur că psihanaliza a jucat în această istorie un rol pur exterior, merit doar să fixeze cadrul acțiunii și să declanșeze lanțul de întâmplări. N-am de gând nici să micșorez, nici să augmentez rolul real pe care l-a îndeplinit psihanaliza. Firește, fiind vorba de vise toată lumea își poate închipui că există vreo idee ascunsă printre rânduri, vreo criptică mostră de înțelepciune, precum zicea marele nostru scriitor Vlahuță, nemuritorul: „Bine e să știi, la moarte,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

că o dungă lași — un nume,/ C-ai săpat la zidul nopții, c-ai muncit să-ți scoți în lume/ Din al creierului z bucium, ca pe-un diamant, *ideea*.”² Trebuie să vă mărturisesc limpede că eu, eroul-povestitor, scriu pentru că nu găsesc altceva mai bun de făcut, nu găsesc nimic mai plăcut; și pentru că am ajuns prea-încărcat de mine însumi, lucru ce mă face, literalmente, să mă revărs, să mă prăbușesc în afară. Poate că, în realitate, nu am nimic de spus pentru că, de la Wittgenstein înapoi, știm cu toții că „ceea ce se poate spune în genere se poate spune clar”³. Dacă dumneata, cititorule, vei găsi ceva în spatele pățaniilor mele așternute pe hârtie, foarte bine. Dar te previn: tot ce vei găsi va fi propriul dumatăle delir, așa că te rog să nu-mi imputi, după aceea, nimic. Totodată am convingerea că plăcerii mele îi corespunde una similară, dar intervertită, ce-ți aparține: plăcerea de a citi. Eu, cel ce se scrie, sunt prea-încărcat, tu, cel ce citește, ești vid. Suntem amândoi două pahare care își varsă unul altuia povara. Dacă n-am fi astfel, n-ar mai exista cărți. Măine, sunt convins, vei fi tu cel ce se scrie și eu cel ce citește. Prin faptul că îl ușurează pe unul și îl îngreunează pe celălalt, scrisul poate fi socotit o treabă perversă; scriitorul e sadic și cititorul masochist.

Divaghez; să revenim la subiect. Pe Edith n-am reușit s-o impresionez și nu am cucerit-o. Eram decepționat. Într-o zi îmi spuse că are o prietenă, o profesoară de vreo patruzeci de ani, care are un fiu, un adolescent olog și problematic. Profesoara avea impresia că ceva e în neregulă cu mintea copilului și o întrebase pe Edith dacă știe pe cineva care ar putea s-o ajute. Evident, Edith mă recomandase pe mine. M-am mirat, declinându-mi orice competență. „Nu-i adevărat, mi-a replicat ea, lasă că știu eu că te pricepi foarte mult la psihanaliză. Crezi că nu mi-am dat seama? (—rușinat, am pus capul în pământ) Hai, fii bun și fă-mi pe plac: întâlnește-te de câteva ori cu adolescentul, studiază-i visele, poate descoperi ceva. Țin foarte mult la maică-sa; n-aș vrea s-o dezamăgesc.” Am acceptat numai de dragul ei și a rămas stabilit să vină la mine într-o după-amiază împreună cu profesoara și fiul ei olog.

² Al. Vlahuță — *Din prag...*, în vol. *Poezii 1880-1915*, București, Ed. Socec 1915

³ Ludwig Wittgenstein — *Tractatus logico-philosophicus*, Humanitas, București 1991, pag. 35

Când i-am cunoscut pe cei doi, mi-au dispăcut de la bun început. În primul rând trebuie spus că în săptămâna aceea ninsese în fiecare zi și vremea era mohorâtă. Poate că asta avu o oarecare influență asupra mea: n-aveam chef de tâmpenii. Seara urma să fie un meci în Liga Campionilor între Steaua și Juventus Torino, pe care îl așteptam cu înfrigurare, și care se părea că va fi anulat din cauza condițiilor climaterice. Noroc că stau la parter, altfel scaunul de handicapat le-ar fi dat mult de furcă. Profesoara, pe care o chema Popescu Ramona, era destul de bine păstrată; nici nu i-ai fi dat, inițial, vârsta din buletin. Totuși, mâinile brăzdate de vinișoare și încrețiturile din colțurile ochilor lăsausă se înțeleagă că trecuse binișor de prima tinerețe. Băiatul, în schimb, era destul de consumat: lăsând la o parte handicapul, care îl maturizase vrând-nevrând, apropiindu-l mai degrabă de condiția bătrânilor, mai exista în atitudinea sa o înțepeneală de lemn, vecină cu urâciunea, totalmente improprie pentru o persoană de vârsta lui, oricât de bolnavă. Avea ochelari, ca mine; amănuntul mai mult mă plictisea, căci, dacă ești ochelarist, ai tendința să crezi că tu ești unicul ce are dreptul de a-și afișa pe chip marca intelectualității pure. De câte ori maică-sa vroia să împingă scaunul el reacționa cu o enervare abia stăpânită, zicându-i printre dinți că se poate deplasa și singur. Fără să vreau, îmi veni în minte scena din romanul lui Hašek în care Švejk pleacă la război⁴. Numai că scaunul băiatului nu necesita vreo madam Müllerová, ci funcționa autonom: pe unul din brațe erau instalate niște butoane care comandau direcția de mers și vitezele. Băiatul îmi întinse distrat mâna și murmură printre dinți cu dezinteres: „Radu.”

Am încercat să stau de vorbă pe îndelete cu profesoara. Aș fi vrut să-i dezvălui de la început lipsa mea de pregătire în domeniul psihologiei, scuzându-mă în vreun fel oarecare. Se pare însă că Edith îmi făcuse deja o prezentare mai mult decât favorabilă, așa că ar fi fost absurd să-i zic femeii: „Știți, eu habar n-am pentru ce ați venit la mine.” La un moment dat vorbi de bani însă am protestat vehement, argumentându-i că, la urma urmei, sunt un biet student și nu garantez că voi obține vreun rezultat. Mi se plânse că marea problemă a fiului ei era aceea că, deși e în pragul tinereții, este deosebit de abulic și posac, nemanifestând niciodată vreo dorință, cât de mică, normală pentru

⁴ În capitolul 7 din *Peripețiile bravului soldat Švejk*, de Jaroslav Hašek.

vârsta sa. Alți tineri de vârsta lui se distrează în fel și chip, el e nepăsător; se temea să nu fie vorba de o resemnare datorată handicapului. Mi-a stat pe limbă să-i spun: „Poate că aveți dreptate, însă ceilalți tineri de vârsta lui sunt sănătoși, nu ologi.” Însă m-am abținut la timp, căci aș fi rănit-o nespus pe biata femeie. În disperarea ei își închipuia că mai poate face dintr-un copil anormal și neputincios un tânăr sănătos și integrat social printr-un simplu tratament psihiatric, care să-l facă să perceapă altfel realitatea. Aș fi vrut să-i explic că, în opinia mea, copilul are nevoie de picioare, nu de vorbe suave și mincinoase. Dar cum să o faci pe o mamă să accepte că fiul ei handicapat *nu* e la fel ca toți ceilalți? Biata femeie se bucura chiar că sunt tânăr; așa eram, chipurile, mai aproape de el și puteam să-i câștig încrederea.

Apoi, femeile se retraseră în bucătărie și în cameră intră infirmul. Fără să aștepte să închid bine ușa îmi zise: „Indiferent de ce ți-a spus mama, să știi că n-are dreptate. Se sperie din nimic, probabil că și dumneata ai o mamă și știi cum e.” I-am mărturisit: „Mi s-a plâns că nu prea ai dorințe.” „Și ce dacă?” „Orice vârstă își are dorințele ei. Când dorințele dispar, ceva nu funcționează, se produce o disfuncție.” Infirmul pufni în râs și mi se păru că vrea cu tot dinadinsul să-și bată joc de mine: „Ce știi tu despre disfuncții? Ce știi tu despre organe care nu funcționează, când mergi bine-mersi pe propriile tale picioare?” „Te simți cumva stresat din cauză că ești handicapat?” „Știu că vrei să mă psihanalizezi și știu că nu te pricepi deloc. Niciodată nu îi arăți direct pacientului unde vrei să ajungi.” Am rămas surprins; l-am întrebat: „Ce știi tu despre psihanaliză?” Îmi răspunse printr-o altă întrebare: „Pe cine preferi, pe Freud sau pe Jung?” „Pe Freud, îi zisei, e mai natural.” „Eu pe Jung, e mai spiritual.” „Totuși nu poți nega că teoria arhetipurilor este conținută în germene în *Interpretarea viselor*.” „Nu, nu pot nega; dar nici tu nu poți nega că Jung e universal, pe când Freud e strict limitat la chestiile sexuale. Tocmai din cauza asta impactul lui Jung e mult mai puternic astăzi decât al lui Freud: mai devreme sau mai târziu oamenii se plictisesc de vise, dar visele nu se plictisesc niciodată de oameni.” Îmi plăcu nespus de mult formularea sa și am început să-l privesc cu alți ochi. „Te-am luat prea tare?” — mă chestionă el, un pic îngrijorat. „Nu, numai că mă surprinzi. Nu mă așteptam la un asemenea ins.” „Sper că nu te intimidează că sunt handicapat. Știu că nu-ți este dat în fiecare zi să stai de vorbă cu cineva răstignit într-un scaun cu rotile. Deseori, când sunt în preajma lor,

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

oamenii au tendința de a merge tiptil, de a vorbi în șoaptă, de parcă aș fi un fragil obiect de porțelan pe care nu trebuie să-l atingi nici măcar cu o privire.” Zicând acestea, începu să se fâțâie de colo-colo prin odaie. Motorul propulsor scotea un bâzâit uniform, asemănător cu zumzetul unei muște. Vorbi: „Așa deci: faci pe psihanalistul închipuit. Ai vreun motiv special, sau vrei, pur și simplu, să o jecmănești pe maică-mea de niște bani?” I-am expus pe scurt situația ingrată în care mă aflam fără a-i preciza, firește, că o iubesc nebunește pe Edith. „Iubitele, făcu el; la fel de pisăloage ca mamele.” „De unde știi?” — I-am întrebat curios, căci nu era greu să ghicești că un olog ca el nu avusese nicicând de-a face cu femeile. „Din cărțile lui Adolfo Bioy Casares.” Opri scaunul într-o poziție nefirească, cu spatele la mine și cu fața spre un colț întunecos al camerei. „Deși te-am demascat (și pronunță cu un pic de mândrie acest cuvânt) nu vreau să plec. Îmi place de tine: avem ce vorbi împreună. Și nici nu vreau să o îngrijorez pe mama. Uite, schimbă brusc tonul, tu ce crezi, eu visez vreodată sau nu?” „Din ce zice mama ta, cum că nu ai dorințe, ar rezulta că nu prea visezi niciodată.” „Exact; răspuns impecabil.” „Totuși, ar fi bine să-mi dai de înțeles mai clar dacă visezi vreodată sau nu, căci nu mă pot lua după ce crede mama ta. Uite, chiar sunt curios să știu ce visezi.” „Află, atunci, că visez câte ceva în fiecare noapte; azi-noapte, de pildă, am visat că vedeam la televizor un meci de fotbal și că jucătorii îmbrăcați în roșu conduceau cu doi la zero. N-are rost să-ți bați capul cu interpretarea acestui vis infantil. Dorința clară ce îl susține este să văd că Steaua o să bată în seara asta.” „Mda, e și dorința mea. Dacă toate visele tale sunt așa simple, n-o să facem mare scofală; practic nu e nimic de descoperit.”

Deodată sună telefonul; ridicând receptorul am auzit vocea unui prieten care vroia să merg pe la el ca să vedem meciul împreună. „A-ha, deci se joacă!” — am exclamat, agitat. Da, se joacă. Italienii au aterizat mai întâi la Sofia și după aia au venit cu chiu cu vai la București. „Mai bine cădeau cu avionul, câștiga Steaua cu trei-zero și se califica în sferturi.” Ești nebun. Cum să moară Vialli? „Dă-l dracului de chelios.” Hai, taci. Zi dacă vii. „Bine, vin. La nouă și douăzeci sunt la tine. Să fierbi și tu un litru de vin.” Roșu sau alb? „Roș-albastru.” O.K. Te aștept. „Hai noroc.”

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Infirmitul se întoarse cu scaunul înspre mine: „Jucăm?” „Da, jucăm. Probabil că o să fie un meci urât, pe zăpada asta...” „De regulă nu se marchează când e vreme proastă.” „Nu mai cobi: ce, nu vrei să mănânce bătaie italienii?” Iarăși pufni în răs: „Păi, ai uitat ce-am visat astă-noapte?”

Aveam o senzație vagă de disconfort: știind cu siguranță că meciul se va juca, parcă îmi pierdusem orice răbdare. Și doar mai erau câteva ore bune până atunci. Nimic nu e mai rău decât să fii microbist și echipa ta favorită să aibă de jucat un meci mare, pe care îl aștepti de câteva luni. După ce îți faci socoteli în care intră o mulțime de zile, câteva ore ți se par jignitor de ridicole; mai ales dacă știi că adversarii sunt la București, parcă îți vine să iei la bătaie ceasul, să obligi timpul să alerge mai repede. Ca să-mi fac uitată tensiunea i-am făcut o propunere mai consistentă infirmitului: „Povestește ceva mai special; nu mă interesează visele minore; trebuie să ai și tu un vis ce se repetă, care te obsedează. Zi ceva despre ăla și hai să încercăm să-l rezolvăm împreună. Hai, să ne răspândim cât mai mult în pălăvrăgeală.” Băiatul tuși, dregându-și vocea, rămase un pic pe gânduri, părând că-și potrivește în cap amintirile, după care vorbi: „Da, am: e un vis cu un labirint gol. Deseori mi se întâmplă să visez că alerg printr-un labirint în care nu întâlnesc niciodată nimic și din care nu pot ieși. De regulă, singurul amănunt ce diferă de la vis la vis sunt pereții labirintului: câteodată sunt făcuți din gard viu, câteodată din cărămidă roșie, câteodată sunt pictați ca piramidele egiptene, cu hieroglife și faraoni, câteodată sunt negri, ca și cum ar fi de cărbune; câteodată sunt tari ca piatra, câteodată sunt moi, ca și cum ar fi de noroi, putând să înfigi mâna prin ei; câteodată parcă ar fi din carne și marginea de sus le este garnisită cu dinți amenințători, câteodată sunt galbeni, ca de ceară, și miros a tămâie; câteodată sunt făcuți din rășină și se pot observa în ei, suspendate, cadavre de insecte, altădată sunt ca pereții de biserică, pictați în fresce. Mi s-a întâmplat să visez într-o noapte chiar că labirintul ar fi din sticlă, o sticlă extrem de fină, trebuind să pipăi înaintea mea cu degetele pentru a fi sigur dacă dau peste aer sau nu. Ce se putea observa dincolo de labirint? Nu știu, poate un oraș. Oricum, casele erau foarte îndepărtate, abia se zăreau. Altădată labirintul e etajat, urci și cobori prin burta lui de-ți vine rău; altădată e circular și ai impresia că te-ai întors în punctul din care ai plecat, deși acest lucru e, în mod evident, imposibil. Altădată culoarele îi sunt încărcate cu apă și ești gata să te îneci, altădată există câte o săgeată înșelătoare pe care scrie:

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

«Drept înainte!», dar care, de fapt, nu te duce nicăieri. Atât.” Îl ascultasem atent; aproape că uitasem de meci. Da, acest vis era interesant și dificil; chiar dacă n-aveam nici o șansă de a-l rezolva, ne puteam permite să fabulăm în jurul lui, pentru a mai grăbi nițel timpul. „Ce crezi, acest vis te doare sau te bucură? Ce sentimente îți dă?” — l-am întrebat. „În general, un sentiment de satisfacție: merg. Dar tocmai aici e problema: eu n-am mers niciodată și nu știu să merg. Handicapul meu e congenital. La fel cum un orb din naștere nu e în stare să-ți descrie diferența dintre culoarea verde și cea roșie și nu e capabil să viseze flori, nici eu nu sunt capabil să fac diferența dintre a merge pe picioare și a merge în cărucior. În mod normal eu ar trebui să mă visez rătăcind în cărucior. Dar nu: cel pe care îl visez eu e sănătos, e perfect sănătos, deci nu pot fi eu. Dacă există vreo dilemă majoră pe care mi-o dă acest vis, ei bine, aceasta nu poate fi decât: cine naiba e individul în locul căruia mă visez eu? Sau, cu alte cuvinte: cine visează prin mine? Al cui uzurpator sunt?” „E important să știi asta?” „Cred că da. Gândește-te și tu: nu ți-ar fi rușine dacă ai ști că visezi visele altcuiva? Nu vreau să fur nimănui nimic, niciodată nu i-am suferit pe hoți. Eu visez ceva ce în mod clar nu pot realiza. E imposibil. Picioarele îmi sunt moarte. Însă fiecare vis e făcut pentru a fi împlinit. Câtă vreme nu îl voi cunoaște pe celălalt, labirintul va rămâne gol. Oare ce mai rămâne dintr-un labirint dacă nimeni nu se află în el? Pereții, traseele? Nu. Un labirint gol n-ar mai fi labirint, ci o simplă construcție stupidă, idioată, lipsită de rost. Sensul oricărui labirint este să fie lipsit de sens, dar pentru asta trebuie să fie ceva care să-i caute sensul fără a i-l găsi. Hegelian vorbind, trebuie să fie ceva care să-i recunoască subiectivitatea, adică *labirintitatea*, calitatea de a fi labirint. Eu visez, cu alte cuvinte, un labirint ce își cere dreptul la viață: un labirint imaginat de mine în care ceva se plimbă, însă nu eu. Voi putea trăi liniștit abia când ceva se va rătăci aievea în labirintul visului meu și va satisface, astfel, dorința mea și a labirintului. Știi, e vorba de fapt de un echilibru: acum situația mea e dezechilibrată pentru că natura însăși e dezechilibrată, violentată: cum e cu putință să existe undeva, fie și în visul cuiva, un labirint gol? E nefiresc, e absurd, e pur și simplu greșit, e ca și cum ai încerca să faci o școală de limba română pentru vaci sau un meci de fotbal fără mingi. Înțelegi? Există un labirint care își cere drepturile, care adresează cuiva o chemare prin mine. Ceva trebuie să se rătăcească de-adevăratelea în el pentru ca eu să încetez să-l mai visez. Dacă aș putea, m-aș rătăci

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

eu; însă labirintul vrea pe cineva sănătos, nu pe un șontorog. E în firea lucrurilor să se rățăcească cineva acolo; e destinul fiecărui labirint să captureze pe cineva. Altfel nu e labirint.” Începu să se plimbe nervos prin cameră, bâzâind cu obstinație din motorașul scaunului. Nu mă privea, ci se cufundase într-o tăcere împovărată, vrând parcă să scape de un chin. „Se pare că te miști ușor cu scaunul tău.” — i-am zis. „Da, nu s-ar zice că mă mișc greu.” „Nu crezi că te lași pradă unei iluzii? Nu crezi că pui prea mult accent pe ceea ce se petrece numai în capul tău?” „Nu. Toți suntem datori să ne realizăm himerele. Poate că Freud are dreptate: visele sunt niște dorințe camuflate. Mama zice că nu am dorințe; nu-i adevărat: eu vreau să îndeplinesc dorința antropofagă a labirintului.” „Pentru asta îți trebuie să îl cobori în realitate; crezi că vei reuși?” „De ce nu? Știu că realitatea nu e ceea ce pare; să fii convins de treaba asta.” „Cum adică?” „Adică se poate crea un spațiu autonom, într-un timp autonom, fără prea mare bătaie de cap. Iată cum: sper că tu, ca student la filozofie, ești familiarizat cu paradoxurile lui Zenon.” „Desigur.” „O.K. Să ne gândim, de pildă, la paradoxul săgeții: Zenon spune că săgeata care se mișcă de fapt stă pe loc pentru că, dacă s-ar mișca, ar trebui să parcurgă mai întâi jumătate din distanță, și mai întâi jumătate din jumătate și tot așa la infinit, ceea ce e imposibil, căci nu poți parcurge un spațiu finit trecând printr-o infinitate de puncte. Ei: paradoxul ăsta se sprijină pe o supoziție falsă: că spațiul și timpul se pot divide la infinit. Eu contest această supoziție: spațiul și timpul, după mine, nu se pot divide la infinit, ci sunt formate, asemeni luminii, din cuante, adică din particule componente minime. Tocmai de aceea viteza luminii nu poate fi depășită, pentru că ea reprezintă limita maximă de compresie a spațiului și a timpului; limită egală, firește cu o cantă de spațiu-timp ce corespunde energetic unui foton. Închipuie-ți că aduni toate cărțile dintr-o bibliotecă într-un singur volum, minuscul. Acest volum tot va trebui să aibă anumite dimensiuni — ce-i drept, minime. Până aici e clar?” „Mmm, da, suficient.” „Perfect. Dacă spațiul și timpul sunt cuantificabile, înseamnă că atomii lor nu se pierd niciodată, ci numai se transformă, întocmai oricărei părțicele de materie. Materia e ca un tort: poți să tai felii și eventual, să recompui tortul sau, dacă nu, să-i dai o formă nouă, sau să modifichi doar câteva părțicele. În orice caz, conform legii lui Lomonosov, totul se păstrează. Ei bine, dacă spațiul și timpul sunt ca un tort, înseamnă că toate componentele feliei de tort cu, să zicem labirintul Minotaurului, încă mai există,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

s-au păstrat; înseamnă de fapt că *totul* încă mai există, inclusiv Minotaurul. Numai că trebuie să găsim pe cineva care să fie capabil de a recompune felia de tort, transplantând-o aici, în inima feliei noastre.” „Nu cumva există și vreun fir al Ariadnei în visul tău?” „Nu, deloc.” „Trebuie să știi, i-am zis, că paradoxurile eleaților au fost criticate de foarte multă lume. Ți-aș da numai exemplul lui Bergson, care, în *Eseu asupra datelor imediate ale conștiinței*, insistă asupra imposibilității de a conferi reprezentări spațiale unor acte ce se petrec dincolo de spațiu. Spațiul și timpul sunt creațiile noastre, zice Bergson, nu trebuie să le confundăm cu realitatea. Avem o geometrie a spațiului, dar nu una a traiectoriei săgeții, adică putem să matematizăm spațiul, dar nu săgeata. Ori, tocmai asta e greșeala eleaților: ei confundă realitatea obiectivă cu cea subiectivă, în loc să se mulțumească cu matematizarea spațiului interior, ei încearcă să introducă mărimi, dimensiuni, rapoarte acolo unde acestea nu există. Săgeata e săgeată și atât, mișcarea e mișcare și nimic altceva, traiectoria e traiectorie și e indivizibilă; pentru săgeată nu există jumătate și sfert, ci doar traiectorie. Mărimile, aprecierile, socotelile există doar în mintea noastră, căci noi suntem singurii ce le putem concepe.⁵” „Nu, ăsta nu e răspuns; e ca și cum pui problema pe masă, nu știi să o rezolvi și zici: ei, de fapt problema asta nici nu există, ai inventat-o tu. Firește că am inventat-o eu! Firește că numerele există numai în mintea noastră, dar asta numai pentru că natura nu e în stare să cugete căci, dacă ar putea, fii liniștit, ar număra și ea. Te-ai plimba prin grădini întregi cu flori cugetătoare și ai sta la taclale cu râurile. În plus, află că ipoteza mea nici măcar nu e originală: am citit o formulare asemănătoare într-o carte a lui Ștefan Lupașcu.” „Nu cumva *Logica dinamică a contradictoriului?*” „Nu, în *Experiența microfizică și gândirea umană*. Problema constă în recompunerea și transferarea acelei bucăți de spațiu-timp pe care mi-o doresc, în bucata actuală. Acțiunea e similară punerii unei bomboane pe o colivă. Bomboana — labirintul, coliva — realitatea înconjurătoare.” „Sinistru!” „Da; și vei pricepe imediat de ce. Cel care se va rătăci în labirint va trăi aievea visul meu; va fi, așadar, visător în locul meu. Va trece în locul meu, preschimbându-se în mine. Dacă tu, de exemplu, visezi să devii președinte și altul ajunge președinte, te simți de parcă ai fost înlocuit, de parcă ți s-a uzurpat un

⁵ Cititorului interesat îi recomand, din ediția apărută în 1992 la Iași, pag. 88–91.

drept. Dar pentru asta e nevoie să afli că cineva ți-a uzurpat dreptul: abia atunci, vrând-nevrând, îi cedezi celuilalt locul, tu devii, din posibil președinte, nimic, iar el din nimic, președinte. Pentru ca eu să încetez să mai visez labirintul trebuie să creez un labirint în calea cuiva, să-l las să se rătăcească acolo și apoi să-l întâlnesc, ca să fiu sigur că totul a decurs conform așteptărilor. Visele trebuiesc duse întotdeauna la bun sfârșit; a visa nu e suficient — totdeauna e nevoie de împlinire.” Băiatul obosise; răsuflă adânc și dădu din mână a lehamite, nemulțumit. Nici el nu credea în fanteziile pe care mi le debita. Afară se făcuse deja noapte și, gândindu-mă că mai erau numai vreo trei ore până la meci, i-am propus să încetăm discuția noastră și să o continuăm altădată. La plecare îmi scrise pe un petec de hârtie adresa lui, zicându-mi că i-ar face mare plăcere să trec pe la el și să-i văd biblioteca. Am lăsat hârtia pe birou.

Dincolo, Edith și profesoara aproape că adormiseră. La intrarea noastră se ridicară cu greutate în picioare. Mama aranjă un nasture la cămașa fiului. Edith se simți datoră să facă pe gazda; însă eu știam că e o simplă amăgire. Îi ajută pe ceilalți să se îmbrace, le deschise ușa, îi conduse până în stradă (cu toate că începuse să fulguiască), le făcu semne de rămas-bun. Apoi plecă și ea, fără să fi dat semne că înțelege cât de mult mi-aș fi dorit să rămână. Îmi veni în minte o poezie a lui Lermontov și mi se păru că toată zbaterea mea inutilă e glasul unui heruvim ce zboară peste-un infern posomorât⁶. Vremea părea să se înrăutățească.

Am reintrat în casă; am luat un măr și am mușcat cu poftă din el; m-am dus iarăși la mine în cameră și ochii îmi căzură pe hârtie. Fără prea mare efort, am reținut adresa: Strada cu Plopi nr. 4. M-am așezat în fotoliu, răsfoind la întâmplare o carte. Citii: „O, dragoste, nepotolit venin, / Te du cu-alaiul viselor ce-nșală, / Și nu mă arde cu-al tău chin, / Tu, foc mistuitor, dorință goală!” Plin de

⁶ Poate că n-ar fi rău dacă aș reda în întregime această poezie: «*Mie*: Că n-o iubesc și n-o ador, / Așa mi-am spus cu nepăsare, / Vrând nesfârșitul să-l măsoar, / Și dragostei să-i pun hotare. // Disprețuindu-i măreția / O clipă doar, ea-mi dovedi / Că nu pot alunga robia / Ce sufletul mi-l copleși; // Că nimeni lanțul nu-mi doboară, / Că liniștea mi-e doar atât: / Un glas de heruvim ce zboară / Peste-un infern posomorât. (...*Lîși glas zaletnîi heruvima / Nad sonnoi demonov tolpoi.*)»

năduf, mi-am reproșat cu glas tare: „Pușkin! Asta-mi lipsea, Pușkin! Gaz peste foc, Pușkin ăsta. Se cere un text anost, arid, vreun Kant, vreun Hegel, nicidecum Pușkin. Auzi: Pușkin!” M-am hotărât, ca de obicei, să studiez primele două pagini din *Fenomenologia spiritului*; era metoda mea preferată prin care fugeam de realitate. În clipe de obidă nimic nu e mai potrivit decât să iei în mână o carte sibilinică, dificilă, care să te oblige să te concentrezi atent asupra ei. Acele prime două pagini din *Fenomenologia spiritului* suferiseră atâtea sublinieri (de fiecare dată mi se revelau noi înțelesuri) încât, indiferent ce culoare aş fi utilizat acum, tot nu mai puteam să deosebesc o subliniere proaspătă de una veche. Mai rămăsese pe undeva un „prin” nemarcat; l-am încercuit de la bun început, fără să mai citesc despre ce era vorba acolo.

Pe la nouă fără douăzeci, privind pe fereastră, am observat că ninsoarea se întetise. Felinarele de pe stradă abia îşi mai plăsmuiau lumina printre fulgii cu chipuri de fluturi. Priveliştea îmi dădu hotărârea de a mă îmbrăca mai gros ca de obicei. Când am plecat de acasă aproape că nu se mai vedea nimic înaintea ta; afară se lăsase un ger îngrozitor. A trebuit să merg orbecăind până în Piaţa Victoriei unde, din cauză că aveam mai multe soluţii, m-am oprit puţin să mă gândesc. Puteam ajunge la prietenul meu pe jos, dar asta era o întreprindere dificilă, chiar dezastruoasă pe o asemenea ninsoare; puteam să iau un taxi, dar nici o maşină nu circula pe stradă; puteam lua tramvaiul, dar credeam că şinele se înfundaseră încă de la prânz. În sfârşit, cea mai incomodă soluţie era să iau metroul: dădeam o grămadă de bani şi mă ducea pe ocolite. Se părea, totuşi, că e singura posibilă. Am pornit către metrou când, deodată, un huruit greoi se făcu auzit în stânga mea: venea un tramvai. Am alergat repede în staţie, bucurându-mă de norocul ce-mi căzuse nesperat pe cap; înăuntru nu mai era nimeni. Poticnindu-se la fiecare pas, tramvaiul mă purtă lent către destinaţie; trebui să-l întreb pe vatman unde e staţia ce mă interesa, căci, pe plăcuţele indicatoare, zăpada acoperise totul. „Dacă am numărat bine, răspunse el, la următoarea vă daţi jos.” Am aşteptat răbdător să mai parcurgem o staţie; coborând, am constatat nemulţumit că pe lângă frig şi ninsoare îşi mai făcuse apariţia şi vântul. Mergând, erai obligat să-ţi pui capul înainte şi să te opinteşti din toate puterile ca să nu fii dat jos. Mi-am tras mai bine gluga peste cap. La un moment dat trecui prin faţa unei statui care îmi confirmă că eram pe drumul cel bun. Ceasul arăta că mai rămăseseră exact

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

zece minute până la meci. „Voi întârzia.”, mă gândii instinctiv. Negura se îngroșase simțitor, pentru câteva clipe fiind de-a dreptul insuportabilă; m-am dat mai aproape de garduri, în așa fel încât să mă pot ține cu mâna de ele în timp ce înaintez. După câțiva pași vântul parcă se mai îmblânzi, ceea ce mă făcu să pot ridica ochii din pământ: nu se vedea nimic în afara ninsorii și nici nu aveam idee dacă trecusem sau nu de străduța pe care locuia prietenul meu. Am continuat să merg la întâmplare până ce am băgat de seamă că în dreapta se făcea un intrând. Luând-o pe acolo găsii o stradă; plăcuța cu numele ei se acoperise în întregime cu zăpadă; am șters-o cu mânușa, citind: „Strada Rece”. Mersesem prea mult; acum trebuia să mă întorc înapoi și să fiu mai atent la drum. Răsucindu-mă pe călcâie auzii un fel de fornăit animalic în spatele meu, asemănător sforăitului de cal. Privii peste umăr: nu era nimeni. Mi-am zis că, probabil, gheața mi-a scârțâit sub tălpi și aerul friguros a distorsionat sunetul. Pornind cu pași mici am căutat pe drumul de întoarcere strada ce mă interesa. După ce am făcut vreo douăzeci de metri (îi număraseram după numărul pașilor) găsii o altă intrare. „Aici trebuie să fie.” — m-am gândit imediat. Însă plăcuța îmi arăta același nume ca mai sus: „Strada Rece.” „Ei, drăcie, sunt așa de prost încât merg în cerc fără a-mi da seama.” Deja mi se făcuse frig și nu mai puteam îndura mult timp mărșăluitul obositor. Fularul mi se descolăcise de la gât și l-am legat cu putere peste nas și gură, ca să-mi rețină căldura respirației. Am schimbat iarăși direcția de mers și, deodată, m-am pomenit în locul din care plecasem: stația în care mă lăsase tramvaiul. Am înjurat de câteva ori în gând, ștergându-mi cu degetul lentilele ochelarilor; cel puțin nu mă rătăcisem. Neavând de ales, am început din nou să caut, prin beznă și ninsoare, casa prietenului meu, însă nu înainte de a privi ceasul și de a constata că meciul începuse de trei minute. De îndată ce trecui prin fața statuii se auzi un nou fornăit, de astă dată clar și venind din față. M-am lipit cu grijă de un gard; ceea ce văzui atunci mă înțepeni de-a binelea: prin ceață se ghicea spectrul unei creaturi ciudate, un fel de om, nu prea împlinit la trup, pe umerii căruia atârna spânzurată, scoțând aburi pe nări, o ditamai căpățână de taur. Mâinile îi balansau foarte mult, ca la maimuțe, aproape că atingeau cu ele pământul. Uimit, înfricoșat, m-am întrebat dacă nu cumva e umbra difuză a vreunui câine vagabond; cred că mai mult pentru a mă liniști mă convingei singur că într-adevăr, asta trebuie să fie, vreun câine vagabond care n-are ce face și se plimbă ca tâmpitul pe stradă,

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

speriind lumea. Totuși, cuprins de emoție, grăbii pasul și mă trezii brusc în dreptul aceleiași plăcuțe pe care scria „Strada Rece”. Nu prea aveam chef să mă întorc înapoi, căci nu mai vroiam să am nici o întâlnire neplăcută. Știam că mai există o soluție: dacă aș fi mers drept înainte pe Strada Rece, la vreo treizeci de metri se făcea o intersecție prin care aș fi putut să o iau la dreapta; ce-i drept, se ocolea destul, însă am optat pentru această cale. Pornii vitejește la drum, ascultând cu plăcere cum trosnea zăpada la fiecare pas. Bocancii se făcuseră albi: picioarele mi se înfundau până la genunchi în stratul gros ce continua să crească văzând cu ochii, ciorapii mi se udaseră și nu prea mai puteam să-mi simt degetele. Poate că pomeții obrazilor mi se umpluseră cu ace înghețate. Tot înaintând prin viscol, ajunsei sub un felinar: lumina sa reușea să străpungă pe o distanță de patru-cinci metri dansul fărâmelor de nea. Nu recunoșteam locul; noroc că, alături de mine, puteam distinge o bancă troienită și intrarea într-un bloc. M-am dus până acolo, îndepărtându-mă de felinar, ca să citesc adresa: era blocul M3 de pe Strada Rece. „A-ha, mă gândii, încă puțin și gata.” Mă răsucii pe călcâie ca să ies iar la strada principală, sub felinar; în clipa aceea am trăit cele mai groaznice senzații din viața mea. Sub felinar stătea chiar monstrul pe care îl percepusem mai devreme; de astă dată nu era nici o îndoială, se găsea chiar acolo, omul cu cap de taur. Ochii îi scăpărau ca niște cărbuni aprinși; botul nu era în totalitate bovin, căci pe lături îi ieșeau dincolo de buze niște colți încovoiați, ascuțiți și strălucitori, mici seceri de fildeș. Cu un braț se sprijinea de stâlp, părând că se gândește la ceva; trupul îi era cu desăvârșire gol, lăsând dezvelită o musculatură destul de elastică, deși nu excesiv de dezvoltată. Pielea nu îi era albă, ci neagră ca smoala, cu reflexe albastrii. Cel mai mult mă impresiona aburul pe care îl scotea pe nări și care îl făcea să semene cu o locomotivă. În primele secunde am înlemnit, neștiind ce să fac; din fericire, monstrul nu mă putu zări, căci eu eram ieșit din bătaia felinarului. Apoi, când îmi reveni stăpânirea de sine, m-am retras cât mai mult în spate și m-am ghemuit într-un colț din scara blocului. Am așteptat acolo până ce l-am văzut că pleacă, după care am ieșit din ascunzătoare și am luat-o la goană, lunatic, spre intersecție; eram îngrozit și nu vroiam decât să ajung undeva, la un liman. Când apărură mai multe drumuri deodată în fața mea, am luat-o la întâmplare pe unul din ele, nu neapărat pe cel bun; după vreo cinci minute de alergat am căutat o

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

altă plăcuță pentru a vedea unde nimerisem: eram pe strada băiatului infirm. Eram chiar în fața casei sale. Eram pe Strada cu Plopi nr.4.

Între jena de a deranja oamenii la o asemenea oră (trecuse de zece) și temerea de a nu mă pomeni nas în nas cu Minotaurul, am ales reprimarea celei dintâi. Am deschis poarta, așteptându-mă să fiu lătrat de vreun câine; nu se auzi nimic. Urcai câteva scări, găsind o sonerie; am apăsat-o cu putere de câteva ori, așteptând cu speranță să vină cineva. Îmi făcui singur curaj: „În fond, băiatul e stelist, deci se uită la meci, așadar stă acasă.” Îmi deschise maică-sa, profesoara, speriată și serioasă. Degeaba i-am zis cine sunt; abia când îmi dădui gluga jos de pe cap și când îmi dezlegai fularul, mă recunoscui. Se miră, însă nu întrebă nimic; eu, ca să nu par insolent, i-am spus că fusesem invitat de Radu pentru a urmări împreună meciul. Îmi replică: „Radu e în bibliotecă; veniți cu mine, vă rog.” Trecurăm prin câteva camere somptuoase, bogate, călduroase; în final mă pomenii într-o încăpere uriașă, spațioasă, cu pereții plini de cărți; Radu stătea la un birou, citind ceva. Nu avea pe el decât o cămașă de noapte, lungă până la pământ, ce îi acoperea în întregime picioarele. Scaunul cu roțile era abandonat într-un colț al camerei. Rămânând singuri, i-am zis că mă rătăcisem și nimerisem din greșeală la el; că nu voi sta prea mult pe capul său; că nu era în intenția mea să-l deranjez.

„la loc, mă îndemnă el; pune-te pe scaunul meu. Și nu te mai gânde la meci: e urât, e zero la zero iar terenul, din cauza gerului, e bocnă.” Însă eu mă simțisem atras de la bun început de bibliotecă: nu mai văzusem niciodată, în casa unui om, atâtea cărți. I-am cerut voie să mă uit puțin printre ele, și el acceptă. Desigur, nu se mai punea problema să caut ceva anume; erau așa de multe, încât vreun titlu, vreun autor anume ce-mi venea în cap se topea imediat în imensitatea împrejmuitoare. Tot ce pot spune este că se găseau acolo de-a valma ediții românești și străine, vechi și noi, mari și mici, poezie și fanta-scientță, algebră și filozofie. Bogăția întrecea orice putință de descriere. Aproape imediat mi-am dat seama că fuseseră aranjate după inițiala autorilor și că la vedere nu se găseau decât literele A și B, primul autor fiind un anume Abbon iar ultimul binecunoscutul lord Byron, într-o ediție completă a poeziilor sale, legată în piele și tipărită la Edinburgh în 1910. L-am întrebat pe băiat: „Unde sunt celelalte cărți?” „În spatele ăstora, îmi răspunse. Trebuie să le dai la o parte pe cele

de pe primul rând al raftului și le vei găsi și pe restul.” Într-adevăr, dacă scoteai din raft câteva volume, prin golul astfel format vedeai noi cotoare; și, dacă le scoteai și pe acelea, adâncind gaura, descopereai altele; am pus cu grijă la loc toate cărțile pe care le scosesem, chinuindu-mă să le aranjez întocmai ca la început. „Și câte cărți ai aici?” — l-am întrebat iar, buimăcit. „Habar n-am, făcu el. Vreo sută de mii, un milion — naiba știe. Părinții mei și părinții lor și părinții părinților lor au avut un adevărat cult al cărților, cumpărând tot ce se putea găsi. Dacă am evacua biblioteca de aici, să știi că ar rămâne o sală uriașă, o sală cât un vapor. Când s-a construit casa, pe la 1820, aici era sala de dans, căci strămoșii mei dădeau baluri la care participa tot Bucureștiul. Generalul Kiseleff însuși se pare că a semnat aici — 'aici', adică pe undeva prin casă, nu neapărat în sala aceasta — a semnat, așadar, nu știu ce armistițiu, ori act, ori regulament. În urmă cu vreo sută de ani, însă, moda balurilor trecuse, născându-se moda saloanelor literare — după exemplul «Junimii» ieșene. Ai mei, firește, oameni subțiri, nu au vrut să rămână mai prejos; au găzduit imediat un cenaclu mai puțin cunoscut, care se numea «Dacia muză» și era condus de un poet astăzi absolut obscur: Carol Scrob. Întrucât toți participanții erau, în general, lipsiți de valoare, cenaclul s-a autodesființat destul de rapid. Totuși, pentru ca oamenii care intrau la noi să fie impresionați, ai mei hotărâseră să transforme sala de dans în bibliotecă, punându-se cu râvnă pe colecționat cărți. Obiceiul s-a transformat în tradiție; cenaclul, după cum ți-am zis, a murit, tradiția s-a păstrat. Biblioteca a ajuns așa cum o vezi. Oricum, există rafturi pe care nu le-am explorat niciodată, după cum sunt altele cărora deja le-am dat de cap. Câteodată îmi ia o zi întreagă ca să pot ajunge la vreun zet ori igrec. Trebuie să scurm ca o cârțiță și să fiu atent, la întoarcere, să pun toate cărțile în ordinea inițială. Deseori adorm acolo, printre ele, căci nu mai am destulă forță pentru a reveni.” Mă simțeam stingher și umilit; până atunci îmi închipuisem că sunt, pentru vârsta mea, un fenomen, că nimeni nu a mai citit, atunci când fusese ca mine, așa mult cât citisem eu. Dinaintea mea, un copil de cinsprezece-șaisprezece ani mă făcea să mă-ndoiesc de mine însumi. Nu știam ce să mai fac, așa că, în lipsă de altceva, pentru a evita o tăcere apăsătoare, am vrut să aflu ce citește. Zâmbi; probabil pentru a-mi reda încrederea îmi spuse că pot ghici și singur ce citește. Mă uitai pe rafturi; găsii un loc gol între două cărți ale lui Berkeley; rândul următor, din spatele acestui loc gol, era complet. „Citești Berkeley!” — am exclamat,

întrecându-l surprins de propria-mi perspicacitate. „Îhî, chiar așa; dacă te mai gândești un pic, vei descoperi și ce anume, că doar nu degeaba ești student la filozofie.” Am luat la rând fiecare volum; nu lipsea decât *A Treatise Concerning the Principles of Human Knowledge* care, într-adevăr, se găsea pe birou, între mâinile sale. „Aș vrea să-ți citesc ceva de aici, îmi zise. Un pasaj foarte interesant. Dar te rog să iei loc: poți să te așezi fără frică pe scaunul meu, nu te mușcă.” M-am așezat pe scaunul cu roțile; era foarte comod. „Dacă învârti roțile, poți veni mai aproape de mine, continuă el să vorbească. Sau, dacă vrei, poți să-l manevrezi cu butoanele, însă ai grijă să nu te răstorni.” Punând mâna pe roți și învârtindu-le, începui să mă mișc; era distractiv. M-am fixat cât mai bine înaintea băiatului, care începu să citească, pronunțând monoton cuvintele și ferindu-se de orice intonație falsă: „Dacă ne lăsăm conduși de lumina rațiunii, atunci din felul constant și uniform în care se desfășoară senzațiile noastre vom deduce bunătatea și înțelepciunea Spiritului care evocă în sufletul nostru aceste senzații; dar aceasta e tot ceea ce cred că se poate deduce în mod rațional. Eu cel puțin văd clar că existența unui Spirit infinit de înțelept, bun și puternic, e foarte îndestulătoare pentru a explica toate fenomenele naturii.⁷” După ce rosti ultimele cuvinte, se ridică nepăsător de la birou și puse cartea în raft. Apoi, rămânând în picioare, se postă dinaintea mea. Într-un mod de neînțeles, nu remarcam nimic neobișnuit în purtarea lui, ca și cum mi se blocase mintea; încă îmi mai răsunau în urechi ultimele cuvinte: „...pentru a explica toate fenomenele naturii.” Băiatul își încrucișă mâinile la piept, privindu-mă cu interes; deodată, îl auzii vorbind: „Cred că semănăm foarte mult... fizic. Avem trăsături asemănătoare la chip.” „Crezi?” — făcui eu, sceptic și nedumerit. „Da... Hai să facem schimb de ochelari: uite, ia-ți tu pe ai mei, și dă-mi-mi mie pe ai tăi.” Mi-am dat ochelarii jos; pentru câteva secunde totul se preschimbă în lapte, căci nu mai puteam zări nimic. Și făcurăm schimbul, constatând stupefiat că el devenise eu și eu devenisem el. Abia atunci am înțeles că fusesem atras, încă din orele după-amiezii, într-o capcană abilă, că se folosiseră de mine pentru a se elibera de sine. Da, în fața mea eram eu însumi, perfect sănătos, deși trupul în care mă transferasem acum era unul schilod și neputincios. Nu credeam că mai poate exista vreo salvare; băiatul îmi întinse tăcut o

⁷ G. Berkeley, *A Treatise Concerning the Principles of Human Knowledge*, § 72

oglindă prin care mă privea el, însă cu aparența pe care o avusese până de curând, adică vechiul el, echivalent acum cu noul eu. „Ți-am citit acel pasaj pentru a nu fi șocat prea tare de schimbare, zise el. Sper că înțelegi că nici unul dintre noi nu e autorul ei. Numai că dorința mea de a deveni altul a fost mai puternică decât dorința ta de a rămâne la fel — și aceasta a ajutat-o să învingă.” Am încercat să-mi mișc picioarele: era imposibil. Pur și simplu nu puteam să le comand, chiar dacă-mi dădeam toată silința în acest sens. Mi se făcu frică. „Știi că pentru Berkeley, continuă el, a fi înseamnă a fi perceput. Dumnezeu e cel care, prin percepția sa universală, asigură existența obiectelor atunci când noi stăm cu spatele la ele. Amintește-ți ce discutăm azi: poate că labirintul Minotaurului încă există, însă nu e nimeni care să-l readucă în actualitate, căci noi stăm, acum, cu spatele la el și nu-l percepem. Te-am auzit vorbind la telefon: știam că vei pleca de acasă pentru a vedea meciul. Și mi-am zis că nu pot rata acest moment: vremea era așa de urâtă, încât o rătăcire nu ar fi constituit deloc un fapt senzațional. Tu îmi cunoșteai visul și, cu puțin ajutor din partea Spiritului de care vorbește Berkeley, te-ai fi rătăcit — de ce nu? — chiar în labirintul visului meu. Și cu încă puțin ajutor ai fi ajuns la mine. Mi-am dorit cu atâta ardoare să se întâmple aceste lucruri încât, iată, s-au întâmplat. Oricât de mult ți-ai dorit să ajungi la meci, dorința mea a fost infinit mai puternică. Mi-ai împlinit visul și meriți să-mi iei locul. Din clipa asta am devenit nedemn de scaunul cu rotile.” Zicând acestea, își trase peste cap cămașa de noapte, rămânând gol; în spate îi fâlfâiră vesele două aripi care, de prea multă apăsare, simțeau acum nevoia să zboare; fostul meu trup se aprinse ca un rug. „Trebuie să știi, zise el mai departe, că mama mă iubește așa de mult, încât mă confundă cu un înger și crede chiar că sunt un înger și mă alintă mereu spunându-mi «îngerașule». Dar, pe de altă parte, e conștientă de faptul că nu există îngeri betegi; de aceea visul ei cel mai aprig este, bineînțeles, acela ca eu să nu mai fiu infirm, pentru a putea fi înger. Tu m-ai salvat de beteșug; astfel pot, în sfârșit, să îndeplinesc visul mamei mele.” Flutură de câteva ori din aripi, mulțumit, ridicându-se puțin de la sol. „Și cu mine ce se va întâmpla?” — am reușit într-un târziu să îngaim. „Tu ești acum în locul meu și vei juca rolul pe care l-am jucat eu: vei fi fiul mamei mele, care te va înconjura — te asigur — cu toată dragostea, deși nu va băga de seamă că eu am plecat. Te va alinta, ca și pe mine, cu «îngerașule»; te va visa, ca și pe mine, angelic și sănătos; te va acoperi cu toate

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

drăgălășeniile, te va dădăci în toate felurile; iar tu, ca un fiu iubitor, o vei asculta și o vei respecta, deși, câteodată, o să te simți plictisit. Și dacă vrei să scapi, n-ai decât să faci ce am făcut eu: găsește pe cineva care să-ți împlinească visul tău cel mai intim, adu-l aici și preschimbă-te în el. Iar tu vei deveni, la rândul-ți, înger, iar celălalt, infirm. Vezi? Te-am avertizat că e vorba de ceva sinistru.” Băiatul se zbenguie nepăsător prin bibliotecă, făcând tumbe și giumbușlucuri caraghioase prin aer, în timp ce eu mă gândii dezolat la visele mele. Dintre ele cel mai important era, fără îndoială, cel în care aș fi fost iubitul Edithe; probabil că de acesta trebuia să-mi leg speranțele. Aveam, așadar, nevoie de o întâlnire cu cineva care să o iubească pe Edith cu patima cu care o iubeam eu și care să fie iubit de ea cu o patimă egală. Însă despre Edith știam că visează animale corcite și croaziere de lux și oameni cu cap de câine. Deci trebuia să găsesc undeva un marinar care să o ducă pe Edith pe un ocean în care viețuiesc oameni cu cap de câine. Și vasul marinarului, pentru ca visul să fie aievea, trebuia să nu mai ajungă niciodată la țarm. Dar cum aș mai fi putut eu, în acest caz, să-mi regăsesc marinarul? Înseamnă că trebuia să fiu și eu în acea croazieră, să-i fac pe cei doi să se îndrăgostească, și apoi să mă preschimb în marinar și marinarul să se preschimbe în mine. Da, însă în visul Edithe toți cei de pe vapor erau frumoși și puternici; ori, eu devenisem un biet schilod. Dacă aș fi participat la croazieră, i-aș fi dereglat visul. Deci nu aveam voie să merg în croazieră, ca să nu fie schilozi pe vapor. Dar dacă nu aveam voie...

Obosit, iritat, mi-am luat capul între mâini, începând să plâng. Băiatul-înger se opri din zburătăceală, venind alături de mine. Îl auzii spunându-mi: „Ce-i? Nu prea ai soluții?” „Nu, nu prea.” — am îngăimat printre lacrimi. Rămase câțva timp pe gânduri, apoi vorbi iar: „Ei, lasă, o să încerc să te ajut. Acolo unde merg eu există multă putere și multă bunăvoință. O să pledez pentru cauza ta — cine știe? Poate scapi.” Tăcu, așteptându-mi răspunsul. Însă eu amușisem, căci nu mă puteam gândi decât la nefericirea ce mă cuprinsese. Continuă, căutând să fie cât mai blând: „Uite, dacă vrei, o să vorbesc cu ceilalți îngeri... cu sfinții... dacă vrei, le duc un mesaj din partea ta.” „Da, un mesaj. Vreau să le transmit un mesaj.” „Te ascult, grăi îngerul. Sunt atent.” „Dă-mi un creion; să aibă vârful bine ascuțit.” Luă de pe masă un creion și mi-l întinse; m-am dat cu scaunul mai aproape de el, apucându-i vârful unei aripi; l-am întors cu spatele și i-am scris pe pene, cu toată puterea de care

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

eram capabil, un singur cuvânt: „AJUTOR”. Sângele, fostul meu sânge, porni să şiroiască, iar îngerul, de durere, se smuci dintre braţele mele şi, trâmbiţând răguşit, zbură grabnic prin fereastră, spărgând-o. De afară pătrunse, revărsându-se vijelios, ger îngemănat cu negură; mă aştepta — pentru câtă vreme, oare? — biblioteca infirmului, întortocheată, adâncă şi necunoscută.

101/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

V-ați obișnuit de-acum să citiți, la începutul fiecărui set de nuvele, câteva rânduri, unele relaxate altele oficiale intitulate chiar CV, povești amuzante, eseuri, scrisori personale, gânduri, care v-au dezvăluit ceva din scriitorul pe care urma să îl citiți.

A.O.Kenada este un pseudonim.

Poate în urma succesului acestor nuvele vom avea nevoie de scriitor, va fi, cine știe, un premiu important sau o mulțime de adoratori curioși care vor dormi în virtual, în fața editurii noastre, așteptând să își cunoască idolul. Vor apărea atunci tot felul de oameni susținând toți că sunt A.O.Kenada, se va crea un grup, bărbați și femei de toate vârstele, lângă cel al fanilor, care vor încerca să dovedească că au scris nuvelele care urmează. Va urma probabil un concurs iar câștigătorul va purta acest nume pentru posteritate... dar oare îl veți alege corect?

O nuvelă poate să spună ceva despre cel care a scris-o? Este ea o amprentă unică? Îl putem descoperi pe autor prin cuvintele lui, ascuns în desfășurările evenimentelor, îi putem găsi iubirile, dorințele, tristețile care apoi să ne dea soluția, ca o ghicitoare sau ca o ecuație? Vă las să decideți dumneavoastră, dar dacă vi se va părea că l-ați recunoscut

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Într-un magazin sau chiar la cafeneaua din colț, fiindcă are ceva din aerul acestor nuvele, apropiați-vă de el cu multă precauție... poate fi doar un experiment.

d.o.

103/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Experimentul

Sunt Pragog, Experimentatorul-șef al Adâncimilor Sale. Shagog și Madrog, psihoteți și arhonți trecuți în Anale, m-au solicitat într-un mod cu totul special. Mi-au cerut să execut un experiment. Susțineau că acesta îi va ajuta să calculeze intervalul de timp care desparte prezentul de Marele Eveniment. Nu știu ce înseamnă Marele Eveniment. De altfel, nici nu mă interesează. Sarcinile mele sunt precise, iar calitatea pentru care sunt apreciat de Stăpân e tocmai discreția. Nu pun niciodată întrebări la care știu că nu primesc răspuns. Și nici nu pălăvrălesc de față cu subiecții care sunt aduși, amețiți și sub grea escortă, în Laboratoarele unde-mi fac veacul.

Shagog și Madrog însă, m-au trezit, cum s-ar zice, cu noaptea în cap. În lumina care făcea umbrele să tremure pe ziduri, le-am zărit chipurile stoarse, albite de nerăbdare. M-am curățat de murdăriile somnului, apoi i-am ascultat cu luare aminte. Iar ei mi-au explicat ce și cum trebuie făcut. Madrog mi-a întins un pergament pe care, după plecarea lor, l-am studiat cu toată bunăvoința. Am găsit acolo condițiile experimentului, parametrii de lucru, numărul subiecților, plus o exegeză strălucită din care nu am priceput mare lucru.

"Grăbește-te!" mi-a poruncit Shagog. "Secundele curg, orele asemenea, iar noi stăm aici și ne pierdem vremea cu fleacuri!"

M-am supus poruncii psihotetului. Respectând indicațiile de pe pergament, am construit mai întâi poligonul de încercare: o savană întinsă, netedă ca-n palmă, pe care alergau în voie tot felul de animale. Dar pentru un om singur și lipsit de apărare, acest paradis al necuvântătoarelor era un loc de pieire. Primejdiile pândeau pretutindeni: șerpi otrăvitori, scorpioni, tigri și crocodili însetați de sânge. Prin puterea care mi-a fost încredințată odată cu numirea în funcția de Experimentator-șef, am făcut să răsară, în mijlocul acestui Eden mincinos, un palmier bogat în roade. Și el a crescut repede, precum întreaga suflare a savanei.

Mi-am contemplat opera și am comparat rezultatul cu datele din pergament. Coincideau întru totul. Și-am fost iarăși, din cale-afară de mândru de iscusința mea. Și le-am poruncit celor ce slujesc Laboratoarele să aleagă subiecții. Dar, mai înainte, le-am atras atenția că aleșii trebuiesc cântăriți cu

atenție și pricepere, că responsabilitatea, în caz de eșec, ne aparține pe de-a-ntregul și că orice greșeală va fi aspru sancționată.

"Nu voi avea milă față de vinovați!" am spus cu vocea mea care îngrozește adâncimile mărunte.

Slujbașii Laboratoarelor și-au făcut datoria. Au ales patru sălbatici, din patru triburi osebite, care nu cunoșteau binefacerile civilizației. Tuspaturu erau cu mintea curată, ca după Facere. Și-n ei se regăsea — așa pretindeau cei care comandaseră experimentul, destoinicii Shagog și Madrog — toată inocența omenească de la-nceputurile Istoriei. Era nevinovați precum un prunc de o zi. Și i-am pus, fără s-o știe, pe fiecare în câte unul din cele patru puncte cardinale: la răsărit, la apus, la miazăzi și la miazănoapte. Și i-am lăsat adormiți în pustietate, păziți de minotauri și umbre, ca să nu-i sfâșie prădătorii, urmând ca, la trezire, să se descurce cum or putea și cum or găsi de cuviință.

I-am chemat la mine pe cei doi arhonți și i-am anunțat că respectasem întru totul condițiile precizate în pergament. Shagog și Madrog mi-au mulțumit respectuoși, s-au înclinat deodată, ca doi vajnici și de ispravă supuși ai Adâncimilor Sale.

"Înțeleg că putem începe experimentul", a râgâit Madrog și balele i-au curs pe sub bărbia colțuroasă.

"Precum spuneți, Adâncime mai mică", am răspuns.

"Ce fac, în clipa de față, subiecții noștri?" s-a interesat Shagog.

"Încă nu s-au trezit", am zis. "Deocamdată i-am așezat acolo unde mi-ați cerut: la sud, la nord, la est și la vest!"

"Prea bine", a confirmat el. "Să vedem condițiile și parametrii."

"Puneți la îndoială priceperea mea, Adâncime mai puțin mică?" am întrebat, simțind cum mi se urcă lichidul fierbinte în cap.

"Ba nicidecum", a mințit Shagog nepăsător.

"Atunci?" am insistat, deși nu îmi stătea în obicei.

"Adâncimea voastră foarte mică nu are de unde cunoaște importanța acestui experiment", a intervenit Madrog împăciuitor. "Nemăsuratele Sale Adâncimi nu ne vor ierta niciodată dacă vom da greș. De aceea, considerăm că trei capete judecă întotdeauna mai bine decât unul singur!"

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

I-am dat dreptate. Și pe loc am înțeles că parametrul cel mai important era tocmai palmierul: anume că trebuia să fie bogat în poame și îndestulător pentru cei patru aleși. Mai îndestulător decât toți arborii care împânzeau savana. Și tot atunci, am înțeles, din vorbele pe care cei doi psihoteți le schimbau între ei și din privirile lor furișe, în ce va consta Marele Eveniment. Dar am tăcut și am făcut pe neștiutorul. Iar ei și-au frecat mâinile, mulțumiți de necunoașterea mea.

"Să începem", a mârâit Shagog. Madrog l-a aprobat numaidecât.

I-am îndepărtat pe minotaurii și umbrele care alungau fiarele și lăcustele carnivore ce dădeau târcoale celor patru aleși. Și i-am trezit la viață, unul câte unul. Din umbrarul nostru nevăzut, îi urmăream răbdători, deciși să intervenim, ori de câte ori vreun pericol le amenința viața. Așa se face că nici un leu nu s-a aruncat asupra lor, nici o viperă nu i-a mușcat de picior și nici un crocodil nu și-a deschis fălcile să-i înșface pe când traversau râurile primejdioase. Iar ei își vedeau de-ale lor, după cum le era firea: s-au hrănit cu rădăcini și fructe, au ucis șopârle comestibile și au dormit noaptea sub cerul fals care masca tavanul Perimetrului de încercare. Soarele artificial le încălzea pielea și nu-i lăsa să răcească.

Dar nu găseau un adăpost sigur și o sursă de hrană îmbelșugată și permanentă. Totul era de azi pe mâine, sudoarea le istovea trupul. Disperarea și incertitudinea, arareori îndepărtate de câte-o iluzie, îi făcea aidoma tuturor muritorilor: răi și plini de poftă.

Primul sălbatic care a găsit palmierul bogat în roade l-a cântărit cu ochii și, dintr-o privire, și-a dat seama că era ceea ce căuta: un adăpost ideal, cu crengile lui groase și înfrunzite sub care se putea odihni fără teama de-a suferi de foame și de arșița zilei. Dar copacul era greu de urcat. Avea scoarța netedă, lipsită de asperități. Totuși, cu o piatră putea să doboare fructele și să se apere de oricine ar fi îndrăznit să râvnească la siguranța și confortul oferite de maiestuosul arbore.

A mâncat pe săturate și, fără să se îngrijoreze din alte pricini, s-a odihnit pe pământul aspru. A dormit și s-a trezit. A mâncat, din nou pe săturate — pietre se găseau destule primprejur! — și iarăși s-a întins și-a adormit cu burta plină. Dar când s-a trezit a doua oară și a căutat o piatră cu care să doboare fructele gustoase, l-a zărit pe cel de-al doilea sălbatic apropiindu-se. Și a ghicit că acelaia îi

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

era foame și că râvnea la bunul său. Nici unul nu s-a gândit că poame erau suficiente, că puteau să împartă locul și că împreună ar fi avut spor în a se apăra de vrășmașii ce pândeau pe întinsul savanei.

Dacă nu am fi fost noi, s-ar fi omorât între ei. Așa, numai s-au luptat, și-au zgâriat chipurile și și-au rănit trupurile. A biruit cel care venise ultimul. Și primul sălbatic a fost nevoit să fugă în pustietate și să-și caute un adăpost nou.

Cel de-al doilea sălbatic s-a dovedit a fi mai înțelept decât primul. El pricepuse că, rămânând pe pământ, adăpostit numai de umbra palmierului, nu putea avea sorti de izbândă împotriva unei eventuale agresiuni. Adună deci atâtea pietre câte încăpeau într-o piele de animal mort și, cu un efort supraomenesc, izbuti să escaladeze palmierul. Și abia când ajunse sus, între crengile groase care alcătuiau coronamentul arborelui, putu să răsuflă în voie. Cel puțin aici era apărat de lăcomia și ura semenilor săi care nu puteau să-l atingă decât aruncând asupra-i puhoaie de bolovani ascuțiți. În privința asta măcar, el era liniștit. Pietrele pe care le urcase cu el în copac îi ajungeau cât să reziste unui asediu îndelungat, iar ca să-și astâmpere foamea nu trebuia decât să întindă mâna și să îndese în gură conținutul. În plus, murdăriile corpului aveau să se scurgă jos, iar căldura, furnicile și muștele aveau să desăvârșească ceea ce omul nu putea săvârși.

Fericirea acestui al doilea sălbatic a fost de scurtă durată. Din depărtările acoperite cu ierburi se ivi curând cel de-al treilea subiect al experimentului. Ochii noului-sosit erau împăienjeniți de foame. Mâinile lui erau noduroase și puternice — erau mâinile unuia care știa să apuce ce i se cuvenea și să dea la o parte ce îi stătea în cale!

Bătălia care a urmat a fost de scurtă durată. A fost, în tot cazul, o bătălie pe cinste. Pietrele zburau de sus în jos și de jos în sus, înecând parcă aerul. Urletele combatanților se auzeau până departe, făcând să tremure bolțile Laboratorului. Era de neînțeles cum izbuteau două creaturi atât de mici să provoace atâta larmă. Și soarta vru ca o piatră, azvârlită cu iscusință de cel de-al treilea sălbatic, să izbească țeasta celui urcat în palmier. Și acesta s-a prăbușit cu un icnet pe pământul înfierbântat de razele soarelui mort ce strălucea pe bolta Laboratorului.

Rămas singur stăpânitor peste neasemuitul copac, cel de-al treilea sălbatic chibzui îndelung la ce avea de făcut. Era lihnit de foame. În depărtări se auzeau iarăși răgetele leilor. Se gândea că, odată

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

aburcat în coronament, devenea el însuși vulnerabil, expus pietrelor și mâniei celor ce hălăduiau în câmpie. Și nici nu avea de gând să împărtășească soarta predecesorului său. Observase și el că pe jos erau mulți bolovani și se gândi că a descoperit soluția salvatoare. Adună grijuliu toate acele pietroaie și pietricele. Pe cele pe care le putea urca în copac, le urcă. Restul le cără, opintindu-se, la râul care curgea prin apropiere și ale aruncă în vâltorile în care mișunau crocodilii. Când isprăvi, locul era gol, curățat de obiectele contondente care ar fi putut sluji ca armă agresorilor neștiuți. Noaptea îl află dormind mulțumit și sătul, în culcușul fostului locatar.

Dar dimineața care se ivera nu a fost una a păcii. Cel de-al patrulea sălbatic începuse deja să dea târcoale locului și, după fruntea bombată și lucioasă, am dedus că acest ultim pretendent la titlul de proprietar al palmierului nu semăna deloc cu ceilalți subiecți ai experimentului. El observase în tăcere desfășurarea evenimentelor și se mulțumise să păstreze distanța, fără a se amesteca în conflictele de până atunci. Iar acum ședea retras, cugetând asupra modului cum trebuia abordată problema cuceririi palmierului. Locatarul de sus îl spiona neliniștit din frunzișul care îl ascundea vederii. În vremea asta, primii doi sălbatici, se așteptau pe după tufele din apropiere, curioși și înfometați. Se întrebau, firește, cum va acționa omul cu fruntea lucioasă. Și-și ridicară deznădăjduiți brațele, când văzură că acesta se îndepărtează de palmier, cu pași lenți și uitându-se mereu peste umăr, ca o felină care chibzuiește cum să-și înhațe prada, dar care nu a găsit încă mijlocul cel mai sigur pentru a-și atinge scopul.

Numai că ultimului venit nu-i trecea prin minte să renunțe cu una, cu două. El învățase lecția celor dintâi proprietari ai palmierului; pricepuse că acțiunea imediată, chiar și încununată de succes, nu poate constitui garanția unui viitor lipsit de griji. Și apoi, o victorie totală și definitivă trebuia pregătită pe-ndelete, trebuiau cântărite toate aspectele pe care le presupunea un atac decisiv și necruțător asupra copacului.

Se opri pe malul fluviului și cercetă, bănuitor și prudent, împrejurimile. Nu înțelegeam ce caută — până și Adâncimea Sa mai puțin mică, Shagog adică, era înclădat și curios nevoie mare — dar, într-un târziu, ne dămiră. L-am văzut aplecându-se și culegând de jos un bolovan de silex. Altă piatră, cu marginile încă neșlefuite de ape, îi servi drept cuțit pentru cioplitul silexului și unealtă de

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

tăiat și decojit mânerul de bambus. Și cât a fost de lungă ziua, zgomotele izbiturilor ce mărturiseau despre inteligența acestui ultim subiect al experimentului răsunară în perimetrul uriașului Laborator.

Am admirat, împreună cu arhonții Adâncimilor Sale Necuprinse, frumosul și înfricoșătorul topor.

Se dovedi curând că acest sălbatic era, nu numai surprinzător de îndemânatic, dar și un strateg excepțional. Un războinic adevărat. În loc să atace frontal copacul, se învârtea în jurul lui, strigând într-una și silindu-l pe cel de sus să-și epuizeze pietrele puține de care mai dispunea. Se alese, ce-i drept, cu vânătași și umflături. Dar erau lovituri ușoare care nu aveau alt efect decât pe acela de a-l îndârji și mai tare. Și când, în sfârșit, locatarul palmierului își epuiză muniția — acesta era hotărât să reziste asediului, bănuind că adversarul său de pregătește să cațere până la el — se apropie de baza copacului și începu să lovească ritmic la rădăcină cu toporul confecționat din silex.

A muncit fără întrerupere până spre dimineață. Când primele raze de lumină au pogorât deasupra acestui simulacru de lume, palmierul s-a prăbușit la pământ, cu un troznet care scutură nițel suportii Laboratorului. Și cel de-al treilea sălbatic abia reuși să se salveze cu fuga, șchiopătând și alăturându-se celorlalți doi care continuau să urmărească, invidioși și totodată, îngroziți, deznodământul imprevizibil.

Acum, că rămăsese unic proprietar al copacului și dispunea de o armă îndeajuns de trainică spre a-și doborî adversarii, cel de-al patrulea sălbatic se înfruptă în voie din fructele copacului. Și după ce mâncă, se lungi pe pământ și adormi iepurește, strângând în mâini prețioasa unealtă cu care doborâse palmierul.

Trăi fără griji vreo câteva zile, mâncând și dormind. Dar nopțile îi erau presărate cu coșmaruri. Cu greu reușea să mai închidă ochii. De cum adormea, visa că ceilalți subiecți ai Experimentului îi furau toporul. Și se trezea numaidecât, transpirat și scuturat de frisoane.

Poate că această situație ar fi durat la nesfârșit dacă, văduvit de seva dătătoare de viață, copacul însuși nu s-ar fi uscat, din cauza soarelui care ardea nemilos în țării.

Curând, fructele deveniră amare. Spectrul foamei îi amenința acum, deopotrivă pe învinși și învingător. Și iată că, înfrânându-și frica pe care le-o inspira toporul de silex, învinșii își părăsiră adăposturile incerte și se apropiară, șovăitori, de învingător. Acesta era deja slăbit de foame și de

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

nesomn. Nu mai era în stare să se apere. Și se înfruptară câteșitrei din resturile putrezite, fără să se sinchisească de strigătele disperate ale omului cu fruntea lucioasă. Oricum, în curând aveau să moară cu toții de inaniție. Era limpede că nu puteau supraviețui vieții de câmpie, că vor muri sfâșiați de lei sau de crocodilii care dormitau pe ambele maluri ale râului.

Și cine era vinovat de toate aceste nenorociri? Cel de-al patrulea sălbatic, evident! Nu el inventase toporul de silex, acea unealtă blestemată care mușcase din scoarța palmierului? El, numai el trebuia pedepsit! Dacă nu ar fi doborât palmierul, puteau barem să negocieze, să ajungă la o pace rezonabilă, să-și împartă coroana cu bogățiile ei — coroană din care mai rămăseseră încă niște crengi descărnate, ca brațele unui schelet.

Cel de-al patrulea subiect s-a apărat cum a știut el mai bine. A demonstrat, cu argumente, că nici acuzatorii săi nu fuseseră mai breji; că aceeași ură și aceleași pofte îi atâțaseră pe unul împotriva altuia; că, mai înainte ca el să inventeze toporul, și ei se războiseră neîncetat, revendicându-și, fiecare, dreptul exclusiv asupra copacului. La urma urmei, el nu era nici mai rău, nici mai bun decât ei care îl acuzau, fără să se întrebe în ce măsură aveau sau nu dreptate. Și ei ar fi procedat la fel în locul lui; atâta că el fusese ceva mai inventiv în ce privește complicata artă a războiului.

Aceste argumente au stârnit o vijelie de proteste. Se porniră să se insulte reciproc și cu atâta vehemență, fiecare pe limba lui, că pe Shagog îl podidiră lacrimile. Se arătau cu degetul; se scui-pau; își agitau pumnii neputincioși; și-și făgăduiau răzbunări veșnice. Vorbeau din ce în ce mai rar, cu pauze din ce în ce mai dese, iar cuvintele și silabele se auzeau din ce în ce mai slab. Și atunci, Madrog a întins mâna-i neagră și a prăvălit peste Poligonul de încercare puhoai de foc și lavă care au omorât toată suflarea savanei. A rămas pământul sterp și cadavrele arse, mirosind a împuticiune și moarte.

"Nemaipoment!" a strigat Shagog. "Ce experiment reușit! Adâncimile Sale fi-vor mulțumite, de bună seamă! Căci avem tot ceea ce ne este de trebuință pentru a calcula ziua și ceasul Marelui Eveniment!"

Madrog a căutat spre mine, încruntat și suspicios.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

"Ce-ai a zice, Pragog?" m-a iscodit el. Balele îi umpleau gura și-am fost nevoit să mă dau în lături, altfel ar fi curs peste mine, înecându-mă.

"Ce să zic?" am ripostat. "Treaba mea e să supraveghez experimentul, nu să pun întrebări."

Madrog însă s-a aplecat peste masă și și-a pus etichetele pe umerii mei.

"Ai, șiretule Pragog, cum te pitești tu după vorbe? Se vede că ai fost și tu cândva om." Și-a adăugat plin de înțelegere: "Fie cum spui, vicleanule Pragog!"

Și au plecat în treaba lor. Dar eu am rămas înțepenit în Laborator, simțind cum mă micșoram de spaimă. Experimentul îmi amintise de vremurile când eram om, de prostia mea și de nefericirile pe care le provocasem semenilor mei. Așa că m-am înfățișat Adâncimilor Sale. Și am cerut, prin Trinog, Secretarul tuturor Adâncurilor, să fiu primit de urgență.

Când am intrat în camera Stăpânului, l-am zărit de îndată. Ședea pe un jilț înalt care se curba din pricina greutateii Lui. Tavanul era și el curbat în exterior, precum un arc de metal roșu.

"Ce vrei?" a tunat El, fără să se uite la mine.

M-am prosternat cum am putut mai bine la picioarele Lui. Am spus:

"Sunt Pragog, Experimentatorul-șef." Am vrut să continui, dar m-a întrerupt cu asprime:

"Știu cine ești. Știu ce ești. Zi ce ai de zis!"

Pereții prinseră a se îndoi amenințător, pierzându-și opacitatea. Era semn rău, așa că m-am grăbit să vorbesc:

"Am făcut un experiment, Adâncimea Voastră de Nepătruns. Un experiment nemaivăzut. Mi l-au cerut Shagog și Madrog, arhonți și psihoteți trecuți în anale."

"Și ce-i cu asta?" m-a întrebat El, cu glas de tunet. "Ce, e singurul experiment pe care ți l-au cerut Shagog și Madrog?"

"Nu e singurul, Adâncimile Voastre!" am strigat. "Dar e singurul care m-a îngrozit!"

"Ce? Cum?" a făcut El. "Au poate cineva ori ceva să-l mai îngrozească pe Pragog, Experimentatorul-șef al Laboratoarelor Noastre? Bagă de seamă ce grăiești, slujbașule, căci răbdarea Mea are limite!"

M-am prosternat iarăși la picioarele Lui și am făcut iarăși temenele.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

"Iertare, Adâncimile Voastre, iertare! Nu vreau a tulbura pe Stăpânul meu! Dar umila Voastră slugă e atât de înspăimântată, că și-a înfrânt pornirile inimii și a venit ca să vă adreseze o rugămintă, da, mult iubite Stăpân, o rugămintă, una singură!"

"Și-n ce-ar consta rugămintea?" m-a întrebat într-o doară.

"Să grăbiți odată Marele Eveniment! Sau, dacă nu se poate, să mă trimiteți departe de tot și de toate, să nu mai am niciodată de-a face cu acele creaturi! Căci mi-e rușine de moarte. Puneți-mă să experimentez pe animale, pe șerpi și tapiri, pe slugi necredincioase, dar nu pe oameni!"

Am vrut să mai vorbesc, dar Adâncimile Sale și-au întors brusc fețele tăioase spre mine. Și-am înțepenit, așa cum eram, la picioarele jilțului acela.

"Experimentatorul", a zis El cu blândețe. "Aproape că mă așteptam la una ca asta din partea ta. Știu ce ți-au cerut Shagog și Madrog, valeții mei. Printre altele, experimentul te viza și pe tine, Pragog, nu numai pe acei amărâți care s-au omorât între ei pentru un copac!"

Mi-am înălțat uimit fruntea și am îndrăznit să-L privesc în ochi. A adăugat, cu o nepăsare care ascundea, cred, o umbră de înțelegere:

"Experimentul ți-a amintit de esența ta cea veche, omenească. Iar Mie mi-a amintit că nu trebuie să am încredere în oameni, foști sau actuali. Shagog și Madrog au crezut că vor obține datele necesare pentru a calcula data Marelui Eveniment, dar experimentul a demonstrat justetea cauzei noastre și anume că acele blestемate creaturi își merită soarta. Oare nu cumva rușinea te face, fără s-o recunoști, solidar cu acei sălbatici, Pragog?"

Am tremurat de greață și obida mi-a înveninat sufletul:

"Nu, Adâncimile Voastre, nici vorbă! Ar însemna să locuiesc din nou printre ei, să le țin isonul, suportându-le lăcomia și răutatea." Și am adăugat: "Pentru nimic în lume!"

Atunci chipurile Lui au surâs trist, și El s-a răsucit în jilțul Său. Pereți s-au scuturat lângă mine, deoarece s-a ridicat și a coborât de pe tron. Și m-am pomenit cu El în stânga mea. Și-a lungit brațul pe după umerii mei firavi și a rostit:

"Pragog, prietene, ai priceput, în sfârșit, cum stau lucrurile. Ai văzut de ce sunt în stare. Ai înțeles că aici e vorba de un fel de antagonism care, abordat din anumite unghiuri, e ireconciliabil. Și când te

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

gândești că, din punctul *lor* de vedere, noi suntem vinovați de toate relele care mustesc în adâncul ființei lor! Comparabil cu prăpăstiile din sufletele urmașilor lui Adam, Adâncimile pe care le stăpânesc Eu sunt ca o apă care de-abia îmi ajunge deasupra genunchilor! Oricare dintre slujitorii Mei e un biet inocent pe lângă cel mai cuminte dintre ei!"

M-am înclinat cu smerenie și l-am dat dreptate:

"Am avut ocazia să mă conving, Neasemuită Adâncime!"

"Ei", a continuat El strângându-mi în continuare umerii, "acum am să-ți arăt partea tainică a experimentului, scopul lui ascuns. Căci Eu am avut un asemenea scop ascuns de la bun început, iar Shagog și Madrog n-au acționat doar de capul lor, au respectat o poruncă a Mea. Și chiar dacă n-au deslușit până la capăt taina pitită îndărătul poruncii, nu înseamnă că nu s-au conformat ei, tainei adică."

M-am uitat în sus la El. Iar Adâncimile Sale, după ce făcură o pauză, reluară cu o voce tristă și solemnă:

"Nici Eu nu mai știu de câte milenii tot încerc să pun capăt acestui circ dezgustător! Nu că m-aș simți învins, nici vorbă, în privința asta încep să cred că lucrurile nu se vor sfârși niciodată, în ciuda experimentului comandat de Shagog și Madrog. Ah, blestemată fie ziua și ceasul când L-am ispitit pe om cu pomul cunoașterii! Căci am făurit astfel o creatură care depășește tot ce poate izvedi Adâncul cel mai de necuprins. De fiecare dată când zici că e prins în capcană, că e încolțit fără scăpare, el găsește calea, și se strecoară printre degete precum argintul viu! Am crezut că timpurile din urmă sunt numai ale Mele, că îmi aparțin pe de-a-ntregul, și, vai, cum M-am înșelat! Îl prinzi pe unul și iată că al doilea ți-a și scăpat, aproape fără să pricepi cum și în ce fel. Și vai, cât pare de neajutorat! Dacă nu l-ai cunoaște, mai că te-ai lăsa cuprins de compasiune! Dar Eu am înțeles că pe el, pe nimicul acela cu două mâini și două picioare, pe fragilitatea aceea a cărei existență contrazice toată slava lumii acesteia, nu o poate supune decât tot unul din neamul lui, că numai ei între ei se pot învinge, nicidecum cineva din afară. Și aceasta-i taina pe care voiam să ți-o împărtășesc, Pragog! Tu ai fost cândva om, tu poți înțelege — dacă nu cumva ai și înțeles deja — acest groaznic, teribil adevăr!"

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Am vrut să-i răspund, dar un somn greu mă izbi în tâmplă. Și pereții camerei se răsuciră precum niște lame de oțel care se topeau văzând cu ochii, împresurându-mă din toate părțile. Când m-am trezit, mă dureau toate oasele. Ședeam pe jilțul Lui, nemișcat, pătruns de o tăcere care-mi inunda sufletul stins în Adâncimile Sale. Am privit împrejur. Eram singur. M-am întors spre oglinzile care se roteau în spatele jilțului.

Mă întâmpină înfricoșatul chip al Celui care îmi dezvăluise taina ascunsă a experimentului săvârșit de experimentatorul-șef Pragog, la cererea lui Shagog și Madrog, arhonți și psihoteți trecuți în Anale.

(apărută în revista "Respiro", nr. 5, http://www.revistarespiro.com/issue5/proza_Kenada.html)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Cele 6 scrisori ale lui Zeppelinus N.

Țin să-i informez pe foarte răbdătorii mei colegi de pe nadir_latent (nota bene: nu-l exclud, firește, pe insistentul Maktub; dar nici pe onorabilul denunțător de agenți mai mult sau mai puțin secreți, cumsecadele domn Sh.; de asemenea, pe falsul ministeriabil B.; ultimului îndeosebi, cu toată nepăsarea pe care mi-o stârnesc mormanele de viruși ori programelele îngrămădite sub țeasta unui computer, fie el și unul manevrat de un geniu al Internetul) că, în iarna și mai apoi, în primăvara anului trecut, am primit 6 scrisori, toate prin intermediul poștei electronice. Prima a sosit pe 11 ianuarie. Următoarele patru pe 18 februarie, respectiv pe 19, 21 și 22 martie. Ultima mi-a parvenit abia pe data de 24 mai. Adresa de pe care au fost expediate este următoarea: zepp_timp@yahoo.com.

Iată conținutul celor 6 scrisori:

Scrisoarea numărul 1

Stimate Domnule V.

Mă numesc Zeppelinus N. Dacă veți căuta în arhivele Academiei pe care cu onoare o conduceți, veți găsi cu ușurință și acest nume: un deceniu întreg am ținut, în Aula Major a instituției pomenite, mai multe conferințe despre structura timpilor istorici. Calitatea de membru plin mi-a permis să lansez de la înălțimea catedrei câteva ipoteze care, potrivit orgoliului meu de suveran al unei științe încă nu pe deplin acceptate de comunitatea internațională a savanților, ar fi trebuit să revoluționeze înseși bazele cunoașterii. De altfel, în prelegerile mele, am arătat că știința timpului este cea mai importantă dintre științe. Pe parcursul a numeroase milenii de civilizație, ființele raționale au ajuns în ipostaza de a se putea în sfârșit, debarasa de Creatorul lor. Singura barieră care mai stătea în calea realizării acestui deziderat istoric a fost și este timpul, mai precis: înțelegerea felului cum curg secunde și al rolului nostru în această curgere.

115/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Vedeți, prin urmare, că deja am și intrat, cum s-ar spune, în miezul chestiunii.

Vă voi vorbi nu despre problema propriu-zisă, problema timpului, ci despre relația mea personală cu acest vrășmaș al atotputerniciei noastre. Este vorba, repet, despre o relație strict personală. Eu am urât dintotdeauna ceasurile, clepsidrele și toate acele nesuferite instrumente care măsoară zădărnicia noastră de creaturi determinate. Îmi ziceam că, de vreme ce Creatorul ne-a făurit într-atâta de imperfecti, de plini de metehne, El însuși nu poate fi decât imperfect. Și, pentru a controla aceste creații imperfecte care suntem, El, în imperfecțiunea Lui, nu putea inventa decât tot o unealtă lipsită de perfecțiune. Această unealtă e, ați ghicit, timpul. Dar fiindcă lasă impresia că e imuabil și ireductibil, nouă ne apare ca fiind întruchiparea perfecțiunii.

Astea erau convingerile mele la finele perioadei de care v-am vorbit la începutul scrisorii! Studenții, cursanții ocazionali și bursierii Academiei participau la aceste cursuri iconoclaste din amuzament sau din pură curiozitate, nu contează. Dacă nu mă înșel, chiar și predecesorul Dvs. și-a exprimat, la un moment dat, intenția de-a le audia, cu toate că profesiunea căreia i se dedicase nu avea nici în clin și nici în mână cu subiectul materiei mele. A renunțat din motive pe care nu le mai rețin. Probabil că nu eram suficient de important pentru el. Nu e un reproș, e o constatare. Trăim într-o epocă în care e obositor să deosebești faptul minor și insignifiant de lucrul cu adevărat important. Astăzi, acesta se întâmplă, dacă se mai întâmplă, sub ochii noștri preocupați de deliciile unei vieți fără complexe și constrângeri, iar dacă nu se întâmplă, nimeni nu caută răgazul pentru justificări sau regrete.

La o asemenea concluzie nu se ajunge peste noapte. Am început fără nici un țel, aleatoriu, și, ca mai toți contemporanii mei, în lehamite. Eram tânăr, nu-mi păsa de nimic. Dacă e să o spun pe șleau, singurul care conta eram eu. Am studiat teologia, matematicile, astrologia și alchimia, fizica și oripilanta știință a construirii mecanismelor cibernetice. Am renunțat la toate pe când eram la apogeu, în ciuda prețuirii cu care mă onorau profesorii mei. Cum era de așteptat, am devenit un specialist în problemele timpului. Faptul că majoritatea oamenilor înțeleg timpul numai în sens cantitativ, m-a obligat să-mi reconsider o parte din prejudecățile însușite pe parcursul atâtor ani de studiu încrâncenat și asiduu.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

În ziua de azi, mulți oameni știu câte puțin din toate și nimic pe de-a-ntregul. O mică parte știu atât de multe despre câte un domeniu atât de limitat și îngust, încât poți spune că știu totul despre nimic. Restul, care nu intră în nici una din categorii, își irosc viața muncind fără rost, acumulând sau risipind. În plus, toată lumea se grăbește. Vă dați seama, onorabile magistre, că în astfel de vremi, apariția unui specialist în problemele timpului trece drept o absurditate. Specialistul însuși e taxat ca excentric, teoriile lui sunt arătate cu degetul, ca niște scamatorii ieftine, menite a distra publicul. Între prestidigitatorul de la circ și expertul în problemele timpului nu mai există diferențe vizibile. Și când te gândești că timpul este totuși singura chestiune cu adevărat importantă! Iar eu eram hotărât să administrez o lecție usturătoare acestei epoci care nu dă doi bani pe știința mea, dar are o atât de mare nevoie de cunoștințele mele!

După ani de muncă, mi-am formulat ipotezele expuse în rândurile de mai sus. Concluzia era fără echivoc: deicidul reprezintă esența oricărei devenirii istorice. Rostul Speciilor determinate e de-a-înlătura pe Creator, de-a i se substitui și de a decide asupra trecutului, prezentului și viitorului micro- și macro- Cosmosului. Dar pentru a face posibilă substituirea, pentru a o ridica de la nivelul posibilului la cel al actului, trebuia controlat timpul. Sieși suficiența Creatorului trebuia echilibrată de sieși suficiența ființelor determinate. *Echilibrarea* — termenul nu este, poate, cel mai fericit, dar e singurul pe care îl am la-ndemână — urma să aibă loc într-un unic mod: prin întoarcerea în timpul fizic, timpul istoric, a unui exponent al Rasei și modificarea radicală a cursului Istoriei.

Diferența dintre Noi și El era uriașă, dar aveam avantajul de partea noastră. Noi puteam să devenim, puteam să ne însușim o altă condiție, superioară condiției de creaturi imperfecte. Puteam așadar, să tindem spre perfecțiune. El nu avea această șansă. El era dintotdeauna, nu se putea automodela (gândiți-vă, stimate domn, la acei înțelepți din vechime care susțineau că zeii trăiesc într-un soi de beatitudine eternă, o amorțeală a transcendentului care nu le permite să acceadă spre zonele superioare ale existenței, ci numai să privească în jos, da, da, mereu în jos, ca și cum, această incapacitate de a privi în sus ar fi doar o consecință a unei alte neputințe, aceea de-a se manifesta prin efort — efort spiritual, înainte de toate!). El era, dacă îmi permiteți o comparație aproximativă, aidoma Sfinxului ce păzește marile piramide: încremenit în propriu-i egocentrism, contemplând

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

tăcut și impersonal Istoria și Timpul, ambele teoretic nelimitate. Dar, din punctul de vedere al observatorului critic, Sfinxul își are și el imperfecțiunile lui. În definitiv, nu-i decât o îngrămădeală de cuburi și paralelipiede de piatră, așezate unele peste altele, cioplite de artiști care și-au imaginat că subjugă nemărginirea și cuceresc imortalitatea. Dar ce reprezintă câteva mii de ani față de infinitul care le împresoară? Dinozaurii au stăpânit mica noastră planetă sute de milioane de ani. Acest interval e, la scara Universului, egal cu miile de ani de civilizație de pe urma cărora ne-am ales cu prejudecata comodă că am fi o culme a creației divine.

Cu toată aprecierea datorată unei persoane de însemnătatea Dvs., vreau să mă asigur că sunt bine înțeles. Ca să pătrundeți adevărul spuselor mele, vă rog respectuos să consultați arhiva Academiei: în ultima mea prelegere, am explicat în detaliu cum am ajuns la aceste concluzii. Demonstrațiile, pe care nu le repet din considerente lesne de înțeles, și-au găsit acolo forma ultimă. Inteligibile și încărcate de nobile sensuri, ele își dezvoltă scopul: eliberarea Rasei, a Speciilor, de sub sceptrul unui sârman Atotputernic.

Mi-amintesc și acum de acel ultim curs, susținut în Aula Academiei, înaintea unui auditoriu solemn și disciplinat. Afară era o zi frumoasă, caldă, adia un vânticel plăcut de sfârșit de septembrie. Prin ferestrele întredeschise, pătrundeau înăuntru adieri încărcate de miresmele toamnei. Hotărârea de-a părăsi Academia era irevocabilă și o bucurie calmă îmi umplea sufletul. Când am isprăvit prelegerea, cursanții s-au ridicat în picioare și mi-au adus un ultim omagiu, de parcă s-ar fi despărțit pentru totdeauna de maestrul lor drag. Eram în al nouălea cer. Acasă mă așteptau bagajele, cutiile încărcate cu manuscrise și cărți și baloții care protejau aparatele utilizate în cadrul experimentelor anterioare.

Hamalii angajați cu ora le urcaseră deja în mașină, iar pe șofer l-am găsit așteptându-mă, fumând țigară după țigară, într-o încercare zadarnică de a-și stăpâni nervozitatea. Nu cunoștea destinația cursei și era, după toate aparențele, un om căruia incertitudinile îi dădeau frisoane.

Dar eu, puteți să mă credeți, îmi alesesem bine locul. L-am învățat pe coclauri neumblate ore și zile în șir, făcându-l să piardă noțiunea spațiului. Din această încurcătură care l-a înspăimântat de moarte, l-am scos abia când era îndeajuns de buimac ca să mai rețină amănuntele. Ne-am despărțit

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

surâzători, aproape prieteni, el: fericit că scapă de acest calvar și de acest nebun, eu: și mai fericit, într-o stare de exaltare fără seamăn. Am cărat singur, în adâncurile subpământene ale noului meu imperiu, baloții, cutiile și bagajele. Cât despre șofer: habar nu am cum a făcut calea întoarsă, pe ce drum ocolit și prin ce hârtoape își va fi înfundat camionul, însă e sigur că, în sinea lui, se juruise să nu mai pună piciorul pe acele tărâmurile ale sălbăticiei.

În prima săptămână m-am odihnit. Adusesem cu mine suficiente provizii ca să rezist vreme îndelungată. Am urcat munții, urmărind văile șerpuitoare, străjuite de pereți verticali de calcar, care opresc lumina soarelui. Noptile mi le petreceam sub cerul pe care o spuză de stele îl făceau la fel de misterios ca pe timpurile magilor care proslăveau voința zeilor de bazalt. Departate de lumea trepidantă a zidurilor de beton și sticlă, a televiziunii și radioului, a politicii și a plăcerilor terestre, eliberat de grijile și ispitele cotidianului, m-am dedicat, în exclusivitate, muncii.

Și am muncit fără odihnă ani nenumărați. Am studiat teoria cuantelor, astronomia, cibernetica. Matematicile mi-au ținut mintea trează și m-au făcut să-nțeleg ordinea care domnește îndărătul aparențelor și a haosului. Uneori, în nopțile nepuizabile, îl zăream aievea pe uriașul Kantor ridicându-se în picioare, întinzând mâna spre mulțimea tuturor mulțimilor și zicând, cu glasul-i ca un bubuit de tunet: "E un abis!" Alteori, participam la întâlnirile de taină ale șamanilor sioux. Preoții cu pene de Quetzal mi-au scos inima din piept și au mutat-o în trupul unui jaguar. La porțile Medinei, în ultima noapte a Hegirei, o furtună de nisip m-a orbit cu totul. O Murashama, blestemată să aducă nenorocire celui ce-o poartă, și-a odihnit tăișul pe grumazul dușmanilor mei, iar jugularele deschise mi-au împrăștiat chipul transpirat cu sângele celor care agonizau la picioarele mele. Pe cele trei câmpuri de cinabru am rătăcit luni și zile, fără întâlnesc pe cineva. L-am ascultat pe Stephen W. Hawking vorbind din căruciorul lui cu roțile. Cu Einstein am avut o controversă legată de natura spațiului. Ultimul maestru al templierilor mi-a împărtășit secretele Ordinului în preția arestării; i-am văzut pe oamenii lui Nogaret, ministrul regelui Filip cel Frumos, năvălind cu săbiile scoase în cămăruța în care fiecare obiect avea puterea să dezghioace viitorul. Am stat la taifas cu călugării care îl instruiseră, în secret, pe banul Craiovei înainte să urce pe scaunul său de domnie: de la ei am aflat cum avea să scape de la tăierea capului acest bărbat fără egal.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

M-am prosternat înaintea lui Marduk, când l-a micșorat pe Kingu. Paracelsus m-a vindecat de albeață la ochi. Am împărtășit, plictisit, visul lui Mani: faptul că Ahriman a luat-o înaintea nefericitului său frate Ohrmazd încă din burta primordială a lui Zervan m-a amuzat totuși. Lui Trotki i-am luat un amplu interviu, nu mai rețin pentru ce revistă. Pe ceilalți, mult prea mulți spre a fi măcar consemnați, dar care mi-au sufocat singurătatea sau mi-au limpezit-o fără a-mi cere nimic la schimb, nu-i adaug pomelnicului. Ar fi de prisos. Nostradamus a avut o prestație jalnică: într-o seară i-am demonstrat, negru pe alb, că profețiile lui sunt atât de subiective încât pot sau nu să se actualizeze. Când i-am descris istoria secolului XX, a recunoscut, înfrânt, că se înșelase (în războiul din Golf, americanii l-au umilit pe întunecatul Hussein!) și că modernii săi exegeți și admiratori sunt niște zănateci creduli care de-abia fac distincția dintre o metaforă și o marmotă. Tot atunci am participat la asediul Lankăi, cetatea care îi adăpostea pe demonii vijeliosului Ravana, care o furase pe Sita (am sărit sute de *yojana*, transformat din maimuță în *rachetă*).

Mai adaug: Lordului Vader era cât pe-acți să-i smulg cascheta care îi proteja cerebelul exibat și înconjurat de fotoni. În Castalia, Knecht m-a inițiat în tainele mărgelilor de sticlă, dar am rămas același jucător mediocru, disprețuit de toată suflarea pedagogică. În calitate de combatant, am luat parte la ultima mare bătălie care opunea Puterile Solare Principilor Uriei, cei născuți dintr-un ou albastru. Pelerinii erau să mă strivească cu tălpile lor invizibile într-o zonă a Deltei Șarpelui Albastru; doi tinerei cumsecade — Arkadi și Boris — care aveau să cunoască gloria literaturii, m-au salvat în ultimul moment. Rețineți că, într-o după-amiază plumburie de iarnă, m-am certat cu un anume Heisenberg, fără nici o legătură cu principiul al cărui părinte spiritual este: pur și simplu omul își vărsase cafeaua pe nădragii mei!

Într-o noapte cu lună plină (plecasem spre Egipt, unde trebuia să o pețesc pe sora — sau fiica — lui Ramses, al II-lea sau al III-lea, nu mai rețin, de soață pentru stăpânul meu, Muttawali hititul), am elaborat prima schiță. Am terminat proiectul câțiva ani mai târziu, într-o dimineață friguroasă de ianuarie. În ajun, mă străduisem să conving un tarabostes să nu-l asasineze pe marele Burebista. Argumentul meu era următorul: dacă Burebista ar trăi, praful și pulberea se va alege din măreția Romei, iar Balcanii vor juca rolul pe care l-au jucat, în veacurile Evului Mediu, regatele apusene.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Nobilul dac m-a ascultat consternat, s-a scărpinat după ceafă, m-a asigurat de bunele lui intenții și i-a tăiat beregata marelui rege.

Am împăturit planurile și le-am îndesat în rucsac. Peste gura peșterii am prăvălit o stâncă grea de granit, pe care am dislocat-o cu ajutorul unui calup de trotil.

Zburam ca un fulg peste dealurile înzăpezite, fără să iau în seamă greutatea prețioasei poveri care îmi apăsa umerii firavi. Pe străzile marilor noastre metropole, am trecut ca o vijelie, asemenea unei fantome ivite din adâncurile istoriei. În orașul natal, am ajuns spre seară, ostenit, dar încărcat de o fericire indescritibilă. Prin noaptea care se lăsa, am dibuit cu ușurință drumul spre casă. Am adormit cu fruntea rezemată de rucsac, în dormitorul meu plin cu pânze de păianjen și libărci care alergau înnebunite de vibrații străine. Când m-am trezit, un soare rece topea pojghița de gheață depusă pe geamuri.

Al Dvs.,
Zeppelinus N.

P.S.: Vă rog să acceptați scuzele mele pentru această încheiere atât de abruptă. Motive obiective mă obligă să mă opresc aici, în acest punct al relatării care, sper eu, v-a trezit interesul. Voi reveni de îndată ce mi se va ivi prilejul.

Scrisoarea numărul 2

Stimate Domnule V.

Am recitit cu atenție prima mea scrisoare. A fost un exercițiu interesant, întrucât mi-a dezvăluit o latură ascunsă a spiritului uman: anume tendința de-a judeca orice lucru care nu se supune canonului oficial prin prisma canonului. Oamenii vorbesc adesea de prejudecăți și o fac cu aerul că ei sunt cumva în afara lor, ba mai au și prostul obicei de-a face extincții, adică vedeți Dvs., stimate

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

colega, în particular, cea mai groaznică prejudecată e aceea de a considera că adevărul e direct proporțional cu cantitatea de informații pe care o deține cineva la un moment dat. Și, în general, a extinde o prejudecată înseamnă a aplica un criteriu de judecată unor categorii de *obiecte* a căror existență contrazice criteriul.

Păi, pentru liniștea Dvs., eu vă declar că întâmplările care fac subiectul acestor rânduri sunt cât se poate de reale; că eu, Zeppelinus N., nu am trecut sub tăcere decât amănuntele care oricum, nu trunchiază adevărul și nu adaugă realității nimic fundamental; și că, de acum înainte, voi lăsa deoparte orice precauție care ar putea să vă constrângă, dat fiind statutul Dvs. social și academic, să recurgeți la asemenea criterii care nu sunt potrivite obiectului aflat în discuție!

E drept că inițial avusesem intenția să supun judecății Dvs. doar acele aspecte care țin strict de situația în care mă aflu *în prezent*. Dar apoi toate s-au dat peste cap. Pe măsură ce scriam, am început să pricep că, între situația mea actuală și evenimentele al căror protagonist sau martor am fost, există o legătură tainică și indestructibilă. Așa se și explică de ce eu, un fost specialist în problemele timpului, am alcătuit o misivă, nu neapărat reușită sub aspect literar, dar oricum obiectivă; obiectivă, dacă e să ținem seama de cele afirmate mai sus. Exactitatea, precizia relatării mai bine zis, scrupulozitatea de care timpul nostru istoric este atât de mândru, nu m-au ocolit — deși, între noi fie vorba, nici nu m-au împins spre o consecvență de care mâine, poimâine aș avea toate motivele să mă simt jenat.

Se subînțelege că aceste observații cu caracter introductiv nu mă împiedică să continui ceea ce-am început în precedenta scrisoare. Iar dacă o să vă enervați, e treaba Dvs. În fond, pot să-mi permit o atare obrăznicie: sunt, din câte mi s-a garantat, singurul exemplar al unei Specii raționale care a verificat, pe pielea lui, trăinicia Istoriei.

Dar iată că am și anticipat o parte din ceea ce voiam a vă zice.

Am construit Mașinăria respectând principiile inventate ori descoperite în anii de sihăstrie. În paranteză și cu acest prilej, țin să le mulțumesc venerabililor sponsori: Doamnei Kystis, patroana artelor frumoase din urbea noastră și Predicatorului Vasâlici Stoma, proprietarul și întemeiatorul Bisericii Liber-Eterne și Liber-Cugetătoare, în mod special. Ei, și mulți alții, au contribuit cu sume

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

însemnate la construirea Mașinăriei (Să nu uităm, rogu-vă, în ce epocă trăim; o epocă în care sponsorul a devenit, ca să evit orice exprimare licențioasă, o figură de prim rang, o figură istorică, aş adăuga eu, fără de care existența noastră ar fi o ruină, o târâre de larve a căror activitate impozabilă ar eşua, vai, deplorabil, pe altarul bunului simț comun!). Ei, și mulți alții, au asigurat proiectului sprijin logistic și financiar și au avut încredere oarbă în talentul subsemnatului. Le mulțumesc încă o dată, cu tot dinadinsul!

Mașinăria a fost gata într-o ploioasă zi de toamnă.

Am făcut un pas înapoi și am admirat-o. Era, cum să vă zic, deosebită. Nu o descriu, deoarece orice descriere mi-ar forța intelectul, silindu-mă să recurg la subterfugii ce discreditează subiectul abordat. Ocupa, în întregime, două din cele trei încăperi ale imobilului în care locuiam. Unul dintre tentacule se prelungea în exterior; ca să-l pot manevra fără să mă împiedic, am fost obligat să sparg peretele dinspre grădină și să retez stâlpii de susținere ai verandei, înlocuindu-i cu niște cabluri de oțel suspendate; sub acțiunea soarelui, cablurile aveau să se dilate, iar tavanul verandei avea să se curbeze, aplecându-se, într-o parte.

Am zăcut așa, pierdut într-o reverie fără egal, ceasuri întregi.

Mi-am revenit abia când am simțit că cineva îmi scutură brațul cu putere.

"Hei, domnule Zeppelinus, treziți-vă! Treziți-vă!"

Era Doamna Kystis. Pe chipul ei frumos se citea oboseala. Oboseala și bucuria.

"De 24 de ore mă uit într-una la dumneavoastră și nu îndrăznesc să vă conturb. Ați terminat Mașinăria!"

"Da", am șoptit istovit, "am terminat Mașinăria".

"Și subiecții?" s-a interesat ea.

"Care subiecți?" am întrebat.

"Ei, știți dumneavoastră care! Cei care se vor întoarce în timp să modeleze Istoria!"

A reieșit că femeia avea chef să-și învingă frustrările. Și că dorea să fie ea prima care experimentează Saltul. Ținea morțiș să o azvârl înapoi, pe vremea când Paris era încă un cioban imberb și nu o furase pe Elena din patul răzbunătorului ei soț. Se considera suficient de ispititoare ca

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

să-l farmece pe tânărul fiu al lui Priam, să-l farmece spun, și, prin aceasta, să modifice cursul Istoriei.

Dacă Paris nu o va mai fura pe Elena, războiul Troiei nu va mai avea loc, Ulise nu va mai construi calul de lemn, Homer nu va mai scrie Iliada și Odiseea, Enea nu va mai ajunge în Latium, Imperiul Romei nu va mai exista. Bașca Pompei, Cezar, Spartacus, Vergiliu, războaiele punice, Traian, ș.a.m.d. Era, să recunoaștem, o propunere interesantă. Pe deasupra, zicea dumneaei, dacă ne luăm după ce perorează foștii dumneavoastră colegi, Socrate va fi altul sau nu va fi deloc, Platon asemenea, Aristotel, discutabil. S-ar duce dracului bazele logicii. Prin deviație, ce sens ar mai avea să te gândești la un neamț tipicar precum Kant, sau la burtosul Hegel? Dacă romanii nu vor mai inventa dreptul civil, fiți siguri că nici corsicanul nu va inventa codul care-i poartă numele. Probabil că Fenomenologia burtosului va fi opera unui anume Ulianov, iar zâmbărețul nostru prezident nu va mai câștiga nici un scrutin, se va mulțumi cu postul de magazioner-șef la o fermă de ovine din Transvaal. Că doar Homer e înainte-mergătorul, nu? Consecințele, vedeți bine, erau incalculabile.

I-am explicat că nu e deloc sigur că războiul troian a avut loc, în termenii lui Homer firește, și că nu știm precis dacă Paris chiar a furat-o pe Elena sau dacă nu cumva conflictul de pe meleagurile Ilionului a avut alte cauze, în afara celor amoroase.

S-a supărat. A insistat. Știa ea ce știa, că doar citise la viața ei, uite domnule, cam atâtea tomuri de cărți, nu era o proastă. Ce credeam eu? Că degeaba îmi finanțase ea Mașinăria, ca să-i mulțumească posteritatea? Ea era o femeie practică, ceva foloase tot va scoate din invenția-mi macabră. Astfel că am cedat. Am aruncat-o pe dealurile unde își păștea Paris oile. Adică, vedeți dumneavoastră, stimate magistre, acolo am crezut că va ajunge. N-a ajuns tocmai acolo și totuși, de ajuns acolo a ajuns.

Toată povestea a durat zece minute.

Deodată, Mașinăria se porni să troznească din toate încheieturile. Prin aburul gros care învăluia cockpitul, am zărit o siluetă. Era ea, Doamna Kystis. Făcuse Saltul și se întorsese.

M-a privit cu ură. Am întins mâna să o ajut să coboare, dar m-a împins cât colo.

"Am sponsorizat un nățâng!" a țipat ea furioasă. "Un nățâng, asta ești, domnule Zeppelinus!"

Nu mai pricepeam nimic. Mașinăria funcționase, aparatele indicau că translația avusese loc fără incidente deosebite, parametrii erau la nivelul optim.

"Vai de mine!" se lamenta Doamna. "Cu cine m-am încurcat?!"

Cu un efort considerabil, am izbutit s-o smulg din ghearele deznădejdii. Apoi m-am dumirit. Ea sărise într-adevăr în epoca în care fusese programată Mașinăria, dar într-o altă dimensiune spațială. Timpul era corect, spațiul... Să zicem că era o eroare. Dar nu era chiar o eroare. Vă închipuiți cum percepe a treia dimensiune o ființă bidimensională? Păi da, o să ziceți, îmi închipui, am văzut la televizor, s-au făcut o sumedenie de documentare pe tema asta. Nu o percepe, dimensiunea, la ea mă refer, sau dacă o percepe crede că e un soi de Dumnezeu. Îi simte prezența, dar nu-i vede fața. Cam așa pățise Doamna Kystis, care sponsorizase Mașinăria. Numai că ea nu fusese o ființă bidimensională, de fapt nu știa nici ea ce fusese, îl văzuse pe Paris păscând oile lui tătâne-său, dar nu reușise să-l atingă, să-i pipăie musculatura de atlet, era țeapănă ca sloiurile din Antarctica, țipase la el, doar, doar o vedea-o, dar el nu o văzuse, nu apucase să constate cât de ispititori sunt nurii matroanei ce călătorise prin Istorie ca să-i admire boiul.

Erau, unul față de altul, ca așezați în două tuneluri deformate, transparente, care se strâmbau, funcție de... Dumnezeu știe ce! Și ea, Doamne, strâmbă mai era! Că și Paris cu oile lui cu tot era strâmb!

A plecat fără să se uite la mine.

Al doilea subiect al Mașinăriei a fost, desigur, nimeni altul decât Predicatorul Vasâlici Stoma, proprietarul și întemeiatorul Bisericii Liber-Eterne și Liber-Cugetătoare.

Am pățit la fel. Mi-a cerut să-l arunc pe vremea Apostolului Pavel. Voia, imaginați-vă ce oroare, să-l împiedice pe urmașul Celui Răstignit să-și scrie epistolele. Era convins că, în atare condițiuni (dispariția epistolelor) maniheismul ar fi ajuns religia oficială a Continentului Unit, Superdemocratic și Postatomic.

"Uite-așa o să-l opresc!" zicea în timp ce-i prindeam trupul vânjos între curelușe. "Pe drumul de Damasc!"

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Dar vai, n-a oprit pe nimeni! Apostolul a trecut pe lângă el, nu l-a observat, cât era el de apostol nu putea vedea ce drame se consumă în altă dimensiune. Și iarăși, Doamne, Doamne, da' strâmbi mai erau! Înțepeniți în tunelele lor, nici nu s-au atins, era și el țepăn precum ghețarii de la Polul Sud.

Și Vasâlici Stoma, Predicator, Proprietar și întemeiator al Bisericii Liber-Eterne și Liber-Cugetătoare m-a părăsit fără să se mai uite la mine. Ba la plecare a și strigat, cu un glas ce surpa tencuiala de pe pereți:

"Bă, dacă mai vii la mine după bani, îți rup picioarele! Să vedem ce-o să mai inventezi fără picioare!"

Nu continui cu șirul eșecurilor. Ați înțeles, onorate colega, că i-am utilizat, pe post de subiecți, pe toți sponsorii care mă susținuseră să construiesc Mașinăria. Și i-am pierdut pe toți. Iar ei, nefericiții, visaseră, nu să întoarcă Istoria și să controleze Timpul, ci să vadă cum e în pielea Creatorului!

Dar eu sunt un ins perseverent. Mi-a zis că oamenii erau sălțați în altă dimensiune și că aceasta se datora vreunei defectiuni a Mașinăriei. Așa că m-am pus din nou cu burta pe carte, am studiat pe brânci, am identificat ce era de identificat, eroarea carevasăzică, defectiunea mai precis. Câteva șaibe, vreo două, trei nipluri, un circuit dezaxat și, pe ici pe colo, câte-un tentacul prea lung sau prea scurt.

Am repus mastodontul în funcțiune și mi-am căutat subiecții. Am găsit unul pe sprânceană, un oarecare Vancea, bețivul cartierului. O stârpitură de om. Am dat peste el într-o crâșmă, l-am aburit cu jumătate de țuică fiartă și o vadră de Cotnari tratat cu apă și l-am trimis să-i ajute pe perși la Salamina.

Ăsta, nimurugul, era să nu mai vină. Când s-a întors mi-a spus, plescăindu-și limba:

"Ai, bre, ce ți-am făcut, de m-ai adus înapoi în hârdău? Tii, da' cumsecade feciori, kilonienii ăștia! Pe cinstea mea!"

"Poftim!" am exclamat cuprins de-o bănuială amarnică.

Nimerise în lumea unora care semănau cu noi, oamenii, da' nu prea semănau, își ziceau kilonieni, aveau, uite cam așa, capul și iaca, atâtea membre. Oho, erau manierați, kilonieni subțiri, a stat acolo

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

două decenii, se vedea pe el că îmbătrânise. Părul îi albise, chelia i se ascuțise, nu-l chema pe el Vancea, dacă mă mințise.

Nu mă mințea.

Îmi povesti. Țțț, ajunsese el deci pe Kilona, a-a, nu știi pe unde-i, pe-acolo, atâtea trilioane de secunde-lumină de orbita hârdăului din care plecat-am mulțumită ție, bă învățatule, și m-am trezit. Unde te-ai trezit? Pe Kilona. Cum? Îți spusei, pe Kilona. O planetă cam cum îi a noastră. Un soare și două luni. Una la stânga, alta la dreapta. Oamenii, pardon, kilonienii sunt, dacă-mi dai voie, de treabă. Trăiesc, mai exact: trăiau (până n-am apărut io), în mod pașnic și în deplină concordanță cu natura. Nu-și înșelau nevestele, nu-și băteau pruncii. Nu tu arme, nu tu războaie. Nu înjurau, nu scui-pau pe garduri, nu dădeau drumul la vânturi în public. Când l-au găsit, s-au apucat să-l școlească, să-l învețe de toate, numai lucruri bune. Iacă, și limbajul ăsta sofisticat, Țțț, tot acolo l-a desprins. Nu consumau băuturi alcoolice, în general, nu umblau în stare de ebrietate. N-aveau poliție rutieră, îți dai seama? Dar el, Vancea mă cheamă, Țțț, i-a învățat și el. Tot numai lucruri bune. Le-a explicat, cu demonstrații practice, în ce constă diferența dintre un Jidvei cinci stele și apa potabilă. Le-a arătat kilonienilor cum se distilează alcoolul, cum se produce berea, cum se face vinul. Și de-atunci s-a dus pe copcă pacea eternă pe Kilona. Acu' au de toate: poliție rutieră, adultere, etc.; părinții își snopesc pruncii în bătaie, nevasta lui Goro se culcă cu Kiki și nevasta lui Kiki nu se culcă cu Goro, ca să rămână treaba în familie, neroada se culcă și cu Tuyu și cu Vovo și Rara, Țțț, perversa dracului! Copiii lui Sisi scui-pă pe garduri, îndeosebi pe gardul lui Juju, vecinul lui Goro de care ți-am vorbit când cu nevastă-sa. Urâtă treabă. Pe ansamblu, contactul a fost un câștig pentru ambele specii. N-a schimbat el, Vancea, istoria omenirii, da' a schimbat istoria kilonienilor, ceea ce cam tot pe-acolo e. Acum voia să-l trimit înapoi și să nu-l mai aduc, oricum era sătul de nevasta de-aici, își găsise alta pe Kilona. Și apoi, din respect pentru învățăturile lui, Consiliul Suprem al Kilonei îl proclamase Cârciumar universal, avea să scoată o groază de bani din afacerea cu alcoolul! Unde mai pui că, peste un an sau doi, va începe și pe la ei războiul, e inevitabil, că și-au băut mințile! Or să decedeze pe capete fiindcă habar nu au să se bată, iar pe el, pe Vancea, tare îl ispitește gândul: cum i-ar sta lui ca erou, un Bonaparte kilonian?!

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

"Te chem în vizită, pe cinstea mea! S-o cunoști pe Lala, dulceața!"

Cum? Cum?

"De-aia să mă trimiți înapoi, bă intelectualule, c-acolo io porunceam! Acolo eram șef, aici îs nimenea-n drum!"

L-am trimis acasă la soție și la copii și am refăcut experimentul.

Am găsit noi subiecți. Îi racolam din cele mai diverse medii. Nu trebuia să-i ademenesc cu promisiuni sau să utilizez cine știe ce tertipuri. Semenii mei erau oricum dornici să-l uzurpe pe Creator, deși fățărnicia le impunea să-l venereze sub diferite înfățișări și credințe. Se ofereau singuri. De îndată ce le spuneam despre ce este vorba, mă urmau așa cum urmează un cățeluș pe stăpânul său: dând din coadă!

Dar de plecat, plecau dezamăgiți. Întristați. Furioși. Era totuși un progres. Acum îi zvârleam în același timp, dar pe alte lumi, pe alte planete. Vancea făcuse Saltul și timpul în care ajunsese, coincidea cu timpul în care programasem Mașinăria să-l arunce. Dar îl aruncase pe Kilona. Și vedeți ce-a pățit, cum de s-au sucit toate! Pe pirpiriul Hendy am crezut că-l trimit să-l salveze pe Cezar de Idele lui Marte: l-a ajutat pe un oarecare Goh'la să cucerească sistemul solar al nephaliților (patru sute de mii de ani-lumină de Terra). Pe faimosul Victor, frizerul, l-am expediat direct în pușcăriile lui Zameom, dictatorul Mo'orei (unde, pe lângă Alpha Centauri). Când l-am adus înapoi era să mă omoare în bătaie (Nu-l găsisse pe Lenin, dăduse peste frate-su — Zameom era, din câte am înțeles, un soi de sosie intergalactică a tartorelui comunist — pe o planetă de mărimea Lunii). Am scăpat din mâinile lui datorită neveste-si, care era cât pe-acum să ajungă o Messalină pe Amoeda. Enrico, patronul de la "Pâine & Carne", nu s-a mai întors de pe Ledra (avea misiunea să-l împuște pe Mussolini înaintea debarcării aliaților în Sicilia).

Realizați și Dvs., onorate magistre, în ce fundătură intrasem. Exemplele de mai-nainte — sunt numai câteva! — vorbesc de la sine. Deziluzionat, înfrânt, blestemând Creația și pe Autorul ei, m-am închis în patru pereți. Nu mai voiam să aud de nimeni și de nimic. Am oprit Mașinăria. Mă gândeam chiar să o dezmembrez, să o distrug, iar resturile să le ard la groapa de gunoi a orașului. Nu eram

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

decât un *morituri te salutant, Domine*, și asta însemna finalul carierei mele de *supremum* printre experții timpului din toate erele!

Dar nu a fost să fie!

Cu nedisimulată solidaritate academică

Al Dvs.,

Zeppelinus N

P.S.: Iarăși sunt nevoit să apelez la înțelegerea Dvs: aceleași motive obiective, care au o legătură cu scopul acestor scrisori virtuale, mă constrâng să las baltă relatarea-mi încărcată cu amărăciune.

Mă bizui pe bunăvoința Dvs!

Scrisoarea numărul 3

Dragă Domnule V.

Îmi iau libertatea de-a începe această a treia scrisoare cu o formulă mai puțin oficială și mai puțin conformistă. Ați văzut — ați citit — scrisorile anterioare; ele v-au parvenit datorită acestei minuni a tehnologiei contemporane, Internetul; dar tot ele ne-au apropiat, cred eu, suficient pentru depăși convențiile impuse de comunicare. Comunicarea este, *de facto*, posibilă tocmai datorită capacității amândurora de-a ignora rigorile politetiei. Distanțele dintre noi au dispărut, barierele au căzut, prin urmare putem dialoga la modul cel mai constructiv cu putință.

Am zăcut deci luni de zile, întins pe podeaua roasă de carii, blestemându-mi sminteala care mă împinsese să creez această monstruozitate, Mașinăria. O uram din tot sufletul. Îmi meritam soarta. De fapt, mă uram pe mine. Mă disprețuiam. Am vrut să fiu Primul, să excelez într-un domeniu în care nu excelase nimeni, niciodată. Îmi ziceam: *Nu ți-a ajuns catedra, respectul concetățenilor tăi, viața tihnită pe care o duceai! Continuă, Zeppelinus, continuă și o să vezi tu unde o să ajungi!* Nu am

ajuns, nu mai aveam unde să ajung. Pricepusem că nimeni nu poate fi propria sa cauză. Fusesem un neghiob. Suntem ceea ce suntem fiindcă ne supunem unor cauzalități precise, care nu lasă nici un dubiu asupra rostului nostru în Univers. Căzusem în plasa acelui pozitivism subtil și totodată infantil, specific epocii noastre, care, împletit cu egocentrismul Speciei, mă făcuse să mă visez Unicul. Iar Mașinăria demonstrase exact contrariul teoriilor mele. Omul nu i se poate substitui Creatorului, deoarece e prins într-un vârtej de cauze exterioare lui. Ființele determinate sunt puternice. NU pot fi însă atotputernice.

Într-o dimineață m-am trezit ca după un somn de plumb. Erezia, care continua să mă roadă pe dinăuntru precum un vierme, mă îmboldea iarăși spre gesturi necugetate. Capul îmi atârna, dureros, pe umeri. Ideile cele mai absurde mă năpădeau, mi se învârtau sub craniul meu de creatură superioară. Pe un raft, în fața ochilor mei buimaci și încă adormiți, am zărit titlul unei cărți. O să râdeți, onorate magistre, dar e vorba despre o cărțuie socotită de unii o culme a umorului, iar de alții taxată ca profund neserioasă. Nu e nici o culme a umorului, nici neserioasă nu e. Murphologia este cea mai serioasă dintre științe, deoarece probează limitele cunoașterii obiective și ne arată în ce măsură putem forța cauzalitățile. Micimea noastră a încercat mereu să evadeze din propriul cucon. A rezultat o megalomanie care, denumită pompos antropocentrism, a ținut spre un egalitarism universal, în care Atotputernicul reprezintă doar unul dintre termenii relației. Și în această carte am citit, negru pe alb: *Numai Dumnezeu poate face ceva cu totul și cu totul întâmplător!*

A fost, cum să vă spun, ca un fulger care a despicat întunericul suficienței mele.

Am zvârlit cartea din mâinile care tremurau de emoție și teamă. M-am ridicat de la podea. Am luat hotărârea cu viteza unui samurai ale cărui mișcări au devenit, prin exercițiu, reflexe. *Nu gândi, Zeppelinus, acționează!* — iată ce mi-am spus. *Știi ce ai de făcut, lasă-te în voia imaginației. Este singura ta armă!*

Anii de suferințe și încordări nu-i mai socotesc. N-am numărat deceniile petrecute în vârful unui stâlp pe care urcau puhoai de viermi mâncători de carne omenească, decenii zic, în care am evitat orice contact cu pământul maculat de păcatul străbunului nostru. În jungla Hindustanului am ținut *tapas*, încercând să-mi însușesc virtuțile lui Yama sau Indra, nu-mi amintesc precis (dar nici nu

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

contează!). În templele de la Luxor, în sinagogile Palestinei și în catedralele Vaticanului, L-am invocat zadarnic, dar nu mi s-a arătat. Strigătul lui Kukulkan, șarpele cu pene, nu l-am auzit înaintea fântânii de Chichen Itza. Îmbrăcat în saci de pânză, am rătăcit pe străzile unui megapolis, printre automobile care goneau în trombă, clătinându-mă și șoptind, fără-ncetare, *Hare Krishna, Hare, Hare!* Cantități uriașe de *haoma* au lunecat pe gâtlejul meu însetat de prezența Lui. M-am prosternat spre Mecca, am înconjurat fântâna sacră pierdută în mulțimea adoratorilor. Am sihăstrit în neștire. Postul îndelungat, privațiunile și autoflagelările nu L-au înduioșat. Am ajuns să mănânc un bob de grâu pe zi. *Ce rost avea să treci Gangele plutind pe ape?* m-a certat un fost prinț. *Mai bine îi dădeai luntrașului două monezi și treceai fluviul în luntrea cunoașterii!* Am văzut transformarea lui Zalmoxe din zeu al pământului în zeu uranian, dar pe Zalmoxe însuși nu l-am văzut. Nimic, dragă colega, nu L-a obligat să mi se înfățișeze!

Eșuasem, din nou, și pe toată linia.

Din clipa aceea nu mi-a mai păsat de nimic. Eram un ratat, unul notoriu, arătat de suflarea urbei cu degetul. Mă târam ca o salamandă prin catacombe și zăceam ore întregi înaintea un halbe de rachiu împruțit. Pe străzi, copiii aruncau după mine cu pietre. Am înființat un grup informal și am făcut campanii electorale: am la activ un primar, un senator și vreo doi deputați. Mi-am vândut mintea și sufletul banului și politicienilor, încercând să-mi plătesc datoriile acumulate față de sponsorii care mă asediau zilnic. Am editat un ziar, *Cârțița*, care a răscolit murdăria frumos vopsită de blazoane, legi sau expresii goale de conținut. Ziarul a dat faliment, iar angajații lui au ajuns muritori de foame. Am fost trădat de cei care știam că mă vor trăda, iar faptul că anticipasem trădarea și că o căutasem cu lumânarea dovedește că în adâncurile mele eram, ceea ce s-ar chema, un masochist spiritual. Mă amuza ușurința cu care colegii mei din breasla fabricanților de VIP-uri locale jurau prietenie veșnică, ascunzându-și mizeriile după vorbe meșteșugite, căutând să-și justifice frustrările, lăcomia, meschinăria sau impostura. Am evitat totuși ura, deoarece știam că cei care mi-o provoacă plătesc uneori pentru această provocare cu *destinul* lor: nu pot să-mi iert că am urât un asemenea individ care a rămas infirm dintr-un banal accident de mașină (într-un acces de mânie strigasem: *nu se va încheia anul și se va întâmpla asta!* S-a întâmplat, atunci și de atâtea ori

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

înainte, încât m-a cuprins frica!). Mi-am propus să mă răzbun, fără a urî, scriind un roman, *Oamenii Cârțiței*, în care foloseam numai personaje reale, fapte reale, împrejurări concrete, totul ambalat într-o parabolă care anagramează realitatea. Dacă mă gândesc bine, am primit ceea ce meritam: moneda cu care am fost tratat eu e moneda cu care suntem cu toții tratați, fără să realizăm acest lucru!

Într-o noapte, stăteam pe veranda părăginită a casei și mă holbam în gol.

Ceva — sau cineva — se mișcă în spatele meu. Am simțit o boare ușoară și plăcută venind dintr-acolo și m-am întors. M-a întâmpinat un chip de o noblețe fără seamăn; semăna parcă cu chipul lui Vancea, cel pe care îl trimiseseam să-i ajute pe perși să izbândească la Salamina. Totuși, nu semăna. Figura Lui era calmă, blândă; avea trăsăturile tuturor oamenilor pe care îi întâlnisem în tumultoasa-mi existență. Am căscat gura să întreb, dar Străinul mi-o luă înainte:

"Zeppelinus, au trecut decenii nenumărate", a constatat el. "Nu te-ai săturat!"

"Cine ești?" am strigat înspăimântat.

"Tu cine crezi că sunt?" mi-a răspuns El, tot printr-o întrebare.

"Ești...", am îngăimat abia ținându-mi respirația.

Nu a râs și nici nu a dat din cap.

"Prea bine", a grăit El. "Am făcut, cum s-ar zice, cunoștința!"

O vreme, ne-am privit unul pe Altul în tăcere. Nu știam de unde să încep. M-a ajutat tot El.

"M-ai căutat atâția ani. De ce vrei să-mi iei locul?"

"Tu cunoști gândurile ființelor. De ce mai întreb?"

"Liberul-arbitru, cum îl definesc teologii *voștri*, impune ca Eu să formulez întrebarea, iar *subiectul* să formuleze răspunsul!"

"Subiectul", am rostit cu amărăciune. "Chiar și pentru Tine asta suntem, niște subiecți... Și apoi, *teologii voștri*, ca și cum nu despre Tine ar fi vorba!"

"O, nu o lua așa de în tragic. Voiam doar a spune că poți alege. Cât despre teologi, mai bine să nu vorbim! Sunt prea amestecați între ei, ca să mai fie și *actuali*."

"Vorbești ca un om, nu vorbești ca El!"

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

"Dar în clipa de față nici nu sunt El. Sunt făcut din carne și din oase, poți să mă pipăi, să mă privești în ochi. Îți imaginezi oare că Pavel sau alții ca el, M-au văzut așa cum sunt? Ai uitat oare vorba străveche: *Fața mea nu o poți vedea și să trăiești...?!'*"

"N-am uitat. Epistolarului nu i Te-ai arătat în carne și oase..."

"Erau, ehe, alte vremuri!... Pe atunci, secolele aveau altă culoare, credința zic..."

"Totuși", am insistat, și El nu m-a întrerupt, "nu-mi iese din cap faptul că pentru Tine sunt un subiect! Am impresia că zbaterile noastre de furnică te amuză!"

"Un mod de gândi foarte... antropocentrist, Zeppelinus. Dacă asta te liniștește: pentru Mine ești Zeppelinus N. și atât. Nimic mai mult. Dar asta e deja foarte mult!"

"Parcă ai rosti o sentință", am observat. "Te avertizez, Prea înalte, că perspectiva veșniciei nu mă neliniștește absolut deloc!"

"Faci ce faci și tot la teologii *voștri* ajungi. Pentru un specialist în problemele timpului ești nițel cam prea consecvent, nu ți se pare? Oricum, e bine că nu te temi."

"Consecvența e un păcat?"

"Cândva era o virtute. Astăzi... e pur și simplu consecvență. N-a descoperit secolul ăsta principiul de nedeterminare, Zeppelinus?"

"Secolul trecut", l-am corectat imediat.

"Tot una. Secolul trecut nu s-a terminat încă. E prezent, continuă să fie secolul XX, cu toate că oficial e XXI. Ați adăugat un simbol în coada numărului, atâta tot!"

"La urma urmei, om vedea cum o s-o dregem!" am făcut ironic. "Dacă nu ne trimiți o apocalipsă de duminică..."

"Apocalipsa, Zeppelinus, ați inventat-o voi."

"Nu am avut nici un amestec!" am strigat. "Așa să știi! Nici un amestec!"

"Mă rog", a spus El. "Chiar și ție îți plac justificările comune, Zeppelinus! îmi închipuiam că măcar ai ajuns la înțelepciunea celor care nu se mai ascund după degete! Gnosticismul nu e pe măsura unui expert ca tine, crede-mă! Cât despre Cel întunecat, are el destule pe cap..."

"Să înțeleg că Celălalt, Dușmanul tău, nu are existență obiectivă?"

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

"Uite ce-i, Zeppelinus, poetul acela de la Weimar, a scris, undeva, parcă într-un PROLOG ÎN CER: *Omul prea lesne începe să tânjească / De aceea, bucurosi îi dau tovarăș.*"

"Nu e tocmai răspunsul așteptat! Poetul acela a fost un înțelept..."

"Aș, am uitat în ce secol te-ai născut. Înțelepciunea e o stare, iar poezia nu are ce căuta aici. Dar Eu nu urăsc și nu am dușmani. Ultima mea intervenție..."

"Ultima Ta intervenție a fost, iartă-mă că Ți-o spun, lamentabilă. Așa zic unii..."

"Și tu ce zici? Care-i părerea ta?" m-a chestionat El.

"Te-ai lăsat răstignit. Ce religie de nătângi!" am exclamat.

"Nu chiar", m-a corectat El. "E o religie și atât! La fel de interesantă, de credibilă ca oricare alta!"

"Îi aperi", am spus. "Le dai dreptate!"

"Nu apăr pe nimeni. Și nimeni nu are dreptate în mod special. În particular, da, putem discuta problema, o putem aborda dintr-o mulțime de unghiuri posibile."

"Ha, ha!" am izbucnit în hohote. "Prea înalte, doar nu o să mă faci să cred asta! Un Atotputernic, ha, ha, pozitivist! Ce aberație!"

"Zeppelinus", m-a mustrat El cu blândețe, "gândești ca un civilizat, ca un om al *acestor* timpuri. În termenii teologilor creștini, secolul XX și-a întors fața de la Mine. Dar e un paradox: îndepărtându-se, omul se apropie de Mine. Toată știința voastră probează asta. Jocul acesta de-a ascunselea într-acolo duce!"

"Ce optimism reconfortant!" am strigat.

"Numește-l așa", a continuat El. "Ați plecat de la Mine și veți ajunge la Mine. E adevărat, drumul e cam ocolit, cam presărat cu primejdii, cum zicea careva scriitor, dar finalul e acolo."

"Doar n-ai venit din înaltul Tău să-mi ții prelegeri despre diverse soteriologii sau eschatonuri!"

"Am venit să te las să alegi, Zeppelinus!"

"Să mă lași să aleg!" am repetat. "Ce farsă stupidă mai e și asta? Pacturile nu sunt specialitatea Ta!"

"Nu-i o farsă", a comentat El. "Și nici nu-ți propun un pact. Nu vreau să fur pâinea nimănui. Au furat-o destul alții, semenii tăi bunăoară! Asta în general, fiindcă în particular... În particular, chiar și

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

tu, tot cu asta te ocupai, nu-i așa?! Secolele ultime, care strălucesc prin elocință o dovedesc cu vârf și-ndesat. Iar Mie, poți să o verifici, dacă vrei, nu mi se poate reproșa că nu am prevăzut-o."

"Atunci?"

"E simplu", a explicat El. "Ai uitat? *Numai Eu pot face ceva cu totul și cu totul întâmplător*. Prin urmare, numai Eu pot îngădui negarea Legilor firii. Vrei să Mi te substitui. Foarte bine, te las să o faci."

"Poftim?" Eram uluit. *Ce comedie mai e și asta?* m-am întrebat.

"Nici o comedie" a spus El.

"Și ce ceri la schimb?" am întrebat ca un prost ce sunt.

"Nimic. Eu nu sunt Celălalt, Zeppelinus, nu am venit aici ca să obțin ceva. În paranteză, nu pot nici măcar să îți cer să fii într-un fel sau altul. Trocul, ai zis-o chiar tu, nu intră în sfera atribuțiilor Mele prezente, trecute sau viitoare. În felul Meu, sunt și eu consecvent..."

"Și atunci?"

"E simplu, Zeppelinus. Ai construit Mașinăria, dar ea ți-a arătat că nu te poți întinde mai mult decât îți permite plapuma. Acum ai libertatea de-a acționa fără opreliști. Ai posibilitatea să desfaci raporturile cauzale care fac ca Istoria să fie ceea ce este. Te asigur că toate barierele care i-au împiedicat pe ceilalți subiecți ai Mașinăriei să intervină direct în mersul evenimentelor vor dispărea. *Mașinăria își va nega puterile*. Nu-ți rămâne decât să alegi epoca și locul în care va avea loc Saltul tău. Și încă ceva: nu pune întrebări și nu te grăbi. Dacă reușești să modifice cursul Istoriei o singură dată, vei fi Eu. În ziua aceea, vei avea toate răspunsurile."

"Dacă nu...."

"Dacă nu, rămâi ce ești acum: Zeppelinus N., specialist în problemele timpului! Poți să accepți sau nu, fiindcă nu e un pariu, e o propunere!"

"De ce faci asta?"

"Eu nu fac nimic. Tu faci. Neutralitatea Mea este definitivă și totală!"

Bineînțeles, am acceptat. Nu puteam să nu accept. Cum să ratez ocazia? Voi fi El, mi-am spus cu omenească și infamantă mândrie. Și am vrut să-i confirm hotărârea mea, dar nu a mai fost nevoie:

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

ședeam singur pe veranda a cărei acoperiș se apleca primejdios într-o parte și mă holbam, năuc, în golul imens de la picioarele mele.

Al Dvs.,
Același Zeppelinus N.

Scrisoarea numărul 4

Dragă Domnule V.

Am săvârșit sacrilegiul de-a reproduce fidel discuția avută cu Cel sosit din Prea înalturi — discuție, așadar, dar oare a fost tocmai o discuție (parcă-mi amintesc de un romancier care a utilizat exact aceeași interogație: dar oare a fost tocmai o discuție? — personajul său însă, muzicianul, conversa cu Celălalt, care umbla să încheie trocul, a cărei specialitate era chiar trocul, schimbul abject, adică îmi dai, îți dau, și cu asta punem punct lucrurilor)? Și apoi, cu El însuși discutat-am? Cu cine atunci, dacă nu cu El? Cel care stătuse pe verandă împreună cu mine arăta ca un bărbat ales și de seamă, care nu se ferește de nimic, care nu face nimic pe ascuns și căruia nu-i e rușine cu ceea ce este!

După plecarea Lui, am rămas cu privirile pironite-n abis. *Dacă reușești să modifici cursul Istoriei o singură dată, vei fi Eu!* Așa spusese El, cu vocea Lui blândă, lipsită de volutele acustice ale celor care se ascund îndărătul cuvintelor meșteșugite. Nu fusese zeflemitor. Eu încercasem să-mi depășesc spaima care mă umplea ca o tornadă, eu încercasem să fiu ironic. Fusesem doar penibil. Aveam sentimentul că mă făcusem, în fața Lui, de râs. În ipoteza că cineva s-ar putea face de râs în fața Lui!...

Nu o să vă spun, stimate colega, cât am întors, pe-o parte și pe alta, dialogul pe care vi l-am pus înaintea ochilor. Cât am încercat să pătrund dincolo de vorbele auzite! Acum îmi dau seama că fiecare propoziție își ascundea propriul tâlc și că eu nu eram pregătit, la vremea aceea, să pătrund

înțelesurile atâtor enigme. O tristețe incomensurabilă subzista însă în spatele replicilor Sale. Mie îmi era adresată această tristețe, aveam s-o aflu pe propria-mi piele, mie, și de fapt nu numai mie, ci și tuturor celor care ajunseseră la nebuneasca trufie de-a încerca să i se substituie. De unde venea ea, tristețea asta, care era originea ei? Contrazicea tot ceea ce aflasem eu despre El, contrazicea — o să râdeți, onorate *academicus*, ah, cum o să mai râdeți și cum veți demonstra, negru pe alb, indubitabil, cu argumente solide, ÎNTEMEIATE, că această afirmație e o aberație, o imposibilitate absolută! — contrazicea totul. TOTUL. Puteți înțelege una ca asta? Tristețea Lui contrazicea lumea noastră, lucrurile noastre, felul nostru de-a fi, dar într-un fel straniu și fără să contrazică nimic!

Da, am scris a doua oară această vocabulă: *contrazică*, am pus înaintea ei sintagma: *fără să*, cu toată responsabilitatea, conștient, nu atât de riscurile pe care le implică afirmația mea, actul meu nesăbuit, ci conștient de nebunia, cu adevărat incomensurabilă, pe care o presupune gestul! Adevărata nebunie nu poate fi determinată, încadrată în tiparele impuse de reperele noastre psihologice, de normele și limitele a ceea ce cunoaștem. Putem avea pretutindeni și întotdeauna dreptate. Tristețea Lui e dovada că dreptatea noastră, ORICÂT DE OBIECTIVĂ, e pur și simplu NUMAI dreptate. Dacă cineva pune o piatră pe un teren viran într-o anume direcție, cu gândul că a început să lucreze la temelia unei citadele, cei care vin după el așează mereu alte pietre, uneori în aceeași direcție, alteori în alte direcții chiar diametral puse, nu contează din ce motive, dar *întotdeauna prin raportare la direcția primei pietre*. Vă închipuiți că Specia noastră, istoria noastră, geniul pe care l-au pritocit veacurile sau împrejurările, nu se supun aceleiași reguli a primului bolovan? Anumite prejudecăți, adânci și greu sesizabile, care aproape întotdeauna se îmbracă în hainele adevărului, de acolo vin.

Fără să contrazică nimic! Oare poți să *contrazici* un tablou, un principiu fizic, Simfonia a cincea a lui Tchaikovsky, o operație aritmetică sau o reacție chimică? Evident, nu. *Noi* nu le putem contrazice! Dar tristețea Lui le *contrazicea*! Și în adâncul minții mele se sădise deja nebunia că această contrazicere nu contrazicea nimic, că era ceva de alt ordin, de altă mărime, ceva pentru care nu-mi ajungeau toate cuvintele și formulele magice, și care putea fi pus alături de orice, indiferent de formă sau conținut. Și tocmai de aceea, tristețea Lui nu contrazicea nimic, lua totul așa cum este, și nu

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

încremenea în nimic! Întrebarea mea era de ce risca El să dea unui muritor de rând, unui înfumurat rațional, șansa și puterea de-a l se substitui?

Nu vreau să fac speculații care m-ar adânci și mai mult în deriziune. Îi las pe alții să le facă. Spun doar atât: că secolul acesta blestemat e de vină și odată cu el, noi toți suntem de vină, iar aici nu mai încap subterfugiile, nu mai putem să ne amăgim singuri. Măine, poimăine o să zburăm prin cosmos, poate că am și zburat deja, am și depășit granițele sistemului solar, o să stăm la taifas cu kilonienii lui Vancea, bețivul cartierului, și prin asta, o să ne credem atotputernici. Deja ne credem atotputernici. De când ilustrul Darwin a ajuns la concluzia că omul și maimuța au un ascendent comun, toată lumea s-a grăbit să proclame inexistența Lui, ca și cum una ar exclude-o pe cealaltă!

Dar eu vă zic: și dacă s-ar demonstra că viața a apărut fiindcă, din întâmplare, a trăznit într-o cuvă cu acizi, fapt care a dus la apariția aminoacizilor și substanțelor organice, asta nu demonstrează nimic. Păi ce, știm noi cu ce instrumente umblă Dumnealui? Nu știm. Maimuța *originară* îl exclude oare pe Adam? Dar bineînțeles că nu îl exclude! Vedeți și Dvs., onorate domn, nimic nu demonstrează nimic, numai noi credem că putem demonstra ceva — iar originea tristeții, a blândeții Lui nemăsurate, aici trebuie căutată, am știut imediat, aici, nu aiurea. Teologii *voștri*! Fuseseră vreodată ei, teologii, altfel decât *ai noștri*? Categorie, nu. *Atât de mult a iubit El lumea că L-a jertfit pe Unicul Său Fiu*. Eu mă gândeam, după plecarea Lui: *Atât de mult iubește El lumea și creațiile Lui imperfecte, încât își jertfește locul, lăsând un nebun să i se substituie*. Este, era o schimbare în atitudinea-mi de specialist în problemele timpului, iar această schimbare nu doresc a o comenta. Aproape că-mi venea să nu dau curs invitației Lui de-a schimba Istoria!

Dar nebunia, ipocrizia și orgoliul meu erau mari. Mi-a fost rușine, rușine de moarte, dar am făcut-o! Mai exact: am îndrăznit să încerc! Și, ca un filistin ce eram, mi-am promis cu solemnitate timpă: *dacă reușesc, o să-i asigur o bătrânețe liniștită și fără dureri de măsele!*

Mă întrebam, cum va decurge Saltul, Saltul meu? În ce epocă să sar? De unde să încep și cum? El nu îmi dăduse nici o explicație. Puteam deci începe de oriunde voiam. Instrumentul — nu e nevoie să insist — îl aveam: Mașinăria. Doar o construisem cu atâta trudă! Și, fără să mă gândesc la consecințe, am urcat în cockpit, mi-am prins bretelele și... am sărit. Am sărit, cum ar zice unii, căutătorii de

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

bolovani antici, la începuturile Istoriei! Saltul a decurs normal, iar Mașinăria m-a expediat unde i-am cerut: în vremurile în care bipezii, strămoși de-ai noștri, nu inventaseră focul.

Și de atunci înapoi am hălăduit prin această așa-numită Istorie.

Așa-numita Istorie... Și încă era cât pe-acum să scriu vocabula respectivă cu majuscule! M-am abținut, am scris cu majusculă doar prima literă. Reflexul meu de învățat obișnuit să ia de bună orice teorie emisă de contemporanii săi atestați de academiile și universitățile civilizației și-a spus cuvântul. Pot să precizez, pentru uzul Domniei Voastre, că ceea ce știm noi astăzi despre Istoria veche și foarte veche, despre preistorie și protoistorie (ca să fiu în ton cu limbajul experților în domeniu!), reprezintă, în proporție zdrobitoare, prejudecăți de cea mai joasă speță. Ce învață copiii noștri din manualele lor școlare nu prea seamănă cu ce-a fost atunci, la-nceputuri!... Atunci, la-nceputuri!... Iarăși am bătut câmpii cu ilustră demnitate, iarăși și-au spus cuvântul prejudecățile și complexe de civilizat! Dar existat-au oare aceste începuturi? Să admitem că da, au existat. Dar nici într-un caz așa cum ni le imaginăm noi. Vedeți și Dvs., cum se petrec lucrurile: se adună o pleiadă de minți strălucitoare, sapă din greu pe ici, pe colo, interpretează și trag concluzii. Apoi pleiada se întreabă la unison: cum este posibil? Și vine unul și demonstrează: așa este posibil! Iar toată lumea îl aplaudă, bate din palme, genial, oho, ce idee năprasnică, nimeni nu se gândește la gândirea omului din acele timpuri, la gesturile lui. Nu vreau să dau exemple, găsiți-le singuri! Mie mi-au trebuit atâtea milenii să mă întorc de unde am plecat, în anul nostru de grație, că simt cum se prăvale cerul pe mine! N-a fost o odisee grandioasă, încercarea mea, nu, nici poveste, a fost taman ce am numit-o mai sus, o hălăduire continuă, o bâjbâială jalnică, iar urmele trecerii mele le veți găsi, dacă știți pe unde să căutați, pretutindeni. Dar eu am vrut totul de la-nceput, visasem o lovitură de maestru: să grăbesc timpul, să-i învăț pe acei primitivi să folosească focul înainte de sorocul care le-a fost îngăduit și astfel, să devin, dintr-o mutare, El.

Însă socoteala de-acasă nu se potrivește cu socoteala din târg.

De sărit am sărit cu vreo șase, șapte milenii înainte de inventarea oficială a focului, însă, ăia, primitivii de care vorbesc, nu dădeau multe parale pe clasificările oficiale: cunoșteau focul. Îl aprindeau, îl întrețineau, îl împrumutau, mă rog, făceau cu el ce poșteau. Iar eu mă uitam la ei cum

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

se învârteau în jurul flăcărilor ce luminau în noapte și gândeam: *bre, Zeppelinus, da' idiot ești! Trebuia să sari cu încă șaptezeci de milenii înainte de inventarea oficială a focului, șapte nu sunt suficiente!* Faptul era consumat, n-avea rost să-mi plâng de milă. Ce s-o mai fi amuzat El, din înălțimea Lui! Pentru mine a fost ca o presimțire, am avut acolo, în noaptea aceea, presentimentul fatalității, a eșecului total, iar inima mă-ndemna, din nou, să las baltă riscanta întreprindere, să renunț. Mi-am spus: *Zeppelinus, fă ce ai de făcut, că după aia, o să tot afli când a fost inventat focul! N-a spus El că în ziua aceea vei avea toate răspunsurile?* Spre norocul meu, relațiile cu sălbaticii pe care îi întâlnisem au fost cordiale. M-au adoptat, ei cu sufletele lor largi, care nu cunoșteau meschinăria și ascunzișurile, m-au făcut unul de-al lor, ba mi-au dat și ceva funcție prin adunarea bătrânilor tribului. Număram pietricele din jurul unui soi de altar, așezat în fundul unei peșteri! Nu vă mai spun că, din pricina acelor pietricele, am făcut și războaie, ne-am înfruntat cu tribul vecin (unul de-al lor furase o pietricică!) și am obținut victoria (am readus pietricica în fundul grotei), după o bătălie care s-a soldat cu capete sparte, membre rupte și ochi smulși din orbite.

Și din acel punct al timpului am început să acționez. Eram optimist, încrezător în forțele mele. Trufia mea de culme a creației își cerea drepturile: *cât de curând*, îmi ziceam, *voi fi El*. Și vă rog să rețineți, stimate *academicus*, că mă comportam deja ca și cum aș fi izbândit. Nu față de ceilalți, ci față de mine, în intimitate, or unui asemenea egocentrism care degenerază în egolatrie nu i se poate opune nimic. Decât, cel mult, egolatria contemporanilor noștri!

Al Dvs.,
același Zeppelinus N.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Scrisoarea numărul 5

Dragă prietene

Vei ierta nechibzuința și îndrăzneala unui bătrân istovit. Ești într-adevăr singurul meu prieten, singurul confesor pe care, date fiind circumstanțele în care mă aflu, mi-l pot permite. Dar am ostenit să mă adresez acestui confesor ca și cum aş face temenele. Politețea nu presupune automat respect și sinceritate, iar cel care-și închipuie o atare gogomănie e un convenient ale cărui frumoase maniere sunt suficiente pentru a umple vidul unei existențe, fie ea și una plină de strălucire. Voi lăsa deci deoparte orice formalism gratuit: cunoști prea multe lucruri despre mine, pentru a mai începe cu *stimate domnule V.* Nici chiar acel *dragă domnule* nu se mai potrivește tipului acesta de relație, un tip foarte special de bună seamă, care s-a stabilit între noi!

Revenind la problema noastră — a noastră, a amândurora, în primul rând — : nu voi relata fiecare episod, fiecare experiență care a jalonat uriașul interval scurs între momentul zero, momentul în care Mașinăria m-a aruncat îndărăt, în timpurile înnegurate ale preistoriei, și momentul alcătuirii acestor scrisori. Memoria calculatorului meu nu e capabilă să stocheze conținutul tuturor bibliotecilor lumii. Abia reușește să preia un mesaj și să-l transmită destinatarului! Cât despre destinatar: acesta și-ar pierde cumpătul, cu siguranță!

Soarele se ițea pe după coama unui deal când am isprăvit arcul. Primul arc. O capodoperă a tehnologiei primitivilor care anula spațiul dintre vânător și vânat, dintre asasin și victimă. Îl fabricasem din lemn de esență tare. Săgețile, lungi și subțiri, din bambus, îmi umpleau tolba. În fața adunării tribului, am făcut o demonstrație. Săgeata, aruncată cu măiestrie, a străpuns mărul așezat pe un colț de stâncă.

Dar sălbaticii aceia — ce s-o fi petrecut în mintea lor? — s-au ridicat brusc în picioare și-au început să mă împrăște cu interjecții. Urlau ca niște apucați. Gesticulau. Îmi arătau pumnii. Șamanul lor, altminteri un nebun găngav și inofensiv, deveni, sub ochii mei uluiți, o fiară. Îi întărâta pe toți, pe bărbați și pe femei deopotrivă, întinzând spre mine un deget acuzator, noduros și murdar, făcând

141/178

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

pase prin aerul stacojiu — parcă ar fi invocat un spirit al răzbunării să se pogoare din țării, să pedepsească acest demon care spurcase, cu invenția sa, ordinea sacră instituită de strămoșii tribului.

Am fost nevoit să plec, altfel m-ar fi alungat ei sau — cine știe? — poate chiar ar fi încercat să mă omoare!

Am căutat alt trib, altă comunitate, unde să-mi brevetez invenția. Am traversat păduri nesfârșite, înfruntând primejdii fără număr. Am ocolit mările și oceanele. Am urcat și coborât munții. Am fost unicul reprezentant al Speciei care, în acele vremuri imemorabile, a străbătut globul pământesc de la un capăt la altul, care a bătut continentele cu piciorul. Și oriunde întâlneam o ființă construită după chipul și asemănarea mea, încercam să-mi *implementez* produsul. Cele câteva milioane de neghiobi bipezi care populau, pe atunci, inocenta noastră planetă, au fost martorii muți ai strădaniilor mele.

Strădanii, ah, simple strădanii — căci despre asta îți vorbesc cu atâta amărăciune, despre încercări, despre eșecuri, nu despre victorii! Mi-au trebuit câteva mii de ani ca să conving un necivilizat să atingă corzile arcului și alte câteva mii ca să-i învăț pe urmașii lui cum să-l folosească.

Cum, vei striga, vei întreba retoric, cum de a fost posibil? Unde-i acea curiozitate a Rasei care ne-a izolat de regnul animalier, acea sete de nou care împinge lumea înainte — sete care constituie temelia progresului și împiedică stagnarea? Îți voi răspunde la fel de retoric: dragul meu prieten, funcția creează organul, iar organul curiozității a fost lipsit de funcție milioane de ani, curiozitatea a fost o latență care n-a apărut dintr-o dată, nu a izbucnit ca o molimă, nu s-a comportat ca un virus letal care se multiplică cu viteze halucinante, devorând organismul pe care îl atacă cu rapiditatea unei explozii. Nu, funcția curiozității s-a dezvoltat lent, în etape, și-a creat organul printr-o continuă ajustare, apoi organul a fost ulterior îmbunătățit, a căpătat contur și caracteristici superioare, și uite așa am ajuns la stadiul de civilizați. Abia când organul își depășește latența, când trece de chinurile facerii și atinge un anumit nivel de perfecționare, putem discuta despre interconexiuni, specializări ori diversificări.

Strămoșii noștri nu aveau dezvoltat organul curiozității, nu aveau nevoie de el, supraviețuirea lor nu presupunea, cu necesitate, setea de cunoaștere. Natura, strămoșii și riturile le asigurau totul, se îngrijeau de ei, veghea asupra lor și asta le era de ajuns. Culmea ironiei, la scurt timp după ce am

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

reușit să-i învăț să folosească arcul, am întâlnit un popor întreg (câteva zeci de triburi) care mânuia, cu o dexteritate incredibilă, această *unealtă*!

Nu întâmplător am insistat asupra acestui prim și semnificativ eșec. El s-a repetat, cu mici variațiuni, pe parcursul întregii mele cariere de uzurpator ceresc. Am inventat sapa. După un secol, am descoperit, pe malurile unui fluviu, comunități de agricultori care învățaseră deja să lucreze pământul; membrii acelor comunități izolate o inventaseră, evident, cu două, trei decenii după mine. Am domesticit câinele. După nici un an, am aflat că triburile de la răsărit se hrăneau cu carnea acestui prieten al omului. Am înălțat o topitorie și am forjat prima sabie de bronz. Armele și podoabele care însoțeau solia unei căpetenii de migratori au făcut să-mi înghețe sângele în vene. Am construit o corabie. La poalele unui munte, un oarecare Noe, mi s-a lăudat cu isprava lui: navigase, susținea el, patruzeci de zile pe zbuciumatele creste ale diluviului care înecase o parte însemnată a omenirii! Fenicienii, zicea acest supus admirator al Celui Prea Puternic, înconjuraseră deja lumea cu ambarcațiunile lor! În junglele Yucatanului am înălțat o piramidă. Dar în Egipt, preoții lui Ra mi-au arătat altele, construite, de zei misterioși și păgâni, cu peste zece mii de ani înainte de Cristos — adică, aproximativ, cam în aceeași perioadă cu mine. Am construit calendare solare, grădini suspendate, zigate, statui enorme de aur. Am inventat scrisul, algebra și geometria, astronomia, fierul, sistemele sociale și codurile de legi. Întotdeauna, timpul mi-o lua înainte. Făceam o descoperire care urma să grăbească evoluția omului, care trebuia să precipite Istoria, și imediat aflam că altundeva, descoperirea mea fusese deja făcută, iar oamenii... ei, da, oamenii o cunoșteau și o foloseau deja.

Acest *deja* începuse treptat să mă exaspereze.

Atunci m-am amestecat în viețile lor. Mi-am zis: *Nu merge cu buna, las' că vedem noi cu ce merge!* Am renunțat la orice scrupul moral. Am participat la comploturi, am urzit războaie. Dacă știam că în cutare an, cutare rege urmează să fie asasinat, încercam să-l salvez, iar dacă știam că regelui îi e hărăzită o viață lungă și prosperă, încercam să i-o scurtez, punând la cale nimicirea lui. Dacă undeva urma să aibă loc un conflict armat, făceam totul ca să-l împiedic. Dacă era pace, căutam pricină de război și-i învrăjbeam pe unii împotriva celorlalți. Pe scurt: am încercat să fac totul

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

pe dos, să răstorn ordinea implacabilă a împrejurărilor, inversând evenimentele și obligând Istoria să ia altă turnură decât cea pe care o cunoșteam.

Am provocat prima grevă din Istorie, instigându-i pe muncitorii ce ridicau necropola destinată lui Ramses al III-lea (cu câteva zile înainte, îi ațâțasem pe libienii din taberele de mercenari de la hotarele Imperiului, propunându-le să se alăture greviștilor). Sub zidurile Babilonului, mi-am aruncat lancea muiată în venin de viperă asupra lui Tiglatpalasar I; arma a ricoșat din scutul regelui și a lovit un ofițer al gărzii regale. Pe Alexandru cel Mare am vrut să-l străpung cu sabia la Cheroneea; calul a cabrat scurt, azvârlindu-mă din șa; în cădere, mi-am rupt piciorul. Lui Așoka i-am întins, la Taxila sau Ujjayni, nu mai rețin, cupa cu otravă; un valet s-a împiedicat de colțul divanului și m-a răsturnat de pe picioare. Pe adeptii lui Confucius, aproape că i-am convins să-l asasineze pe Li Si, cancelarul Primului Împărat; entuziasmul celor care credeau că Marele Zid îi va apăra de prădătorii din nord, i-a transformat pe conjurați într-o ceată de nehotărâți sau de lași (aveau să regrete cât de curând această nehotărâre și această lașitate). Pe Octavian Augustus am încercat, de asemenea, să-l otrăvesc; sora acestuia, o lipitoare cu chip de înger, l-a salvat — mai degrabă din întâmplare, decât din interes.

Am fost sclav și medic al împăraților; războinic și mesager al păcii; torționar și apărător al celor pierduți în tenebrele groazei; catilinar de profesie și apărător al statului; actor și regizor; ucigaș plătit și moralist înfocat; avocat și judecător; filozof și inchizitor; protector al artelor și dușman al poezilor. Am făcut toate meseriile în care cruzimea și compasiunea, lumina și întunericul, individul și mulțimea, își dau mâna, se condiționează reciproc și se opun cu o vrăjmășie ireductibilă.

La hotarul dintre ere, am pierdut cea mai importantă din bătălii. Înaintea bătrânilor Sinedriului, am îndrăznit să-L apăr pe Cel care înmulțise pâinea și vinul. Dar, de pe Crucea Lui, El mi-a aruncat doar o privire fugară. *N-ai reușit, Zeppelinus, n-ai reușit!* La Niceea, am luat partea arienilor. Când sfântul care-l înfrunța pe Arius s-a ridicat și a strigat, cu glasul-i fără de prihană, *să tacă gura mincinosului*, am auzit caii nechezând (ah, și cu numai o noapte înainte le retezasem capetele, neștiind că sfântul avea le lipească la loc, inversându-le!).

Sub steagul lui Baiazid l-am înfruntat, parcă prin stepele fierbinți ale Anatoliei, pe șchiopul Tamerlan; ferecat în cușca învingătorului, învinsul care se autointitulase, pe nedrept, Ildirâm, a împodobit triumful mongolului la Samarkand. Am întocmit originalele hărților lui Piri Reis; copiile acestora, care sfidau cunoștințele acelor timpuri, le-am dăruit proprietarului. În războiul de o sută de ani, m-am străduit să-l conving pe unul dintre cei doisprezece pairi să preia puterea din mâna neputinciosului său rege; roșcovanul acela, care cântărea aproape două sute de kilograme, fără armură, era cât pe-acți să-mi despice, la o beție, țeasta. Pe Orban, făurarul tunurilor cu care armia Cuceritorului a bătut zidurile Constantinopolului, am încercat să-l ucid în vreo două rânduri. Pe Rue de L'Ecole de Medicine, la numărul 44, am întârziat datorită unui birjar somnoros și neatent; am dat buzna în încăperea necunoscută; apa fierbinte diluase sângele celui ucis, reflectând, cu o fidelitate halucinantă, triumful Charlottei Corday. Colonelul Stauffenberg m-a ascultat cu luare aminte: dacă adjunctul lui Heusinger nu ar fi mutat servieta care conținea bomba destinată fostului caporal, cel de-al doilea război mondial s-ar fi sfârșit cu un an mai devreme.

Nu mai insist.

Fusesem înfrânt, înfrânt fără drept de apel! M-am săturat de vorbe mari, dar când zic că Istoria mi-a administrat o lecție usturătoare, nu fac decât să rostesc un eufemism care poate trece, cel mult, ca vorbă de duh! Am rătăcit atâtea milenii printre semenii mei raționali, încăpățându-mă a schimba ceea ce nu poate fi schimbat și iată, gândeam, am ajuns în locul de unde am plecat: legat în chingi, în cockpitul Mașinăriei, cu privirile ținute în haosul și nimicnicia care dau culoare, măreție și tristețe vieții noastre!

Al tău,
Zeppelinus N

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Scrisoarea numărul 6

Dragă V.

La grea încercare îți voi fi pus răbdarea și nervii! Scrisorile mele, șase la număr cu aceasta, le vei fi citit, îmi închipui, cu repulsie și dispreț. Dar eu — te asigur încă o dată — ți-am relatat numai adevărul. Nu ți-am ascuns nimic — poate doar acele amănunte care ar face-o să pară și mai întortocheată, și mai barocă decât este. Informarea mea a fost completă — mai puțin episoadele care au jalonat traiectul meu prin veacuri (nota bene: cele pe le-am menționat totuși, în treacăt, nu sunt neapărat și cele mai importante!).

Reîntors în prezent — în prezentul nostru, vreau a spune, al amândurora — n-am mai putut profesa nici una din meseriile deprinse de-a lungul mileniilor.

Beteag, cu inima și mintea răvășite, rătăceam ca o fantomă pe străzile orașului. Contemporaneitatea — te rog să treci cu vederea prețiozitatea-mi inutilă — îmi părea insuportabilă și mai ales, da, mai ales, atinsă de o deriziune fără leac. Totul era confuz. Nu eram în stare să revin la catedră, iar materia pe care o predasem cândva — cât de oribil, de sinistru, sună, în gura mea, acest *cândva!* — îmi era indiferentă. Știința timpului era doar un capriciu, un moft de microb rațional!

Și acest microb rațional, care perora prin cârciumi și unghere sordide teorii inepte, care se adresa acum, nu unor studenți sânguincioși și devotați profesiei spre care erau îndrumați, ci unor vicioși incurabili, unor ființe care aparțineau drojdiei societății, ei bine, acest microb a sfârșit prin a fi eliminat! Eliminat, firește că nu din punct de vedere fizic, biologic, ci din punct de vedere social. Sufletește, ca să zic așa, mă eliminasem eu singur.

Am fost închis la ospiciu.

Într-o dimineață, în casa în care continuam să locuiesc aidoma unui pustnic nebun, au intrat brancardierii. Am simțit o înțepătură în braț. M-am trezit într-o încăpere în care totul era alb — un alb care mă orbea și-mi sporea senzația de coșmar care mă cuprinsese de îndată ce deschisesem ochii. De prisos să-ți redau felul în care am fost testat, supravegheat, evaluat, diagnosticat și tratat.

146/178

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Schizofrenie în formă evoluată — aceasta trebuie să fi fost expresia care, la un moment dat, a scăpat de pe buzele eminentului tău coleg, directorul clinicii. *Mitoman și periculos* — îi va fi șoptit la ureche sora-șefă uneia dintre subalternele care împărțea porțiile de cartofi fierți bolnavilor din salonul alăturat. Vulgaritatea e o meteahnă gravă, nu pentru că e vulgaritate, ci pentru că e gratuită!

Când am isprăvit tratamentul, eram o legumă.

Am crezut că voi lăsat în pace, că voi scăpa de supliciul de-a locui între zidurile acelea albe, pe care le asociaz, oarecum, stării mele de spirit. Totuși, nu mi-au dat drumul. Mă plimbam prin curtea ospiciului, cu pas lent, de parcă aș fi călcat, desculț, pe un covor de sticlă, zicându-mi *Zeppelinus, ai răbdare, curând vor ajunge la concluzia că ești inofensiv și atunci vor fi siliți să te externeze!*

Am avut răbdare. Dar răbdarea mea s-a dovedit inutilă. Acel *în curând* la care visam și care mă ținuse să nu decad de pe pedestalul meu sfărâmat de experiențele tragice pe care ți le-am povestit, nu a sosit. Cine știe când va sosi sau dacă va sosi vreodată?

Cu mulțumiri
Al tău,
Zeppelinus N.

P.S.: *Vei fi ghicit și singur motivele care m-au determinat să-ți expediez scrisorile. Ospiciul în care m-a aruncat bunătatea incomensurabilă a contemporanilor mei funcționează sub patronajul Academiei al cărei rector și comanditar ești. Iar eu, întrucât n-am pe nimeni în fața căruia să-mi strig oful, mi-am concentrat toată atenția asupra-ți. Mi-e rușine să fac această ultimă și disperată încercare: rogu-te mult, în numele prieteniei care s-a statornicit între noi, scoate-mă din această închisoare care așează între patologie și geniu, între cazul comun și cazul extrem, semnul egal! Prestigiul și funcția îți vor permite, fără-ndoială, să explici acestor trufași ignoranți care se îngrijesc de sănătatea mea că nu sunt, cu certitudine, nici primul, nici ultimul nebun din univers; că universul acesta pe care ei îl privesc doar ca pe un obiect de studiu ne adăpostește pe toți, fără ca legile care îl*

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

ordonează să-l diferențieze pe pretinsul medic de presupusul pacient; și că nu sunt, la urma urmei, decât o ființă absolut inofensivă.

Investigații ulterioare

Nu am răspuns și nici nu-i voi răspunde lui Zeppelinus N.; acum, din cu totul alte motive decât cele invocate atunci; dar motivele de atunci, spre deosebire de motivele de acum, m-au împiedicat să încheg un dialog, pe orice temă, cu prea ciudatul expeditor al scrisorilor. Cel care semna cu un nume atât de neobișnuit, de ostentativ ales, nu putea fi decât un spirit dezagregat de contradicții; un mitoman care își proiecta asupra-mi fabuloasele-i plăsmuiri onirice; ori vreun hacker care, precum Maktub, își testa pe mine suficiența, bătându-și joc de stângăcia mea într-ale mânăuirii realităților virtuale, cu aerul unui profesionist care sparge codurile de acces în arhivele Pentagonului. Am vrut chiar să le șterg din memoria calculatorului. Dar m-am răzgândit, nici acum nu înțeleg de ce, poate și datorită unui sentiment nedeslușit: ceva asemănător cu respectul pe care anumiți dezaxați îl impun oamenilor slabi de înger.

Le-am citit însă din cea mai pură curiozitate. Falsa confesiune mă amuza, în aceeași măsură în care, repet, îmi impunea respectul. Dar era un respect cât se poate de compromițător. Rigoarea academică cu care fusesem obișnuit mă făcea să râd în hohote și totodată, să inventez scenarii, care mai de care mai spectaculare și mai puțin probabile. În fine, mi se părea inadmisibil ca un astfel de individ să fi făcut parte din corpul profesoral al instituției pe care, de bine, de rău, o conduc. În cele din urmă, am renunțat. Am arhivat cele șase misive și, pentru o vreme, am dat totul uitării.

Totuși, într-o zi, nu m-am putut abține (mi-amintisem, întâmplător, de scrisori). Am întrebat-o pe secretara mea dacă auzise vreodată de acest nume, Zeppelinus N. Mi-a răspuns că nu, dar în răspunsul ei am deslușit o doză de sarcasm. Ai fi zis că-mi reproșează că o întrebasesm.

"De unde ați scos-o și pe asta?" m-a chestionat ea.

"Mi s-a spus că individul acesta ar fi predat un curs foarte special în cadrul Academiei noastre", am răspuns, fâstâcându-mă ca un școlar.

"Nici vorbă", a replicat femeia. "Puteți să verificați registrele. Un asemenea nume, hm, l-aș fi remarcat imediat. Aș fi ținut minte, domnule profesor. E un nume pe care nu îl uiți cu ușurință!"

Cam pe la jumătatea anului (trecuseră două luni de la acest schimb de replici), m-am trezit cu Direcția Școlilor pe cap. Vă dați seama ce aberație, ne aflam în plină sesiune, examinările se țineau lanț, nu mai biruam cu corectatul lucrărilor și uite, ăstora le ardea de controale! Am simțit că se învâрте pământul sub mine. Eram furios, mă gândeam să înaintez o plângere forurilor competente, însă inspectorul-șef m-a liniștit, explicându-mi, cu vocea lui pițigăiată, disonantă, că pe adresa Direcției sosise o anonimă care semnala abateri grave în ce privește politica de personal a instituției: angajări fără carte de muncă, state de plată fictive, etc.

Blestemându-l în gând pe fostul rector, a trebuit să pun la dispoziția inspectorilor dosarele angajaților, registrele și actele contabile.

"Nu vă impacentați, stimate domn", repeta într-una insul care îndeplinește funcția de căpetenie a acestor pramatii. "Dacă totul e în ordine, precum spuneți, înseamnă că nu aveți motive de neliniște! Și apoi, oameni suntem, ce Dumnezeu!" a încheiat el, clipind des din ochii care înotau între pungile de grăsime.

Și iarăși, din cea mai pură curiozitate, am aruncat o privire prin registrele cu pricina.

Nu pot, nu sunt capabil să redau senzația de disconfort care m-a cuprins în clipa aceea. În dreptul literei "Z", singurul nume din pagină, m-a făcut să explodez. Zeppelinus N. fusese cel de-al o sută treizecilea profesor al Academiei, ba mai mult, fusese angajat cu acte în regulă, încadrat cu normă întreagă și predase în Aula Major un curs opțional. Nu se specifica despre ce curs era vorba și nici care era tema prelegerilor. Dar în arhiva cu dosarele individuale ale membrilor corpului profesoral, am descoperit că Zeppelinus N. își susținuse doctoratul în cutare an, că era specialist în mai multe domenii, nu le enumăr și că... da, da, bine auziți, în ultimii ani subiectul cercetărilor sale fusese timpul.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Zeppelinus N. nu era așadar un nume inventat. Personajul, vedeți Dvs., stimați colegi de pe nadir_latent, era cât se poate de concret, de real!

Am pus mâna pe telefon și l-am sunat pe bibliotecarul-șef. l-am cerut să-mi aducă absolut toate materialele scrise, toate documentele care aveau o legătură cu cel care răspundea la numele de Zeppelinus N.

"Ai în custodie aceste documente", am spus. "Mâine dimineață să le găsesc pe biroul meu!"

Omul s-a conformat ordinului, a lucrat toată noaptea și, a doua zi, am găsit pe birou o stivă de caiete, dosare, cursuri, hărți și planuri, parte dintre ele documente *in-folio*.

Am încărcat în mașină materialele fostului specialist în problemele timpului și le-am dus acasă. Le-am depozitat cu grijă în biblioteca personală. Apoi, în aceeași noapte, am început să le parcurg cu migala și perseverența unui novice care studiază, la lumina firavă a lumânării, scrierile maestrului mult iubit.

Nu sunt scrupulos. Totuși, n-am omis nimic. Documentele, în cea mai mare parte, cuprindeau reproduceri ale cursurilor lui Zeppelinus, redactate într-un limbaj exagerat de pedant. Caietele, care conțineau însemnările autorului despre diferite evenimente istorice, erau și ele neinteresante — neinteresante din punctul meu de vedere. Cursul principal: PROBLEMATICA TIMPULUI — REVERSIBILITATE, IREVERSIBILITATE ȘI STRUCTURI, abunda de scheme formale, raționamente și deducții, în general, de o valoare îndoielnică. M-am întrebat ce fel de studenți erau aceia care alegeau să urmărească asemenea prelegeri. Fără-ndoială, o făceau din rațiuni exterioare: Zeppelinus N. trebuie să fi fost un examinator tolerant și, dacă mă gândeam la materia pe care o predă, mi-era limpede că nu erau obligați să învețe pe brânci pentru un examen la care nota de trecere se obținea aproape din oficiu.

Ultima prelegere, cea despre care îmi vorbise chiar el în prima dintre cele șase scrisori, am citit-o de la un cap la altul. Am avut răbdarea să o citesc. Spre surprinderea mea, nu mai era deloc vorba despre o teorie a timpului. Zeppelinus se transformase, ca să zic așa, din specialist în problemele lui Chronos, în teolog, matematician, istoric al religiilor, epistemolog și fenomenolog. Ultimul său curs, susținut, cum el însuși mărturisea într-una dintre scrisori, în Aula Major a Academiei, semăna cu un

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

compendiu care izbutea să înghesuie laolaltă științele esoterice, dogmatica și teologia, fundamentele matematicii, epistemologia, filozofia, istoria religiilor, ș.a.m.d. Iar eu, în pofida exercițiului academic, nu am reușit să mă descurc în acest sincretism de neînțeles: abia m-am lămurit cu faptul că cercetătorul ajunsese la niște concluzii și că, bazându-se pe ele, pe concluzii adică, se gândea să construiască o Mașinărie cu ajutorul căreia Rasa avea să controleze Timpul și Istoria.

Nu repet aceste concluzii. Zeppelinus le-a expus în scrisori, în prima îndeosebi.

Când am întors ultima filă a cursului, din volumul nu foarte consistent, a foșnit o bucată de hârtie. Am citit-o. Era o trimitere: caietul cu numărul cutare, paginile cutare și cutare. Sus, în stânga paginii, am remarcat o înșiruire de cifre și simboluri: data la care fusese făcută adnotarea, trimiterea. 26 noiembrie, și anul — veți zice, anul trecut, desigur! Anul acesta, vă răspund eu, cu toată responsabilitatea și cu riscul de a mă expune oprobriului Dvs. Și vă asigur că nu mi-am pierdut mințile, că sunt intact sufletește, în deplinătatea facultăților mintale!

Dar mi-am pierdut cumpătul! Acolo, în cabinetul meu, în casa mea, în locul unde crescusem!

M-am uitat de cel puțin zece ori peste cifrele care indicau data: vedeam bine, dar nu mai înțelegeam nimic! A fost un șoc. Noi eram la finele lui iunie. Și când m-am dezmeticit, după câteva minute bune, am urmat întocmai instrucțiunile pe care Zeppelinus le scrisese, *aposteriori*, pe bucata de hârtie: am răscolit din nou tomurile groase, căutând, ați ghicit, caietul cu pricina, planurile Mașinăriei.

Nu era propriu-zis un caiet, era un dosar. Nici măcar nu era prea voluminos. Conținea o mulțime de desene. Erau chiar ele, planurile, în detaliu, ale Mașinăriei. Chestie de inginerie, veți comenta. Tic de enciclopedist, voi afirma eu. Se aflau de toate acolo: formule matematice, calcul de structuri, rezistența materialelor, mecanică aplicată, genetică, microbiologie, etc. De unde dracu' strânsese nefericitul inventator atâtea informații? Cum de reușise să inventeze un astfel de conglomerat care îngloba, practic, toate cunoștințele Rasei? Înțelegeți și Dvs., dragii mei colegi și parteneri de dialog, că abia am putut să urmăresc, în ansamblu, uriașul proiect. A fost oricum, o încercare peste puterile unui om, a unui academician de provincie.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

La sfârșit de tot, am dat peste o hartă. O linie șerpuită, trasată cu pastă roșie, părea să indice un traseu pe cât de sinuos, pe atât de obositor. Un cerculeț care concentra, în interior, o zonă de câțiva kilometri pătrați. Am împăturit harta și am pus-o deoparte.

A doua zi am înștiințat Secretariatul Academiei că intenționez să părăsesc orașul și că, date fiind unele circumstanțe asupra cărora nu doresc să insist, e de presupus că voi reveni abia peste o săptămână sau două. Deocamdată, am specificat, sunt de negăsit. Isprăvisem cu examenele, vacanța bătea la ușă, inspectorii Direcției se mulțumiseră cu o amendă care nu depășea salariul femeii de serviciu, iar vara se dezlănțuise cu un potop de căldură. Pe deasupra, eram șeful, îmi puteam permite: comentariile răutăcioase ale invidioșilor care râvneau la scaunul de rector nu mă interesau.

A treia zi, am sunat la clinica de psihiatrie care funcționează sub tutela Academiei noastre.

Mi-a răspuns chiar directorul clinicii, profesorul T.

"Aveți un pacient pe nume Zeppelinus?" am întrebat, fără să mă sinchisesc că interlocutorul meu se va simți jignit de insolența cu care abordasem subiectul.

"Veniți până aici", mi-a răspuns el.

Peste o oră eram în cabinetul lui.

"O cafea?"

"Fără zahăr", am precizat.

"Acest pacient", începu el, sărind peste introducere, "acest Zeppelinus e un caz care ne-a dat multă bătaie de cap."

"În ce sens?"

"Era un tip straniu. Schizofren. Îmi închipui că se credea un soi de ființă superioară, un mic zeu care avea puterea să-i controleze pe ceilalți. După mine, e și un caz tipic de mitomanie, stimate coleg!"

"Și de-asta spuneți că v-a dat bătaie de cap?"

"Nu", a răspuns el gânditor. "Aproape toți pacienții ne dau bătăi de cap. Zeppelinus a fost adus la noi de brancardieri, pe targă. Am trimis salvarea după el, nu voia să se scoale din pat. Era într-o

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

stare jalnică. Nu mâncase nimic de săptămâni, era slab ca un ogar, numai piele și os. Delira. Nu avea rude, nu avea prieteni, nimeni care să-l îngrijească, să-i întindă un pahar cu apă. Locuia într-o casă care stă să se dărâme. Undeva, pe malul drept al râului, dacă vreți vă dau adresa. Să o vedeți cu ochii Dvs. Oamenii care au intrat în acel imobil și-au făcut cruce cu amândouă mâinile. Camerele erau pline cu materii gelatinoase, cu sârmulițe și tot felul de mecanisme ciudate. L-am pus numaidecât la izolare, a fost singura soluție!"

"Atunci?"

"Era, cum să vă explic, imprevizibil. Complet asocial. Și-a revenit foarte repede. Fizic, nu psihic. S-a dovedit că avea o vitalitate incredibilă. Era, în pofida stării de slăbiciune generală a organismului, extrem de robust. Apoi am realizat cu cine avem de-a face. Cunoștea o mulțime de lucruri, nici nu mai știu de unde le scotea. Uneori mă întreb cine era pacientul; noi sau el."

"Și de ce a fost adus tocmai aici?"

"Devenise violent. L-a reclamat o vecină, intrigată că nu-l mai vede beat-criță, pe pridvorul casei, că nu mai are cine să-i înmoaie oasele lui bărbatu-său. Femeia susține că se îmbăta des — Zeppelinus, nu bărbatu-său, un molău, unul Vancea sau Vanea! — și sărea de gâtul oamenilor. Îl apuca așa, din senin. Te pocnea din te miri ce. Dar, de când a fost internat, am avut tot timpul convingerea că juca teatru și că urmărea un scop precis."

"A fost profesor. A ținut, în Aula Major, câteva cursuri foarte speciale".

"Mă rog. El, Zeppelinus, era un pacient foarte, îhî, special, dragă colega. Avea o inteligență peste medie, sunt sigur de asta."

"Păi", am revenit eu, "tot nu m-ați lămurit ce-i cu scopul acela pe care, cum ziceați, îl urmărea Zeppelinus."

"Nici eu nu sunt lămurit!" a exclamat cu năduf profesorul T. A scos o batistă înflorată și și-a șters fruntea udă de transpirație. "Așa că nu vă pot lămuri nici pe Dvs. În orice caz, nu dădea doi bani pe știința noastră. Dar nu de aici ni se trag necazurile."

A făcut o pauză. A continuat:

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

"Aceste necazuri au început imediat ce am dispus izolarea lui în pavilionul irecuperabililor. Să vă povestesc. Într-o zi a făcut o criză. A tăbărât asupra unui infirmier și i-a rupt ăluia maxilarul. Părerea mea e că a făcut-o dinadins. Mi-am spus: Zeppelinus, vrei să te joci cu mine, las' ca îți arăt eu cine-i stăpânul aici! L-am sedat și l-am închis într-o încăpăre de unde, teoretic, nu avea cum să iasă. Totuși, el a ieșit. Nu o dată, de mai multe ori. Cu toate măsurile noastre. Cu toate încercările noastre de a-l opri. Nu știu cum reușea să deschidă ușa, ce tertipuri folosea, dar, de fiecare dată găseam camera goală și el, nicăieri. Clădirea e asigurată, păzită zi și noapte, dar Zeppelinus evada întotdeauna. Parcă-și râdea de neputința noastră, nemernicul! Dădeam peste el în cele mai neobișnuite locuri, cel mai adesea în biroul contabililor, în fața calculatorului, de unde își expedia mesajele. Era expert în computere, nu reușeam niciodată să-i citim corespondența. Și, într-o noapte, a dispărut. S-a evaporat pur și simplu. Nu l-am mai găsit."

"Ați anunțat poliția?"

"Bineînțeles. Nici ei nu au aflat pe unde se ascunde. L-au căutat peste tot, acasă, prin parcuri, au întors orașul pe dos, au luat la rând, toate locurile pe care le caută un om care vrea să dispară. Degeaba. Dispărut a rămas! A lăsat pentru Dvs. un colet."

"Un colet?"

"Mai exact, o bucată de pânză mângălită. O hartă. Polițiști spun că nu constituie probă la dosar, așa încât nu s-au mai deranjat să vă cheme la secție. Au clasat cazul. Deh, știți cum se procedează la noi. Nu știm, n-am auzit! Tot nu o să reclame nimeni dispariția unui biet nebun!"

l-am cerut să-mi arate *coletul*. S-a aplecat și a scos de sub masă o cutie de carton. Era deschisă. Am examinat-o. Înăuntru nu erau decât o bucată de pânză îngălbenită, făcută sul: o hartă a lumii, un fel de planiglob. l-am mulțumit profesorului T. pentru amabilitate. Am luat sulul, l-am îndesat în buzunarul hainei și am părăsit ospiciul.

M-am urcat în mașină și am făcut calea întoarsă. Pe drum, mă gândeam la ce aveam de făcut. Nu dispuneam de foarte multe opțiuni. Una dintre ele era să-l caut eu însumi pe Zeppelinus, să fac munca polițiștilor care, cu nerozia lor specifică de purtători de epoleți, clasaseră dosarul din lipsă de

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

probe. Dar mi-era cât se poate de clar că un om cu inteligența fostului specialist în problemele timpului nu va fi ușor de găsit. A doua opțiune era să-l găsesc pe camionagiul care îl dusesese în sihăstrie pe acest zănatec care pretindea că verificase, pe pielea lui, trăinicia Istoriei. Câți camionagii sunt în orașul nostru? Câteva sute, am gândit. Mă îndoiam că Zeppelinus ar fi apelat la serviciile unui localnic. Nu era, nu putea fi într-atâta de naiv! Și, chiar în ipoteza că l-aș fi găsit pe acel șofer, ce informații mi-ar fi putut furniza el? Nici una. Simțeam, în mod nedeslușit, că alergam pe o pistă greșită, că înaintez pe un drum care se termina într-o fundătură.

Când am ajuns acasă, m-am încuiat în birou. M-am trântit în fotoliu și am pus, din nou, cap la cap, ceea ce știam. Singurele certitudini pe care puteam miza erau cele două hărți și fâșia de pânză cu acel deci exist, despre care nu știam ce semnificație are sau dacă are, într-adevăr, o semnificație. Era ca o jonglerie de circ: aruncam bastoanele spre tavan și așteptam să se învârtă în aer, să urmeze o anumită traiectorie pentru a le prinde de mâner și a le arunca iarăși cu putere.

M-am întins spre telefon și am format numărul ospiciului. Am cerut cu profesorul T.

"Două chestiuni", am zis. "Prima: am uitat să vă cer adresa de unde pacientul Dvs. a fost ridicat de brancardieri. Și a doua: Când a dispărut definitiv, ușa camerei era deschisă?"

"O să încep prin a vă răspunde la a doua chestiune. De fiecare dată când dispărea, ușa camerei era neatinsă. Neatinsă, înțelegeți? De-asta v-am și spus că nu știu ce tertipuri folosea. În ce privește adresa, vă rog să rămâneți, trebuie să caut fișa de internare."

Peste câteva momente l-am auzit pronunțând răspicat:

"Piața Eroului, nr. 34/bis". Și, după o pauză, a adăugat: "Nu vă întreb la ce vă folosește."

"Vă mulțumesc", am spus și am pus receptorul în furcă.

Am întins pe masă prima hartă și fâșia de pânză cu planiglobul. Harta cu traseul era una obișnuită: ceva asemănător puteam procura din oricare din librăriile care împânzesc orașul. Am dat-o deoparte și am examinat, cu o lupă foarte puternică, planiglobul. Era confecționată dintr-un material foarte fin, foarte bine țesut. După toate aparențele, o cămașă uzată, albă, croită simplu și tăiată pe margini. Lipseau mânecile și gulerul. Textura pânzei era totuși destul de complicată — prea complicată pentru a presupune că fusese fabricată manual.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Mi-am dat seama că mai văzusem undeva această hartă a lumii, aceste contururi care se alungeau pe margini, ca și cum desenul ar fi fost executat după o fotografie luată de la mare altitudine. M-am ridicat și am căutat în atlasele și cataloagele pe care obișnuiam să le consult ori de câte ori aveam o nedumerire.

Și am găsit.

Harta de pe pânza lui Zeppelinus era o copie a hărților unui marinar turc, Piri Reis. O copie fidelă. O transpunere, dar una realizată cu măiestrie de artist autentic. Mi-am amintit de speculațiile unui anume Von Daniken, proprietar de hoteluri și futurolog — speculații expuse într-o carte celebră, AMINTIRI DESPRE VIITOR. Daniken acredita ideea că hărțile lui Piri Reis fuseseră realizate de către reprezentanții unei civilizații extraterestre sau mă rog, că erau, la rândul lor, niște copii după originalele făcute de acești navigatori galactici despre care proprietarul de hoteluri credea că ar fi poposit, pe mica noastră planetă, în vremurile imemorabile de dinaintea Potopului. Argumentul principal era legat tocmai de acele contururi care lunecau pe margini, exact ca într-o fotografie făcută dintr-un satelit ce survolează Pământul. În plus, Piri Reis trăise în perioada de expansiune a Imperiului Otoman. Pe hărțile cu pricina figurau o mulțime de detalii care, la acea vreme, erau, în mod cert, necunoscute geografilor: zonele albe erau redată cu o precizie absolut surprinzătoare (unele teritorii fuseseră descoperite abia recent, în prima jumătate a secolului XX; până și contururile Antarcticii erau redată cu aceeași fidelitate extraordinară).

L-am sunat pe Nonu, pe bunul meu prieten Amoria Nonu.

"Ehe", a exclamat el de cum mi-a auzit vocea, "lume nouă! Ia spune la băiatu' ce te doare?"

Nonu era președintele filialei zonale a Institutului European de Clasificare a Obiectelor Istorice; printre altele, se ocupa cu evaluarea vechimii obiectelor descoperite de arheologi.

"O să ți se pară o prostie", am spus. "Vreau o evaluare completă. O bucată, hai să zicem, de pânză."

"Nu e o prostie", a spus el. "Dar, te avertizez, o să dureze. Vrei și un test C14?"

"Ți-am explicat doar. Vreau o evaluare completă!"

"Ha, ha!" a râs el zgomotos. "Ai săpat în fundul grădinii și ai găsit comoara atlantilor?"

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

"Nu e nici o comoară, Nonule. E o bucată de pânză. Vreau să-mi spui totul despre ea!"

"Trimit o mașină. În două săptămâni vei ști totul despre ea!"

"De ce durează atât?"

"Nu mă pune să-ți explic. Mai repede, nici dacă se surpă cerul!"

Evaluarea nu a durat două săptămâni, cât a precizat Nonu. A durat aproape o lună. Abia la sfârșitul lui august au venit rezultatele. Au venit... Amoria Nonu mi le-a adus. El, personal, s-a deplasat în orașul nostru și mi-a trântit pe masă dosarul care conținea rezultatele expertizelor făcute, după cum m-a asigurat prietenul meu, de cei mai renumiți experți în domeniu.

Bineînțeles, până să-mi parvină dosarul, până să am o discuție între patru ochi cu Nonu, eu mi-am continuat cercetările. Acest *mi-am continuat cercetările* vă rog să-l priviți cu o anumită rezervă. În realitate, am parcurs, pentru a nu știu câta oară, documentele lui Zeppelinus, în speranța că voi descoperi un indiciu, cât de mărunț. N-am descoperit nimic. Dar nici nu am părăsit orașul, așa cum le spusese colegilor mei de la Academie. Am așteptat expertiza promisă de Amoria Nonu. Și, desigur, am făcut o vizită în Piața Eroului, nr. 34/bis.

Dar la adresa indicată de respectabilul meu coleg, eminentul psihiatru T., nu am găsit pe nimeni. Poarta, care dădea într-o curte largă, străjuită de nuci bătrâni — unii dintre ei uscați, alții, cu scoarța îngălbenită, arsă de substanțe volatile — nu era încuiată. Am pășit de-a lungul unei alei pietruite. Însă ierburile creșteau pretutindeni. Se vedea că totul fusese lăsat de izbeliște. Casa, oricum nu prea arătoasă, era părăginită. Zidurile crăpate. O verandă fără stâlpi de susținere, înclinată, care-și lăsa greutatea să atârne în niște cabluri ruginite de metal. O bucătărie strâmtă, mobilată sumar. Prin unghere alergau libărci înspăimântate, strecurându-se agile printre pânze de păianjen. În prag, m-am împiedicat de un obiect gros și lung, moale la atingere. În lumina slabă a lanternei, am văzut că era un fel de tentacul gelatinos, care tremura imperceptibil ori de câte ori îl atingeam.

Cutremurat de scârbă, am împins o ușă. Mi-era teamă să ating pereții. Un miros greu, aproape pestilențial, m-a izbit în față. Un abur vâscos plutea în acea încăpăre de coșmar. Am întors fascicolul de lumină, căutând, cu ochii, un comutator electric. Și, încă înainte de-a-l atinge, cu buricele degetului, am știut ce voi vedea. Adică, vedeți Dvs., Mașinăria, o aveam înainte, era la doar câțiva

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

centimetrii de mine, puteam să întind mâna și să o pipăi. Am ghicit că monstruozitatea aceea fără formă, monstruozitate e puțin spus, absurditatea aceea, obiectul acela alcătuit din atâtea alte obiecte alcătuite, fiecare, din alte sute și mii obiecte distincte sau indistincte, era chiar invenția lui Zeppelinus N., cel care năvălise în noaptea cumineniei mele și deranjase ordinea legitimă a timpului meu.

Nu voi descrie Mașinăria. Un scriitor de geniu ar da bir cu fugiții dacă cineva i-ar pretinde un asemenea efort colosal. Cât despre subsemnatul, mediocritatea, insignifianța și poate, conformismul la care nu sunt dispus să renunț cu una, cu două, mă obligă să aleg tăcerea. M-am socotit dintotdeauna un om cât de cât practic, ale cărui idealuri sunt lipsite de exigențele pe care ar trebui să le reclame o conștiință de excepție. Liniștea mea e mai importantă decât trufia care îi silește pe unii să alerge după un strop de înțelepciune prin cotloane prin care un om cu mintea zdravănă nu ar pune niciodată piciorul. Așa că am strâns din ochi și mi-am întors numaidecât capul. Și am fost acolo, la o palmă distanță de Mașinărie, atât de laș încât m-am răsucit pe călcâie și-am părăsit acea casă în fugă, fără să privesc la ce lăsam în urmă.

Sfârșitul investigațiilor

Amoria Nonu m-a vizitat, cum spuneam, abia la finele lunii august. Afară era o căldură care te înăbușea, cerul fără nori, aerul irespirabil. Oamenii toropiți de căldură se ascundeau pe unde puteau. Ședeau sub umbrarul de pe terasă, cu privirile pierdute dincolo de obiectele care mă înconjura. Am auzit poarta scrâșnind pe pietrișul de pe alee. Nu m-am uitat într-acolo. Niște tălpi călcau pe treptele de curând spălate. În câmpul meu vizual răsări chipul palid și ușor alungit al prietenului.

S-a așezat tăcut, sumbru, alegând un scaun care fusese rezemat de perete. Nu mi-a adresat nici una din obișnuitele lui formule de salut.

"Vreau să știu", a izbucnit el fără veste și a trântit pe măsuta dintre noi un dosar nu foarte gros, "vreau să știu dacă ți-ai propus să-ți bați joc de prostia sau neștiința noastră!"

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

"Liniștește-te", am spus. "Sunt tot atât de uluit ca și tine."

"Dar eu nu sunt deloc uluit, dragul meu prieten", a rosti el cu glas schimbat. "Eu sunt șocat de-a dreptul!"

"Atunci sunt tot atât de șocat ca și tine. De-a dreptul!" am exclamat.

Fălcile i s-au încleștat brusc, iar mărul lui Adam a tresălit nervos sub pielea acoperită de pistrui vineții. Nu gustase gluma. Nu-l mai recunoșteam pe Amoria Nonu, pe bunul și credinciosul meu prieten. Era atât de surescitat, încât simțeam că e periculos să-i pun răbdarea la încercare.

"Chestia asta", și a scos dintr-o punguliță de plastic așa-zisa copie a hărților lui Piri Reis, "chestia asta este... Este... Nici eu nu știu ce este... Întrebarea e cum ai intrat în posesia ei... De unde dracu' o ai... Cine ți-a dat-o.... Și mai ales, cine a fost cretinul care a putut fabrica această... această..." și iarăși s-a încurcat în propriile-i cuvinte.

A tăcut.

I-am propus din nou să se calmeze. S-a lăsat pe spătarul scaunului cu toată greutatea trupului său gros.

"Povestește-mi, nefericitele!", mi-a cerut el pe un ton imperativ. "Relatează! Explică! Fă-mă să pricep! Minte-mă! Zi ceva, orice, înainte să fac vreo prostie!"

Mi-am aprins țigara, un Vicerege, și am tras cu sete fumul în plămâni. După care m-am pus pe dat explicații. I-am povestit totul. Cum ajunseseam în posesia bucăților de pânză, cum promisem cele șase scrisori prin poșta electronică, vizita la ospiciul Academiei, discuția cu eminentul profesor T., incursiunea nocturnă în imobilul situat în Piața Eroului, la nr. 34/bis. N-am uitat nimic. M-a ascultat cu luare-aminte. Când am terminat de vorbit, a surâs și a clătinat din cap. M-a privit așa cum un medic psihiatru își privește pacientul: cu milă și înțelegere.

"Ce tot spui acolo? După ce baliverne mi-ai îndrugat, îți închipui că o să te mai și cred, hai?"

M-am ridicat și i-am făcut semn să mă urmeze. În biroul meu, am pornit calculatorul. Am accesat directorul ZEPP și l-am lăsat să citească scrisorile.

Când a terminat de citit s-a răsucit spre mine.

"Acum e rândul tău să-mi explici", am spus.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Mi-a explicat. Pe-ndelete. Cântărindu-și fiecare cuvîntel. Mai întâi, din cauză că nu știa cum să procedeze, cum să mă facă să înțeleg ceea ce nici el, care era specialist în domeniu, nu înțelesese. Efectuase expertiza pe care i-o cerusem. O efectuase, dar numai parțial. Respectase normele procedurale, operase științific, fusese atent la fiecare detaliu. Trebuie spus că, de la bun început, observase câteva aspecte care mie îmi scăpaseră. Compoziția materialului, țesătura extrem de fină, cusătura tivului, toate indicau că era vorba de o bucată mai mare care a fost ulterior, tăiată în bucăți mai mici. Felul cum erau așezate firele în țesătură excludea practic, orice dubiu: pânza fusese țesută recent, cu o mașină industrială. Tot o mașină executase și tivul exterior. Uimirea lui era că eu nu observasem acest amănunt, tivul exterior. Apoi băgase de seamă că tivul exterior prezenta o umflătură mică, greu detectabilă. A descusut în locul cu pricina și a găsit un fragment minuscul de material pe care erau imprimate inițialele: C — T — S. Trei litere. S-a gândit, cu îndreptățirea specialistului, că erau inițialele firmei producătoare. Existau vreo trei sau patru variante. I-a pus pe colaboratorii săi să verifice și să analizeze. Și aceștia au verificat și analizat. În concluzie, producătorul era nimeni altul decât Fabrica de confecții Târnava, marcă arhicunoscută, Cetatea Sighișoarei, ultimul burg medieval locuit din Europa. Acolo fusese fabricată o cămașă, cu material adus din Germania. S-a deplasat și la fața locului, pentru mai multă siguranță, a discutat cu maiștrii, cu inginerii, cu directoarea, i-a interogat până și pe muncitorii care lucrau în schimburi. Literele asta însemnau: CONFECȚII — TÂRNAVA — SIGHIȘOARA. Cineva, desenatorul hărții care copiasse hărțile navigatorului turc, cumpărase acea cămașă, o tăiasse și o împărțise pe fragmente. În altă ordine de idei, se vedeau clar locurile unde fuseseră cusuți nasturii, găurile acelea foarte mici, rezultate din forfecarea țesăturii!

S-a gândit că nu mai avea ce test să efectueze; că lucrurile sunt cum sunt și că misterul, dacă o fi existând unul, fusese elucidat. Nu, nu erau un artefact, iar el nu pricepea ce mă apucase să-i cer o expertiză completă pentru această bucată de cămașă pe care un semen de-al nostru într-o rațiune își exersase talentul de copiator de hărți vechi. Numai că atunci se întâmplase nenorocirea. Dacă nu s-ar fi întâmplat! O neatenție care avea să-l coste scump. O scăpare, de altfel omenească. Dar iată unde duc scăpările. Liniștea lui, credința în atotputernicia științei, convingerea că suntem doar ceea

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

ce suntem nu și ceea ce nu știm că suntem, mă rog, ce să-ți mai explic, s-au dus, s-au evaporat, uite așa, de parcă nu ar fi fost. Unul dintre colaboratorii săi tocmai se întorsese din concediu. Omul avea poftă de muncă, al naibii, mai bine mai stătea o zi acasă, că nu-i tăia nimeni din salariu, că doar finanțările vin de la Uniune, nu de la Guvern sau de la vreun nenorocit de politruc. Acela, nenorocitul, blestematul, ticălosul, a răscolit prin laborator să a dat peste pânza pe care el, Amoria Nonu, o uitase pe masa de încercări. Dar nu uitase numai pânza. Uitase și hârtia pe care notase el, inițial, tipurile de teste și natura expertizei cerute de mine la telefon. Iar pe subaltern, pe noul sosit din concediu, bronzat și odihnit, l-a lovit așa, din senin, excesul de zel. A luat cele bucată de pânză și a analizat-o prin metoda C14.

Și când au dat bot în bot pe coridoarele Institutului, bronzatul l-a anunțat triumfător:

"Domnule director, am dat lovitură! Pânza Dvs. are o vechime de peste o sută cincizeci de mii de ani. O sută cincizeci de milenii! C14 nu a fost suficient. Am aplicat metoda uraniu-thoriu!"

Amoria Nonu a crezut că omul aiurează sau că el nu aude bine. A făcut pe nepăsătorul, cu toate că a simțit un cuțit străpungându-i intestinalele.

"Repetăți testul", a spus el și a trecut mai departe, convins că bronzatul încurcase testele, că nu folosisse izotopul care trebuia. Deh, s-a gândit în treacăt, nu și-a revenit încă pe deplin. Se crede probabil în vacanță!

Dar nu fusese o eroare. Erorile, în cazul acestor metode de investigare, sunt normale, în sensul că te poți înșela cu o mie, două de ani, să zicem. Dar să greșești cu o sută cincizeci de mii de ani! Cu neputință! Bronzatul a repetat testul, în compania altor bronzați sau mai puțin bronzați care ședeau roată în spatele lui și-l verificau etapă cu etapă, nu cumva să greșească. Rezultatul a fost, bineînțeles, identic. Vechimea pânzei era de aproximativ sută cincizeci de mii de ani! Iar pe el, pe Amoria Nonu, l-au trecut frigurile când a auzit, cu urechile lui, acea vocabulă: *aproximativ*! El, care de-abia primise numirea în funcția de director al unui Institut European pentru Clasificarea Obiectelor Istorice, avea, *aproximativ*, patruzeci și șapte de ani!

În concluzie: pânza lui Zeppelinus N. era, nici mai mult, nici mai puțin, originalul după care fuseseră copiate hărțile lui Piri Reis!

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Eram la fel de uluit. S-a potolit și a continuat:

"Variantele sunt următoarele: Unu: metodele C14 și uraniu–thoriu nu funcționează. Cade. Doi: pânzele au fost fabricate într–adevăr în secolul acesta, iar autorul Mașinării a călătorit într–adevăr în timp și a vrut să ne transmită un semnal asupra acestei călătorii. În cazul acesta suntem martorii celei mai mari și cutremurătoare descoperiri din istoria omenirii. Trei: cineva, să admitem că acel Zeppelinus, ne–a jucat o festă. Opinia mea: această ultimă variantă e discutabilă. Numai dacă nu cumva Zeppelinus al tău e extraterestru sau, cine știe, o minte atât îndrăzneță încât a reușit să descopere o tehnologie — zic: tehnologie, dar cine știe ce–o fi?! — cu ajutorul căreia poate imita orice descoperire arheologică, oricât de veche."

I–am dat dreptate. Stăteam în biroul meu, singuri, și ne uitam prostiți unul la altul.

"Nu vrei să vezi Mașinăria?" I–am întrebat.

"Nu acum", a spus șuierat, ca și cum s–ar fi gândit la ceva anume. "Altădată".

"Ceva tot mai e de făcut", am șoptit. "Să mergem în munți și să căutăm peștera care adăpostește sihăstria lui Zeppelinus."

"Te aștepți să–l găsești pe el?"

"Nu mă aștept la nimic", am spus cu greu. "Pur și simplu, așa simt."

S–a încruntat și s–a aplecat înainte.

"Dacă n–ai nimic împotriva, aș vrea să te însoțesc."

"N–am nimic împotriva", am răspuns. "Plecăm în zori. Aproximativ, la orele cinci și treizeci de minute."

Și prietenul meu s–a strâmbat când am pronunțat cuvântul acela, aproximativ. Rostit de mine, suna oribil.

Începea să se lumineze când am pornit la drum, avându–l în dreapta mea pe Amoria Nonu. Dimineața era răcoroasă, aerul încărcat de miresmele sfârșitului de august. Șoseaua era uscată. Peste câmpurile de la marginea orașului plutea încă un fum subțire, albicios, ca o respirație. Ici, colo, câte un automobil singuratic gonia spre o țintă necunoscută. Curând, ieșiră primele raze de soare. Fumul

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

de pe câmpuri se risipi. Automobilistii se înmulțiră. Camioane și autotrenuri treceau în viteză pe lângă noi. Căldura venită din înalturi inundă pământul negru pe care trudeau furnici bipede. Lângă mine, Amoria Nonu ațipise. Am mers așa până spre seară.

Se întunecase de-a binelea când am ajuns la capătul șoselei și am cotit pe un drum de țară. După vreo treizeci de kilometri de hârtoape și gropi, ne-am oprit. În stânga, se deschidea o vale abruptă și colțuroasă. Drumul de țară se termina brusc printr-un urcuș înclinat, acoperit cu lespezi șlefuite de ploi. Nerăbdarea a fost mai puternică decât oboseala: am coborât amândoi din mașină. În tăcere, fără să ne privim, am făcut ultimele pregătiri. Când am luat pieptiș muntele, folosindu-ne de lanterne, ceasul meu arăta 24.15. La 6.05 am ajuns la un refugiu. Ne întâmpină cabanierul, un ins osos și plin de pistrii.

Următoarele două zile le-am petrecut acolo, odihnindu-ne și încropind planuri. Harta pe care fostul specialist în problemele timpului însemnase coordonatele sihăstriei sale era — atunci ne-am dat seama — destul de inexactă. Imprecisă. Cabanierul, om al muntelui, ne-a explicat că cercul, în interiorul căruia se găsea peștera căutată de noi, fusese trasat de cineva care, hotărât lucru, nu prea se pricepea să evalueze distanțele. În zona respectivă, existau pe puțin douăzeci de asemenea văgăuni de diferite dimensiuni. I-am spus că peștera noastră trebuie să aibă intrarea blocată cu o dală de granit și că acesta e unicul indiciu pe care îl aveam. A ridicat din umeri, cântărindu-ne îndelung pe după sprâncenele stufoase. Din punctul lui de vedere, eram doar niște orășeni săriți de pe fix.

Căutările au durat aproape o săptămână. Am luat fiecare metru pătrat de teren și l-am cercetat cu atenție. Am intrat în toate hrubele din perimetrul indicat de Zeppelinus. Și, la capătul atâtor încercări eșuate, am dibuit grota în care fostul specialist în problemele timpului elaborase planurile Mașinăriei. Numai că lespede care acoperea intrarea fusese dată deoparte. O mână omenească o mutase de la locul ei și, după cum arătau urmele, asta se întâmplase recent.

Am retezat tufele de jnepeni crescute jur-împrejur și am intrat. Pășeam unul în spatele celuilalt, așteptându-ne ca umbra lui Zeppelinus N. să ne apară înaintea, din vreun cotlon care scăpase vigilenței noastre. Însă nici o umbră nu ne-a tulburat căutările. În afară de noi, de Amoria Nonu și de

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

mine, doar câțiva lilieci singuratici atârnavu nepăsători de tavan. Erau trei încăperi. Spre deosebire de ceea ce văzusem în Piața Eroului, la numărul 34/bis, aici domnea cea mai desăvârșită ordine. Cărțile erau așezate pe rafturi de stejar patinate de timp. O mulțime de obiecte stranie, care foloseau unor scopuri pe care nu le-am priceput, zăceau rânduie prin unghere. O sabie Murashama își odihnea tăișul ascuțit pe un stativ de lemn lustruit cu ceară. Un mecanism compus dintr-o mulțime de roți dințate (*Mecanismul de Antykitera*, s-a bălbăit Nonu înspăimântat). Pe biroul grosolan cioplit, o stivă de hârtii. Erau schițele piramidelor din Yukatan și Egiptul antic; planurile ziguratului din Babilon; un desen al Sfinxului, așa cum arăta acesta înainte ca faraonii din perioada timpurie să-i remodeleze capul; un ansamblu înfățișând tehnologia cu care civilizația urechilor lungi transportase statuile de pe Insula Paștelui; mai multe papirusuri cu grădinile suspendate ale Semiramidei; olografele cu profețiile atribuite lui Nostradamus, redactate într-o limbă care dispăruse de secole; o hartă a cerului, pe care se vedea, cu destulă claritate, sistemul nostru solar și cele *douăsprezece* planete care îl alcătuiesc; o reproducere a desenelor de la Nazca, însoțite de un sistem foarte sofisticat de calcul care permite copierea acestora pe orice suprafață plană și la orice scară.

Celelalte încăperi erau și ele pline cu asemenea bizarerii. Nu le enumăr, întrucât timpul pe care îl am la dispoziție e prea scurt. Și apoi, ce rost ar mai avea? E suficient să vă spun, dragi colegi și membri ai nadir_latent, că, printre hârtiile lui Zeppelinus am descoperit una care ne-a vârat — a câta oară? — groaza în oase. Era un bilet, adresat mie. Data de pe antet — nu mai e nevoie să precizez — era 29 noiembrie, a.c. Fusesse scris cu doar trei zile după redactarea biletului pe care eu îl găsisem între filele cursului despre problematica timpului! Iar noi, Amoria Nonu și cu mine, îl citeam în plină lună septembrie, la lumina unor lanterne de campanie!

Și l-am citit. Răbdători. Supuși. Ca doi școlari care învață o lecție fără să poată desluși subtilitățile ce se ascund îndărătul demonstrațiilor de virtuozitate, în aparență sterile. Eu țineam biletul în mână, iar Nonu îl lectura holbându-se peste umerii mei. Când am isprăvit, ne-am uitat unul în ochii altuia. Ne-am înțeles fără cuvinte. Unii spun că lumea e mai ciudată decât pare. Eu spun că lumea e atât de ciudată încât numai ceea ce este de neînțeles poate fi și adevărat.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Ne-am întors în oraș. Tot drumul am tăcut. Amoria Nonu își rodea zădărnicia și gândurile. Când am ajuns acasă, mi-a spus:

"Asta trebuie să rămână între noi!"

"Între noi va rămâne", l-am asigurat eu.

Noaptea e un sfetnic bun, susțin înțelepții. Pentru noi, noaptea aceea a fost un infern. Îl auzeam pe Nonu plimbându-se prin camera de deasupra, cu pași rari și apăsați — pașii unui om care trebuie să ia o hotărâre de care depindea însăși viitorul lui. Din când în când se oprea și bolborosea ininteligibil, cu vocea lui baritonală. N-am avut curiozitatea și meschinăria să trag cu urechea. Când m-am trezit, era ziuă. În curte, Amoria Nonu era gata de plecare.

Ne-am strâns mâinile, dar am observat că evită să mă privească în ochi.

"Aș vrea să mai studiez o dată materialele lui Zeppelinus", a mințit el. "Bănuiesc totuși că undeva s-a strecurat o greșeală, o scăpare a noastră care ar putea explica totul."

"Fă ce dorești cu ele", am făcut sceptic. "Dacă descoperi ceva, dă-mi de știre. Și nu uita: aceste materiale trebuie returnate!"

Și am fost atât de tâmpit încât i-am dat totul: harta de pânză, harta cu traseul din munți, cursurile și caietele care erau proprietatea Academiei, biletul pe care îl citisem în grota din munți. L-am ajutat chiar eu să le pună în portbagajul automobilului.

Veți fi intuit, cu certitudine, deznodământul acestei istorii. Am așteptat o lună. Două. Trei. De la Amoria Nonu nu am primit nici un semn de viață. Nu l-am mai văzut. Prin ianuarie, cam pe la jumătatea lunii, am sunat la el acasă. Mi-a răspuns o voce străină și infatuată, de bătrână isterică.

"Domnul Amoria Nonu nu mai locuiește aici", m-a asigurat ea înțepată.

"Dar unde?" am întrebat.

"Nu știu. De altfel, casa am cumpărat-o de la o agenție de tranzacții imobiliare. Cu fostul proprietar n-am avut plăcerea să negociem prețul!"

l-am cerut adresa și numărul de telefon al agenției respective. Mi l-a oferit, plictisită, apoi a închis.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Am sunat apoi la Institutul pentru Clasificarea Obiectelor Istorice. O secretară, tânără după toate aparențele, îmi spuse că Amoria Nonu își prezentase demisia în urmă cu câteva luni. La finele lui octombrie, preciză ea. Nu, habar nu avea unde se dusesse și care erau motivele acestei demisii intempestive. Ea fusese angajată după plecarea lui din Institut. Dacă vreau informații suplimentare, să discut la Biroul Personal.

Nu am discutat cu nimeni. Îl cunosc pe Amoria Nonu. Am înțeles că ștersese toate urmele, era prea deștept să lase capătul de ață de care mă puteam agăța. La agenție mi se răspunse că tranzacțiile sunt confidentiale și că ei nu aveau de unde să știe ce fac și cu ce se ocupă clienții lor. În definitiv, nici nu era interesul lor să afle.

"Discreția este cartea noastră de vizită", îmi spuse, în încheiere, cel cu care vorbeam.

Am vrut să fac un ultim efort ca să dau de urma prietenului meu, dar, în aceeași după-amiază, pe când o anunțam pe soția mea că vreau să plec din oraș pentru trei zile, am primit, prin poșta electronică, un mesaj. Adresa de la care fusese expediat mesajul era amoria_nonu@yahoo.com. L-am parcurs cu înfrigurare:

Eforturile tale sunt laudabile, dar gratuite. Nu doresc să mai am de-a face cu nimeni dintre cei care au vreo legătură, cât de mică, cu acel dement, Zeppelinus N. Ca să-ți scurtez chinurile și, dată fiind prietenia care ne-a legat atâția ani, îți explic următoarele: Unu. Nu am vrut să mergem împreună în Piața Eroului, la numărul 34/bis, deoarece îmi făurisem un plan și aveam de gând să-l respect întocmai. Dar, după ce ne-am despărțit, am plecat într-acolo. Am văzut Mașinăria. Nu-ți repet tocmai ție că vederea ei a fost o confirmare a bănuielilor mele anterioare. Aceste bănuieli m-au încolțit de îndată ce am primit rezultatele testelor C14 și uraniu-thoriu. Doi. Zeppelinus nu a avut nici un fel de rude care să-i revendice moștenirea, iar imobilul din Piața Eroului era proprietatea municipalității. Odată plecat (dispărut) chiriașul, casa a rămas goală. L-am mituit pe șeful Direcției Locative a Primăriei, oferindu-i o sumă însemnată de bani, pe care nu a putut-o refuza. Am cumpărat așadar acel imobil, devenind, cu acte în regulă, noul proprietar. Trei. Nu am zăbovit în casa unde a locuit Zeppelinus N. mai mult decât a fost necesar. Mi-a luat patru zile ca să demontez

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Mașinăria. Subansamblele și piesele de metal le-am transportat la o topitorie, într-o zonă îndepărtată a țării și pe cheltuiala mea. De față cu mine, oțelarii au încărcat furnalul până la refuz. Am plecat numai după ce m-am asigurat că deveniseră o masă informă de lavă care se scurgea încet prin jgheburile topitoriei. Tentaculele și componentele gelatinoase și inflamabile, le-am stropit cu benzină și le-am dat foc. Am șters orice urmă care ar fi putut oferi un indiciu, cât de mic, despre existența Mașinăriei. Patru. Am renovat imobilul și l-am vândut, la un preț de nimic, unor investitori care voiau să deschidă acolo un magazin de antichități și o filatelie. Vânzarea a fost făcută tot prin intermediul unei agenții. Mă îndoiesc că vei reuși să dai de mine, urmărind această pistă. Dacă vei reuși, nu mă voi bucura să te văd. În virtutea relațiilor noastre anterioare, te rog să renunți la căutările tale. Cinci. Am urcat în munți, acum singur. Am ocolit refugiul ca să nu fiu obligat să ascult sporovăiala ipocrită a cabanierului cu pistrui. Am distrus toate obiectele din peștera unde a locuit fostul expert în problemele timpului. Am ars toate documentele, inclusiv cele pe care mi le-ai dat tu, apoi am pus explozibil și am aruncat în aer grota, cu tot ce mai rămăsese în ea. Astfel, nutresc convingerea că amintirea lui Zeppelinus N. și a Mașinăriei sale vor dispărea pentru totdeauna. În ce te privește, pe tine nu te va crede nimeni. Îți vor pretinde dovezi, pe care nu le ai, iar dacă nu te vei potoli, dacă te vei încăpățâna, te vei acoperi de ridicol.

Regret nespus neplăcerile pricinuite de această atitudine a mea pe care nici măcar nu îndrăznesc să mi-o justific. Mă gândesc, mâhnit, la posibilitatea ca tu, cel mai stăruitor și fidel dintre oameni, prietenul meu, să nu înțelegi nimic din toate acestea!

Amoria Nonu

P.S.: Mesajul are atașat un program care va comanda distrugerea instantanee a fișierului rtf. Nu încerca să deschizi sau să operezi asupra atașamentului, fiindcă riști să contaminezi memoria computerului tău cu un virus extrem de puternic. Lasă-l mai bine să-și facă treaba. Oricum, se va autodistruge singur, fără să te afecteze în vreun fel.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Am lăsat să dispară mesajul, ultimul mesaj al celui ce fusese Amoria Nonu, bunul meu prieten. Resemnat, sfâșiat de îndoieli, am scris această scurtă relatare despre scrisorile lui Zeppelinus și despre Mașinăria care l-a aruncat în negurile istoriei. Sunt sigur că Amoria Nonu nu m-a mințit. Din respect pentru el, mi-am întrerupt căutările. Apoi, într-o zi tristă de februarie, am demisionat din funcția de rector al Academiei. De atunci, fac afaceri cu haine la mâna a doua: îmi merge binișor, satisfăcător aș putea afirma.

Pentru o mai precisă înțelegere a faptelor reproduc, în cele ce urmează, conținutul biletului pe care l-am găsit în hruba aceea din inima munților.

Dragă V.

Dacă vei citi acest mesaj — bineînțeles că îl vei citi! — înseamnă că Planul a funcționat (dar, bineînțeles că Planul a funcționat și funcționează în continuare!). Un sfat: nu te amăgi singur. Ideile sunt periculoase, absurde, insignifiante, false și, uneori, adevărate. Dar ele vă consumă energia și vă coordonează existența. Cel mai adesea, adevărul seamănă cu o poveste. Și cine mai crede, în ziua de azi, în povești? Îți mărturisesc că Eu am trimis denunțul nesemnat — cum să-l fi semnat oare, cu ce identitate?! — pe adresa Direcției Școlilor. Asta, ca paliativ al necredinței și scepticismului tău academic.

Am motivele mele să nu-ți redau ultima convorbire avută cu Cel sosit a doua oară din Prea înalturi, după ce Saltul și-a epuizat potențialitățile. Pe atunci nu eram încă decât tot un "eu" oarecare, un "eu" tranzitoriu, iar angajații ospiciului aveau barem tupeul să Mă întrerupă ori de câte ori îți expediam mesajele!. Această convorbire, a doua, a avut însă loc. Cred că vei fi fost uluit să descoperi proveniența pânzei pe care am desenat harta după care Piri Reis și-a făcut copiile (sau eu le voi făcut și pe acestea? — nu-mi amintesc)!

Am primit acceptul Lui să modific timpul și istoria (după cum observi, am renunțat să scriu inițialele substantivelor comune cu majuscule). Dar a fost oare un accept? Era acolo ceva de

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

modificat? Judecă singur: Simplul fapt de-a mă fi întors în trecutul Speciei, care e și trecutul Meu, a avut drept rezultat modificarea timpului și a istoriei!

Acum, toate s-au limpezit. Nu căuta să interpretezi scrisorile și să pătrunzi dincolo de contradicțiile și inexactitățile care le susțin. Lasă-i pe filozofi, pe cei obișnuiți cu logica, demonstrațiile și axiomele, să o facă! Oricine le va vedea, va trage concluzia că sunt opera unei ființe bolnave, a unui nebun incurabil. Dar tu amintește-ți că orice interpretare e aproximativă și plină de vicii. Că întrebările și răspunsurile sunt, în egală măsură, utile și inutile. Probabile și improbabile. Verosimile și neverosimile. Și, după ce voi fi obosit să tot compun și recompun infinitezimalele realități ale creației, Eu îmi voi căuta, solitar lipsit de iluzii, Uzurpatorul.

(apărută în revista "Respiro", nr. 4, http://www.revistarespiro.com/issue4/proza_zeppelinus.html)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Curriculum Vitae

S-a născut la data de 30 octombrie 1964 în București.

A absolvit în anul 1990 Facultatea de Litere din cadrul Universității București, secția Română, cu o teză despre opera lui I.L. Caragiale.

În 1987 a debutat cu texte de proză în revista **Amfiteatru**. Publică apoi texte de proză scurtă și publicistică în revistele studențești ale vremii. În 1990, după absolvirea facultății, devine secretar general de redacție al revistei **Avanpost** (director: Eugen Simion, redactor șef: Mircea Nedelciu).

În august 1990 devine redactor la redacția Cultură din TVR, unde începe să realizeze emisiuni culturale: **Simpozion, Studioul de literatură, Limba noastră** etc.

În 1993 i se decernează **Premiul Luceafărul pentru proză**. În 1993 debutează editorial cu volumul **Povestiri cu pensionari** (ed. Fundației Culturale Române). Recenzii și cronici la volum semnează: Mircea Martin, Eugen Simion, Laurențiu Ulici, Radu G. Țeposu, Valeriu Cristea ș.a. Volumul este premiat cu **Premiul "Ion Creangă" al Academiei Române** și este reeditat în 1996 la editura Helicon.

În 1994 devine membru al Uniunii Scriitorilor din România. Publică volumul de proză publicistică **Avântul tinereții** (editura Phoenix), o selecție din publicistica săptămânală susținută în rubrici permanente la revistele **Luceafărul, Nouăzeci, Formula As, Viitorul Românesc** ș.a.

În 1994, 1995 și 1996 este director fondator al Târgului de Carte **Gaudeamus**, organizat de Societatea Română de Radiodifuziune.

Din martie 1995 până în iulie 1997 realizează la TVR2 programul de autor **Cu cărțile pe față**, emisiune săptămânală live pe probleme de literatură și carte, la care participă peste 150 de personalități ale culturii române.

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

În 1997 publică volumul **Prostia la români** (editura ALL), proză-pamflet publicată în anii 1994–1996 în revista **Adevărul literar și artistic**. Volumul este premiat cu **Premiul “Ion Creangă”** al **Asociației Umoriștilor Români**.

În 1998 publică romanul **Anotimpuri de trecere** (editura Albatros), laureat cu **Premiul revistei Convorbiri literare** și cu **Premiul Asociației Scriitorilor din București**. Romanul este recenzat, printre alții, de criticii Gabriel Dimisianu, Ion Simuț, Nicolae Bârna, Daniel Cristea Enache, Constantin Dram, Răzvan Voncu.

În perioada 1997–1998, realizează la TVR1 programul cultural săptămânal live **Dialog**.

Din decembrie 1998 până în ianuarie 2002 — redactor-șef al revistei **Contemporanul. Ideea europeană** (director Nicolae Breban).

Între decembrie 1998 și iunie 1999 realizează la TVR2 cea de-a doua serie a programului literar live **Cu cărțile pe față**, în care continuă promovarea marilor personalități ale literaturii române contemporane.

Din 1999 până în 2000 realizează la TVR2 programul cultural **Punct și de la capăt**, iar din iulie 2001 până în octombrie 2001 programul cultural **Studioul artelor**.

În paralel, susține rubrici permanente în presa scrisă, la **Contemporanul**, **Curentul**, **Cronica Română**, precum și colaborări cu

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

texte literare la revistele Convorbiri literare, ArtPanorama, Apostrof, Moftul Român.

Traduceri din opera literară în limbile engleză, sârbă și slovacă.

Între 1994–2001, călătorește în Franța, Turcia, Italia, Germania, Olanda, Belgia, Iugoslavia, Republica Moldova. A produs pentru Televiziunea Română programe de la marile Târguri de Carte Leipzig 1998 și Frankfurt 1998. În octombrie 2001 absolvă cursul de Managementul Proiectelor organizat pentru TVR de firma Gemini Consult.

Din noiembrie 2001 este producător delegat la postul public de televiziune TVR Cultural.

Din 1995 este căsătorit cu Ioana Drăgan, scriitoare și realizatoare de emisiuni culturale la TVR și are un copil, Ilinca, născut în 22 august 2001.

172/178

Pagina anterioară

Cuprins

Pagina următoare

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Păcat de Romeo

Lui Romeo Istrate îi venea să se arunce de la etajul 8, ap. 77, bloc L 45, de pe strada Panseluțelor, unde locuia de peste douăzeci de ani împreună cu soția. Virginia, adică. Ce-i drept, viața îi devenise aproape un calvar, cum se spune, dar un calvar pe care în cele din urmă chiar l-ar fi putut suporta dacă... dacă l-ar mai fi ajutat, așa cum de multe ori în viață îl mai ajutase la nevoie, constituția lui robustă, puternică, de om născut și crescut în aer liber, sub brazii de la poalele muntelui. Or, se pare că tocmai aici era problema...

Totul a-nceput se pare în urmă cam cu vreo o lună, la *Texas*. *Texas* îi zice acuma cârciumii de la parterul blocului L 45, fostă *Înfrățirea*, după porecla ce-o poartă încă din copilărie actualul patron, Moșoiu Ilie. Țsta era copil de familie bună, tac-su fusese ceva activist mare pe vremuri, îl crescuse pe fi-su numai cu salam de la gospodăria de partid. După o vizită a lui Ceaușescu în America, s-au hotărât să-l strige pe ăsta micu Texas, deși copilul n-avea decât vreo doi anișori. Când a mai crescut un pic, tac-su îl întreba de față cu colegii mai intimi:

- Texase, ce vrei tu mă să te faci?
- Chelner! — răspundea ăsta decis.

Râdeau toți de se prăpădeau, da uite că până la urmă a ajuns, și nu chelner, ci chiar patron... În fine! Pe Romeo Istrate asta l-a dat peste cap, faptul că într-o dimineață, în timp ce consuma cinzeci de fernet liniștit, la masa lui, jos la *Texas*, se-apropie de el nea Sile, vecinul lui de la trei și totodată administratorul blocului L 45, care-i spune așa, pe un ton îngrijorat și scăzut:

- Ascultă mă, Romeo! Ce-ai slăbit tu mă așa rău în ultima vreme...?!

Nea Sile, bărbat ceva mai în vârstă decât Romeo Istrate, nu era defel un om care să se joace, nici cu vorbele, nici cu cifrele. Contabil o viață-ntreagă, când ieșise la pensie preluase administrația blocului, și nu putea spune nimeni că blocul L 45 avusese vreodată, în istoria lui de patru decenii, vreun administrator mai cinstit, mai priceput și mai atent. Și-apoi, de orice putea fi bănuț nea Sile, dar nu că n-ar avea simț de observație. Acesta s-a evidențiat cel mai bine la ultimul cutremur, când bătrânul chemase o comisie de la Primărie, sesizând că din cauza seismului blocul lor se mutase cu

vreo doi centimetri mai spre stradă. Ția au zis că bine, or să se ia măsuri, și-au dat să plece. Atunci i-a oprit nea Sile, s-a dus în casă și-a adus un ghem de sfoară pe care-a-nceput s-o-ntindă pe lângă bloc până-n colț, în fața cârciumii. Ajunși cu toții acolo, a reieșit clar că din cauza celor doi centimetri sesizați inițial de nea Sile, terasa lui Texas, unde întindea el câteva mese vara, la soare, câștigase din trotuar cam juma de metru, ceea ce în opinia scrupulosului administrator presupunea recalcularea unor impozite. Texas, care participa și el la acțiune, a crezut că se sufocă. Ția de la comisie i-au închis terasa pe loc și i-au dat și-o amendă, constatând că de fapt cârciuma n-avea autorizație să desfacă marfă în stradă, ci doar în incintă. Nea Sile și cu Texas au rămas certați vreo doi ani, până când i-a împăcat biata coana Margareta, soția lui nea Sile, decedată anul trecut, dumnezeu s-o odihnească, o femeie cu multe calități cum puține sunt, poate puțin prea exigentă mai ales atunci când era vorba de... În fine!

– Adică cum am slăbit...? — reuși să îngaime Romeo Istrate, simțind cum sângele îi fuge din obraji și cum scaunul îi pleacă de sub el. Ieși din cârciumă împleticindu-se și uitând să plătească. În scara blocului i se cristaliză ideea că dacă a slăbit atât de mult, atunci cum de nu i-a atras atenția Virginica asupra acestui fapt?! Pentru că e curvă și-i stă capul numai la prostii! Când intră în lift era deja hotărât s-o atingă așa, pe neașteptate, de cum intră-n casă. Pe măsură ce se apropia de etajul opt se-nmuie însă din ce în ce. În fond, la ce bun? Palid ca ceara, sună la ușă.

– Ascultă, Virginico! Ție ți se pare cumva c-aș fi slăbit?!

– Sigur c-ai slăbit! — răspunse Virginia indiferentă. Asta o poate vedea oricine, mă și mir că n-ai observat până acum...!

Din ziua aceea începu coșmarul. Oriunde mergea, Romeo Istrate era întâmpinat cu aceeași stupoare: — Vai, domnu Istrate, ce-ați mai slăbit! sau: — Vai, domnu Romeo, da ce-ați pățit de-ați slăbit așa?! Consultă, firește, câțiva doctori, dar toți ridicau din umeri. Într-un sfârșit, cu ultimele puteri și abia ținându-se pe picioare, intră și la Sfântul Ștefan, la părintele Emilian.

– Părinte, nu mă cunoști pentru că nu sunt un bisericos și nu prea vin pe la biserică decât din an în Paști, dar acum am un necaz și te rog să mă ajuți...

– Spune fiule! — îl atinse cu blândețe părintele Emilian. Da ce s-a-ntâmplat, că te văd cam slăbit?

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

- Tocmai asta e, că n-am fost mereu așa, de firea mea sunt o constituție robustă, dar în ultima vreme nu știu ce-am pățit... Oi fi păcătuit cu ceva!

Părintele Emilian îl trase încet către altar și-l așeză pe un scaun.

- Spune-mi, fiule, ce-ai făcut tu în viață?

- Adică... ca meserie?! — întrebă Romeo Istrate nedumerit.

- Ca meserie... — încuviință părintele.

- Ca meserie... am ascuțit cuțite.

De mic avusese deprinderea asta puțin cam ciudată: Romeo Istrate ascuțea tot ce-i pica în mână. Sau aproape tot. În orice caz, tot ce se putea ascuți, ascuțea. Maică-sa fusese croitoreasă în mahala, așa că de crescut crescuse numai printre foarfeci și ace. Le ascuțea așa de bine, cu pila sau pe-o piatră veche de polizor, că mă-sa nici nu mai trebuia să le mai ducă la točilărie. La școală, în ultima bancă, ascuțea creioanele întregii clase, apoi bricegele șmecherilor dintr-a opta, apoi cuțitele de strung din atelier. Pe la douăzeci de ani, după armată, a intrat ucenic la o točilărie în Piața Matache. A plecat repede, dezgustat că meșterul dădea rasol și vroia să-l deprindă cu ideea că o foarfecă nu trebuie ascuțită prea bine, pentru ca clientul să fină des cu ea la ascuțit. Și-a cumpărat un polizor profesional și-o mașină de șlefuit și-a-nceput să umble prin București cu ele în spate, pe la măcelari, croitori, cismari și alte alea unde se putea ascuți ceva. După revoluție, cea mai bună clientelă și-a făcut-o pe la bucătăriile și carmangeriile marilor restaurante: Lido, Cina, Continental. Toți îl știu, toți îl cunosc, toți la el apelează. E om de două-trei salarii pe lună... adică era! Acuma, de când cu nenorocirea asta cu slăbitul, nu mai poate. A-ncercat să-i cheme acasă, să lucreze la domiciliu cum ar veni, dar cine stă să-ncerce un portbagaj de cuțite de la Ambasador, de la Cina sau de la Athenee Palace ca să i le-aducă la nas lu' Romeo Istrate să le-ascută el acasă...?! Nu stă nimeni! Așa că...

În biserica Sfântul Ștefan, o lumină subțire se amesteca cu fumul ușor al lumânărilor.

- Părinte, ce părere ai? De la chestia asta cu ascuțitul să mi se fi tras?...

Dar părintele Emilian, cu ochii ațintiți în gol, nu știu să răspundă.

**Antologia LiterNet
2002**

volumul 4

**Editura LiterNet,
2002**

Un chef

Duminică, 13 iunie 199..., cartierul Giulești din Capitală. Aici s-a petrecut un eveniment pe care Poliția l-a consemnat în arhive, dar în fața căruia polițiștii însărcinați cu rezolvarea cazului au cedat psihic. Poliția, se știe, e mai tare ca polițiștii! Dar de soarta serg.maj. Cuță Dumitru și a plut.adj. Vasile Vasile, acum ambii internați de ani de zile și cu familiile distruse, cine răspunde?!

Faptele sunt următoarele: pe balconul apartamentului cu nr. 37 de la etajul patru al blocului B12, bloc în mare parte ocupat în mod abuziv la Revoluție, numiții Petrache Ion cu Virgil și cu Costel zis Sonatu și numitele Valerica Mardare și Petre Filofteia, care îi acompaniau pe sus-numiții, stăteau și făceau chef. Scosesea pe balcon o masă, jucau cărți, beau băuturi alcoolice și bere, mâncau floricele pop-corn și ascultau muzică la un casetofon, scos și el tot pe balcon și dat la maximum. Băteau din palme, chiuiau. Se simțeau bine și, laolaltă cu ei, se simțea mai tânăr tot cartierul Giulești.

Mai puțin doamna Rodica P., asistentă medicală la un spital care n-are importanță, care a declarat telefonic locotenentului maj. Verescu Nicolae, care era de serviciu în seara/noaptea respectivă la circa de Poliție, că, cităm: — *Mă doboară decibelii!*

La locul faptei s-au prezentat, după o 1/2 oră, cei doi polițiști a căror soartă este acum în mâinile sigure ale medicilor, puțin alertați că pe doamna Rodica P... o omoară derbedeii... Au auzit chiolhanul de la etajul patru, dar n-au dat importanță pe loc, ei repezindu-se la ușa doamnei Rodica spărgând-o, etaj trei, ap.25, care plângea și zicea că nu mai suportă.

Văzând despre ce este vorba, cei doi polițiști au zâmbit profesional și au zis că se rezolvă. Au urcat un etaj și au sunat la apartamentul numărul 37, să-i roage pe cheflii să dea muzica mai încet și să nu mai țipe în halul ăsta.

Spre surprinderea lor, ușa le-a fost deschisă de numita Valerica Mardare. Aceasta i-a poftit în casă, zâmbind. Polițiștii au călcat cu precauție pragul apartamentului 37, apoi pașii li s-au imprimat adânc pe mocheta veche a holului, până către ușa de la sufragerie, unde s-au oprit brusc, ca trăzniți.

Abia atunci, acolo, în acel moment au început și ei să înțeleagă că totul, dar absolut totul, era în zadar...

176/178

[Pagina anterioară](#)

[Cuprins](#)

[Pagina următoare](#)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002

Un frizer

Încă din copilărie, de când îi puneă tăblia sub fund ca să ajungă la oglindă, pe el îl tunde nea Tache de pe C.A. Rosetti, vizavi de statuie. Figură mare, nea Tache! De patruj' de ani tunde tot cartierul, frecții și masaje, i-au trecut prin mână toate generațiile, pe unii i-a-ngropat, pe alții abia acu' îi ridică pe tăblia de lemn, pentru prima împărțășanie...

– Bă ridiche! — face nea Tache, oprindu-se brusc din tuns și amenințându-se singur cu foarfeca, în oglindă. Știi care-i cel mai important lucru în meseria asta? — se întreabă serios, în timp ce clientul, dacă nu-i știe hachița, încremenește uluit pe scaun. Cel mai important lucru e talentul! Și după-aia, în ordine, știi ce urmează? Oasele, bă ridiche, astea urmează! Dacă n-ai oase tari, să te țină opt ore-n picioare, prafu' s-alege! — își încheie nea Tache dialogul cu sine însuși, în oglindă, după care îi repede furios foarfeca în claia de păr.

Ce-i drept, nea Tache a avut oase tari. Și talent, pesemne, de vreme ce toată lumea bună din cartier, de la mic la mare, dacă-i vorba de-un tuns sau de-un bărbierit, la el se duce. Și mai are o calitate. Nu-i tace gura o clipă. De când se-așează clientul pe scaun și până îi trage ultimul perdaf, nea Tache vorbește. Nici nu-ți dai seama când trece timpul, că odată te trezești ferchezuit și cu gura strâmbă de râs, încercând să ții minte măcar două-trei din perlele lu' nea Tache.

Să te ferească Dumnezeu să fii clientul lui și să te pună dracu', din cine știe ce motive, ori că n-ai avut timp, ori că nu l-ai prins în tură, să te tunzi la altcineva. Atâta-ți trebuie! Când vii data viitoare, imediat se prinde c-a intrat foarfecă străină în părul tău, nici nu se discută!

– Ce-ai făcut, bă ridiche?! — zice. Te-ai dat cu opoziția, ai? 'Ți-ai dracu' să fiți...! Băă!!! — urlă de se cutremură prăvălia. Nu vă mai dați, bă, pe mâna oricui, că vă umpleți de mătreață!

Săptămâna trecută, tocmai era pe la jumătatea tunsului, nea Tache îi îndruga verzi și uscate, când odată-l vede că se oprește și aruncă o privire-n oglindă (are el unghiurile lui, vede strada prin oglindă!), se scutură repede pe halat, își luă foarfeca, pieptănul, briciul și-un prosop alb pe mâna dreaptă și se proțăpi în ușa frizeriei, nemișcat și drept ca o lumânare. Se dădu și el jos de pe scaun și se duse în spatele lui, curios. Pe stradă, încet, domnu' Calistrat, cu toate rudele cernite după el, se

ducea pe ultimul drum. Nea Tache, din pragul ușii, îi dădea onorul. Se întoarse înapoi pe scaun. Peste câteva clipe simți în creștet pieptănul lui nea Tache plimbându-i-se îndelung prin păr, parcă neștiind unde-a rămas.

– S-a dus și nea Calistrat, săracu'! — zice. Bă ridiche, știi tu ce păr avea ăsta acu' patruj' de ani, când l-am cunoscut eu? Cel mai negru și mai frumos păr din cartier...!

(Notă: Prozele fac parte din volumul *Suburbanele Bucureștilor*, aflat în pregătire)

Antologia LiterNet
2002

volumul 4

Editura LiterNet,
2002